

Udskriftsdato: 24. december 2025

2020/1 LSF 191 (Gældende)

Forslag til Lov om screening af visse udenlandske direkte investeringer m.v. i Danmark (investeringscreeningsloven)

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Erhvervsmin.,
Erhvervsstyrelsen j.nr. 2020-12444

Forslag

til

Lov om screening af visse udenlandske direkte investeringer m.v. i Danmark (investeringscreeningsloven)

Kapitel 1

Formål, anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Formålet med denne lov er at forhindre, at udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark gennem screening og eventuelle indgreb over for sådanne investeringer og aftaler.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse, hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 2. Denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af udenlandske statsborgere. Dog finder §§ 7, 10 og 11 ikke anvendelse på statsborgere fra EU- og EFTA-lande.

Stk. 2. Denne lov finder endvidere anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af følgende, jf. dog stk. 3 og 4:

- 1) Virksomheder, der ikke er hjemmehørende her i riget. Dette gælder også, selvom virksomheden har et fast driftssted i Danmark.
- 2) Virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark, hvis virksomheden er en dattervirksomhed eller en filial af en virksomhed, der ikke er hjemmehørende her i riget.
- 3) Virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark, hvis en udenlandsk statsborger omfattet af stk. 1 eller en virksomhed, der ikke er hjemmehørende her i riget, har kontrol med eller betydelig indflydelse på denne.

Stk. 3. Uanset stk. 2 finder §§ 7, 10 og 11 ikke anvendelse på virksomheder, der er hjemmehørende i et EU- eller EFTA-land, forudsat at virksomheden ikke er under kontrol eller betydelig indflydelse af statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA eller af virksomheder, der er hjemmehørende i et land uden for EU eller EFTA.

Stk. 4. Uanset stk. 2 finder loven anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler foretaget eller indgået af en virksomhed hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, hvis udenlandske statsborgere eller virksomheder hjemmehørende uden for riget har kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden.

Stk. 5. Erhvervsministeren kan efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte regler om, at denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages af andre juridiske personer end nævnt i stk. 2-4, hvis investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 3. Denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer i og særlige økonomiske aftaler med virksomheder hjemmehørende i Danmark.

Stk. 2. Herudover finder loven anvendelse på stiftelse af nye virksomheder i Danmark inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter omfattet af § 6.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte regler om, at denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer i og særlige økonomiske aftaler med andre danske enheder end nævnt i stk. 1, hvis investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 4. I denne lov forstås ved:

- 1) National sikkerhed: Forhold der vedrører Danmarks territoriale integritet og befolkningens overlevelse. Trusler mod den nationale sikkerhed omhandler bl.a. handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en risiko for forstyrrelse af internationale relationer, nationernes fredelige sameksistens eller danske militære interesser, samt handlinger, der har til hensigt at forvolde Danmark skade, herunder forbrydelser mod statens selvstændighed eller forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder.
- 2) Offentlig orden: Forhold der vedrører Danmarks evne til at opretholde et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund, uden at forholdene dermed berører den nationale sikkerhed.
- 3) Udenlandsk investor: En fysisk person eller virksomhed omfattet af § 2, stk. 1-4, eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, som har til hensigt at foretage eller har foretaget en udenlandsk direkte investering, eller som har til hensigt at indgå eller har indgået en særlig økonomisk aftale.
- 4) Udenlandsk direkte investering: Erhvervelse af kontrol eller betydelig indflydelse i en virksomhed hjemmehørende i Danmark ved direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over ejerandele eller stemmerettigheder i virksomheden eller tilsvarende kontrol ved andre midler, herunder køb af aktiver og langfristede lån. Endvidere omfattes stiftelse af en ny virksomhed i Danmark i en særligt følsom sektor med tilsvarende kontrol eller betydelig indflydelse.
- 5) Særlig økonomisk aftale: Et joint venture eller en drifts-, leverandør- eller serviceaftale, der indgås med en virksomhed hjemmehørende i Danmark omfattet af § 3, stk. 1, eller en anden enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, hvis en udenlandsk investor derved opnår kontrol eller betydelig indflydelse på virksomheden eller enheden.
- 6) Kontrol eller betydelig indflydelse: Bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold i en virksomhed eller på forretningskritiske områder i en virksomhed.
- 7) Virksomhed: Alle erhvervsdrivende virksomheder uanset organisationsform.

Kapitel 2

Tilladelse til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter

§ 5. En udenlandsk investor, der har til hensigt at foretage en udenlandsk direkte investering ved at erhverve en kvalificeret andel i en virksomhed hjemmehørende i Danmark inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af § 6, skal på forhånd ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til investeringen.

Stk. 2. Som kvalificeret andel betragtes direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over mindst 10 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne eller tilsvarende kontrol ved andre midler.

Stk. 3. Ved beregning af ejerandele eller stemmerettigheder indgår andele fra koncernforbundne virksomheder eller nærtbeslægtede personer samt tegningsretter og købsoptioner af kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres.

Stk. 4. Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved forøgelse af andelen, der medfører, at denne efter erhvervelsen vil udgøre eller overstige en grænse på henholdsvis 20 pct., 1/3, 50 pct., 2/3 eller 100 pct. af ejerandelen eller stemmerettighederne i den danske virksomhed.

Stk. 5. Stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved stiftelse af nye virksomheder.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af stk. 1-3 ved stiftelse af nye virksomheder efter stk. 5 og om beregning af ejerandele eller stemmerettigheder efter stk. 3 og 4.

§ 6. Særligt følsomme sektorer og aktiviteter i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden som nævnt i § 5, stk. 1, og § 7, stk. 1, omfatter følgende:

1. Virksomheder inden for forsvarssektoren.
2. Virksomheder inden for it-sikkerhedsfunktioner eller behandling af klassificerede oplysninger.
3. Virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse, som defineret i § 2, nr. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 med senere ændringer.
4. Virksomheder inden for anden kritisk teknologi end nr. 1-3.
5. Virksomheder inden for kritisk infrastruktur.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte nærmere regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af stk. 1.

§ 7. En udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2 stk. 3, der har til hensigt at indgå en særlig økonomisk aftale inden for en særligt følsom sektor eller aktivitet, der er omfattet af § 6, med en virksomhed hjemmehørende i Danmark eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, skal på forhånd ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til aftalen.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte nærmere regler om, hvilke aftaler der er omfattet af stk. 1.

§ 8. Senest 60 hverdage efter modtagelsen af en fuldstændig ansøgning om tilladelse efter §§ 5 eller 7 meddeler Erhvervsstyrelsen, om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan tillades efter § 9, stk. 1 eller 2, eller skal forelægges for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1. Fristen i 1. pkt. kan forlænges til 90 hverdage, hvis ansøgningen kræver nærmere undersøgelse, eller hvis den udenlandske investor afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger, herunder reviderede tilsagn, efter § 16. Fristen kan forlænges yderligere efter anmodning fra den udenlandske investor.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan kræve alle oplysninger af den udenlandske investor, som er nødvendige for at vurdere, om den påtænkte investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger fra den danske virksomhed eller enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder. Hvis de krævede oplysninger ikke udleveres til Erhvervsstyrelsen eller ikke er bekræftet af en godkendt revisor efter stk. 3, kan styrelsen meddele den udenlandske investor, at ansøgningen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at afgivne oplysninger efter stk. 2, 1. pkt., eller regler udstedt i medfør af denne lov, ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven, om rigtigheden af disse oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter 1. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor.

Stk. 4. Andre oplysninger, som Erhvervsstyrelsen har modtaget eller indhentet, herunder i forbindelse med koordination af screening af udenlandske investeringer i EU efter § 23, stk. 1, kan indgå i undersøgelser efter stk. 1.

Stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om procedurer for ansøgning om tilladelse.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om ansøgning om tilladelse efter §§ 5 og 7.

§ 9. Finder Erhvervsstyrelsen, at en ansøgning om at erhverve en kvalificeret andel efter § 5 eller en ansøgning om en særlig økonomisk aftale efter § 7 ikke kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, udsteder Erhvervsstyrelsen tilladelse til investeringen eller aftalen. Tilladelse efter 1. pkt. kan meddeles på nærmere vilkår, hvis den udenlandske investor har afgivet tilsagn om vilkår efter § 16.

Stk. 2. Er ansøgningen forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, kan ministeren tillade investeringen eller aftalen efter stk. 1.

Stk. 3. Har en virksomhed omfattet af § 2, stk. 2-4, eller en enhed der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, fået tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter stk. 1, og sker der efterfølgende ændringer i forhold til, hvem der har kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden eller enheden, skal virksomheden eller enheden ansøge om ny tilladelse efter §§ 5 eller 7.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsen kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse om tilladelse efter stk. 1 i følgende tilfælde:

1. Afgørelsen er truffet på grundlag af urigtige eller vildledende oplysninger fra parterne i sagen.
2. Parterne i afgørelsen overholder ikke aftalte vilkår.
3. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at søge om tilladelse ved forøgelse af andelen i virksomheden efter § 5, stk. 4.
4. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at indsende en årlig redegørelse, jf. § 16, stk. 2, eller § 17, stk. 2.

Stk. 5. Har erhvervsministeren truffet afgørelse om tilladelse efter stk. 2 kan Erhvervsstyrelsen tilsvarende ændre eller tilbagekalde afgørelsen efter stk. 4.

Stk. 6. I tilfælde af at ændrede forhold medfører alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan erhvervsministeren tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1.

Kapitel 3

Anmeldelse af andre udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden

§ 10. En udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, kan indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en påtænkt eller gennemført udenlandsk direkte investering, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og den udenlandske investor direkte eller indirekte opnår besiddelse af eller kontrol over mindst 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i en virksomhed hjemmehørende i Danmark eller tilsvarende kontrol ved andre midler.

Stk. 2. Ved beregning af ejerandele eller stemmerettigheder indgår andele fra koncernforbundne virksomheder eller nærtbeslægtede personer samt tegningsretter og købsoptioner af kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om beregning af ejerandele eller stemmerettigheder efter stk. 2.

§ 11. En udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, kan indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en påtænkt eller gennemført særlig økonomisk aftale med en virksomhed hjemmehørende i Danmark eller en enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, hvis aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. § 7, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 12. Erhvervsstyrelsen undersøger, om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Stk. 2. Senest 60 hverdage efter at Erhvervsstyrelsen har modtaget en fuldstændig anmeldelse efter §§ 10 eller 11, meddeler Erhvervsstyrelsen, om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan godkendes efter § 13, stk. 1 eller 2, eller skal forelægges erhvervsministeren efter § 32, stk. 1. Fristen kan forlænges yderligere efter anmodning fra den udenlandske investor.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan afkræve den udenlandske investor alle oplysninger, som er nødvendige for at vurdere, om den påtænkte udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden i Danmark. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger hos den danske virksomhed med henblik på at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder. Hvis de krævede oplysninger ikke udleveres til Erhvervsstyrelsen eller ikke er bekræftet af en godkendt revisor efter stk. 5, kan styrelsen meddele den udenlandske investor, at anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.

Stk. 4. Andre oplysninger, som Erhvervsstyrelsen har modtaget eller indhentet, herunder i forbindelse med koordinering af screening af udenlandske investeringer i EU efter § 23, stk. 1, kan indgå i undersøgelser efter stk. 1.

Stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at afgivne oplysninger efter stk. 3, 1. pkt., eller regler udstedt i medfør af denne lov, ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven, om rigtigheden af disse oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter 1. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor.

Stk. 6. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om procedurer for anmeldelse af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler.

Stk. 7. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om anmeldelse efter §§ 10 eller 11.

§ 13. Finder Erhvervsstyrelsen, at en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, ikke udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, godkender Erhvervsstyrelsen investeringen eller aftalen.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan godkende den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale på nærmere vilkår, hvis den udenlandske investor har afgivet tilsagn om vilkår, jf. § 16.

Stk. 3. Er anmeldelsen forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, kan ministeren godkende investeringen eller aftalen efter stk. 1 eller 2.

Stk. 4. Har Erhvervsstyrelsen ikke inden for 60 hverdage efter tidspunktet for anmeldelsen givet den udenlandske investor underretning efter § 12, stk. 1, betragtes dette som en afgørelse om godkendelse af investeringen, medmindre Erhvervsstyrelsen har afgivet meddelelse om, at anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag efter § 12, stk. 3, eller den udenlandske investor har anmodet om en længere frist efter § 12, stk. 2.

Stk. 5. Erhvervsstyrelsen kan ændre eller tilbagekalde en godkendelse efter stk. 1 eller 2 i følgende tilfælde:

1. Afgørelsen er truffet på grundlag af urigtige eller vildledende oplysninger fra parterne i sagen.
2. Parterne i afgørelsen overholder ikke aftalte vilkår.
3. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at indsende en årlig redegørelse efter § 16, stk. 2, eller § 17, stk. 2.

Stk. 6. Har erhvervsministeren truffet afgørelse om godkendelse efter stk. 3, kan Erhvervsstyrelsen tilsvarende ændre eller tilbagekalde afgørelsen efter stk. 5.

Stk. 7. I tilfælde af at ændrede forhold medfører alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan erhvervsministeren tilbagekalde en godkendelse efter stk. 1.

§ 14. Får Erhvervsstyrelsen formodning om, at en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af §§ 10 eller 11, men som ikke er anmeldt til Erhvervsstyrelsen, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan styrelsen beslutte at indlede en undersøgelse i op til 5 år fra investeringens eller aftalens gennemførelse. § 12, stk. 3-5, samt § 13, stk. 1-3, finder tilsvarende anvendelse.

Kapitel 4

Afgørelseskriterier

§ 15. Ved vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal der i forhold til den danske virksomhed, som investeringen eller aftalen vedrører, tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

1. Om den danske virksomhed opererer inden for eller påvirker kritisk infrastruktur.
2. Om den danske virksomhed behandler eller har adgang til klassificerede oplysninger eller følsomme personoplysninger.
3. Den danske virksomheds position på det danske marked, herunder muligheder for substitution.
4. Om den danske virksomhed hører til forsvarsindustrien, producerer produkter med dobbelt anvendelse eller anden kritisk teknologi af betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.
5. Om den danske virksomhed beskæftiger sig med forsyning af kritiske råvarer, herunder energi, samt fødevarer-sikkerhed.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal der i forhold til den udenlandske investor tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

1. Om den udenlandske investor direkte eller indirekte kontrolleres af en udenlandsk regering, udenlandske statslige organer eller udenlandske væbnede styrker, herunder gennem ejerforhold eller betydelig finansiering.
2. Om den udenlandske investor er eller har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i en EU-medlemsstat eller i andre venligtsindede og allierede lande.
3. Om der er en alvorlig risiko for, at den udenlandske investor deltager i eller har relationer til ulovlige eller kriminelle aktiviteter af betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.
4. Om der er indikationer på, at den udenlandske investor bevidst forsøger at omgå screeningsreglerne, f.eks. gennem anvendelse af stråmandslignende selskabskonstruktioner.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte nærmere regler om kriterierne efter stk. 1 og 2, og andre kriterier til bedømmelse af, om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Kapitel 5

Tilsagn om vilkår for gennemførelse af investeringer (aftalte vilkår)

§ 16. Efter forhandling med Erhvervsstyrelsen kan en udenlandsk investor afgive tilsagn om at overholde nærmere aftalte vilkår for gennemførelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11 med henblik på at forhindre, at investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Stk. 2. Er en ansøgning om eller en anmeldelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, kan en udenlandsk investor efter forhandling med ministeren afgive tilsagn om at overholde nærmere aftalte vilkår for investeringen eller aftalen efter stk. 1.

Stk. 3. Tilsagn om vilkår efter stk. 1 eller 2 skal overholdes, så længe den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale opretholdes. Den udenlandske investor skal årligt indsende en redegørelse for, hvorledes det er sikret, at de aftalte vilkår er overholdt i årets løb. Redegørelsen skal være ledsaget af en påtegning om rigtigheden af oplysningerne fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Kapitel 6

Påbud, forbud og afslag

§ 17. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere vilkår som betingelse for tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11.

Stk. 2. Vilkår fastsat efter stk. 1 skal overholdes, så længe den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale opretholdes. § 16, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 18. Erhvervsministeren kan give afslag på eller nedlægge forbud mod gennemførelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11, hvis investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og det ikke har været muligt at afbøde denne ved nærmere vilkår for investeringens eller aftalens gennemførelse efter §§ 16 eller 17.

§ 19. Erhvervsministeren kan give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af lovens §§ 10 eller 11, hvis ministeren træffer afgørelse om, at investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 20. Erhvervsstyrelsen kan nedlægge et midlertidigt forbud mod gennemførelsen af en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, men ikke endeligt gennemført, indtil Erhvervsstyrelsen har truffet en afgørelse efter § 13, stk. 1 eller 2. Dette gælder dog ikke, hvis fristen i § 13, stk. 4, er overskredet.

Stk. 2. Har Erhvervsstyrelsen nedlagt et midlertidigt forbud efter stk. 1, og er sagen forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, gælder det midlertidige forbud, indtil ministeren har truffet afgørelse efter § 32, stk. 2.

Kapitel 7

Ekspropriation

§ 21. Erhvervsministeren kan, i det omfang det er nødvendigt for gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov, iværksætte ekspropriation af privat ejendom.

Stk. 2. Udgør gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov et ekspropriativt indgreb, ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ekspropriation efter stk. 1.

Kapitel 8

Kontrol med udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler

Generel bestemmelse om Erhvervsstyrelsens kontrol

§ 22. Erhvervsstyrelsen fører kontrol med udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler i Danmark, der er omfattet af denne lov.

Stk. 2. Kontrollen omfatter følgende forhold:

1. Kontrol af rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om tilladelse.
2. Overholdelse af vilkår aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser efter denne lov.

3. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter denne lov.
4. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler omfattet af denne lov, der ikke er anmeldt.
5. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, hvor der i strid med denne lov ikke er ansøgt om tilladelse.

Stk. 3. Kontrollen kan i særlige tilfælde udføres som en tilfældig stikprøvevis kontrol.

Stk. 4. Erhvervsstyrelsens kontrol efter denne lov kan gennemføres i forbindelse med kontrol eller undersøgelse i medfør af anden lovgivning under styrelsens område. Erhvervsstyrelsens kontrol kan tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder, som udfører kontrol i henhold til lovgivning under deres område.

Stk. 5. Erhvervsstyrelsen har, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til erhvervmæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens tilsyns- og kontrol-opgaver i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov. Det samme gælder andre myndigheder, som deltager i kontrollen sammen med Erhvervsstyrelsen efter stk. 4 og efter regler, der er fastsat i medfør af stk. 7. Kontrolbesøg efter 1. pkt. skal ske som på forhånd varslede besøg.

Stk. 6. Virksomheder, der er omfattet af denne lov, skal yde Erhvervsstyrelsen den nødvendige bistand til tilsyns- og kontrolopgavernes effektive gennemførelse efter stk. 5, herunder udlevere relevante oplysninger, give adgang til erhvervmæssige lokaler og transportmidler samt bistå ved kontrolbesøget.

Stk. 7. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere bestemmelser om samarbejdet med andre myndigheder efter stk. 4 og 5 efter forhandling med disse myndigheder.

Koordination af kontrol af udenlandske direkte investeringer i EU

§ 23. Erhvervsstyrelsen er nationalt kontaktpunkt i forhold, der vedrører gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen. Erhvervsstyrelsen varetager som nationalt kontaktpunkt de forpligtelser, der følger af forordningens samarbejdsmechanisme i forbindelse med screening af udenlandske direkte investeringer.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om samarbejdet med andre myndigheder om varetagelsen af opgaverne som nationalt kontaktpunkt efter stk. 1 efter forhandling med disse myndigheder.

Kontrol ved modtagelse af ansøgninger om tilladelser til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler

§ 24. Erhvervsstyrelsen gennemfører en kontrol af rigtigheden af oplysninger i forbindelse med ansøgninger om tilladelser til udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler efter §§ 5 eller 7.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan afvise ansøgninger om tilladelser, som indeholder væsentlige fejl og mangler.

Erhvervsstyrelsens efterfølgende kontrol af udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler

§ 25. Erhvervsstyrelsen gennemfører en risikobaseret kontrol af overholdelse af vilkår for tilladelser til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er aftalt eller fastsat efter §§ 16 eller 17.

§ 26. Erhvervsstyrelsen gennemfører en risikobaseret kontrol af udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, for at forhindre at de kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 27. Får Erhvervsstyrelsen formodning om, at en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af denne lov, og som ikke er anmeldt efter §§ 10 eller 11, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan styrelsen gennemføre en nærmere

undersøgelse af investeringen eller aftalen. Tilsvarende gælder, hvis Erhvervsstyrelsen bliver bekendt med, at der i strid med §§ 5 eller 7 er gennemført en investering eller indgået en aftale uden tilladelse.

§ 28. Erhvervsstyrelsen kan i særlige tilfælde benytte ekstern bistand ved udførelse af en kontrol af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af denne lov.

§ 29. Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse med kontrol efter §§ 25-27 forlange de oplysninger af den udenlandske investor, som er nødvendige for at kunne tage stilling til, om loven og regler fastsat i medfør af loven er overholdt, eller om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger hos den danske virksomhed eller enhed med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse med, at styrelsen stiller krav om oplysninger efter stk. 1, 1. pkt., kræve, at den udenlandske investor indhenter en erklæring fra en revisor om rigtigheden af bestemte oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter 1. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor. Kun revisorer, som er godkendte i henhold til revisorloven, kan afgive erklæring efter 1. pkt.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om erklæringer fra godkendte revisorer efter stk. 2, § 8, stk. 3, § 12, stk. 5, og § 16, stk. 3.

§ 30. Erhvervsstyrelsen kan, når det findes hensigtsmæssigt, offentliggøre, at en kontrol efter §§ 25-27 iværksættes eller er blevet iværksat. Styrelsen kan endvidere offentliggøre resultatet af kontrollen.

Stk. 2. Efterlever en udenlandsk investor ikke et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter § 19 eller § 31, stk. 2, inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen offentliggøre dette og informere herom gennem samarbejdsmekanismen efter § 23.

Stk. 3. Offentliggørelsen efter stk. 1 og 2 sker på Erhvervsstyrelsens hjemmeside. Erhvervsstyrelsen bestemmer, hvordan offentliggørelsen sker.

Stk. 4. Offentliggørelse efter stk. 1-3 kan ikke ske, hvis offentliggørelsen vurderes at ville være en trussel mod en igangværende efterforskning eller undersøgelse, eller hvis offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade for den udenlandske investor.

§ 31. Erhvervsstyrelsen kan i forbindelse med en kontrol efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov påtale en overtrædelse eller påbyde, at en overtrædelse skal bringes til ophør.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan endvidere give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11 i følgende tilfælde:

1. Vilkår for en investering eller aftale fastsat efter § 17, stk. 1, bliver ikke overholdt, mens den pågældende investering eller aftale opretholdes.
2. En investering eller aftale bliver ikke afviklet i strid med en tilbagekaldelse efter § 9, stk. 4-7, eller § 13, stk. 5-7.
3. Der er ikke ansøgt om tilladelse til investeringen eller aftalen i strid med §§ 5 eller 7.
4. Den udenlandske investor udleverer ikke de oplysninger, som styrelsen har forlangt efter § 29 til styrelsen.

Stk. 3. Erhvervsstyrelsen fastsætter en frist for efterlevelsen af et påbud efter stk. 1 om at bringe en overtrædelse til ophør og et påbud efter stk. 2 om at afvikle en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale.

Kapitel 9

Kompetent myndighed og afgørelseskompetence

§ 32. Erhvervsstyrelsen er kompetent myndighed og træffer afgørelser efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf, jf. dog stk. 2. Vurderer Erhvervsstyrelsen, at en ansøgt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller en anmeldt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 10 eller 11 kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og at truslen ikke kan afbødes ved aftalte vilkår for investeringens eller aftalens gennemførelse efter § 16, forelægger styrelsen ansøgningen eller anmeldelsen for erhvervsministeren efter stk. 2 og 3.

Stk. 2. I sager der forelægges erhvervsministeren efter stk. 1, indleder erhvervsministeren forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren og andre relevante ressortministre. På baggrund af forhandlingerne træffer erhvervsministeren afgørelse om:

1. Tilladelse efter § 9, stk. 2, til en ansøgning om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 13, stk. 3, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
2. Tilladelse efter § 17, stk. 1, til en ansøgt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 17, stk. 1, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11 på nærmere fastsatte vilkår.
3. Afslag efter § 18 på tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller forbud efter § 18 mod en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
4. Påbud efter § 19 om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 10 eller 11, der udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, uanset om investeringen eller aftalen er anmeldt eller ikke er anmeldt.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 2, nr. 1, meddeles af Erhvervsstyrelsen.

Stk. 4. Erhvervsministeren kan bemyndige Erhvervsstyrelsen til at udøve nærmere angivne beføjelser, der i stk. 2 er tillagt erhvervsministeren.

Kapitel 10

Kommunikation m.v.

§ 33. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og elektronisk signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 34. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Erhvervsstyrelsen som afsender.

§ 35. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved

anvendelse af en teknik, der sikrer en entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Kapitel 11

Sprogkrav

§ 36. Erhvervsstyrelsen kan sagsbehandle og træffe afgørelse på engelsk, hvis den udenlandske investor ønsker det. Har Erhvervsstyrelsen truffet afgørelse på engelsk, skal der foreligge et dansk resumé heraf.

§ 37. Ansøgninger om tilladelse, anmeldelser, tilsagn om vilkår m.v., som indsendes til Erhvervsstyrelsen skal være affattet på dansk eller engelsk. Erhvervsstyrelsen kan forlange, at dokumenter indsendes i bekræftet oversættelse til dansk eller engelsk.

Kapitel 12

Tavshedspligt og offentlighed

§ 38. Reglerne om aktindsigt og egenaces i lov om offentlighed i forvaltningen finder ikke anvendelse for sager, som behandles efter denne lov.

Stk. 2. Erhvervsstyrelsen og erhvervsministeren kan uanset reglerne om partens aktindsigt i forvaltningsloven efter høring af relevante myndigheder bestemme, at oplysninger, der har indgået i en afgørelse efter § 9, stk. 1 eller 2, eller stk. 4-6, § 13, § 17, stk. 1, §§ 18 eller 19, § 20, stk. 1, og § 31 ikke kan videregives til de parter, som afgørelsen angår, når dette er nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

§ 39. Erhvervsstyrelsens og Erhvervsministeriets ansatte er under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem varetagelse af myndighedsopgaver efter denne lov, jf. dog § 30. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i Erhvervsstyrelsens og Erhvervsministeriets drift, og eksperter, der handler på styrelsens eller ministeriets vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Stk. 2. Samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, berettiger ikke personer som nævnt i stk. 1 til at videregive fortrolige oplysninger.

Stk. 3. Erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at fortrolige oplysninger uanset stk. 1 kan videregives til nærmere angivne myndigheder.

Stk. 4. Alle, der efter regler fastsat i medfør af stk. 3 modtager fortrolige oplysninger fra Erhvervsstyrelsen eller Erhvervsministeriets, er med hensyn til disse oplysninger undergivet tavshedspligten som nævnt i stk. 1.

Kapitel 13

Domstolsprøvelse

§ 40. Erhvervsministerens og Erhvervsstyrelsens afgørelser efter denne lov kan ikke anbringes for anden administrativ myndighed.

§ 41. Søgsmål til prøvelse af påbud, forbud eller vilkår efter §§ 17-20 og § 31, stk. 2, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod erhvervsministeren, dog for afgørelser truffet efter §§ 20 eller 31, stk. 2, mod Erhvervsstyrelsen, ved Københavns Byret. I afgørelsen af sagen ved byretten deltager 3 dommere.

Stk. 2. Søgsmål til prøvelse af påbud, forbud eller vilkår efter §§ 17-20 og § 31, stk. 2, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende part.

Stk. 3. Justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil, kan i særlige tilfælde lade personer, der er ansat i Politiets Efterretningstjeneste møde for erhvervsministeren eller Erhvervsstyrelsen i retten som rettergangsfuldmægtig.

§ 42. Som part i sagen for det offentlige anses erhvervsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, dog for afgørelser truffet efter § 20 og § 31, stk. 2, Erhvervsstyrelsen.

Stk. 2. Retten beskikker en særlig advokat til at varetage interesser for den, der har indbragt sagen for retten, eller som er indtrådt som part i sagen og på vegne af denne udøve partsbeføjelser med hensyn til oplysninger omfattet af en bestemmelse efter § 38, stk. 2. Om salær og godtgørelse for udlæg til den særlige advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Stk. 3. Den særlige advokat efter stk. 1 skal underrettes om alle retsmøder i sagen og er berettiget til at deltage i disse. Den særlige advokat skal gøres bekendt med og have udleveret kopi af det materiale, som indgår i sagen for retten, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Erhvervsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan dog beslutte, at der af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden ikke kan udleveres kopi til den særlige advokat. Det samme gælder for Erhvervsstyrelsen i forhold til afgørelser truffet efter § 20 og § 31, stk. 2. Beslutningen kan af den særlige advokat indbringes for retten.

§ 43. Oplysninger omfattet af en bestemmelse efter § 38, stk. 2, videregives ikke til parten, men alene til den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2. Når sådanne oplysninger er videregivet til den særlige advokat, må vedkommende ikke drøfte sagen med parten eller dennes advokat og må ikke udtale sig i retsmøder, hvor parten eller dennes advokat er til stede. Parten og dennes advokat kan til enhver tid give skriftlige meddelelser til den særlige advokat om sagen.

Stk. 2. Retten kan af egen drift eller efter begæring fra den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2, beslutte, at oplysninger, der er indgået i erhvervsministerens afgørelse efter § 17, stk. 1, §§ 18 eller 19, eller Erhvervsstyrelsens afgørelse efter § 20, stk. 1, eller § 31, stk. 2, videregives til parten og dennes advokat, hvis sikkerhedsmæssige forhold ikke kan begrunde erhvervsministerens eller Erhvervsstyrelsens bestemmelse efter § 38, stk. 2. Afgørelsen træffes ved kendelse, og efter at den særlige advokat og erhvervsministeren eller dennes bemyndigede, for afgørelser truffet efter § 20 eller § 31, stk. 2, Erhvervsstyrelsen, har haft lejlighed til at udtale sig. Kendelsen kan kæres af de i 2. pkt. nævnte personer eller myndigheder. Kære af en afgørelse om, at oplysninger videregives, har opsættende virkning.

Stk. 3. Har retten truffet afgørelse efter stk. 2, 1. pkt., kan justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, bestemme, at de pågældende oplysninger ikke indgår i sagen for retten.

Stk. 4. Ingen må deltage som dommer i sagen, hvis den pågældende har truffet afgørelse efter stk. 2, 1. pkt., eller i øvrigt har haft adgang til oplysninger omfattet af en sådan afgørelse, og justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, har truffet beslutning efter stk. 3 om, at de pågældende oplysninger ikke indgår i sagen for retten.

§ 44. Den del af et retsmøde, der angår, eller hvor der fremlægges eller behandles oplysninger omfattet af en beslutning efter § 38, stk. 2, og som ikke er omfattet af en afgørelse efter § 43, stk. 2, holdes for lukkede døre. I denne del af et retsmøde deltager den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2, men ikke parten og dennes advokat.

Stk. 2. Retten bestemmer, hvordan retsmøder, der efter stk. 1 helt eller delvis holdes for lukkede døre, gennemføres.

§ 45. Retten træffer afgørelse, efter at parterne og den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2, har haft lejlighed til at udtale sig.

§ 46. Justitsministeren antager et antal advokater, der kan beskikkes efter § 42, stk. 2, 1. pkt.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om de pågældende advokater, herunder om vagtordninger, om vederlag for at stå til rådighed og om sikkerhedsmæssige spørgsmål.

§ 47. Reglerne i dette kapitel om sagens behandling i byretten gælder tilsvarende for sagens behandling i landsretten og Højesteret.

Kapitel 14

Bestemmelser om afvikling af udenlandske direkte investeringer og ugyldighed af særlige økonomiske aftaler

§ 48. Efterleves et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering efter § 19 eller § 31, stk. 2, ikke inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen ophæve den stemmeret, der er knyttet til ejerandele i den danske virksomhed, der tilhører den pågældende udenlandske investor. Har Erhvervsstyrelsen ophævet stemmeretten, kan ejerandelene ikke indgå ved opgørelse af de stemmeberettigede ejerandele.

Stk. 2. Særlige økonomiske aftaler, der er i strid med et afslag eller forbud efter § 18, eller et påbud om afvikling af en særlig økonomisk aftale efter § 19 eller § 31, stk. 2, er uden gyldighed mellem parterne.

Kapitel 15

Ikrafttræden

§ 49. Loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Stk. 2. Loven finder ikke anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er gennemført inden den 1. september 2021.

Kapitel 16

Territorialbestemmelser

§ 50. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund og evaluering
 - 2.1. Den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende nationale sikkerhedsinteresser ved visse investeringer m.v.
 - 2.2. Lovevaluering
3. Gældende sektorspecifikke screeningsordninger m.v.
 - 3.1. Generelt om sektorspecifikke screeningsordninger m.v.
 - 3.2. Krigsmaterielloven
 - 3.3. Kontinentalsokkelloven
 - 3.4. FDI-forordningen
4. Fremmed ret
 - 4.1. Screeningsordninger i udvalgte lande
 - 4.1.1. Omfattede sektorer
 - 4.1.2. De omfattede aktiviteter i andre landes screeningsordning
 - 4.1.3. Screening af andre økonomiske aktiviteter i udvalgte lande
 - 4.1.4. Notifikation af investeringer i udvalgte lande
 - 4.1.5. Hjemmel til indgreb
 - 4.1.6. Domstolsprøvelse og fortrolighed
 - 4.1.6.1. Fortrolighed i forbindelse med en afgørelse om indgreb
 - 4.1.6.2. Fortrolighed i forbindelse med en eventuel domstolsprøvelse
5. Lovforslagets hovedpunkter
 - 5.1. Formål, anvendelsesområde og definitioner
 - 5.1.1. Gældende ret
 - 5.1.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger
 - 5.1.2.1. Forholdet til andre sektorspecifikke ordninger
 - 5.1.2.2. De omfattede dispositioner
 - 5.1.2.3. De omfattede sektorer og aktiviteter
 - 5.1.2.4. De omfattede aktører
 - 5.1.2.5. Det danske tilsynsobjekt
 - 5.1.2.6. Definitioner
 - 5.1.3. Erhvervsministeriets overvejelser
 - 5.1.4. Den foreslåede ordning
 - 5.2. Sektoriel og tværsektoriel screeningsordning
 - 5.2.1. Gældende ret
 - 5.2.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger
 - 5.2.3. Erhvervsministeriets overvejelser
 - 5.2.4. Den foreslåede ordning
 - 5.3. Afgørelseskriterier
 - 5.3.1. Gældende ret
 - 5.3.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

- 5.3.3. Erhvervsministeriets overvejelser
- 5.3.4. Den foreslåede ordning
- 5.4. Administration og kompetent myndighed
 - 5.4.1. Gældende ret
 - 5.4.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger
 - 5.4.3. Erhvervsministeriets overvejelser
 - 5.4.4. Den foreslåede ordning
- 5.5. Kontrol og sanktioner
 - 5.5.1. Gældende ret
 - 5.5.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger
 - 5.5.3. Erhvervsministeriets overvejelser
 - 5.5.4. Den foreslåede ordning
- 5.6. Offentlighed og domstolsprøvelse
 - 5.6.1. Gældende ret
 - 5.6.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger
 - 5.6.3. Erhvervsministeriets overvejelser
 - 5.6.4. Den foreslåede ordning
- 5.7. Straffebestemmelser
- 6. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen
- 7. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
 - 7.1. Handels- og investeringsaftaler
 - 7.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder
- 8. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 9. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 10. Administrative konsekvenser for borgerne
- 11. Klima- og miljømæssige konsekvenser
- 12. Forholdet til EU-retten
- 13. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 14. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at forhindre, at udenlandske direkte investeringer og visse særlige økonomiske aktiviteter kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. Med lovforslaget foreslås, at der indføres en screeningsordning i form af en sektorbaseret tilladelsesordning for investeringer og aftaler i sektorer, der vurderes som mest følsomme i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden kombineret med en tværsektoriel frivillig anmeldelsesordning. Screeningsordningen vil muliggøre, at der kan gøres indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

Som en lille, åben økonomi er Danmark afhængig af global samhandel og investeringer. Udenlandske investeringer bidrager til at øge Danmarks vækst, produktivitet, konkurrenceevne, eksport og innovation. I perioden 2013-2018 var der i Danmark indadgående udenlandske direkte investeringer for ca. 3850 mia. kr. svarende til 30,9 pct. af Danmarks samlede BNP i perioden. Størstedelen af investeringerne kom fra andre EU-medlemsstater – 2912 mia. kr., hvilket svarer til 23,3 pct. af det samlede danske BNP i perioden. Fremmede staters investeringer i danske virksomheder eller i f.eks. kritisk infrastruktur kan imidlertid have bagvedliggende ikke-kommercielle, strategiske eller udenrigspolitiske hensigter og

dermed have betydning for vores nationale sikkerhed og offentlige orden. Det samme kan gælde andre udenlandske økonomiske aktiviteter.

Det er i en dansk og europæisk sammenhæng blevet stadig mere tydeligt, hvordan den teknologiske udvikling og digitaliseringen kan gøre Danmark og andre lande sårbare over for aktører, der f.eks. er under indflydelse af fremmede magter. En dansk screeningsordning og indgrebshjemmel vil sigte mod at imødegå de risici, der kan være forbundet med fremmede investeringer og andre økonomiske aktiviteter. Der er tale om et bredt spektrum af risici, herunder risici som følge af manglende kontrol over forsyningskæder, andre landes monopol på samfundsvigtige funktioner og ydelser samt risici forbundet med teknologi- og videnoverførsel mere bredt. Dertil kommer trusler fra spionage, sabotage, nedbrud af kritisk infrastruktur m.v.

En række sammenlignelige lande har bl.a. på den baggrund i de senere år indført screeningsordninger for at adressere de sikkerhedsmæssige aspekter ved visse investeringer, og der er stigende opmærksomhed omkring spørgsmålet i både EU og NATO. Således blev der i 2019 vedtaget en EU-forordning (FDI-forordningen) om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (Forordning (EU) 2019/452 af 2019). FDI-forordningen sætter rammerne for medlemsstaternes arbejde med deres respektive nationale screeningsordninger, men pålægger ikke medlemsstaterne at etablere en generel screeningsordning. Forordningen finder anvendelse fra den 11. oktober 2020.

De sikkerhedsmæssige udfordringer understreges også tydeligt af Kommissionens meddelelse af 26. marts 2020 (Vejledning til medlemsstaterne vedrørende udenlandske direkte investeringer og fri bevægelighed for kapital fra tredjelande og beskyttelse af Europas strategiske aktiver, inden forordning (EU) 2019/452 (forordning om FDI-screening) finder anvendelse (2020/C 99 I/01)). Af meddelelsen fremgår det bl.a., at EU skal være åben for udenlandske investeringer, hvilket er af afgørende betydning for EU's økonomiske vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse og innovation, ligesom mange europæiske virksomheder er fuldt integreret i globale forsyningskæder. Samtidig peges dog i meddelelsen på behovet for at balancere EU's åbenhed i forhold til udenlandske investeringer med tilstedeværelsen af »passende« screeningsredskaber. Kommissionen vurderer i meddelelsen bl.a., at COVID-19-pandemien og de afledte økonomiske konsekvenser har medført en øget risiko for forsøg på at erhverve kapacitet inden for sundhedspleje (f.eks. til at producere medicinsk udstyr eller beskyttelsesudstyr) eller relaterede industrier såsom forskningsinstitutter (som f.eks. udvikler vacciner) gennem udenlandske direkte investeringer. Kommissionen anbefaler i lyset heraf, at de EU-medlemsstater, der på nuværende tidspunkt ikke har en screeningsmekanisme, eller hvor eksisterende screeningsmekanismer, ikke vurderes at omfatte samtlige relevante transaktioner, indfører en (bredere) screeningsmekanisme.

En tværministeriel arbejdsgruppe (herefter arbejdsgruppen) har haft til opgave at komme med anbefalinger til mulige modeller for en kommende generel screeningsordning. Arbejdsgruppen afsluttede i oktober 2020 sit arbejde med en rapport, jf. nærmere herom under pkt. 2.1. nedenfor.

Regeringen har på den baggrund vurderet, at der er behov for en øget beskyttelse af nationale sikkerhedsinteresser i forbindelse med udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler.

2. Lovforslagets baggrund og evaluering

2.1. Den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende nationale sikkerhedsinteresser ved visse investeringer m.v.

Den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) nedsatte i april 2018 en tværministeriel arbejdsgruppe vedrørende nationale sikkerhedsinteresser ved visse investeringer m.v.

Arbejdsgruppen fik bl.a. til opgave at komme med forslag til et selvstændigt lovgrundlag, der giver myndighederne hjemmel til at gribe ind i situationer, hvor udenlandske investeringer og andre økonomi-

ske aktiviteter er uforenelige med hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed i Danmark samt udkast til et lovgrundlag for en eventuel mekanisme til screening af investeringer m.v.

I april 2019 blev det under den daværende regering besluttet, at arbejdsgruppen i første omgang skulle udarbejde en rapport med henblik på en grundig afdækning af de relevante temaer og mulige modeller for en kommende generel screeningsordning – inkl. en indgrebshjemmel – i erkendelsen af, der knytter sig nogle væsentlige og komplekse spørgsmål til udviklingen af en kommende screeningsordning. Det blev i samme forbindelse besluttet, at der skulle udarbejdes et samlet lovgrundlag for screeningsmekanismen og indgrebshjemlen.

Regeringen (Socialdemokratiet) besluttede i november 2019 at videreføre det igangsatte arbejde i arbejdsgruppen, da der efter regeringens opfattelse er behov for øget fokus på beskyttelse af nationale sikkerhedsinteresser i forbindelse med visse udenlandske investeringer og andre økonomiske aktiviteter. Arbejdsgruppen afsluttede i oktober 2020 sit arbejde med »Rapport om en kommende ordning for screening af udenlandske investeringer m.v. – anbefalinger fra den tværministerielle arbejdsgruppe vedrørende nationale sikkerhedsinteresser ved visse investeringer m.v.«. Arbejdsgruppen præsenterer i sin rapport tre overordnede modeller (optioner) for en kommende generel screeningsordning, inkl. en indgrebshjemmel, i Danmark.

Arbejdsgruppen peger på tre optioner for, hvordan en kommende generel screeningsordning overordnet kan indrettes:

1. En sektorspecifik tilladelsesordning for udenlandsk erhvervelse af kontrol eller indflydelse over en dansk enhed inden for udvalgte særligt følsomme sektorer og aktiviteter (option 1).
2. En sektorspecifik tilladelsesordning inden for særligt følsomme sektor og aktiviteter og en tværsektoriel frivillig notifikationsordning for udenlandsk erhvervelse af kontrol eller indflydelse over en dansk enhed og »tilsvarende foranstaltninger« (option 2).
3. En sektorspecifik tilladelsesordning inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter og en gradueret tværsektoriel notifikationsordning for udenlandsk erhvervelse af kontrol eller indflydelse over en dansk enhed og »tilsvarende foranstaltninger«. Den graduerede notifikationsordning indebærer en pligt til at notificere inden for følsomme sektorer og aktiviteter. For andre omfattede erhvervelser og tilsvarende foranstaltninger er notifikationen frivillig (option 3).

Regeringen har ud fra en samlet vurdering af de foreslåede optioner vurderet, at arbejdsgruppens option 2 vil være mest hensigtsmæssig. Option 2 vil placere Danmark blandt de lande med mere robuste eller restriktive ordninger blandt de undersøgte sammenlignelige lande. Med option 2 vil man få en ordning, som har lighedspunkter med både den finske og den tyske generelle screeningsordning. Ordningen vurderes at være et effektivt værktøj i forhold til det dynamiske trusselsbillede, som ordningen skal bidrage til håndteringen af, men vurderes samtidig at give en tilstrækkelig klarhed og forudsigelighed, så påvirkningen af investeringsklimaet minimeres. Til sammenligning vurderes option 1, som er en smal sektorspecifik tilladelsesordning, ikke at være tilstrækkeligt sikkerhedsmæssigt robust eller at kunne tage højde for udvikling i trusselsbilledet. Option 3 vurderes at blive meget kompleks at administrere for erhvervslivet.

Det foreliggende lovforslag tager dermed udgangspunkt i arbejdsgruppens foreslåede option 2, der som nævnt vedrører en sektorspecifik tilladelsesordning omfattende udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler kombineret med en frivillig tværsektoriel anmeldelsesordning.

Der er i forbindelse med udmøntningen af arbejdsgruppens anbefalinger i lovforslaget foretaget nødvendige lovtekniske og redaktionelle præciseringer. Desuden foreslås det at medtage stiftelse af nye virksomheder, såkaldte Greenfield-investeringer, i anvendelsesområdet for screening af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter, som arbejdsgruppen alene peger på som en mulighed, da udenlandske investeringer ved stiftelse af

nye virksomheder inden for særligt følsomme sektorer efter omstændighederne vurderes også at kunne indebære trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Lovforslagets screeningsordning og indgrebshjemmel vil være centrale elementer i forhold til at sikre et bedre værn af Danmark, men skal ses i sammenhæng med en række øvrige tiltag til at reducere danske sårbarheder. Det gælder især den kommende lovgivning om leverandørsikkerhed i den kritiske teleinfrastruktur, hvor regeringen i foråret 2020 igangsatte et lovgivningsarbejde med henblik på at sikre, at nationale sikkerhedsinteresser i tilstrækkelig grad beskyttes, når teleudbydere indgår aftaler om leverancer eller drift af kritiske dele af Danmarks teleinfrastruktur.

Herudover kan nævnes bl.a. arbejdet med sikkerhed på forsknings- og uddannelsesområdet. Internationalt forsknings- og innovationssamarbejde indebærer samarbejde med forskere i lande med forskellige kulturer, værdier, samfunds- og styreformer. Det er der en stor styrke i, men samarbejdet rummer også udfordringer, som kan være vanskelige at navigere i for forskningsinstitutioner og ikke mindst den enkelte forsker. Derfor har uddannelses- og forskningsministeren besluttet at nedsætte et udvalg, som skal gennemgå eksisterende rammer med relevans for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde og se på behovet for eventuelle supplerende tiltag.

2.2. Lovevaluering

Erhvervsministeriet finder det hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en rapport om erfaringerne med den nye lovgivning. Erhvervsministeriet vil derfor, hvis lovforslaget vedtages, udarbejde en sådan rapport til Folketinget.

Rapporten kan f.eks. indeholde en overordnet beskrivelse af loven, herunder især lovens formål og anvendelsesområde, en statistisk analyse af udviklingen i sager, fordelt på bl.a. sagstyper, sektorer og lande, synspunkter fra relevante interessenter samt den generelle udvikling på området i andre lande.

Erhvervsministeriet vil til brug for rapporten foretage en høring af interesseorganisationer, advokater, forskere m.v., der har berøring med ordningen. Erhvervsministeriet vil endvidere indhente oplysninger fra udvalgte lande med nationale screeningsordninger samt inddrage erfaringer fra EU-samarbejdet på området, hvor Kommissionen senest den 12. oktober 2023 skal foretage en evaluering af FDI-forordningen med henblik på at undersøge, hvordan forordningen fungerer, og hvor effektivt den virker.

Erfaringerne ovenfor kan danne baggrund for overvejelser om, hvorvidt der eventuelt er behov for at præcisere eller ændre reglerne.

Evalueringen vil blive iværksat i 2023, således at resultaterne af Kommissionens evaluering af FDI-forordningen vil kunne indgå i og sammenholdes med den danske evaluering af loven.

Rapporten om evalueringen af loven vil herefter blive oversendt til Folketinget.

3. Gældende sektorspecifikke screeningsordninger m.v.

3.1. Generelt om sektorspecifikke screeningsordninger m.v.

Der findes i Danmark ikke på nuværende tidspunkt et generelt lovgrundlag, der gør det muligt at screene udenlandske investeringer og andre økonomiske aktiviteter på tværs af sektorer ud fra et hensyn til national sikkerhed og offentlig orden og om nødvendigt foretage indgreb. Imidlertid findes der en række sektorspecifikke screeningsordninger i Danmark, der har til formål at varetage samme eller lignende hensyn.

Efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2019/452/EU af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (herefter FDI-forordningen) defineres en »screeningsmekanisme« som et almengyldigt instrument – f.eks. en lov eller forskrift – der fastsætter vilkårene, betingelserne og procedurerne for at vurdere, undersøge, tillade, betinge, forbyde eller afvikle udenlandske direkte investeringer af hensyn til sikkerheden eller den offentlige orden. I dansk ret findes

der sådanne sektorspecifikke screeningsmekanismer i FDI-forordningens forstand i krigsmaterielloven (lovbekendtgørelse nr. 1004 af 22. oktober 2012 om krigsmateriel m.v.) og kontinentalsokkeloven (lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018 om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet.). Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2. og 3.3.

Herudover findes der en række sektorspecifikke screeningsordninger, der ikke er omfattet af definitionen i FDI-forordningen, f.eks. fordi ordningerne ikke finder anvendelse for udenlandske direkte investeringer, eller fordi ordningerne varetager andre hensyn end hensynet til national sikkerhed og offentlig orden.

I den forbindelse er lov om net- og informationssikkerhed (NIS-loven) (lov nr. 1567 af 15. december 2015 om net- og informationssikkerhed) særligt relevant, da der i medfør heraf er indført en screeningsordning, der omfatter aftaler om kritiske dele af teleinfrastrukturen samt driften heraf. Derudover kan der i medfør af NIS-lovgivningen udstedes påbud til teleudbydere om at foretage konkrete foranstaltninger, såfremt det er af væsentlig samfundsmæssig betydning. Screeningsordningen og påbudsmulighederne blev bl.a. indført for at tage højde for de særlige problemstillinger, som var knyttet til teleudbydernes stigende anvendelse af bl.a. driftsleverandører, der kunne udgøre en trussel mod informationssikkerheden.

Herudover er der en række andre love, der på forskellig vis bl.a. varetager hensynet til den nationale eller offentlige sikkerhed. Det drejer sig om frekvensloven (lovbekendtgørelse nr. 1100 af 10. august 2016 om radiofrekvenser), graveloven (lovbekendtgørelse nr. 845 af 21. august 2019 om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v.) og rumloven (lov nr. 409 af 11. maj 2016 om aktiviteter i det ydre rum).

Endvidere er der i den finansielle lovgivning (bl.a. lov om finansiel virksomhed (lovbekendtgørelse nr. 1447 af 11. september 2020) ordninger, der har til formål at varetage hensynet til den finansielle stabilitet og sikre en forsvarlig drift af finansielle virksomheder m.v. F.eks. skal enhver fysisk eller juridisk person, der påtænker direkte eller indirekte at erhverve en kvalificeret andel i en finansiel virksomhed m.v., ansøge Finanstilsynet om godkendelse af den påtænkte erhvervelse. Det samme krav om godkendelse gælder ved en påtænkt forøgelse af en kvalificeret andel i en finansiel virksomhed m.v.

3.2. Krigsmaterielloven

Det fremgår af § 1 i krigsmaterielloven, at loven bl.a. finder anvendelse på materiel, som er konstrueret til militær anvendelse, og som ikke finder civil anvendelse samt ammunition, som kan anvendes til militære formål. Virksomheder, som staten ejer, er ikke omfattet af loven.

Efter krigsmateriellovens § 2 må krigsmateriel kun fremstilles, herunder samles, hvis justitsministeren giver tilladelse dertil.

Foruden tilladelse til fremstilling af krigsmateriel kræves efter krigsmateriellovens § 3 særskilt tilladelse fra justitsministeren, hvis ejer- eller ledelsesforholdene m.v. i en virksomhed, der fremstiller krigsmateriel i Danmark, indebærer, at udlændinge gennem besiddelse af kapital eller på anden vis har eller får bestemmende indflydelse på virksomheden. Det gælder bl.a., hvis indehavere, direktører eller tegningsberettigede medarbejdere ikke er danske statsborgere, hvis virksomheden har eller får hjemsted uden for Danmark, eller hvis andelen af bestyrelsesmedlemmer, der er danske statsborgere, eller andelen af selskabskapital, der ikke er dansk ejet, er eller bliver mindre end henholdsvis 80 pct. og 60 pct.

Kravet om særskilt tilladelse gælder både overskridelser af de nævnte tærskler, som eksisterer på tidspunktet for ansøgning om fremstillingstilladelse, og overskridelser, som er et resultat af efterfølgende ændringer i virksomhedens ejer- og ledelsesforhold m.v.

Kravet om særskilt tilladelse gælder også i tilfælde, hvor virksomheder, som allerede har f.eks. udenlandsk ejet kapital i et omfang, der overskrider de nævnte tærskler og er meddelt tilladelse dertil efter § 3, ønsker enten at udvide andelen af udenlandsk ejet kapital eller at lade ejerskabet til en kapitalandel

overgå fra en udlænding til en anden. På samme måde skal en virksomhed, der allerede har over 20 pct. udenlandske bestyrelsesmedlemmer og er meddelt tilladelse dertil efter § 3, søge om særskilt tilladelse, hvis andelen af udenlandske bestyrelsesmedlemmer ønskes udvidet, eller et udenlandsk bestyrelsesmedlem ønskes udskiftet med et andet udenlandsk bestyrelsesmedlem.

Det fremgår desuden af lovens § 7, at virksomheder, som fremstiller krigsmateriel, kun må optage udenlandske lån eller lån med udenlandsk garanti med tilladelse fra justitsministeren.

En tilladelse efter lovens § 3 meddeles, medmindre udenrigspolitiske eller sikkerhedspolitiske forhold taler herimod, jf. lovens § 4.

Der fastsættes for tilladelsen efter § 3 typisk vilkår om, at enhver ændring i ejer- eller ledelsesforholdene m.v. i virksomheden, som kan have betydning for vurderingen af de sikkerhedsmæssige og udenrigspolitiske forhold, skal oplyses til Justitsministeriet.

Tilladelser efter § 3 kan tilbagekaldes, når særlige forhold taler herfor, jf. lovens § 5, stk. 2. En tilladelse kan f.eks. tilbagekaldes, hvis virksomheden tilsidesætter vilkår fastsat i tilladelsen, eller hvis virksomheden kommer i væsentlige økonomiske vanskeligheder. Endvidere kan udenrigspolitiske hensyn begrunde, at en tilladelse tilbagekaldes.

3.3. Kontinentalsokkeloven

Kontinentalsokkeloven finder anvendelse på danske eller udenlandske virksomheder, som ønsker at nedlægge elkabler eller rørledninger til transport af udenlandsk produceret kulbrinter på dansk søterritorium, jf. kontinentalsokkelovens § 3 a.

Det fremgår af § 3 a, at nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium kræver tilladelse meddelt af klima-, energi- og forsyningsministeren, inden nedlæggelse påbegyndes.

Med en ændring af kontinentalsokkeloven i 2018, jf. lov nr. 1401 af 5. december 2017 om ændring af lov om kontinentalsoklen (Tilladelse til visse rørledningsanlæg på søterritoriet) blev der indført en række bestemmelser, som bl.a. giver hjemmel til at inddrage udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske hensyn i afgørelsen af, hvorvidt klima-, energi-, forsyningsministeren kan give tilladelse til at nedlægge elkabler og rørledninger til transport af udenlandsk producerede kulbrinter på dansk søterritorium.

Nærmere regler om den administrative behandling af ansøgninger om tilladelser til at nedlægge elkabler eller rørledninger til transport af kulbrinter er fastsat i bekendtgørelse om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen, jf. bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Ifølge bekendtgørelsens § 2 skal klima-, energi- og forsyningsministeren efter modtagelse af en ansøgning om tilladelse til at nedlægge transitelkabler eller rørledninger på dansk søterritorium indhente en indstilling fra udenrigsministeren om, hvorvidt det vil være foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser at imødekomme ansøgningen, jf. kontinentalsokkelovens § 3 a, stk. 2, 2. pkt.

Der kan kun gives tilladelse efter lovens § 3 a, stk. 1, hvis udenrigsministeren vurderer, at tilladelse hertil er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, jf. kontinentalsokkelovens § 3 a, stk. 2. Indstillingen fra udenrigsministeren beror på et frit politisk skøn og har ikke karakter af en afgørelse. Indstillingen skal derfor ikke indeholde en begrundelse, ligesom udenrigsministeren ikke skal iagttage forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring og partsaktindsigt. Ifølge lovbemærkningerne til kontinentalsokkeloven (Folketingstidende 2017-18, A, L 43 som fremsat, Almindelige bemærkninger, s. 1, 5 og 6, og specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2) kan der i skønnet eksempelvis indgå hensyn til statens sikkerhed og rigets forsvar, politiske, økonomiske og militære kapaciteter og udenrigspolitiske, herunder europæiske og alliancemæssige hensyn.

3.4. FDI-forordningen

Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2019/452/EU af 19. marts 2019 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen (herefter FDI-forordningen) fastsætter regler for screening af udenlandske direkte investeringer i EU af hensyn til »sikkerheden eller den offentlige orden«, jf. forordningens artikel 1, stk. 1. Forordningen trådte i kraft den 10. april 2019 og finder anvendelse fra den 11. oktober 2020.

Det fremgår af forordningens artikel 1, stk. 3, at intet i forordningen begrænser den enkelte medlemsstats ret til at beslutte, om den vil screene en bestemt udenlandsk direkte investering inden for rammerne af forordningen.

Forordningen opstiller dog visse minimumsforpligtelser for eksisterende og kommende screeningsmekanismer i medlemsstaterne, jf. artikel 3. Af forordningens artikel 3, stk. 2, fremgår, at regler og procedurer vedrørende screeningsmekanismer, herunder relevante tidsfrister, skal være »gennemsigtige« og ikke må indebære forskelsbehandling mellem tredjelande.

Endvidere er medlemsstaterne i medfør af artikel 3, stk. 3, forpligtet til at anvende tidsfrister under deres screeningsmekanismer.

Fortrolige oplysninger, herunder forretningsfølsomme oplysninger, der stilles til rådighed for den medlemsstat, der foretager screeningen, skal beskyttes, jf. forordningens artikel 3, stk. 4. Herudover skal udenlandske investorer have klageadgang i forhold til de nationale myndigheders screeningsafgørelser. Screeningsafgørelser, som defineret i forordningens artikel 2, nr. 6, vedrører »foranstaltninger, der vedtages i medfør af en screeningsmekanisme« og omfatter dermed selve afgørelsen i form af en tilladelse eller afslag, men kan også omfatte afbødende foranstaltninger, f.eks. fastsættelse af vilkår. Dog er det op til den enkelte medlemsstat at fastsætte, hvordan prøvelsesadgangen indrettes og omfanget af prøvelsen, f.eks. om prøvelsen omfatter den bagvedliggende politiske vurdering, sagsbehandlingen m.v.

Endelig skal screeningsordninger også indeholde foranstaltninger, der gør det muligt at identificere og forhindre omgåelse af screeningsordningen og afgørelser om screening, jf. forordningens artikel 3, stk. 6. Det indebærer, at investeringer foretaget internt i EU også kan omfattes, hvis disse foretages gennem kunstige strukturer, hvor investoren i sidste ende reelt er ejet eller kontrolleret af en fysisk person eller en virksomhed i et tredjeland. Forordningen præciserer ikke nærmere, hvordan omgåelse kan identificeres og dermed forhindres i praksis.

Herudover indeholder forordningen fælles regler for en samarbejdsmekanisme, der betyder, at medlemsstaterne skal informere hinanden og Kommissionen om udenlandske direkte investeringer, der er underlagt forordningen, jf. artikel 6 og 7.

Hvis en medlemsstat finder, at en udenlandsk direkte investering, der undergår screening i en anden medlemsstat, vil kunne påvirke »dens sikkerhed eller offentlige orden«, eller hvis den har oplysninger, der er relevante for en sådan screening, kan den fremsætte bemærkninger til den medlemsstat, der foretager screeningen, jf. forordningens artikel 6, stk. 2.

Tilsvarende kan Kommissionen afgive en udtalelse rettet til den medlemsstat, der foretager screeningen, hvis Kommissionen finder, at en sådan investering vil kunne påvirke »sikkerheden eller den offentlige orden i mere end én medlemsstat«, eller hvis Kommissionen har relevante oplysninger vedrørende den pågældende investering.

Samarbejdsmekanismen faciliteres gennem nationale kontaktpunkter, som medlemsstaterne er pålagt at etablere, uanset om der eksisterer en national screeningsordning eller ej. Det nationale kontaktpunkt er bl.a. ansvarlig for modtagelse og distribution af andre medlemslandes notifikationer om påbegyndte screeninger af udenlandske direkte investeringer samt eventuel afgivelse af bemærkninger herom. Erhvervsstyrelsen er udpeget som det danske nationale kontaktpunkt for forordningen.

Danmark har aktuelt to sektorspecifikke screeningsordninger, der falder inden for forordningens områ-

de: krigsmaterielloven og kontinentalsokkelloven. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2. og 3.3.

FDI-forordningen omfatter alene »udenlandske direkte investeringer« i EU, hvorved forstås investeringer foretaget af en udenlandsk investor, jf. artikel 1, stk. 1, sammenholdt med artikel 2, nr. 1. En »udenlandsk investor« defineres i forordningens artikel 2, nr. 2, som »en fysisk person fra et tredjeland, eller en virksomhed i et tredjeland, som har til hensigt at foretage eller har foretaget en udenlandsk direkte investering«. EØS-stater betragtes i den forbindelse som tredjelande. En »virksomhed i et tredjeland« forstås som en virksomhed, der er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til lovgivningen i et tredjeland, jf. forordningens artikel 2, nr. 7.

Forordningens regler finder dermed ikke anvendelse for investeringer foretaget medlemsstaterne imellem. Dog kan disse investeringer alligevel være underlagt forordningen, hvis der er tale om kunstige strukturer, der er iværksat med henblik på at omgå reglerne i forordningen, jf. præambelbetragtning nr. 10.

Investeringer i form af porteføljeinvesteringer er eksplicit undtaget fra forordningen, jf. forordningens præambelbetragtning nr. 9. I Domstolens retspraksis (Domstolens udtalelse vedrørende frihandelsaftalen mellem den Europæiske Union og Singapore af 16. maj 2017 (C-2/15)), er det blevet fastlagt, at porteføljeinvesteringer er en type af ikke-direkte investeringer, der foretages, uden at der opnås indflydelse på en virksomheds drift og kontrollen med den.

Derimod er såkaldte »Greenfield-investeringer« ikke undtaget fra forordningens anvendelsesområde.

Forordningens anvendelsesområde er afgrænset til alene at vedrøre udenlandske direkte investeringer, der vil kunne påvirke »sikkerheden eller den offentlige orden«, jf. forordningens artikel 1, stk. 1, sammenholdt med artikel 4.

FDI-forordningen definerer ikke begreberne »sikkerhed« eller »offentlig orden« nærmere, men anfører, at forordningen ikke berører medlemsstaternes eneansvar for national sikkerhed samt medlemsstaternes mulighed for at træffe foranstaltninger, som anses for nødvendige til beskyttelse af væsentlige sikkerhedsinteresser i overensstemmelse med TEUF artikel 346, og som vedrører våben, ammunition og krigsmateriel, jf. forordningens artikel 1, stk. 2. Herudover berører forordningen ikke medlemsstaternes ret til at indføre foranstaltninger, der kan begrænse de frie kapitalbevægelser af hensyn til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed som fastlagt i TEUF, jf. forordningens præambelbetragtning nr. 4.

Forordningen indeholder i artikel 4, stk. 1, en indikativ liste over områder som medlemsstaterne potentielt kan tage højde for i forbindelse med vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering kan påvirke »sikkerheden eller den offentlige orden«. Der henvises til pkt. 5.3.1 i de almindelige bemærkninger. Følgende områder er omtalt i denne liste:

1. Kritisk infrastruktur, uanset om den er fysisk eller virtuel, herunder energi, transport, vand, sundhed, kommunikation, medier, databehandling eller -lagring, luft- og rumfart, forsvar, valgrelateret eller finansiell infrastruktur, og følsomme faciliteter samt jord og fast ejendom, der er afgørende for anvendelsen af sådan infrastruktur.
2. Kritiske teknologier og dual-use produkter, herunder kunstig intelligens, robotteknologi, halvledere, cybersikkerhed, luft- og rumfart, forsvar, energilagring, kvante- og nuklearteknologi samt nanoteknologi og bioteknologi.
3. Forsyning af kritiske råvarer, herunder energi eller råvarer, samt fødevarer.
4. Adgang til følsomme oplysninger, herunder personoplysninger, eller muligheden for at kontrollere sådanne oplysninger.
5. Mediefrihed og mediernes pluralisme.

Endvidere kan medlemsstaterne, når de skal vurdere, om en udenlandsk direkte investering vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden tage hensyn til, om den udenlandske investor direkte eller

indirekte kontrolleres af en regering i et tredjeland, om den udenlandske investor allerede har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i en medlemsstat, eller om der er en risiko for, at den udenlandske investor er involveret i ulovlige aktiviteter, jf. forordningens artikel 4, stk. 2.

4. Fremmed ret

4.1. Screeningsordninger i udvalgte lande

Den tværministerielle arbejdsgruppe har i forbindelse med sit arbejde indhentet oplysninger om lovgivning og erfaringer vedrørende generelle screeningsordninger i seks udvalgte lande (Finland, Frankrig, Norge, Tyskland, UK og USA).

De pågældende lande er udvalgt, da det er lande, som Danmark normalt vil sammenligne sig med. Samtidig er der tale om en kreds af lande bestående af både EU-medlemsstater og tredjelande, mindre og større lande samt lande med nyere eller længere erfaringer med generelle investeringsscreeningsordninger. Landene repræsenterer dermed et godt udgangspunkt for en komparativ undersøgelse af fremmed ret.

De generelle screeningsordninger i de udvalgte lande har forskellige anvendelsesområder. Bl.a. i forhold til, om landene alene screener inden for udvalgte sektorer, på tværs af sektorer eller en kombination heraf. Landenes generelle screeningsordninger varierer også i forhold til, hvilke aktiviteter der omfattes af screening. Alle ordningerne tager sigte på udenlandske investeringer i indenlandske virksomheder, mens der er forskel på, i hvilket omfang landenes ordninger omfatter andre former for erhvervelser og økonomiske aktiviteter. Der ses dog et stigende fokus på at omfatte andre former for økonomiske aktiviteter.

Screeningsordningerne i de udvalgte lande tillader typisk indgreb i en udenlandsk erhvervelse m.v. ud fra et hensyn til national sikkerhed og eventuelt offentlig orden. Fælles for ordningerne er, at der er mulighed for at forbyde erhvervelsen m.v., ligesom der normalt kan aftales eller fastsættes vilkår for erhvervelsen m.v.

I de fleste af landene screenes erhvervelsen m.v. af et ministerium el.lign., men det er forskelligt, hvilket organ, der har kompetence til at træffe afgørelse om indgreb.

Beskrivelserne i pkt. 4.1.1-4.1.6 nedenfor er navnlig udarbejdet på grundlag af oplysninger indhentet som led i diverse studiebesøg, møder m.v. med relevante myndigheder i de udvalgte lande. For en mere detaljeret gennemgang af de enkelte landes generelle screeningsordninger henvises til kapitel 6 i arbejdsgruppens rapport.

4.1.1. Omfattede sektorer

De undersøgte landes screeningsmekanismer har forskellige anvendelsesområder. Det gælder bl.a. i forhold til, om landene alene screener inden for udvalgte sektorer, på tværs af sektorer eller en kombination heraf.

Tysklands og Finlands ordninger har flere lighedstræk. Begge lande har *både* en sektorspecifik screeningsmekanisme, der navnlig omfatter erhvervelser i virksomheder inden for forsvarssektoren, og en tværsektoriel screeningsmekanisme. Fælles for landenes sektorspecifikke screeningsmekanisme er, at de *også* omfatter erhvervelser foretaget af personer og virksomheder fra andre EU- eller EFTA-stater. Landenes tværsektorielle screeningsmekanismer omfatter derimod *alene* erhvervelser foretaget af personer og virksomheder, der ikke er fra EU- eller EFTA-stater. Begge landes ordninger indeholder såkaldte omgængelsklausuler, der bl.a. tager højde for den udenlandske indflydelse over en virksomhed, der er etableret inden for EU eller EFTA eller i henholdsvis Finland eller Tyskland.

USA's screeningsmekanisme er ikke som sådan todelt, men har også karakter af at være både sektorspe-

cifik og tværsektoriel. Hvis en transaktion medfører, at en udenlandsk person opnår kontrol med hele eller udvalgte dele af en amerikansk virksomhed, bliver transaktionen omfattet af screeningsmekanismen – uanset hvilken type amerikansk virksomhed, der er tale om. Mekanismen omfatter herudover bl.a. også såkaldte »non-controlling investments«, der er erhvervelser i virksomheder, der beskæftiger sig med kritisk infrastruktur, kritisk teknologi eller personfølsomme oplysninger fra amerikanske borgere, hvor erhververen ikke opnår egentlig kontrol med virksomheden, men opnår privilegeret adgang. Screeningsmekanismens anvendelsesområde er således bredere, hvis der er tale om erhvervelser i disse typer af virksomheder.

Norges screeningsmekanisme er den mest omfattende og indgribende af de undersøgte modeller og gælder potentielt *alle* sektorer og alle tænkelige aktiviteter. Mekanismen adskiller sig fra de øvrige udvalgte landes mekanismer ved, at den beror på en forhåndsdesignering af omfattede virksomheder, hvilket udgør en væsentlig indsnævring af genstandsfeltet for ordningen. De enkelte departementer skal inden for deres ansvarsområde beslutte, om sikkerhedsloven helt eller delvis skal gælde for konkrete virksomheder på baggrund af en række kriterier. Anvendelsesområdet er i øvrigt uafhængigt af erhververens nationalitet.

Frankrigs screeningsmekanisme er *udelukkende* sektorspecifik, idet mekanismen omfatter udenlandske investeringer i aktiviteter inden for udvalgte sektorer. De omfattede aktiviteter vedrører bl.a. forsvarsrelaterede aktiviteter og aktiviteter inden for kritisk infrastruktur som energi, vand, kommunikation, fødevarer og medier. Screeningen omfatter som udgangspunkt også investeringer foretaget af personer og virksomheder fra EU- eller EØS-stater, men har dog et bredere anvendelsesområde i forhold til investeringer, der foretages af personer og virksomheder, der ikke er fra en EU- eller EØS-stat.

UK har på nuværende tidspunkt *både* en sektorspecifik og en tværsektoriel screeningsmekanisme. Begge mekanismer adskiller sig fra de øvrige landes ordninger ved *alene* at omfatte fusioner og dermed have et meget specifikt anvendelsesområde. Den sektorspecifikke screeningsmekanisme omfatter offentlige leverandører, der besidder eller modtager klassificeret information og visse avis- og transmissionsvirksomheder. Efter den tværsektorielle screeningsmekanisme er anvendelsesområdet bredere, hvis en virksomhed, der beskæftiger sig med militær- eller dual-use produkter, computer hardware eller kvanteteknologi, bliver opkøbt eller fusionerer (ved et såkaldt »merger of equals«) med en anden virksomhed. I den varslede reform af den britiske screeningmekanisme lægges der op til at udvide anvendelsesområdet. De nuværende oplysninger tyder på, at screeningsmekanismen vil blive tværsektoriel.

Herudover har både USA og Finland særlige mekanismer for udlændinges erhvervelse af fast ejendom.

4.1.2. De omfattede aktiviteter i andre landes screeningsordning

De undersøgte landes generelle screeningsmekanismer varierer også i forhold til, hvilke aktiviteter der omfattes af screeningen. Alle ordningerne tager sigte på udenlandske investeringer i indenlandske virksomheder, men der er til gengæld forskel på, i hvilket omfang landenes respektive ordninger omfatter andre former for erhvervelser og økonomiske aktiviteter, hvorved der opnås kontrol eller indflydelse over en enhed eller et aktiv. Det er imidlertid *kun* den norske ordning, hvorefter den generelle screeningsmekanisme indeholder en specifik mekanisme til screening af visse virksomheders indkøb og leverandøraftaler.

Fælles for ordningerne er, at der lægges vægt på graden af udenlandsk indflydelse eller kontrol – med undtagelse af den norske ordning, der gælder uafhængigt af erhververens nationalitet. I nogle af landenes ordninger er indflydelse eller kontrol defineret som en fast procentdel af stemmerettighederne eller kapitalen i den relevante virksomhed (dvs. faste tærskelværdier), mens det i andre lande beror på en konkret vurdering – eventuelt suppleret af faste tærskelværdier.

Efter Tysklands sektorspecifikke screeningsmekanisme omfattes tilfælde, hvor en udlænding direkte eller indirekte erhverver indflydelse over en tysk virksomhed. Dette vil være tilfældet, hvis erhververen kontrollerer mindst 10 pct. af stemmerettighederne i virksomheden. Efter landets tværsektorielle screeningsmekanisme omfattes *alle* erhvervelser, hvor erhververen kommer til at besidde mindst 25 pct. af

stemmerettighederne i en tysk virksomhed. Herudover omfattes erhvervelser, *hvor* erhververen kommer til at besidde mindst 10 pct. af stemmerettighederne, hvis der er tale om en erhvervelse i en bestemt type af virksomheder, navnlig virksomheder, der beskæftiger sig med kritisk infrastruktur. Den særlige grænse er efterfølgende blevet udvidet til også at omfatte virksomheder, der beskæftiger sig med kritiske teknologier. »Erhvervelse« fortolkes bredt og dækker både over aktiekøb og dispositioner, der gør det ud for eller foregriber et aktiekøb. »Asset deals« og joint ventures vil efter omstændighederne kunne omfattes af screeningsmekanismen, mens Greenfield-investeringer og venture kapital ikke er omfattet.

Efter begge Finlands screeningsmekanismer lægges der også vægt på erhvervelsen af stemmeandele. Her er grænserne fastsat til 1/10, 1/3 og 1/2 af det samlede antal stemmeandele eller en tilsvarende faktisk indflydelse. Der kan også opnås indflydelse over andre enheder end aktieselskaber. Særlige grunde kan også føre til, at en handling, der ikke indebærer en overskridelse af tærskelværdierne, omfattes af screeningen. Lovgivningen opererer med begrebet »erhvervelse eller tilsvarende foranstaltninger« i forhold til overordnet at definere, hvilke typer af transaktioner, der er omfattet af screeningsmekanismerne. Dette fortolkes relativt bredt, således at andre aktiviteter end direkte erhvervelser – eksempelvis fusioner og samarbejdsaftaler om drift – efter omstændighederne også kan omfattes af mekanismerne.

USA's mekanisme omfatter transaktioner, der kan resultere i udenlandsk kontrol med en amerikansk virksomhed. Kontrol defineres som direkte eller indirekte beføjelser til at fastslå, styre eller beslutte vigtige forhold, herunder også gennem erhvervelse af en dominerende minoritet eller kontraktlige forhold. I forhold til de omfattede »non-controlling investments« lægges der bl.a. vægt på adgangen til ikke-offentlige tekniske informationer, opnåelse af et sæde eller observatørstatus i virksomhedens ledende organ og involveringen i substantielle beslutninger vedrørende følsomme personoplysninger, kritisk infrastruktur eller kritisk teknologi.

Frankrigs mekanisme omfatter tre former for aktiviteter. For det første omfattes tilfælde, hvor en udenlandsk investor opnår direkte eller indirekte kontrol med en fransk enhed. I definitionen af »kontrol« lægges der også vægt på, hvor stor en andel af stemmerettighederne den udenlandske investor besidder, men andre forhold kan også tillægges betydning. For det andet omfattes tilfælde, hvor en udenlandsk investor helt eller delvist erhverver et forretningsområde i en fransk enhed. For det tredje omfattes tilfælde, hvor en udenlandsk investor – der ikke er fra en EU- eller EØS-stat – erhverver mere end 25 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i en fransk enhed.

Den norske sikkerhetslov kan som nævnt potentielt omfatte alle former for aktiviteter. Loven indeholder særlige regler for ejerskabskontrol og anskaffelser til visse kritiske nationale funktioner samt en særlig indgrebshjemmel – en såkaldt sikkerhedsventil – der kan omfatte andre økonomiske og ikke-økonomiske aktiviteter end erhvervelser og anskaffelser.

I forhold til ejerskabskontrol omfatter den norske mekanisme erhvervelse af en »kvalificeret ejerandel« i en virksomhed omfattet af den norske sikkerhetslov. En kvalificeret ejerandel indebærer, at erhvervelsen – direkte eller indirekte – samlet set vil føre til, at erhververen opnår 1) mindst 1/3 af aktiekapitalen, andele eller stemmerne i virksomheden, 2) ret til at blive ejer af mindst 1/3 af aktiekapitalen eller andelene, eller 3) betydelig indflydelse over forvaltningen af selskabet på anden måde.

De norske myndigheder har oplyst, at en aktør (investor) potentielt også vil kunne opnå betydelig indflydelse over forvaltningen af et selskab gennem andre aktiviteter end direkte erhvervelser, som eksempelvis leasing, joint ventures eller lignende.

Norge har som nævnt også en særlig mekanisme for screening af visse anskaffelser. Herefter har virksomheder, der er omfattet af sikkerhetsloven, pligt til at varsle om anskaffelser til beskyttelsesværdige informationssystemer, objekter eller infrastruktur, *hvis* anskaffelsen indebærer en ikke ubetydelig risiko for, at informationssystemet, objektet eller infrastrukturen kan blive påvirket af eller anvendes til sikkerhedstruende virksomhed.

UK's screeningsmekanisme omfatter *alene* fusioner. Herudover er der grænser for, hvilke fusioner, der omfattes. Efter den tværsektorielle screeningsmekanisme stilles der bl.a. krav til virksomhedens omsætning og salgsandel af varer og tjenesteydelser i UK. Kravene til virksomhedens omsætning og salgsandel er mindre, hvis der er tale om en særlig type af virksomheder, f.eks. virksomheder, der producerer militærudstyr. Efter den sektorspecifikke screeningsmekanisme stilles der ikke krav til omsætning og salgsandel. Den kommende reform forventes at indebære en hjemmel til at screene andre former for erhvervelser, hvor der erhverves betydelig indflydelse og kontrol over en juridisk person eller et aktiv. Samtidig foreslås det, at ordningen altid skal omfatte tilfælde, hvor der erhverves 25 pct. af stemmerettighederne eller aktierne i en juridisk person eller 50 pct. af et aktiv. Når ordningen omfatter erhvervelse af indflydelse over et aktiv, må det antages, at ordningen potentielt også vil kunne omfatte asset deals, erhvervelse af fast ejendom og visse former for joint ventures.

Fælles for ordningerne er, at der lægges vægt på graden af udenlandsk kontrol, indflydelse og/eller privilegeret adgang. Der foretages således en vurdering af, om de omfattede aktiviteter har potentiale til at udstyre den udenlandske aktør med en kontrollerende eller indflydelsesrig position i virksomheden, eller om aktøren opnår privilegeret adgang.

4.1.3. Screening af andre økonomiske aktiviteter i udvalgte lande

Selvom landenes generelle screeningsordninger hovedsageligt tager sigte på udenlandske erhvervelser i form af direkte investeringer – oftest i form af egenkapitalinvestering og koncernlån – har arbejdsgruppens undersøgelse vist, at de udvalgte lande i stigende grad har fokus på at omfatte andre former for økonomiske aktiviteter. Som det fremgår ovenfor i afsnit 4.1.2, sker dette eksempelvis gennem en bred fortolkning af begrebet »erhvervelse« eller ved også at omfatte foranstaltninger, der svarer til erhvervelse af indflydelse over en virksomhed m.v. Nogle lande omfatter eksplicit andre aktiviteter som eksempelvis erhvervelse af indflydelse over et aktiv, visse udviklings- og forskningsarbejder eller erhvervelse af visse former for fast ejendom.

De former for andre økonomiske aktiviteter, der i stigende grad er i fokus i de udvalgte lande, er navnlig:

1. Joint ventures.
2. Salg af aktiver (asset deals).
3. Overdragelse eller sammenlægning af forretningsområder.
4. Fusioner.
5. Erhvervelse af fast ejendom.
6. Leje og leasing (af infrastruktur).
7. Samarbejdsaftaler om drift eller vedligeholdelse.
8. Greenfield-investeringer.
9. Forsknings- og udviklingssamarbejde.
10. Leverancer og valg af underleverandører.

De aktiviteter, der allerede er omfattet af de undersøgte landes screeningsordninger, er navnlig fusioner, joint ventures, samarbejdsaftaler om drift, erhvervelse af fast ejendom og asset deals. Dette har sammenhæng med, at disse aktiviteter – ud fra en risikovurdering – traditionelt anses for at være sammenlignelige med direkte investeringer i forhold til opnåelse af indflydelse, kontrol og/eller privilegeret adgang.

Det er derimod relativt nyt, at de undersøgte lande har fokus på aktiviteter som eksempelvis Greenfield-investeringer, leje, leasing samt forsknings- og udviklingssamarbejder. Dette har bl.a. sammenhæng med, at beskyttelsen af følsomme oplysninger, avancerede teknologier eller nye forskningstunge domæner ligeledes er kommet i fokus i flere af de undersøgte lande, og at der er opmærksomhed på, at udenlandske aktører potentielt kan opnå adgang til f.eks. sensitiv information eller adgang til dele af en virksomhed

gennem f.eks. driftsaftaler eller andet forretningsmæssigt samarbejde, der ikke kan betegnes som egentlig erhvervelse.

I de fleste af de udvalgte lande håndteres de forskellige typer af andre økonomiske aktiviteter ikke gennem landenes generelle mekanismer for screening af erhvervelser, men adresseres i anden lovgivning. Der er imidlertid flere eksempler på, at bud på fremtidige kontrakter, indgåelse af driftsaftaler, udlændinges datahåndtering eller lignende omfattes af landenes generelle screeningsordninger. At omfatte andre økonomiske aktiviteter falder dermed ikke uden for normalbilledet af de undersøgte screeningsordninger. Når landene har vurderet det hensigtsmæssigt at omfatte andre økonomiske aktiviteter, skyldes det ofte, at lovgivningens anvendelsesområde i forvejen vil være begrænset til at omfatte udvalgte sektorer og/eller begrænset af tærskelværdier for, hvornår udenlandsk kontrol eller indflydelse anses for at være kritisk.

4.1.4. Notifikation af investeringer i udvalgte lande

I alle landene er der mulighed for at indgive en notifikation om en omfattet erhvervelse eller investering til screeningsmyndigheden. En frivillig notifikation kan betrykke transaktionens parter i, at der ikke senere vil blive iværksat en undersøgelse, der kan resultere i et indgreb. I nogle af landene er der et krav om forhåndsgodkendelse og/eller et krav om notifikation vedrørende erhvervelser i særligt følsomme virksomheder.

Efter Tysklands sektorspecifikke screeningsmekanisme er forhåndsgodkendelse et krav. Efter den tværsektorielle mekanisme er notifikation som udgangspunkt frivilligt, men der skal ske underretning vedrørende alle indgåede kontrakter, hvor erhververen – med erhvervelsen – kontrollerer 25 pct. af stemmerettighederne og alle kontrakter, der vedrører erhvervelser i virksomheder, der beskæftiger sig med kritisk infrastruktur.

Efter Finlands sektorspecifikke screeningsordning er det et krav, at der på forhånd anmodes om en bekræftelse af erhvervelsen. Efter den tværsektorielle screeningsmekanisme er notifikation derimod frivilligt.

Efter USA's mekanisme er notifikation som udgangspunkt frivilligt. For visse transaktioner er det imidlertid et krav, at der sendes en kortere erklæring om transaktionen. Det gælder navnlig udenlandske investeringer i virksomheder, der beskæftiger sig med kritisk teknologi, kritisk infrastruktur og følsomme personoplysninger, og hvor der er tilknytning til en fremmed stat.

I Frankrig skal *samtlig*e erhvervelser, der er omfattet af screeningsmekanismen, anmeldes med henblik på at opnå forhåndsgodkendelse. Forud for anmodningen kan der anmodes om en forudgående udtalelse om, hvorvidt en konkret investering eller en enheds aktiviteter generelt er omfattet af mekanismen.

Efter Norges mekanisme skal *alle* erhvervelser omfattet af screeningsmekanismen meldes til det relevante ministeriums departement eller – i tilfælde af, at virksomheden ikke er omfattet af et departements ansvarsområde – sikkerhedsmyndigheden. I forhold til de omfattede anskaffelser skal disse varsles til departementet eller sikkerhedsmyndigheden, *hvis* anskaffelsen udgør en ikke ubetydelig risiko. Virksomheden vil således selv skulle foretage en risikovurdering og kan i den forbindelse også selv iværksætte tiltag, der fjerner risikoen eller gør den ubetydelig. I så fald vil virksomheden ikke længere være forpligtet til at indgive varsel om anskaffelsen.

Efter UK's nuværende screeningsmekanisme er der ikke et krav om notifikation, og med den kommende reform lægges der op til, at en fremtidig mekanisme ligeledes vil skulle bygge på frivillige underretninger.

4.1.5. Hjemmel til indgreb

De udvalgte landes screeningsmekanismer giver mulighed for at gøre indgreb i en udenlandsk erhvervelse eller investering – typisk ud fra et hensyn til national sikkerhed og eventuelt også offentlig or-

den. Fælles for ordningerne er, at der er mulighed for at forbyde erhvervelsen eller investeringen, ligesom der efter ordningerne kan aftales eller fastsættes vilkår for erhvervelsen eller investeringen. Senest har Finland i efteråret 2020 vedtaget en lovændring, der giver hjemmel til at aftale eller fastsætte vilkår for erhvervelsen for at afbøde en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden.

Efter Tysklands sektorspecifikke screeningsmekanisme kan der ske indgreb, hvis en omfattet erhvervelse bringer »en væsentlig sikkerhedsinteresse« i fare. Begrebet skal forstås i overensstemmelse med TEUF artikel 346 om medlemsstaternes ret til at beskytte sine væsentlige sikkerhedsinteresser vedrørende produktion af våben m.v. Efter den tværsektorielle screeningsmekanisme kan der foretages et indgreb, hvis en omfattet erhvervelse udgør en trussel mod »den offentlige orden eller sikkerhed«, hvilket skal forstås i overensstemmelse med TEUF's regler om lovlige restriktioner i den fri bevægelighed.

I Finland kan der foretages et indgreb, hvis en erhvervelse kan være til fare for »en yderst vigtig national interesse«, hvilket også skal forstås i overensstemmelse med definitionerne af den offentlige orden og sikkerhed i TEUF.

I Norge kan en erhvervelse af en kvalificeret ejerandel i en virksomhed omfattet af sikkerhetsloven ikke gennemføres, eller der kan fastsættes vilkår for gennemførelsen, hvis erhvervelsen kan medføre en »ikke ubetydelig risiko« for, at »nationale sikkerhedsinteresser« trues. Med »nationale sikkerhedsinteresser« sigtes til landets suverænitet, territoriale integritet og demokratiske styreform samt en række overordnede sikkerhedspolitiske interesser. Kriteriet »ikke ubetydelig risiko« indebærer, at hjemlen ikke kan anvendes, hvis noget fremstår som usandsynligt eller blot som en teoretisk mulighed. Tærsklen for den påkrævede grad af sandsynlighed må ses i sammenhæng med de mulige konsekvenser ved den pågældende aktivitet. I forhold til omfattede anskaffelser til beskyttelsesværdige informationssystemer, objekter eller infrastruktur, kan anskaffelsen ikke gennemføres, eller der kan fastsætte vilkår for anskaffelsen, hvis denne indebærer en ikke ubetydelig risiko for at informationssystemet, objektet eller infrastrukturen kan blive påvirket af eller anvendes til sikkerhedstruende virksomhed. »Sikkerhedstruende virksomhed« defineres som tilsigtede handlinger, der direkte eller indirekte kan skade nationale sikkerhedsinteresser.

Efter USA's screeningsmekanisme kan der foretages indgreb ud fra et hensyn til »den nationale sikkerhed«. Begrebet er ikke defineret i screeningslovgivningen, men i bedømmelsen lægges der bl.a. vægt på beskyttelse af forsvaret, kritisk infrastruktur og graden af udenlandsk kontrol.

I Frankrig kan der foretages indgreb for at beskytte de omfattede »nationale interesser«. Herved henvises til offentlig myndighedsudøvelse, nationale forsvarsinteresser, den offentlige orden og sikkerhed. Begreberne er ikke defineret i lovgivningen, men i bedømmelsen kan der bl.a. lægges vægt på at sikre bæredygtighed og sikkerhed. Det kan f.eks. ske ved at sikre, at de omfattede aktiviteter ikke underlægges udenlandsk lovgivning, og den udenlandske investors eventuelle forbindelser til en udenlandsk regering og myndighed tillægges vægt ved vurderingen. Indgreb kan samtidig også rette sig mod at bevare den franske enheds viden og kompetencer. Indgrebshjemlen fremstår derfor bredere end de øvrige landes, hvor fokus mere snævert er på offentlig orden og sikkerhed.

UK's nuværende ordning har primært til formål af varetage konkurrencemæssige hensyn. Herudover kan der ske indgreb ud fra et hensyn til national sikkerhed, herunder offentlig sikkerhed, finansiell stabilitet og mediepluralisme. »Offentlig sikkerhed« skal forstås i overensstemmelse med EF-fusionsforordningen. De øvrige omfattede interesser er ikke nærmere defineret i lovgivningen. Under den kommende reform forventes det, at indgreb vil kunne ske ud fra et hensyn til »nationale sikkerhedsinteresser«. Den britiske regering har oplyst, at der vil blive udgivet et »statement of policy«, hvoraf det vil fremgå, hvilke områder der er særligt følsomme i relation til nationale sikkerhedsinteresser.

De udvalgte lande har forskellige procedurer for at screene en omfattet erhvervelse eller investering, herunder forskellige sagsbehandlingstider og oplysningskrav. I de fleste af landene screenes erhvervelsen eller investeringen af et ministerium eller en myndighed, men det er forskelligt, hvilket organ, der har kompetence til at træffe en afgørelse om indgreb.

I Tyskland skal Økonomi- og Energiministeriets afgørelse om indgreb tiltrædes af den tyske regering. I Norge har kongen (statsrådet) kompetencen til at træffe afgørelse om, at der skal fastsættes vilkår for en omfattet erhvervelse eller anskaffelse, eller at erhvervelsen eller anskaffelsen ikke kan gennemføres. I Finland er det ligeledes statsrådet, der har kompetence til at træffe en afgørelse om at nægte en erhvervelse.

I Frankrig træffes en afgørelse om indgreb af økonomiministeren, og i UK træffes afgørelsen af den relevante fagminister. Efter reformen af den britiske mekanisme forventes det, at en afgørelse om indgreb ligeledes vil kunne træffes af en minister, hvilket formentlig vil være ministeren for erhverv, energi og industristrategi.

I USA varetages screeningen af en komité (CFIUS), der bl.a. består af medlemmer fra Kabinettet. CFIUS kan aftale og pålægge vilkår for en transaktion, men et forbud mod en transaktion kræver præsidentiel beslutning.

Selvom screeningen forestås i et ministerium, en styrelse eller af en komité, forudsættes det i alle ordningerne, at der sker en høring af f.eks. relevante ministerier, styrelser samt sikkerheds- og efterretnings-tjenester. I USA udpeges et såkaldt »lead agency«, og lederen af de amerikanske efterretningstjenester foretager en analyse af mulige trusler mod den nationale sikkerhed, som transaktionen giver anledning til. I den forbindelse foretages en høring af bl.a. relevante efterretningstjenester.

Generelt i de undersøgte lande ses risikovurderinger at have en central placering i vurderingen af, om en direkte investering eller anden økonomisk aktivitet kan udgøre en trussel mod national sikkerhed, herunder give utilsigtet privilegeret adgang eller kontrol. Udarbejdelsen af risikovurderingen sker som oftest på baggrund af input fra mange forskellige myndigheder, herunder efterretnings- og sikkerhedstjenester og ministerier. Det bemærkes dog, at landene sjældent har været villige til at dele indgående erfaringer om de processer, der er forbundet med risikovurderingen, herunder konkrete eksempler, da de i sagens natur er fortrolige.

4.1.6. Domstolsprøvelse og fortrolighed

Der er mulighed for domstolsprøvelse af et indgreb efter alle de udvalgte landes screeningsmekanismer. I USA kan præsidentielle beslutninger – dvs. en afgørelse om forbud – dog ikke prøves ved domstolene. I de fleste af landene vil en afgørelse skulle indbringes for en forvaltningsdomstol.

4.1.6.1 Fortrolighed i forbindelse med en afgørelse om indgreb

I de udvalgte lande vil afgørelser om indgreb skulle ske ud fra et hensyn til nationale interesser, herunder national sikkerhed og offentlig orden. Derfor forekommer det sandsynligt, at følsomme og eventuelt klassificerede oplysninger kan ligge til grund for en afgørelse om indgreb. Måderne, hvorpå sådanne oplysninger beskyttes, varierer i de udvalgte lande. Nogle af landenes ordninger indeholder særlige regler om beskyttelse af oplysninger, mens der i andre lande henvises til de almindelige regler på området. Dette kan eventuelt skyldes forskelle i landenes almindelige regler om f.eks. aktindsigt, partshøring og begrundelse i forbindelse med en forvaltningsafgørelse.

Efter den tyske screeningslovgivning er der f.eks. ikke fastsat regler med henblik på at beskytte klassificerede oplysninger. De tyske myndigheder har oplyst, at sådanne oplysninger, der måtte ligge til grund for afgørelsen, ikke kan fremgå af begrundelsen.

Efter den franske lovgivning er der ligeledes ikke fastsat særlige regler, men de franske myndigheder har oplyst, at en begrundelse for en afgørelse ikke kan indeholde klassificerede oplysninger.

Heller ikke den finske screeningslovgivning indeholder særlige regler om fortrolighed, men de finske myndigheder har oplyst, at oplysningerne i forbindelse med screeningsproces anses for at være klassificerede.

Efter den norske lovgivning er screeningsprocessen i statsråd fortrolig. Der gælder ikke noget krav om, at dokumentation (herunder klassificeret materiale) skal fremlægges over for den part, som beslutningen (indgrebet) retter sig imod.

Efter den britiske screeningsordning skal der ske offentliggørelse af en rapport, der indeholder en vurdering af den pågældende fusions indvirkning på de omfattede nationale interesser. Rapporten skal offentliggøres i ikke-fortrolig form. Herudover har de britiske myndigheder oplyst, at aktindsigt eventuelt vil kunne afvises ud fra et hensyn til beskyttelse af national sikkerhed.

De amerikanske myndigheder har oplyst, at alle informationer, der er sendt eller noteret ved CFIUS, er undtaget aktindsigt, ligesom informationerne som udgangspunkt ikke må offentliggøres. En præsidentiel beslutning skal offentliggøres, men det er ikke et krav, at begrundelsen for beslutningen offentliggøres.

4.1.6.2. Fortrolighed i forbindelse med en eventuel domstolsprøvelse

I forhold til fortrolighed i forbindelse med en eventuel domstolsprøvelse er det kun USA, der har fastsat særlige regler i selve screeningslovgivningen.

Af den amerikanske screeningslovgivning fremgår det, at beskyttede informationer, som f.eks. klassificerede informationer, *alene* kan fremlægges i en lukket procedure, hvor den part, som en afgørelse retter sig i mod, ikke er til stede.

For så vidt angår Norge kan der i forbindelse med domstolsprøvelsen ikke føres bevis for drøftelser fra regeringsmøder eller noget, som hemmeligholdes af hensyn til rigets sikkerhed eller forholdet til en fremmed stat, medmindre kongen (statsrådet) samtykker hertil. De norske myndigheder har oplyst, at hvis der gives samtykke til brug af fortroligt materiale, anvendes en speciel procedure, hvor kun sikkerhedsgodkendte dommere og en særligt beskikket (sikkerhedsgodkendt) advokat bliver gjort bekendt med materialet. Det må ikke drøftes med sagsøger eller dennes advokat. I tilfælde af, at afgørelsen refererer til fortroligt materiale, ses disse dele af afgørelsen også for fortrolige og er ikke omfattet af krav om offentliggørelse eller aktindsigt.

I UK kan der i civile sager anvendes en særlig form for lukket procedure, hvor materiale, hvis offentliggørelse kan være til skade for den nationale sikkerhed, ikke fremlægges for den part, som afgørelsen er rettet imod, men alene fremlægges for retten. En særlig sikkerhedsgodkendt advokat vil være til stede under den lukkede procedure med henblik på at varetage partens interesser. I den kommende reform lægges der op til, at adgangen til at anvende en særlig lukket procedure skal fremgå direkte af screeningslovgivningen.

Tysklands forfatning tillader derimod ikke, at en domstol baserer sin afgørelse på hemmelige oplysninger, hvorfor eventuelt klassificeret materiale ikke kan fremlægges i en lukket procedure. Den tyske forfatningsdomstol har accepteret en form for indirekte bevisførelse, hvor klassificeret materiale ikke direkte fremlægges for retten, men i stedet fremlægges indirekte ved, at en ansat i sikkerhedstjenesterne afgiver forklaring og i den forbindelse gengiver klassificerede oplysninger. Domstolen skal tage hensyn til den lavere bevisværdi ved en sådan bevisførelse.

De franske myndigheder har oplyst, at klassificeret materiale ikke kan indgå i rettens afgørelse, idet materialet ikke kan fremlægges for parten.

De finske myndigheder har oplyst, at i forbindelse med en domstolsprøvelse skal klassificeret materiale beskyttes på en måde, der ikke bringer forretningshemmeligheder eller den nationale sikkerhed i fare.

5. Lovforslagets hovedpunkter

5.1. Formål, anvendelsesområde og definitioner

5.1.1. Gældende ret

Der findes ikke i dag et generelt lovgrundlag, der gør det muligt at screene udenlandske investeringer og andre økonomiske aktiviteter på tværs af sektorer ud fra et hensyn til national sikkerhed og offentlig orden og om nødvendigt foretage indgreb. I FDI-forordningens artikel 2, nr. 4, defineres en »screeningsmekanisme« som et almengyldigt instrument, såsom en lov eller forskrift, og tilhørende administrative krav, gennemførelsesbestemmelser eller retningslinjer, der fastsætter vilkårene, betingelserne og procedurerne for at vurdere, undersøge, tillade, betinge, forbyde eller afvikle udenlandske direkte investeringer af hensyn til sikkerheden eller den offentlige orden. I dansk ret findes der aktuelt to sektorspecifikke screeningsordninger, der falder inden for FDI-forordningens anvendelsesområde: krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven, se pkt. 3.2. og 3.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger. De to love er notificeret til Kommissionen i overensstemmelse med FDI-forordningens artikel 3, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne senest den 10. maj 2019 skal meddele Kommissionen deres eksisterende screeningsmekanismer.

5.1.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at en generel screeningsordning skal muliggøre, at der kan gøres indgreb, hvis en udenlandsk aktør forsøger at opnå kontrol eller betydelig indflydelse over en dansk virksomhed, og dette vurderes af betydning for national sikkerhed eller offentlig orden.

Arbejdsgruppen anbefaler, at den generelle screeningsordning ikke går videre, end hvad de sikkerhedsmæssige forhold tilsiger, herunder at screeningsordningen og adgangen til indgreb skal være forenelig med Danmarks EU-retlige forpligtelser samt de rammer, der fastsættes af FDI-forordningen samt Danmarks øvrige internationale forpligtelser. Om forholdet til EU-retten og FDI-forordningen henvises til pkt. 12. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Om Danmarks internationale forpligtelser henvises til pkt. 7. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Anvendelsesområdet for en kommende investeringsscreeningsordning har en særlig betydning i forhold til, i hvilken grad en kommende ordning beskytter den nationale sikkerhed eller offentlige orden mod udefrakommende trusler, og i hvilken grad en kommende ordning vil påvirke investeringslysten i Danmark. Arbejdsgruppens anbefalinger vedrørende afgrænsning af lovens anvendelsesområde fremgår af pkt. 5.1.2.1 til 5.1.2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

5.1.2.1. Forholdet til andre sektorspecifikke ordninger

Arbejdsgruppen har overvejet forholdet mellem en kommende generel screeningsordning og de eksisterende sektorspecifikke screeningsordninger i henholdsvis krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven. Spørgsmålet er særligt relevant i forhold til undgå dobbeltregulering af et område eller modsatrettet regulering.

Arbejdsgruppen vurderer, at de eksisterende sektorspecifikke screeningsordninger i henholdsvis krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven overordnet set er velfungerende og derfor bør opretholdes. Hertil kommer, at sektorspecifik regulering generelt vil være mindre byrdefuldt for erhvervslivet, idet man herved i højere grad vil kunne tilpasse til særlige forhold og risici inden for de enkelte sektorer. Eksempelvis indeholder krigsmaterielloven regler, der gør det muligt at imødegå en potentiel trussel fra f.eks. Greenfield-investeringer, idet fremstilling af krigsmateriel kræver tilladelse fra justitsministeren. Samtidig indeholder ordningerne i krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven hjemmel til at gøre indgreb i en omfattende disposition ud fra hensyn til henholdsvis udenrigspolitiske eller sikkerhedspolitiske forhold og rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser.

Af disse grunde vil det ligeledes ikke være nødvendigt, at dispositioner, der er omfattet af henholdsvis krigsmaterielloven eller kontinentalsokkeloven også omfattes af en generel screeningsordning og dennes eventuelle krav om forhåndstilladelse eller notifikation. Dette vil være unødvendigt byrdefuldt for erhvervslivet.

Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at en kommende generel screeningsordning bør finde anvendelse på alle dispositioner, der er omfattet af ordningens anvendelsesområde, medmindre den pågældende disposition er omfattet af en anden sektorspecifik screeningsordning, der giver hjemmel til at gøre indgreb i den pågældende disposition ud fra et hensyn til national sikkerhed, offentlig orden eller beslægtede nationale interesser. Dette medfører, at dispositioner, der er omfattet af de eksisterende sektorspecifikke screeningsordninger i henholdsvis krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven, ikke vil være omfattet af en kommende generel screeningsordning. Det samme vil være tilfældet for dispositioner, der omfattes af nye sektorspecifikke screeningsordninger, der måtte blive indført, såfremt ordningerne indeholder en hjemmel til at gøre indgreb ud fra hensyn til national sikkerhed, offentlig orden eller beslægtede nationale interesser.

5.1.2.2. De omfattede dispositioner

Arbejdsgruppen anbefaler, at en kommende generel screeningsordning og mulighed for indgreb omfatter visse udenlandske »erhvervser«, hvor der opnås kontrol eller indflydelse over en dansk enhed. Arbejdsgruppen anbefaler, at erhvervelse forstås bredt til f.eks. at kunne omfatte erhvervelse af stemmerettigheder, kapital, særlige beføjelser, fusion, spaltning, opkøb, herunder take-overs, hel eller delvis overtagelse af et forretningsområde og såkaldte »asset deals«, der omfatter alle virksomhedens væsentlige aktiver eller en sammenhængende drift, samt øvrige dispositioner, der gør det ud for eller foregriber erhvervelse af stemmerettigheder eller kapital.

Herudover anbefaler arbejdsgruppen, at andre økonomiske dispositioner og aktiviteter, hvor en udenlandsk aktør på anden vis opnår kontrol eller indflydelse over en dansk enhed, omfattes af screeningsordningen. Sådanne dispositioner benævnes af arbejdsgruppen som »tilsvarende foranstaltninger«. Tilsvarende foranstaltninger vil bl.a. kunne omfatte joint ventures, visse drifts-, leverandør- og serviceaftaler samt visse forsknings- og innovationssamarbejder, hvormed der opnås kontrol eller indflydelse over en dansk enhed. Der vil f.eks. være tale om, at den udenlandske aktør vil kunne opnå en fysisk eller elektronisk adgang til den danske virksomhed, der kan anvendes til at forstyrre driften, hvorved den udenlandske aktør de facto opnår kontrol over den danske virksomhed. Der kan også være tale om tilfælde, hvor der opnås kontrol som følge af, at den danske enhed bliver afhængig af den udenlandske aktør f.eks. ved en leverance, som er vanskelig at substituere.

Kravene til graden af kontrol eller indflydelse skal svare til den kontrol, der opnås ved erhvervelse af ejerandele i en virksomhed eller tilsvarende kontrol ved andre midler. Det vil f.eks. kunne omfatte asset deals, der ikke omfatter alle væsentlige aktiver i en dansk enhed, men hvor den udenlandske aktør alligevel opnår den påkrævede kontrol eller indflydelse over den pågældende enhed. Det vil ligeledes kunne omfatte joint ventures, hvor den udenlandske erhverver opnår kontrol eller indflydelse over den danske samarbejdspartner. Drifts-, leverandør- og serviceaftaler vil også kunne omfattes, hvis aftalen fører til, at den udenlandske aktør opnår den påkrævede kontrol eller indflydelse over enheden. Et eksempel herpå vil kunne være en længerevarende uopsigelig driftsaftale.

Tilsvarende foranstaltninger vil derimod f.eks. ikke omfatte drifts-, leverandør- og serviceaftaler og erhvervelse af aktiver, hvor den udenlandske aktør opnår kontrol eller indflydelse over en enheds aktiv, men ikke samtidig opnår den påkrævede kontrol eller indflydelse over den danske enhed.

»Tilsvarende foranstaltninger« omfatter heller ikke tilfælde, hvor den udenlandske aktør ved samarbejdet eller aftalen opnår en sikkerhedstruende indsigt i den danske enhed, men ikke samtidig opnår den påkrævede kontrol eller indflydelse over den danske enhed. Tilsvarende vil »Greenfield-investeringer«

ikke som udgangspunkt være omfattet af de tilsvarende foranstaltninger, idet der ikke opnås kontrol eller tilsvarende indflydelse over en dansk enhed.

Hvorvidt den udenlandske aktør opnår den påkrævede kontrol eller indflydelse vil bero på en konkret vurdering. I den forbindelse vil bl.a. muligheden for at foretage en konkret vurdering af den opnåede kontrol eller indflydelse og størrelsen af tærskelværdien have betydning. Hvis kravene til kontrol eller indflydelse f.eks. er 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i en dansk enhed eller en tilsvarende faktisk indflydelse, vil flere tilsvarende foranstaltninger blive omfattet af screeningsordningen. Dette skyldes, at 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen alene medfører ret til indflydelse i enkelte særlige tilfælde. Kravene til, hvornår en foranstaltning fører til, at en udenlandsk aktør opnår en tilsvarende faktisk indflydelse, vil dermed være lave.

Arbejdsgruppen fremhæver, at ulempen ved at medtage »tilsvarende foranstaltninger« er, at det kan skabe en vis usikkerhed om, hvilke dispositioner, der vil være omfattet af screening. Det vil være op til den udenlandske aktør og den danske enhed at vurdere, om en given disposition giver en udenlandsk aktør en sådan kontrol eller indflydelse, at dispositionen kræver forhåndsgodkendelse eller notifikation. Dette vil efter omstændighederne kunne være en ganske vanskelig vurdering, der både kan føre til, at virksomheder m.v. underretter om for mange eller for få dispositioner. Hertil kommer, at tærskelværdierne kun vil give en mindre vejledning i forhold til f.eks. driftsaftaler, ligesom det kan være vanskeligt at vurdere, hvornår der opnås en sådan yderligere indflydelse eller kontrol, at dispositionen på et senere tidspunkt omfattes af screeningsordningen.

Herudover vil mekanismen ifølge arbejdsgruppen potentielt omfatte mange dispositioner, der ikke udgør en risiko, hvilket kan medføre unødige administrative byrder for erhvervslivet og screeningsmyndigheden. Samtidig vil mekanismen ikke kunne omfatte alle dispositioner, der potentielt udgør en risiko. Eksempelvis vil mekanismen ikke omfatte Greenfield-investeringer eller dispositioner, hvorved en udenlandsk aktør opnår indsigt og ikke kontrol eller indflydelse over en enhed. Indsigt i sig selv kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, da en udenlandsk aktør herved får adgang til viden eller information om eller fra den danske enhed. Indsigten kan bruges i spionage øjemed.

5.1.2.3. De omfattede sektorer og aktiviteter

Arbejdsgruppen peger på, at en kommende dansk screeningsordning kan være todelt, så ordningen både indeholder en sektorspecifik screeningsmekanisme og en tværsektoriel screeningsmekanisme. Arbejdsgruppen beskriver, hvordan en sådan model konkret kan udformes.

Den *sektorspecifikke screeningsmekanisme* omfatter udenlandsk erhvervelse af kontrol eller indflydelse i en dansk enhed, der opererer inden for særligt følsomme sektorer eller beskæftiger med særligt følsomme aktiviteter«. De særligt følsomme sektorer og aktiviteter vil navnlig kunne omfatte forsvarssektoren og behandling af klassificerede oplysninger samt eventuelt udvikling og produktion af dual-use produkter, der er underlagt eksportkontrol, kritisk teknologi og eventuelt kritisk infrastruktur.

Erhvervelser i danske enheder inden for de omfattede sektorer og aktiviteter bør kræve forhåndsgodkendelse, hvis erhvervelsen medfører, at en udenlandsk aktør opnår mindst 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i den danske enhed eller en tilsvarende faktisk indflydelse. Den udenlandske aktør vil f.eks. kunne opnå en »tilsvarende faktisk indflydelse«, hvis den pågældende aktør gives beføjelser til at udpege eller afskedige bestyrelsesmedlemmer, eller hvis fordelingen af stemmerettigheder i enheden medfører, at aktøren reelt opnår en faktisk indflydelse i den danske enhed.

Hvis den udenlandske aktør allerede besidder en mindre andel stemmerettigheder, kapital eller indflydelse i en omfattet dansk enhed, bør en efterfølgende erhvervelse, der medfører, at aktøren samlet set besidder mindst 10 pct. af stemmerettighederne, kapitalen eller en tilsvarende faktisk indflydelse, kræve forhåndsgodkendelse.

Hvis en efterfølgende erhvervelse medfører, at den udenlandske aktør opnår yderligere 10 pct. af

stemmerettighederne, kapitalen eller en tilsvarende faktisk indflydelse, bør denne erhvervelse ligeledes kræve forhåndsgodkendelse, selvom der tidligere er opnået tilladelse til erhvervelse af de første 10 pct. eller en tilsvarende faktisk indflydelse.

Et eksempel herpå kan være, at investor A ønsker at erhverve 37 pct. af kapitalen og stemmerettighederne i dansk enhed B (anpartsselskab). Enhed B beskæftiger sig inden for en særligt følsom sektor/aktivitet. Investor A er fra en EU- eller EFTA-stat. Investor A vil skulle have forhåndstilladelse til erhvervelsen, da tærskelværdien på mindst 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen i enhed B overskrides. Senere ønsker investor A at erhverve yderligere 9 pct. af kapitalen og stemmerettighederne i enhed B. Denne efterfølgende erhvervelse vil investor A som udgangspunkt ikke skulle have forhåndstilladelse til, medmindre de 9 pct. vurderes at modsvare en faktisk indflydelse svarende til mindst 10 pct.

Havde investor A i første omgang kun ønsket at erhverve 9 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i enhed B ville erhvervelsen ikke have krævet forhåndstilladelse. Hvis investor A herefter efterfølgende havde erhvervet yderligere 9 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne i enhed B ville tærskelværdien på de 10 pct. samlet set blive overskredet, hvilket havde medført krav om forhåndstilladelse for den efterfølgende erhvervelse.

Havde investor A ikke været fra en EU- eller EFTA-stat ville situationen have været den samme som i eksemplet.

Der henvises til den tværministerielle arbejdsgruppes rapport s. 118.

Herudover bør den sektorspecifikke screeningsmekanisme også omfatte de tilfælde, hvor aktøren er hjemmehørende i Danmark, og hvor en udenlandsk fysisk eller juridisk person har en »relevant« indflydelse på aktøren. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis en udenlandsk fysisk eller juridisk person kan påvirke aktørens beslutninger. Der vil være en formodning for, at en udenlandsk fysisk eller juridisk person har en relevant indflydelse, hvis denne er i besiddelse af mindst 25 pct. af stemmerettighederne i den pågældende aktør.

Den *tværsektorielle screeningsmekanisme* omfatter alle erhvervelser, hvor en udenlandsk fysisk eller juridisk person, der ikke er bosat eller hjemmehørende i en EU- eller EFTA-stat, erhverver mindst 1/4, 1/2, 2/3 og alle stemmerettighederne eller kapitalen i en dansk enhed eller en tilsvarende faktisk indflydelse. Tærskelværdierne vil også kunne være lavere og fastsættes til f.eks. mindst 1/10, 1/3, 1/2, 2/3 og alle stemmerettighederne eller kapitalen. Notifikation om erhvervelsen til screeningsmyndigheden vil være frivillig.

Det forhold, at en fysisk eller juridisk person har etableret et datterselskab, en filial eller et fast driftssted i en EU- eller EFTA-medlemsstat eller i Rigsfællesskabet medfører ikke, at aktøren anses for at være bosat eller hjemmehørende i en EU- eller EFTA-medlemsstat eller i Rigsfællesskabet og derved ikke omfattes af screening.

Herudover omfatter den tværsektorielle mekanisme også de tilfælde, hvor aktøren er hjemmehørende i en EU- eller EFTA-medlemsstat eller i Rigsfællesskabet, og hvor en udenlandsk fysisk eller juridisk person, der ikke er fra en EU- eller EFTA-medlemsstat eller Rigsfællesskabet har en »relevant« indflydelse på aktøren.

Som eksempel kan nævnes, at investor A ønsker at erhverve 50 pct. af kapitalen og stemmerettighederne i dansk enhed B (anpartsselskab). Enhed B beskæftiger sig ikke inden for en særligt følsom sektor/aktivitet. Investor A er fra en EU- eller EFTA-stat. Investor A's erhvervelse vil ikke være omfattet af screening efter den tværsektorielle mekanisme og dermed heller ikke frivillig notifikation.

Havde investor A ikke været fra en EU- eller EFTA-stat ville erhvervelsen have været omfattet af den tværsektorielle screeningsmekanisme, da tærskelværdien på mindst 1/4 af stemmerettighederne eller kapitalen i enhed B overskrides. Investor A vil derfor være underlagt ordning om frivillig notifikation.

Der henvises til den tværministerielle arbejdsgruppes rapport s. 119.

Ved at opdele screeningsordningen i en sektorspecifik og tværsektoriel screeningsmekanisme har modellen efter arbejdsgruppens opfattelse den fordel, at de erhvervelser, der vurderes at kunne udgøre den største risiko mod den offentlige orden og nationale sikkerhed, underlægges den mest dybdegående kontrol.

Den sektorspecifikke *screeningsmekanisme* omfatter alle udenlandske aktører, der ikke er fra Rigsfællesskabet, der er fastsat en lav tærskelværdi med mulighed for at foretage en konkret vurdering, og der stilles krav om forhåndstilladelse, inden erhvervelsen kan realiseres. Den sektorspecifikke mekanisme vil være byrdefuld, men vil kun tage sigte på de udenlandske aktører og danske enheder, der opererer inden for særligt følsomme sektorer eller beskæftiger sig med særligt følsomme aktiviteter. Lignende krav inden for sådanne sektorer kendes fra sammenlignelige lande.

Herudover bevirker modellens *tværsektorielle screeningsmekanisme*, at der screenes på tværs af samtlige sektorer. Af samme grund fremtræder mekanismen robust og således ikke følsom over for ændringer i trusselbilledet m.v., der kan påvirke, hvilke sektorer, der er følsomme i forhold til beskyttelse af den nationale sikkerhed og offentlige orden. Samtidig er anvendelsesområdet begrænset derved, at den tværsektorielle mekanisme alene omfatter udenlandske aktører, der ikke er fra en EU- eller EFTA-stat, ligesom der bør fastsættes tærskelværdier, der skal sikre, at alene relevante nye erhvervelser underlægges screening. Hvis tærskelværdien fastsættes til mindst 10 pct., må det antages, at den tværsektorielle mekanisme vil omfatte de udenlandske erhvervelser, der forventes at kunne udgøre en trussel. Hvis tærskelværdien omvendt fastsættes til 25 pct., må det på baggrund af de udenlandske erfaringer antages, at problematiske erhvervelser potentielt vil kunne falde uden for mekanismens anvendelsesområde, men mekanismen vil stadig omfatte de erhvervelser, hvor en udenlandsk aktør som udgangspunkt anses for at eje eller kontrollere enheden efter selskabslovens regler om reelle ejere. Ved en lav tærskelværdi vil det ligeledes i højere grad være muligt for screeningsmyndigheden at blive opmærksom på erhvervelser m.v., der kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden alene i det forhold, at erhververen får adgang til viden eller information om virksomheden, som denne kan anvende i modstrid med danske interesser. Herudover begrænses risikoen af, at mekanismen også omfatter erhvervelse af en »tilsvarende indflydelse«.

Ulempen ved modellen er efter arbejdsgruppens opfattelse, at *den tværsektorielle screeningsmekanisme* vil omfatte mange erhvervelser, der ikke i praksis må antages at udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed og offentlige orden, hvilket vil være byrdefuldt for både udenlandske erhververe og danske enheder. Samtidig vil modellen indebære et forholdsvis stort ressourcetræk på de relevante myndigheder. Begge forhold er dog søgt håndteret ved, at notifikation er frivilligt (i stedet for pligtmæssig). Frivillig notifikation vil dog medføre en usikkerhed for danske enheder og udenlandske aktører i forhold til erhvervelser, der ikke notificeres. Det bemærkes, at hvis tærskelværdien fastsættes til mindst 10 pct., vil byrderne samt usikkerheden for erhvervslivet være markant højere, end hvis tærskelværdien fastsættes til mindst 25 pct., hvilket efter arbejdsgruppens vurdering vil være tilstrækkeligt i langt de fleste tilfælde.

Arbejdsgruppen bemærker, at det i relation til modellen særligt bør overvejes, om enheder, der beskæftiger sig inden for kritisk infrastruktur og enheder, der udvikler, producerer eller vedligeholder software, der anvendes til kritisk infrastruktur bør kvalificeres som særligt følsomme. Dette vil indebære, at erhvervelse af kontrol eller indflydelse over sådanne danske enheder ligeledes vil være omfattet af modellens sektorspecifikke screeningsmekanisme og dermed kravet om forhåndsgodkendelse og tærskelværdien på 10 pct., ligesom alle udenlandske aktører vil blive omfattet af screeningen. Dette kan være særligt hensigtsmæssigt i forhold til modellen, idet erhvervelse af kontrol eller indflydelse i de nævnte danske enheder i modsatte fald vil være omfattet af den tværsektorielle screeningsmekanisme, der bygger på frivillige notifikationer. Samtidig vil det efter arbejdsgruppens opfattelse mindske risikoen ved at fastsætte tærskelværdien til 25 pct. i den tværsektorielle screeningsmekanisme. Den endelige vurdering af, hvorvidt

sådanne enheder bør kvalificeres som særligt følsomme vil imidlertid afhænge af definitionen af kritisk infrastruktur.

5.1.2.4. De omfattede aktører

Arbejdsgruppen anbefaler, at screeningsmekanismen i udgangspunktet omfatter erhvervelser m.v., der foretages af alle udenlandske aktører, dvs. alle fysiske eller juridiske personer, der er bosat eller hjemmehørende uden for Rigsfællesskabet.

Det er samtidig afgørende, at en kommende screeningsordning bliver i stand til at tage højde for, hvem der reelt har indflydelse over aktøren, og i den forbindelse også fremstår robust mod forsøg på omgåelse. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at screeningsordningen også omfatter indirekte investeringer, dvs. at man i sagsbehandlingen ikke alene ser på den første udenlandske modpart bag investeringen, men også forholder sig til, hvem der reelt står bag en investering. Det bør ikke således ikke være muligt at maskere det reelle ejerforhold gennem brug af ejerkæder. Det bør eksempelvis ikke være muligt at opkøbe en dansk virksomhed eller oprette en filial i Danmark med det formål at undgå, at en given erhvervelse m.v. bliver genstand for screening.

Arbejdsgruppen anbefaler på denne baggrund, at loven finder anvendelse på investeringer m.v. i Danmark, der foretages af virksomheder hjemmehørende i Danmark, hvis virksomheden er et datterselskab eller en filial af en virksomhed, der er hjemmehørende uden for rigsfællesskabet, eller hvis den udenlandske investor har etableret et fast driftssted i Danmark,

Arbejdsgruppen anbefaler ligeledes, at screeningsmekanismen bør omfatte de tilfælde, hvor aktøren er hjemmehørende i Danmark, men hvor en udenlandsk fysisk eller juridisk person uden for Rigsfællesskabet, har en relevant indflydelse på aktøren. Der bør efter arbejdsgruppens opfattelse være en formodning herfor, hvis denne aktør besidder mindst 25 pct. af stemmerettighederne i den danske virksomhed.

5.1.2.5. Det danske tilsynsobjekt

I forhold til den danske enhed, som den udenlandske investering m.v. retter sig imod, overvejer arbejdsgruppen, om screeningsordningen skal omfatte alle organisationsformer, f.eks. aktie-, anparts- og andelsselskaber, interessentskaber, kommanditselskaber, fonde og filialer, og om ordningen skal omfatte offentlige enheder som f.eks. kommunalt og statsligt ejede selskaber.

Arbejdsgruppen anbefaler, at en screeningsordning ikke afgrænses til at omfatte specifikke organisations- eller virksomhedsformer eller isoleres til f.eks. alene at omfatte virksomheder med en vis omsætning, grundet de sikkerhedsmæssige risici og mulighederne for omgåelse. Arbejdsgruppen rejser dog spørgsmål ved, om det er hensigtsmæssigt, at en kommende screeningsordning omfatter erhvervelser m.v. i ideelle foreninger, idet arbejdsgruppen vurderer, at sådanne foreninger sjældent vil operere inden for følsomme sektorer eller aktiviteter af betydning for national sikkerhed eller offentlig orden.

5.1.2.6. Definitioner

Arbejdsgruppen anbefaler, at loven indeholder definitioner af »national sikkerhed eller offentlig orden«. Definitionerne er af betydning for lovens anvendelsesområde, samt i hvilke tilfælde, der kan gøres indgreb mod en investering eller anden økonomisk aktivitet.

Arbejdsgruppen anfører, at i en generel screeningsordning skal »national sikkerhed og offentlig orden« forstås i overensstemmelse med EU-retten. Der findes dog ikke inden for EU-retten, herunder praksis fra EU-Domstolen, en entydig beskrivelse af begreberne »offentlig sikkerhed« og »offentlig orden«. Domstolen har imidlertid udtalt sig om begreberne i flere sammenhænge, og det ligger klart, at begreberne skal fortolkes strengt, ikke må tjene rent økonomiske interesser og alene kan påberåbes, når der foreligger en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn. Herudover følger det af

EU-domstolens praksis, at der vil skulle opstilles præcise og klare kriterier for, hvornår et indgreb kan foretages.

Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at »national sikkerhed« antages at kunne vedrøre Danmarks territoriale integritet og befolkningens overlevelse, risikoen for forstyrrelse af internationale relationer eller nationernes fredelige sameksistens samt trusler mod militære interesser. Desuden betragtes handlinger, der har til hensigt at forvolde Danmark skade, som i strid med hensynet til national sikkerhed. Det kan være forbrydelser mod statens selvstændighed eller forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, jf. straffelovens kapitel 12 og 13.

Med »den offentlige orden« sigtes til andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, som vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved er fare for den nationale sikkerhed. Hensynet til den offentlige orden kan bl.a. vedrøre handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en risiko for Danmark som et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund. Herudover kan det vedrøre evnen til at forebygge, afdække og modvirke sikkerhedstruende virksomhed og evnen til at bidrage til, at sikkerhedstiltag gennemføres i overensstemmelse med grundlæggende retsprincipper og værdier i et demokratisk samfund. Det vil ligeledes kunne vedrøre beskyttelse af den offentlige sundhed.

Arbejdsgruppen anfører, at den ovenstående beskrivelse af »national sikkerhed« og »offentlig orden« er ikke udtømmende. Inden for den EU-retlige ramme vil andre interesser af stor samfundsmæssig betydning således også kunne tages i betragtning.

5.1.3. Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens anbefalinger af, at lovens formål bør være at give myndighederne mulighed for at gribe ind over for udenlandske investeringer og visse andre økonomiske aktiviteter, der er uforenelige med hensynet til den offentlige orden og sikkerhed i Danmark, jf. ovenfor pkt. 5.1.2. Det fremgår desuden af FDI-forordningens bestemmelser, at medlemslandene skal tage behørigt hensyn til andre landes bemærkninger og bemærkninger fra Kommissionen, hvis en udenlandsk investering i Danmark vurderes at have betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden i det pågældende medlemsland eller EU som helhed. På denne baggrund finder Erhvervsministeriet, at det ved vurderingen af, om en investering i Danmark kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark, ligeledes bør indgå, om investeringen kan udgøre en sikkerhedsmæssig risiko for andre EU-lande eller for venligtsindede eller allierede lande generelt, og at dette hensyn bør afspejles i de vejledende kriterier, der kan lægges til grund for en afgørelse.

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens anbefalinger af den overordnede afgrænsning af anvendelsesområdet for en kommende screeningsordning, jf. ovenfor pkt. 5.1.2. Erhvervsministeriet finder således, at de beskyttelseshensyn i forhold til national sikkerhed eller offentlig orden, som screeningsordningen skal sikre, fordrer et bredt anvendelsesområde, der samtidig i videst muligt omfang skal forhindre omgåelse af regelsættet. Erhvervsministeriet er ligeledes enig i anbefalingen af, at loven ikke skal finde anvendelse, hvis der i medfør af anden lovgivning er indført eller senere indføres sektorspecifikke ordninger, som i krigsmaterielloven og kontinentalsokkelloven, hvor der foretages screening, og hvor der er mulighed for at gøre indgreb af hensyn til national sikkerhed eller offentlig orden.

I forhold til vægtningen af de forskellige elementer, der afgrænser anvendelsesområdet, er Erhvervsministeriet overordnet enig i, at ordningen bør omfatte en bred vifte af erhvervelser, hvormed en udenlandsk aktør opnår kontrol eller indflydelse på en dansk enhed, jf. ovenfor pkt. 5.1.2.2.

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens vurdering af, at ikke alle typer af erhvervelser er kritiske i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden, hvorfor det alene er relevant at indføre screening i forhold til erhvervelser, der indebærer en vis grad af kontrol eller indflydelse, jf. ovenfor pkt. 5.1.2.2. Erhvervsministeriet er enig i de nedre grænseværdier for, hvornår der er tale om kontrol eller indflydelse, der er anbefalet af arbejdsgruppen, og at disse grænseværdier bør være forskellige for

investeringer i særligt følsomme sektorer, og for andre investeringer. Ministeriet finder det passende, som anbefalet af arbejdsgruppen, at fastsætte grænseværdierne til henholdsvis 10 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder for investeringer i særligt følsomme sektorer, og til 25 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder for andre investeringer. Ministeriet finder også, at porteføljeinvesteringer, dvs. investeringer, hvor en investor besidder mindre end 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalen, ikke bør omfattes af screeningsordningen. Sådanne investeringer findes af mindre betydning i forhold til at kunne udgøre eventuelle sikkerhedsrisici og udløser ikke efter selskabsretten nogen indflydelse af betydning i selskabet. Det bemærkes i den forbindelse af FDI-forordningen ikke omfatter porteføljeinvesteringer.

Erhvervsministeriet finder det imidlertid hensigtsmæssigt at også investeringer i forbindelse med stiftelse af nye virksomheder, de såkaldte Greenfield-investeringer, omfattes af loven. Ved Greenfield-investeringer etablerer den udenlandske investor en tilstedeværelse i Danmark ved at stifte en ny virksomhed. Det vurderes, at også sådanne virksomheder vil kunne udgøre en trussel mod national sikkerhed, hvis der er tale om virksomheder i særligt følsomme sektorer, og den udenlandske investor har kontrol eller betydelig indflydelse i den virksomhed, som stiftes. Desuden vil regulering af Greenfield investeringer i særligt følsomme sektorer under anvendelsesområdet medvirke til at reducere risikoen for omgåelse.

Erhvervsministeriet er som udgangspunkt enig i arbejdsgruppens anbefalinger af, hvilke udenlandske aktører og hvilke danske enheder, der bør omfattes af loven, jf. ovenfor pkt. 5.1.2.2. Dog bør der være mulighed for at fastsætte nærmere regler om, hvilke juridiske personer, der ikke er erhvervsdrivende virksomheder, der omfattes af loven som udenlandske investorer, ligesom der bør være mulighed for at fastsætte nærmere regler om, hvilke andre enheder end erhvervsdrivende virksomheder, der omfattes af loven som investeringsobjekt. Det vurderes at være for vidtgående at medtage alle juridiske enheder som udenlandske investorer og tilsvarende for vidtgående at medtage alle enheder som investeringsobjekter. Fastsættelse af nærmere regler herom vil give mulighed for at foretage en afgrænsning, der ikke er mere vidtgående end hensynet til national sikkerhed og offentlig orden tilsiger.

Af hensyn til det indre marked i EU, herunder navnlig til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2006/23/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, finder Erhvervsministeriet endvidere, at krav om tilladelse til særlige økonomiske aftaler ikke bør omfatte statsborgere fra EU eller EFTA og virksomheder hjemmehørende i EU eller EFTA, herunder virksomheder hjemmehørende i Danmark, medmindre virksomheden er kontrolleret af personer eller virksomheder uden for EU eller EFTA. På denne måde tilgodeser lovforslaget både hensynet til det indre marked i EU og behovet for at kunne screene investeringer der foretages af statsborgere fra tredjelande, eller af virksomheder, som er kontrolleret af tredjelande.

Erhvervsministeriet er ligeledes enig i, at investeringsscreeningsloven bør omfatte visse tilsvarende foranstaltninger, jf. ovenfor pkt. 5.1.2.2. Erhvervsministeriet finder det dog ikke hensigtsmæssigt at anvende udtrykket »tilsvarende foranstaltninger«, da det vil være vanskeligt i praksis at sammenligne ledelsesmæssig kontrol eller indflydelse med økonomisk kontrol eller indflydelse. Det foreslås derfor i stedet at tale om »særlige økonomiske aftaler« også henset til, at det er karakteristisk, at der er tale om aftalebaserede ordninger. Erhvervsministeriet finder desuden, at køb af aktiver på samme måde som længerevarende lån bør behandles som andre måder at få kontrol eller betydelig indflydelse på ledelsen af en virksomhed end erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder, og derfor ikke som anbefalet af arbejdsgruppen bør betragtes som særlige økonomiske aftaler, jf. ovenfor afsnit 5.1.2.2. Overtagelse af kontrollen med eller erhvervelse af betydelig indflydelse i en dansk virksomhed kan ske såvel ved erhvervelse af ejerandelene eller stemmerettighederne i virksomheden som ved overtagelse af virksomhedens aktiver.

Som følge af at lovforslaget også bør omfatte særlige økonomiske aftaler som visse joint ventures og visse service-, drifts- og leverandøraftaler bør det danske investeringsobjekt også kunne omfatte visse offentlige myndigheder, hvis en særlig økonomisk aftale under nærmere angivne betingelser indgås med

offentlige myndigheder. Det kan f.eks. være relevant i forhold til joint ventures mellem en udenlandsk virksomhed og en dansk forsknings- eller uddannelsesinstitution om samarbejde om udviklingsprojekter f.eks. om udvikling af ny medicin, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 4, nr. 5. Erhvervsministeriet finder, at der bør fastsættes nærmere regler om, hvilke offentlige myndigheder, der omfattes af de foreslåede regler om særlige økonomiske aftaler m.v.

Erhvervsministeriet finder det desuden mere hensigtsmæssigt at afgrænse udenlandske fysiske personer i forhold til statsborgerskab fremfor et bopælskriterium, så investeringer foretaget af personer med udenlandsk statsborgerskab, som er bosat her i landet, også omfattes.

Danske statsborgere med bopæl i Grønland eller på Færøerne og virksomheder hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne bør ikke omfattes af loven. Dog bør udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler i Danmark foretaget af udenlandske statsborgere med bopæl i Grønland eller på Færøerne omfattes af loven. Direkte investeringer og aftaler foretaget i Danmark af en virksomhed, som er hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, vil også være omfattet hvis udenlandske statsborgere eller virksomheder hjemmehørende uden for Kongeriget har kontrol med eller betydelig indflydelse på denne. Sådanne investeringer og aftaler i Danmark vil kunne angå national sikkerhed, som er et rigsansliggende.

Ministeriet finder herudover, at der af lovtekniske grunde bør indføres definitioner, der mere præcist afgrænser anvendelsesområdet i forhold til centrale begreber som »national sikkerhed«, »offentlig orden«, »udenlandsk direkte investering«, »særlig økonomisk aftale«, »udenlandsk investor«, »kontrol eller betydelig indflydelse« og »virksomhed«. Ministeriet finder det i den forbindelse hensigtsmæssigt, at loven så vidt muligt anvender de samme juridiske begreber og definitioner, der anvendes inden for selskabsretten, herunder særligt reglerne om registrering af reelle ejere i virksomheder.

5.1.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås i § 1, stk. 1, at loven vil have til formål at forhindre, at udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. Dette sikres ved indførelse af en screeningsordning, der foreslås udmøntet gennem henholdsvis en sektorspecifik tilladelsesordning for særligt følsomme områder jf. lovforslagets §§ 5-9, og en frivillig anmeldelsesordning for andre områder, jf. lovforslagets §§ 10-14. Ved screeningen foretager myndighederne en nærmere undersøgelse af den udenlandske investering for at afdække eventuelle trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Myndighederne foreslås at få forskellige muligheder for at kunne gøre indgreb i de investeringer eller aftaler, der kan udgøre en sikkerhedsmæssig trussel, jf. lovforslagets kapitel 6.

Det foreslås i lovforslagets § 1, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse, hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb overfor udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Denne undtagelse finder også anvendelse, hvis reglerne i anden lovgivning omfatter særlige økonomiske aftaler, jf. lovforslagets § 7.

Lovens anvendelsesområde følger af den foreslåede § 2, stk. 1, hvor det foreslås, at loven finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af udenlandske statsborgere. Bestemmelsen omfatter også udenlandske statsborgere, som har bopæl i Danmark. Dog finder lovens bestemmelser om tilladelse til særlige økonomiske aftaler efter § 7, og om anmeldelse af visse investeringer og særlige økonomiske aftaler efter §§ 10 og 11, ikke anvendelse på statsborgere fra EU- eller EFTA-lande.

Efter den foreslåede § 2, stk. 2, omfatter loven desuden udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af virksomheder, der ikke er hjemmehørende her i riget. Dette gælder også hvis disse virksomheder har et fast driftssted i Danmark. Endvidere omfattes

også virksomheder, som er hjemmehørende i Danmark, hvis disse enten er en dattervirksomhed eller en filial af en virksomhed, der ikke er hjemmehørende her i riget, eller hvis en udenlandsk statsborger, som defineret i den foreslåede stk. 1, eller en virksomhed, der ikke er hjemmehørende i riget, har kontrol med eller betydelig indflydelse i denne.

Som en undtagelse til det foreslåede stk. 2 foreslås det i stk. 3, at lovens bestemmelser om tilladelse til særlige økonomiske aftaler efter § 7, og om anmeldelse af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler efter §§ 10 og 11, ikke finder anvendelse på virksomheder hjemmehørende i EU- eller EFTA-lande, herunder virksomheder hjemmehørende i Danmark, forudsat disse ikke er under kontrol eller betydelig indflydelse fra statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA eller af virksomheder, der er hjemmehørende uden for EU eller EFTA.

Efter den foreslåede § 2, stk. 4, omfattes udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler i Danmark foretaget af en virksomhed hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, hvis udenlandske statsborgere eller virksomheder hjemmehørende uden for riget har kontrol med eller betydelig indflydelse i denne.

Efter den foreslåede § 2, stk. 5, kan erhvervsministeren efter forhandling med andre berørte ministre fastsætte regler om, at loven også finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler der foretages af andre udenlandske juridiske personer end erhvervsdrivende virksomheder, og som kan udgøre en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden. Der kan være tale om investeringer foretaget af visse udenlandske offentlige institutioner m.v. eller visse udenlandske ikke-erhvervsdrivende enheder, som f.eks. visse foreninger.

Det følger af den foreslåede § 4, nr. 4-5, at lovforslaget har et bredt anvendelsesområde, der omfatter udenlandske direkte investeringer, investeringer ved stiftelse af nye virksomheder i særligt følsomme sektorer, såkaldte Greenfield-investeringer, og såkaldte »særlige økonomiske aftaler«, der omfatter visse joint ventures visse drifts-, leverandør- og serviceaftaler. Loven omfatter derimod ikke almindelig samhandel med udlandet eller udlændinges erhvervelse af fast ejendom i Danmark.

Efter den foreslåede § 4, nr. 4, omfatter lovforslaget udenlandske direkte investeringer, der omfatter erhvervelse af kontrol eller betydelig indflydelse i en virksomhed hjemmehørende i Danmark ved direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over ejerandele eller stemmerettigheder i virksomheden eller tilsvarende kontrol ved andre midler, herunder køb af aktiver og langfristede lån. Det foreslås at fastsætte en tærskelværdi på 10 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder i forhold til den sektorspecifikke screening, jf. den foreslåede § 5, og en tærskelværdi på 25 pct. i forhold til den tværsektorielle screening, jf. den foreslåede § 10.

Endvidere omfattes stiftelse af en ny virksomhed i Danmark i en særligt følsom sektor med tilsvarende kontrol eller betydelig indflydelse.

Efter den foreslåede § 4, nr. 5, omfatter lovforslaget også særlige økonomiske aftaler, der defineres som et joint venture eller en drifts-, leverandør- eller serviceaftale, der indgås med en virksomhed hjemmehørende i Danmark omfattet af § 3, stk. 1, eller en anden enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, hvis en udenlandsk investor derved opnår kontrol eller betydelig indflydelse på virksomheden eller enheden. Den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 3, gør det muligt også at inddrage særlige økonomiske aftaler med offentligretlige enheder i f.eks. særligt følsomme sektorer, hvis sådanne aftaler vil kunne medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Efter den foreslåede § 4, nr. 6, foreslås i overensstemmelse med de almindelige selskabsretlige definitioner på kontrol og betydelig indflydelse, at bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold, anses for at udgøre kontrol eller betydelig indflydelse. Det foreslås at fastsætte en tærskelværdi på 10 pct. af ejerandele eller stemmerettigheder i forhold

til den sektorspecifikke screening, jf. den foreslåede § 5, og en tærskelværdi på 25 pct. i forhold til den tværsektorielle screening, jf. den foreslåede § 10

Den foreslåede § 3 afgrænser lovens anvendelsesområde i forhold til hvilke enheder, der foretages investeringer i. Det foreslås i § 3, stk. 1, at loven omfatter udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler i alle erhvervsdrivende virksomheder, uanset hvordan de er organiserede, jf. den foreslåede definition i § 4, nr. 7. Dette omfatter også statslige og kommunale virksomheder. Efter det foreslåede § 3, stk. 2 omfatter loven også investeringer ved stiftelse af nye virksomheder i særligt følsomme sektorer, såkaldte Greenfield-investeringer, jf. den foreslåede definition i § 4, nr. 4.

Det foreslås i § 3, stk. 3, at erhvervsministeren efter forhandling med andre berørte ministre kan fastsætte regler om, at også udenlandske direkte investeringer i og særlige økonomiske aftaler med andre enheder end erhvervsdrivende virksomheder er omfattet af loven, hvis investeringer i eller aftaler med sådanne enheder kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, f.eks. enheder inden for kritisk infrastruktur.

Den foreslåede bestemmelse i § 3, stk. 3, gør det muligt også at inddrage særlige økonomiske aftaler med offentligretlige enheder i f.eks. særligt følsomme sektorer, hvis sådanne aftaler vil kunne medføre trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden.

Den foreslåede § 4 indeholder de nødvendige definitioner for forståelsen af loven, idet definitionerne samtidig er med til at afgrænse lovens anvendelsesområde efter de foreslåede kapitler 2 og 3.

5.2. Sektoriel og tværsektoriel screeningsordning

5.2.1. Gældende ret

I forhold til gældende regler om sektoriel og tværsektoriel screening henvises til kapitel 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger. I forhold til gældende regler om kontrol og indflydelse findes der i selskabslovgivningen regler herom bl.a. i forhold til afgrænsning af, hvornår der foreligger en koncern. Efter selskabslovens § 7 kan såvel besiddelse af ejerandele eller stemmerettigheder som faktisk kontrol f.eks. ved aftale om indflydelse på virksomhedens ledelse medføre, at der anses at foreligge en koncern. Der findes også bestemmelser om kontrol og indflydelse i de selskabsretlige regler om registrering af den reelle ejer af virksomheder. Efter disse regler anses den for reel ejer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, jf. f.eks. selskabslovens § 5, nr. 25.

5.2.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at en kommende dansk screeningsordning kan være todelt således, at ordningen indeholder en kombination af en sektorspecifik tilladelsesordning, der gælder for særligt følsomme områder, og en tværsektoriel notifikationsordning for andre områder, og som er baseret på en frivillig anmeldelse af investeringen m.v. Der henvises til pkt. 5.1.2.2. og 5.1.2.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Om det nærmere indhold i modellen anbefaler arbejdsgruppen, at der etableres en sektorspecifik screeningsmekanisme, hvorefter en udenlandsk erhvervelse eller en »tilsvarende foranstaltning« kræver tilladelse, hvis en udenlandsk aktør, der ikke er bosat eller hjemmehørende i Danmark, herved opnår mindst 10 pct. af stemmerettighederne, kapitalen eller en tilsvarende faktisk indflydelse i en dansk enhed, og enheden opererer inden for særligt følsomme sektorer eller beskæftiger sig med særligt følsomme aktiviteter.

1. Arbejdsgruppen anbefaler, at de særligt følsomme sektorer og aktiviteter konkret omfatter følgende:
2. Enheder inden for forsvarssektoren, herunder enheder, der udvikler eller producerer våben og krigs-

materiel, teknologier til militær anvendelse eller leverer tjenester, som er vigtige for det danske forsvar.

3. Enheder, der udvikler eller producerer varer med dual-use funktion, der er underlagt eksportkontrol.
4. Enheder, der udvikler, producerer eller vedligeholder produkter med it-sikkerhedsfunktioner, der anvendes til at behandle klassificerede oplysninger.
5. Enheder, der udvikler eller producerer kritisk teknologi og dual-use produkter, der ikke er underlagt eksportkontrol, f.eks. kunstig intelligens, robotteknologi, halvledere, cybersikkerhed, luft- og rumfart, energilagring, kvante- og nukleartechnologi samt nanoteknologi og bioteknologi, samt
6. Enheder, der beskæftiger sig inden for kritisk infrastruktur.

Arbejdsgruppen anbefaler, at den nærmere afgrænsning af de særligt følsomme sektorer vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Arbejdsgruppen anbefaler herudover en tværsektoriel notifikationsordning, der omfatter erhvervelser og tilsvarende foranstaltninger, hvorved en udenlandsk aktør, der ikke er bosat eller hjemmehørende i et EU- eller EFTA-land, opnår mindst 1/4, 1/2, 2/3 og alle stemmerettighederne eller kapitalandelene i en dansk enhed eller en tilsvarende faktisk indflydelse.

Anmeldelse vil være frivillig under den tværsektorielle notifikationsordning. Der bør dog i følge arbejdsgruppen være mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan iværksætte en undersøgelse af en investering, i en periode på op til 5 år fra investeringen er gennemført. Hvis styrelsen efter en sådan undersøgelse vurderer, at der er tale om en investering, der strider mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, bør der ifølge arbejdsgruppen være mulighed for at nedlægge påbud om, at investeringen skal afvikles.

Arbejdsgruppen anfører, at der også er andre dispositioner end erhvervelse af kontrol eller indflydelse over en indenlandsk enhed, der i særlige situationer vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Eksempelvis vil erhvervelse af kontrol eller indflydelse over visse aktiver i særlige tilfælde kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det kan f.eks. tænkes at være tilfældet, hvis en fjendtlig udenlandsk aktør erhverver immaterielrettigheder såsom rettigheder til teknologi, der anvendes i driften af kritisk infrastruktur. Der henvises til afsnit 5.1.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

5.2.3. Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens anbefaling af, at en national generel screeningsmekanisme bedst udformes som en kombination af en sektorspecifik tilladelsesordning målrettet særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der især vurderes at have betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og en frivillig anmeldelsesordning, der gælder for alle øvrige sektorer og aktiviteter, der falder inden for anvendelsesområdet.

Ministeriet finder, at modellen vil placere Danmark blandt de lande med mere robuste ordninger blandt de undersøgte sammenlignelige lande, idet modellen minder om de screeningsordninger, der findes i Finland og Tyskland. En kombineret sektorspecifik og tværsektoriel screeningsordning vurderes at kunne udgøre et effektivt værktøj i forhold til at håndtere et foranderligt trusselsbillede, samtidig med at screeningsmodellen skaber rimelig klarhed og forudsigelighed for investorer.

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens anbefalinger til, hvilke sektorer og aktiviteter, der vurderes som særligt følsomme i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden, jf. pkt. 5.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Ministeriet er ligeledes enig i, at den nærmere præcisering af disse sektorer og aktiviteter mest hensigtsmæssigt vil skulle ske i en bekendtgørelse. Dette vil give den fornødne fleksibilitet, således at den nærmere afgrænsning af f.eks. kritisk teknologi kan fastsættes og tilpasses i forhold til udviklingen og det aktuelle trusselsbillede. Erhvervsministeriet finder, at den nærmere afgrænsning bør ske i samarbejde med de relevante ministerier med ekspertise på området. Ministeriet finder derfor, at erhvervsministeren bør gives mulighed for efter forhandling med relevante ministre

at kunne fastsætte regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der vurderes at have særlig betydning for national sikkerhed eller offentlig orden, og som derfor bør underlægges krav om tilladelse efter den sektorspecifikke screeningsmekanisme. I forbindelse med udarbejdelse af reglerne vil relevante erhvervsorganisationer blive inddraget.

Erhvervsministeriet er i udgangspunktet enig med arbejdsgruppens anbefaling af, at den tværsektorielle screeningsordning gælder for alle øvrige sektorer og aktiviteter inden for lovens anvendelsesområde. Erhvervsministeriet finder imidlertid, at det vil være hensigtsmæssigt at tydeliggøre i lovforslaget, at det alene er udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, hvor det bør overvejes, om der er behov for anmeldelse. Ministeriet finder i den forbindelse, at der er behov for at udarbejde en vejledning på området, der kan hjælpe udenlandske investorer med at afgøre, hvornår en investering eller aftale især vurderes at kunne udgøre en sikkerhedsmæssig trussel, og hvor det derfor særligt bør overvejes at foretage en anmeldelse til Erhvervsstyrelsen. Ministeriet finder, at en relativ høj tærskel for anmeldelser efter den tværsektorielle screeningsmekanisme kombineret med en vejledning vil kunne mindske de administrative byrder og antallet af anmeldelser af helt ukritiske investeringer og aftaler, der vurderes uden betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Erhvervsministeriet er enig i arbejdsgruppens anbefaling af, at der for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter bør udvises en skærpet opmærksomhed i form af lave tærskler for, hvornår der skal ansøges om tilladelse. Erhvervsministeriet finder det imidlertid hensigtsmæssigt at foretage forskellige ændringer og præciseringer i forhold til arbejdsgruppens anbefalinger til tærskelværdier.

Erhvervsministeriet finder det således ikke hensigtsmæssigt alene at operere med begrebet »tilsvarende faktisk indflydelse« ved en undergrænse på investeringer, der svarer til mindst 10 pct. af kapitalen eller stemmerettighederne ved den sektorspecifikke screeningsordning, idet de selskabsretlige regler alene definerer begrebet »faktisk indflydelse« i forhold til kontrol eller betydelig indflydelse svarende til mindst 25 pct. Det findes derfor mere dækkende i sådanne tilfælde at tale om situationer, hvor der opnås en tilsvarende kontrol ved andre midler på virksomhedens ledelsesmæssige, finansielle, udviklingsmæssige eller driftsmæssige forhold. Herved angives hvilke ledelsesmæssige forhold som især vil blive tillagt betydning ved vurderingen af, om der foreligger tilsvarende faktisk kontrol ved andre midler. Erhvervsministeriet finder tillige, at det bør fremgå af lovteksten, at i tilfælde af køb af aktiver og langfristede lån, vil der være en særlig formodning for, at der kan være tale om kontrol ved andre midler. Det skal dog understreges, at det, ligesom det kendes fra de selskabsretlige regler, vil være en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder, som bestemmer, hvorvidt der er tale om tilsvarende kontrol ved andre midler.

Erhvervsministeriet finder det heller ikke hensigtsmæssigt, at grænseværdien ved efterfølgende erhvervelser fastsættes til 10 pct., hvilket kan føre til hyppige nye ansøgninger om tilladelse i situationer, hvor der ikke er sket væsentlige ændringer i den udenlandske investors indflydelse i den danske virksomhed. I stedet foreslås, at der ved efterfølgende erhvervelser alene skal ansøges om tilladelse, når erhvervelsen vil udgøre eller overstige en grænse på henholdsvis 20 pct., 1/3, 50 pct., 2/3 eller 100 pct. af stemmerettighederne eller selskabskapitalen. I disse situationer vil der selskabsretligt være tale om betydelige ændringer i indflydelse. Ved fordobling af andelen fra 10 til 20 pct. øges mulighederne for reel kontrol af virksomheden væsentligt, henset også til, at der ved den selskabsretlige vurdering af reel ejer anvendes en vejledende grænse på 25 pct. Ved en andel på 1/3 får den udenlandske investor selskabsretligt mulighed for at blokere for vedtægtsændringer, hvilket også væsentligt styrker indflydelsen, ved 50 pct. får den udenlandske investor mulighed for at bestemme udfaldet af alle beslutninger, der kan vedtages med simpelt flertal, ved 2/3 får den udenlandske investor mulighed for at gennemføre vedtægtsændringer og lignende beslutninger, der kræver kvalificeret flertal, og ved 100 pct. opnår den udenlandske investor fuld kontrol over den danske virksomhed.

Erhvervsministeriet er enig i, at det er nødvendigt, at en dansk screeningsordning også omfatter visse

former for aftaler, der giver økonomisk kontrol eller betydelig indflydelse i en dansk virksomhed på en sådan måde, at disse kan udgøre en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden. Samtidig lægger ministeriet dog vægt på, at der sker en målrettet afgrænsning af sådanne aftaler, så konsekvenserne for erhvervslivet begrænses mest muligt. Udfordringen er således at finde en balance mellem hensynet til national sikkerhed og hensynet til gode rammer for erhvervslivet. Derfor finder Erhvervsministeriet, at der bør fastsættes nærmere regler om afgrænsning og kriterier ved bekendtgørelse med henblik på, at kun aftaler, der reelt kan udgøre en trussel mod national sikkerhed og offentlig orden, bliver omfattet.

Arbejdsgruppen foreslår, at der skal være tale om tilsvarende foranstaltninger, hvorved forstås aftaler som giver den udenlandske investor en kontrol eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed, der kan sammenlignes med den kontrol eller indflydelse, som kan opnås ved erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder i en virksomhed. Erhvervsministeriet er enig i, at de omfattede aftaler bør afgrænses i forhold til, om de giver en økonomisk kontrol eller betydelig indflydelse over den danske virksomhed og ikke blot over enkelte aktiver eller forretningsområder i virksomheden. Dog bør økonomisk kontrol eller betydelig indflydelse på forretningskritiske områder i virksomheden også omfattes.

Erhvervsministeriet finder det hensigtsmæssigt at også investeringer i forbindelse med stiftelse af nye virksomheder, de såkaldte Greenfield-investeringer, omfattes af den sektorspecifikke screeningsordning. Det vurderes, at også sådanne virksomheder vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, hvis der er tale om virksomheder i særligt følsomme sektorer, og den udenlandske investor har kontrol eller betydelig indflydelse i den virksomhed, som stiftes. Desuden vil regulering af Greenfield investeringer i særligt følsomme sektorer under anvendelsesområdet medvirke til at reducere risikoen for omgåelse.

Erhvervsministeriet er overordnet enig i arbejdsgruppens anbefalinger af, at den sektorspecifikke tilladelsesordning finder anvendelse på alle udenlandske investorer uden for riget, og at den tværsektorielle anmeldelsesordning i forhold hertil begrænses til ikke at finde anvendelse på udenlandske investorer fra EU-medlemsstater eller EFTA-lande. Erhvervsministeriet finder det dog mere hensigtsmæssigt at afgrænse udenlandske fysiske personer i forhold til statsborgerskab frem for et bopælskriterium. Der henvises herom til afsnit 5.1.3-5.1.4 i de almindelige bemærkninger.

Desuden finder Erhvervsministeriet, at hensynet til det indre marked i EU, herunder navnlig til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2006/23/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked, gør det nødvendigt, at krav om tilladelse til særlige økonomiske aftaler ikke bør omfatte statsborgere fra EU- eller EFTA-lande samt virksomheder hjemmehørende i EU- eller EFTA-lande, medmindre virksomheden er kontrolleret af personer eller virksomheder uden for EU eller EFTA.

5.2.4. Den foreslåede ordning

De foreslåede bestemmelser om en kombineret sektorspecifik og tværsektoriel screeningsordning fremgår af lovforslagets kapitel 2 og 3.

I kapitel 2, der indeholder bestemmelser vedrørende den sektorspecifikke screeningsordning, fremgår det af den foreslåede § 5, stk. 1, at en udenlandsk investor vil skulle ansøge om forudgående tilladelse hos Erhvervsstyrelsen, hvis den udenlandske direkte investering foretages i en virksomhed hjemmehørende i Danmark inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter. Bestemmelsen omfatter alle udenlandske investorer efter den foreslåede § 2, herunder også investorer fra EU- eller EFTA-lande, samt danske virksomheder som er datterselskab af eller kontrolleret af udenlandske virksomheder, jf. § 2, stk. 2.

Den foreslåede § 5, stk. 2, indeholder forslag om, at tilladelseskravet gælder ved investeringer, hvor den udenlandske investor opnår mindst 10 pct. af stemmerettighederne eller kapitalandelene i den danske virksomhed eller opnår mulighed for at udøve en tilsvarende kontrol over den danske virksomhed ved andre midler. Ved efterfølgende investeringer i den danske enhed, skal der ansøges om fornyet tilladelse,

når erhvervelsen vil udgøre eller overstige en grænse på henholdsvis 20 pct., 1/3, 50 pct., 2/3 eller 100 pct. af stemmerettighederne eller selskabskapitalen, jf. den foreslåede § 5, stk. 4.

De særligt følsomme sektorer og aktiviteter foreslås fastsat i § 6, stk. 1, og foreslås at omfatte virksomheder inden for forsvarssektoren og virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse (dual-use), virksomheder, der producerer produkter med it-sikkerhedsfunktioner, der anvendes til klassificerede oplysninger, virksomheder, der producerer andre kritiske teknologier, samt virksomheder inden for kritisk infrastruktur.

Lovforslagets § 6, stk. 2, indeholder en bemyndigelse til, at erhvervsministeren efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af stk. 1.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte nærmere bestemmelser om afgrænsningen af de særligt følsomme sektorer og aktiviteter i stk. 1, idet der især vurderes at være behov for at fastsætte nærmere regler om, hvad der forstås ved kritisk teknologi og kritisk infrastruktur.

Kravet om tilladelsen til udenlandske direkte investeringer i en virksomhed hjemmehørende i Danmark foreslås ikke alene vedrøre erhvervelse af kontrol i selskabsretlig forstand, dvs. erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder, men også tilsvarende kontrol ved andre midler. Det foreslås, at køb af aktiver og langfristede lån særligt fremhæves som dispositioner, der kan medføre tilsvarende kontrol ved andre midler. Køb af en væsentlig del af aktiverne i en virksomhed eller forretningskritiske aktiver i denne kan sidestilles med overtagelse af ejerandelen i en virksomhed. Og langfristede lån med klausuler, som begrænser ledelsens handlefrihed, kan ligeledes give en betydelig indflydelse i en virksomhed.

Når der er indvundet erfaringer med administrationen af loven og tilsvarende administration i andre lande, foreslås det, at Erhvervsstyrelsen efter inddragelse af erhvervsorganisationerne udarbejder en vejledning, som nærmere præciserer efter hvilke kriterier og i hvilke situationer, det vil blive vurderet, at der foreligger kontrol ved andre midler. Indtil da vil personer og virksomheder kunne henvende sig til Erhvervsstyrelsen med henblik på vejledning om fortolkningen i konkrete tilfælde.

Kravet om tilladelse foreslås også at omfatte visse særlige økonomiske aftaler, jf. den foreslåede definition i § 4, nr. 5. Aftaler om joint ventures samt visse drifts-, service- og leverandøraftaler vil således være omfattet af krav om tilladelse, hvis sådanne aftaler indgås mellem en udenlandsk investor, og en dansk virksomhed med aktiviteter inden for særligt følsomme sektorer, og hvis aftalen giver den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse over den danske virksomhed. Alle betingelser skal være opfyldt for, at sådanne særlige økonomiske aftaler omfattes af tilladelseskravet. Såfremt forsknings- eller uddannelsesinstitutioner inddrages under lovens anvendelsesområde, jf. muligheden for at udvide lovens anvendelsesområde til at omfatte andre enheder end virksomheder i lovforslagets § 3, stk. 3, vil også joint ventures mellem en sådan institution og en udenlandsk virksomhed om udviklings-samarbejder, f.eks. om udvikling af ny medicin, være omfattet af krav om tilladelse, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 7. Derimod vil gaver eller lignende økonomiske tilskud fra en udenlandsk virksomhed til forskning på danske forsknings- eller uddannelsesinstitutioner ikke være omfattet.

Det foreslås, at kravet om tilladelse til indgåelse af særlige økonomiske aftaler efter § 7, stk. 1, ikke omfatter investorer, som er statsborgere i EU- eller EFTA-lande, jf. den foreslåede § 2, stk. 1, 2. pkt., eller virksomheder hjemmehørende i EU- eller EFTA-lande, jf. den foreslåede § 2, stk. 3, medmindre statsborgere eller virksomheder uden for EU eller EFTA har kontrol med eller afgørende indflydelse i virksomheden hjemmehørende i EU eller EFTA. Særlige økonomiske aftaler vil være omfattet af EU's tjenesteydelsesdirektiv, og den foreslåede undtagelse vil sikre, at lovforslaget ikke skaber hindringer for fri udveksling af tjenesteydelser i EU.

For at være omfattet af krav om tilladelse vil det være en betingelse, at aftalen vil skulle give den

udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse over den danske virksomhed. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at aftalen giver kontrol eller betydelig indflydelse på afgrænsede aktiviteter eller aktiver i virksomheden, men der skal være tale om kontrol eller betydelig indflydelse på ledelsesmæssige, finansielle- udviklings- eller driftsmæssige forhold i virksomheden som helhed eller forretningskritiske områder af virksomheden. Det følger heraf, at kontrol eller betydelig indflydelse ikke kun vedrører ledelsesmæssige forhold og beslutninger, men også vedrører økonomisk indflydelse i virksomheden. Tilfælde, hvor den udenlandske aktør ved samarbejdet eller aftalen opnår en sikkerhedstruende indsigt i den danske virksomhed, men ikke i øvrigt opnår kontrol eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed, omfattes ikke af krav om tilladelse.

Der kan være tale om kontrol eller betydelig indflydelse som følge af særlige økonomiske aftaler, hvis den udenlandske investor, herunder danske virksomheder, som er kontrolleret af udenlandske statsborgere eller virksomheder, kun vanskeligt kan substitueres med en anden leverandør, eller aftalen har en flerårig uopsigelig karakter og dermed indebærer en længerevarende binding. Der kan ligeledes være tale om kontrol eller betydelig indflydelse, hvis den udenlandske investor, som følge af den særlige økonomiske aftale får adgang til at kunne forstyrre driften eller forretningskritiske dele af driften hos den danske virksomhed, og dette har betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Ligesom for ansøgninger om tilladelse til udenlandske direkte investeringer efter den foreslåede § 5 påhviler kravet om at søge om tilladelse, inden der indgås en særlig økonomisk aftale, som er omfattet af lovforslaget, den udenlandske investor og ikke den danske virksomhed. Den danske virksomhed har derfor ikke nogen pligt til at gennemføre en due diligence undersøgelse, inden den indgår en særlig økonomisk aftale. Dog vil danske virksomheder, som er omfattet af loven, fordi statsborgere eller virksomheder uden for EU eller EFTA har kontrol eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed, være omfattet af det foreslåede lovkrav om at søge tilladelse. Sådanne virksomheder skal derfor undersøge, om aftalen er omfattet af tilladelseskraav, inden den indgås.

Erhvervsministeren bemyndiges i den foreslåede § 7, stk. 2, til efter forhandling med øvrige berørte ministerier at fastsætte nærmere regler om hvilke aftaler, der omfattes af tilladelseskraavet efter den foreslåede stk. 1. Sådanne regler vil kunne indeholde nærmere kriterier for, hvornår aftaler omfattes af tilladelseskraav, så det bliver så let og enkelt som muligt for udenlandske investorer og danske virksomheder at vurdere, om en påtænkt aftale af de omfattede typer kræver tilladelse. Ved udformningen af sådanne kriterier vil de relevante erhvervsorganisationer blive inddraget, så kriterierne i videst muligt omfang svarer til gældende praksis i erhvervslivet og imødekommer erhvervslivets behov for tydelige kriterier.

I lovforslagets kapitel 3 om den tværsektorielle screeningsmekanisme fremgår det af den foreslåede § 10, stk. 1, at en udenlandsk investor vil kunne foretage anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en udenlandsk direkte investering, hvis der med investeringen opnås mindst 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne eller tilsvarende kontrol med andre midler, og investeringen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Bestemmelsen omfatter dog ikke udenlandske investorer fra EU- eller EFTA-lande, jf. den foreslåede § 2, stk. 3, medmindre der er tale om, at virksomheder, og statsborgere uden for EU eller EFTA har kontrol med eller afgørende indflydelse på virksomheden. Tilsvarende gælder for virksomheder hjemmehørende i Danmark.

Det vil således være frivilligt at foretage anmeldelse, men en ikke-anmeldt investering, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, vil kunne tages op til undersøgelse af Erhvervsstyrelsen i op til 5 år fra investeringens gennemførelse i overensstemmelse med lovforslagets § 14. Hvis styrelsen vurderer, at den undersøgte investering strider mod den foreslåede § 1, stk. 1, vil erhvervsministeren efter den foreslåede § 31, stk. 2, kunne nedlægge påbud om afvikling af investeringen.

Ved efterfølgende erhvervelser af yderligere andele kan der ikke ske fornyet anmeldelse, hvis en inve-

stering på 25 pct. allerede er anmeldt. Er dette ikke tilfældet, kan den udenlandske investor foretage en samlet anmeldelse af den oprindelige samt den efterfølgende investering. Hvis den udenlandske investor har anmeldt en investering på 25 pct., kan der i forbindelse med en godkendelse stilles vilkår om, at efterfølgende erhvervelser skal godkendes, f.eks. ved ændringer i ejerforholdene i den udenlandske virksomhed, som har foretaget investeringen. Endelig følger det af den foreslåede § 14, at Erhvervsstyrelsen kan indlede en undersøgelse af en investering, der ikke er anmeldt efter den foreslåede § 10. Dette gælder også i tilfælde af efterfølgende erhvervelser, der heller ikke er blevet anmeldt.

Det forudsættes, at de investeringer, hvor det bør overvejes at foretage anmeldelse, er investeringer, der kan udgøre en trussel mod den national sikkerhed eller offentlige orden. I praksis vil det imidlertid kunne være vanskeligt for en udenlandsk investor at afgøre, om der i det konkrete tilfælde bør foretages anmeldelse. Som led i Erhvervsstyrelsens almindelige vejledningsforpligtelser vil der altid være mulighed for at rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen om, hvorvidt en investering vurderes at kunne falde inden for anvendelsesområdet, og Erhvervsstyrelsen vil kunne vejlede om tilfælde, hvor investeringen klart falder uden for anvendelsesområdet. Herudover vil Erhvervsministeriet i samarbejde med relevante ministerier udarbejde en vejledning på området med angivelse af hvilke områder, ud over de særligt følsomme områder under den sektorspecifikke screeningsordning, der især vurderes som følsomme, og hvor det derfor vil være relevant at overveje at foretage en anmeldelse.

Den foreslåede § 10, stk. 1 og 2, svarer herudover til arbejdsgruppens anbefalinger til tærskelværdier, samt til hvilke udenlandske investorer, der foreslås omfattet af den tværsektorielle screening.

Efter den foreslåede § 11 kan også en særlig økonomisk aftale, som en udenlandsk investor uden for EU eller EFTA påtænker at indgå eller har indgået med en virksomhed i Danmark, anmeldes efter reglerne i § 11. Virksomheder hjemmehørende i EU eller EFTA, herunder danske virksomheder, kan ligeledes anmelde sådanne aftaler, hvis statsborgere eller virksomheder uden for EU eller EFTA har kontrol med eller betydelig indflydelse i virksomheden. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til definitionen af særlige økonomiske aftaler i § 4.

Hvis Erhvervsstyrelsen bliver bekendt med en særlig økonomisk aftale omfattet af § 11, som ikke er anmeldt, kan styrelsen i op til 5 år fra aftalens indgåelse gennemføre en nærmere undersøgelse af aftalen, hvis denne kan medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

5.3. Afgørelseskriterier

5.3.1. Gældende ret

FDI-forordningens artikel 4, stk. 1, angiver, at når det vurderes, om en udenlandsk direkte investering vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden, kan medlemsstaterne og Kommissionen tage dens potentielle indvirkning på bl.a. følgende i betragtning:

1. Kritisk infrastruktur, uanset om den er fysisk eller virtuel, herunder energi, transport, vand, sundhed, kommunikation, medier, databehandling eller -lagring, luft- og rumfart, forsvar, valgrelateret eller finansiel infrastruktur, og følsomme faciliteter samt jord og fast ejendom, der er afgørende for anvendelsen af sådan infrastruktur.
2. Kritiske teknologier og dual-use produkter, herunder kunstig intelligens, robotteknologi, halvledere, cybersikkerhed, luft- og rumfart, forsvar, energilagring, kvante- og nukleartechnologi samt nanoteknologi og bioteknologi.
3. Forsyning af kritiske råvarer, herunder energi eller råvarer, samt fødevarer.
4. Adgang til følsomme oplysninger, herunder personoplysninger, eller muligheden for at kontrollere sådanne oplysninger.
5. Mediefrihed og mediernes pluralisme.

FDI-forordningens artikel 4, stk. 2, angiver endvidere, at når det vurderes, om en udenlandsk direkte

investering vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden, kan medlemsstaterne og Kommissionen også tage hensyn til navnlig, om den udenlandske investor direkte eller indirekte kontrolleres af en regering i et tredjeland, om den udenlandske investor allerede har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i en medlemsstat, eller om der er en risiko for, at den udenlandske investor er involveret i ulovlige aktiviteter, jf. forordningens artikel 4, stk. 2.

FDI-forordningens artikel 6, stk. 9, og artikel 8, stk. 2, litra c, indeholder herudover bestemmelser om, at den medlemsstat, der foretager en screening, skal tage behørigt hensyn til bemærkninger fra andre EU-medlemsstater eller en udtalelse fra Kommissionen om, at den udenlandske investering berører national sikkerhed eller offentlig orden i den pågældende medlemsstat eller i EU.

5.3.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

En kommende generel screeningsordning skal give den kompetente myndighed hjemmel til at gøre indgreb i en omfattende erhvervelse eller disposition, hvis denne udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Arbejdsgruppen anbefaler, at »national sikkerhed« og »offentlig orden« skal forstås i overensstemmelse med EU-retten. Begreberne skal fortolkes snævert og kan alene påberåbes, når der foreligger en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn.

Arbejdsgruppen anbefaler, at følgende tre overordnede risikofaktorer må anses for relevante i forhold til en vurdering af, hvorvidt en erhvervelse m.v. udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden:

- 1) den danske enhed, som erhvervelsen m.v. er rettet imod,
- 2) den pågældende disposition, dvs. erhvervelsen m.v., og
- 3) den udenlandske aktør.

I forhold til den danske enhed (nr. 1), bør det vurderes, om den pågældende enhed direkte eller indirekte kan have betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

I forhold til den pågældende disposition (nr. 2) skal denne overskride de fastsatte grænser for kontrol eller indflydelse i en kommende generel screeningsordning, men det bør også vurderes, om der er en risiko for, at den opnåede kontrol eller indflydelse konkret kan anvendes til at underminere den nationale sikkerhed eller offentlige orden i landet.

I forhold til den udenlandske aktør (nr. 3) bør det vurderes, om der er en risiko for, at den udenlandske aktør vil søge at udnytte den erhvervede kontrol eller indflydelse til at underminere den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

Der vil i alle tilfælde være tale om en konkret og samlet vurdering af alle tre risikofaktorer.

Arbejdsgruppen anbefaler, at der fastsættes vejledende underkriterier for vurderingen af, hvorvidt en erhvervelse eller tilsvarende foranstaltning udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det er arbejdsgruppens vurdering, at fastsættelse af vejledende underkriterier er særligt hensigtsmæssigt i forhold til en screeningsordning, hvor der screenes på tværs af sektorer og aktiviteter. Tværsektoriel screening skaber således et øget behov for mere gennemsigtighed og forudsigelighed i forhold til, hvad den kompetente myndighed lægger vægt på i sin afgørelse, da dette bl.a. vil have betydning for vurderingen af, om og hvornår der bør indgives notifikation. Arbejdsgruppen finder det samtidig vigtigt, at det i en kommende ordning gøres klart, at underkriterierne alene er vejledende, og at Erhvervsministeriet kan lægge vægt på andre forhold i sin afgørelse.

Arbejdsgruppen foreslår, at de vejledende underkriterier – afhængigt af anvendelsesområdet for en kommende screeningsordning – f.eks. vil kunne omfatte kriterier, der relaterer sig til den danske enhed, den pågældende disposition og den udenlandske aktør, idet arbejdsgruppen også har taget udgangspunkt i de opstillede vejledende kriterier i FDI-forordningen over faktorer, som medlemsstaterne kan tage i

betragtning, når det vurderes, om en udenlandsk investering vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden. Om FDI-forordningen henvises til pkt. 3.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

5.3.3. Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet er enig i anbefalingen fra arbejdsgruppen om, at der bør fastsættes vejledende underkriterier for, hvornår en udenlandske direkte investering eller særlig økonomisk aftale vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Dette vil give større forudsigelighed for udenlandske investorer i forhold til, hvilke afgørelseskriterier, myndighederne lægger vægt på i sagsbehandlingen og udfaldet på en sag, der er under afgørelse. Erhvervsministeriet er ligeledes enig i med arbejdsgruppen i, at angivelse af vejledende underkriterier især vil være hensigtsmæssigt i forbindelse med en frivillig anmeldelse af investeringer og aftaler efter lovforslagets §§ 10 og 11, idet underkriterierne vil kunne være vejledende i forhold til, om der vil være behov for at anmelde en investering eller aftale anmeldes til Erhvervsstyrelsen, herunder om investeringen eller aftalen vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

For at opfylde forpligtelserne i FDI-forordningen, hvoraf det fremgår, at der på behørig vis skal tages hensyn til bemærkninger fra andre medlemsstater eller Kommissionen til en udenlandske direkte investering, der undergår screening, foreslås, at det i de vejledende afgørelseskriterier også kan indgå, om investeringen kan udgøre en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden i EU. Erhvervsministeriet finder det endvidere rimeligt, at hensynet udbredes til også at omfatte hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden i andre venligtsindede lande og allierede lande uden for EU.

Erhvervsministeriet finder det mest hensigtsmæssigt, at de vejledende underkriterier ikke kun fremgår af en bekendtgørelse, men også fremgår af selve loven, da de som nævnt vurderes at være centrale i forhold til sikre at lovgivningen er gennemsigtig og forudsigelig. Desuden kan kriterierne være vejledende i forhold til, om det bør overvejes at anmelde en investering eller aftale. Erhvervsministeriet finder imidlertid i forhold til arbejdsgruppens forslag til konkrete kriterier, at de kriterier, der fastsættes i selve loven, bør udformes mere overordnet og f.eks. ikke specificere, hvilke teknologier, der anses for kritiske teknologier m.v., da dette vil kunne ændre sig over tid i takt med at nye teknologier udvikles, eksisterende teknologier modnes og skillelinjerne mellem forskellige teknologier ændrer sig. Dette bør i stedet ske i en bekendtgørelse. Herved opnås den fornødne fleksibilitet, idet der kan tages hensyn til ændringer i trusselsbilledet eller andre parametre, som bør indgå i forbindelse med en vurdering af risici af betydning for national sikkerhed eller offentlig orden.

5.3.4. Den foreslåede ordning

Det foreslås i lovforslagets § 15, stk. 1 og 2, at der ved vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder en række underkriterier. Vurderingskriterierne vil således, i det omfang de er relevante i den konkrete sag, skulle lægges til grund når der skal træffes afgørelse om, hvorvidt en investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

Der vil alene være tale om vejledende kriterier, idet andre kriterier efter omstændighederne også vil kunne lægges til grund.

De vejledende afgørelseskriterier fremgår af lovforslagets § 15, stk. 1 og 2, og svarer i udgangspunktet til arbejdsgruppens anbefalinger til vejledende underkriterier med visse præciseringer, ligesom visse kriterier, der vedrører kritisk teknologi m.v., foreslås udformet uden nærmere angivelse af den konkrete teknologi.

Den foreslåede § 15, stk. 3, giver erhvervsministeren bemyndigelse til efter forhandling med andre ministre at fastsætte nærmere regler om kriterierne til bedømmelse af en afgørelse i en bekendtgørelse. De

anførte ministerier vurderes at være relevante i forhold til at belyse, hvilke sikkerhedsrisici, der er forbundet med den konkrete udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale.

5.4. Administration og kompetent myndighed

5.4.1. Gældende ret

FDI-forordningens artikel 3 indeholder visse minimumsforpligtelser vedrørende administration og procedurer, som medlemsstaternes nationale screeningsmekanismer skal indeholde. For nærmere gennemgang af bestemmelserne henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger.

Efter krigsmateriellovens § 2 må krigsmateriel kun fremstilles, herunder samles, hvis justitsministeren giver tilladelse dertil. Foruden tilladelse til fremstilling af krigsmateriel kræves efter krigsmateriellovens § 3 særskilt tilladelse fra justitsministeren, hvis ejer- eller ledelsesforholdene m.v. i en virksomhed, der fremstiller krigsmateriel i Danmark, indebærer, at udlændinge gennem besiddelse af kapital eller på anden vis har eller får bestemmende indflydelse på virksomheden. I forbindelse med vurderingen af, om udenrigspolitiske eller sikkerhedspolitiske forhold taler imod, at der meddeles tilladelse efter lovens § 3, foretager Justitsministeriet en høring af Udenrigsministeriet, Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Politiets Efterretningstjeneste (PET). Justitsministeriet meddeler som altovervejende hovedregel tilladelse, hvis de hørte myndigheder ikke har indvendinger herimod.

Efter kontinentalsokkelovens § 3 a. kræves der tilladelse af klima-, energi- og forsyningsministeren til nedlæggelse af elkabler og rørledninger til transport af kulbrinter på dansk søterritorium. Efter § 2 i bekendtgørelse nr. 1520 af 15. december 2017 om visse rørledningsanlæg på søterritoriet og kontinentalsoklen skal klima-, energi- og forsyningsministeren efter modtagelse af en ansøgning om tilladelse indhente en indstilling fra udenrigsministeren om, hvorvidt det vil være foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser at imødekomme ansøgningen, jf. kontinentalsokkelovens § 3a, stk. 2, 2. pkt. Der kan kun gives tilladelse efter lovens § 3 a, stk. 1, hvis udenrigsministeren vurderer, at tilladelse hertil er foreneligt med rigets udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske interesser, jf. kontinentalsokkelovens § 3 a, stk. 2.

Indstillingen fra udenrigsministeren beror på et frit politisk skøn og har ikke karakter af en afgørelse. Indstillingen skal derfor ikke indeholde en begrundelse, ligesom udenrigsministeren ikke skal iagttage forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring og partsaktindsigt.

5.4.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at Erhvervsministeriet får tillagt kompetence til at udstede tilladelser til investeringer m.v., der er omfattet af en generel screeningsordning og om nødvendigt aftale vilkår med sagens parter. Erhvervsministeriet er allerede ressortansvarlig for FDI-forordningen, hvor Erhvervsstyrelsen varetager funktionen som Danmarks kontaktpunkt under forordningen. Hertil kommer, at Erhvervsministeriet vil kunne trække på de eksisterende erfaringer på eksportkontrolområdet i forhold til administrationen af en generel screeningsordning, hvor Erhvervsstyrelsen er kompetent myndighed.

Arbejdsgruppen finder desuden, at denne beslutningskompetence hensigtsmæssigt kan delegeres til Erhvervsstyrelsen i sager, hvor der ikke vurderes at foreligge betænkeligheder ud fra hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden, eller sådanne eventuelle betænkeligheder vil kunne mitigeres gennem aftalte vilkår.

Arbejdsgruppen anbefaler, at ansøgninger om tilladelse efter den sektorspecifikke screeningsmekanisme og anmeldelser efter den tværsektorielle screeningsmekanisme skal indgives til Erhvervsstyrelsen af den udenlandske investor. Ansøgninger og notifikationer sendes via elektroniske blanketter.

Ansøgninger og notifikationer skal indeholde en række nærmere specificerede oplysninger, der fastsættes i en bekendtgørelse. Det må dog efter arbejdsgruppens overvejelser forventes at være vanskeligt på

forhånd at konkretisere samtlige de oplysninger, der vil være nødvendige til brug for en vurdering af, om en konkret erhvervelse m.v. udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Arbejdsgruppen anbefaler derfor, at en kommende generel screeningsordning indeholder en hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen kan pålægge sagens parter at tilvejebringe alle oplysninger, som er nødvendige for at vurdere, om den konkrete erhvervelse m.v. påvirker den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. Uanset at forpligtelsen til at ansøge om tilladelse eller indgive anmeldelse påhviler den udenlandske investor, vil der kunne opstå behov for at indhente oplysninger fra alle sagens parter, hvorfor det efter arbejdsgruppens opfattelse er nødvendigt, at et oplysningspålæg kan rettes mod sagens parter og ikke kun den udenlandske aktør.

Herudover bør Erhvervsstyrelsen kunne pålægge den udenlandske investor at tilvejebringe alle øvrige oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen (eller i visse sager Erhvervsministeriet) kan træffe afgørelse i sagen.

Arbejdsgruppen anbefaler bl.a. med henvisning til krav herom efter FDI-forordningen, at der fastsættes tidsfrister for behandlingen af en ansøgning om tilladelse og af en anmeldelse.

På baggrund af en ansøgning eller en anmeldelse iværksætter Erhvervsstyrelsen en undersøgelse af den pågældende investering eller tilsvarende foranstaltning.

Arbejdsgruppen anbefaler, at Erhvervsstyrelsen ligeledes efter den tværsektorielle screeningsmekanisme skal kunne iværksætte en undersøgelse af en omfattet investering m.v. af egen drift, hvis denne ikke er blevet anmeldt til styrelsen. Undersøgelsen bør imidlertid ikke kunne iværksættes, hvis det er mere end 5 år siden, at investeringen m.v. blev gennemført. Herudover anfører arbejdsgruppen, at der eventuelt vil kunne fastsættes en relativ frist, så Erhvervsstyrelsen ikke vil kunne iværksætte en undersøgelse af en omfattet erhvervelse m.v. et givent antal måneder efter, at erhvervelsen m.v. er kommet til Erhvervsstyrelsens kendskab.

I forhold til anmeldelser anbefaler arbejdsgruppen, at Erhvervsstyrelsen bør kunne nedlægge midlertidigt forbud mod den pågældende investering m.v. ud fra et uopsætteligt hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Til brug for undersøgelsen af en investering m.v. anbefaler arbejdsgruppen, at Erhvervsstyrelsen bør høre andre myndigheder i relevant omfang, herunder efterretningstjenesterne. Hvis investeringen m.v. er omfattet af FDI-forordningen, f.eks. hvor der er tale om en udenlandsk direkte investering fra en virksomhed uden for EU, skal Erhvervsstyrelsen ifølge arbejdsgruppen også underrette de andre EU-medlemsstater og Kommissionen om, at investeringen undergår screening i Danmark. Erhvervsstyrelsen skal efter FDI-forordningen tage behørigt hensyn til eventuelle bemærkninger fra andre medlemsstater og eventuelle udtalelser fra Kommissionen.

Hvis Erhvervsstyrelsens undersøgelse ikke indikerer, at investeringen m.v. kan medføre trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden, kan styrelsen give tilladelse til eller godkende investeringen.

Hvis det på baggrund af Erhvervsstyrelsens undersøgelse vurderes, at en investering m.v. giver anledning til betænkeligheder ud fra et hensyn til national sikkerhed eller offentlig orden, anbefaler arbejdsgruppen, at styrelsen bør kunne indlede forhandlinger med sagens parter med henblik på at aftale vilkår, der mitigerer (afbøder) betænkelighederne.

Hvis betænkelighederne ikke kan håndteres gennem aftalte vilkår, anbefaler arbejdsgruppen, at Erhvervsstyrelsen overdrager sagen til Erhvervsministeriet, som indleder forhandlinger med Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet og vedkommende ressortministerium.

På baggrund af forhandlingerne træffer Erhvervsministeriet afgørelse i sagen.

Ministeriets afgørelse efter den sektorspecifikke screeningsmekanisme vil kunne bestå i en tilladelse, et afslag eller fastsættelse af vilkår for tilladelsen.

Ministeriets afgørelse efter den tværsektorielle screeningsmekanisme vil kunne bestå i godkendelse, for-

bud, påbud om afvikling, eller fastsættelse af vilkår. Hvis Erhvervsministeriet godkender en erhvervelse eller en tilsvarende foranstaltning, vil ministeriet ikke på et senere tidspunkt kunne gøre indgreb i den pågældende erhvervelse eller foranstaltning. Godkendelsen er derimod ikke en forudsætning for, at en erhvervelse m.v. må gennemføres.

Et afslag, et forbud, et påbud om afvikling eller en afgørelse om fastsættelse af vilkår vil være et indgreb, der forudsætter, at den pågældende erhvervelse eller tilsvarende foranstaltning udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Til brug for vurderingen heraf, anbefaler arbejdsgruppen, at Erhvervsministeriet tager hensyn til en række fastsatte, vejledende underkriterier. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 5.3.2.

5.4.3. Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet er som udgangspunkt enig i anbefalingerne fra den tværministerielle arbejdsgruppe om, hvordan bestemmelser om administration af en screeningsordning bør udformes, herunder den anbefalede kompetencedeling mellem Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen

Det følger af den foreslåede kompetencedeling, at Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, ligesom styrelsen kan forhandle nærmere vilkår for en investering eller aftale med inddragelse af de relevante sektormyndigheder med henblik på at afbøde eventuelle negative konsekvenser.

Hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at en investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og der ikke kan indgås aftale med den udenlandske investor om vilkår, der kan afbøde denne trussel, eller hvis styrelsen vurderer at det ikke vil være muligt at fjerne truslen gennem vilkår, indbringer styrelsen sagen for erhvervsministeren.

Uanset at erhvervsministeren og Erhvervsstyrelsen som udgangspunkt er de kompetente myndigheder til at administrere, træffe afgørelse og føre kontrol efter lovforslaget, vil der være behov for et tæt samarbejde med en række andre myndigheder, herunder navnlig Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet, det relevante sektorministerium samt Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE). Dette skyldes, at disse myndigheder sidder inde med vigtige oplysninger i forhold til en vurdering af national sikkerhed og offentlig orden. Dertil kommer, at nogle af ministerierne er ansvarlige for administration af sektorregulering om udenlandske investeringer, hvorfor det er vigtigt at koordinere på tværs af myndighedernes administration af de forskellige reguleringsområder.

Det bør derfor være således, at erhvervsministeren forhandler med ministre fra disse ministerier, inden ministeren træffer afgørelse i sager, hvor der efter Erhvervsstyrelsens vurdering kan være tale om trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden, som ikke kan afbødes gennem aftalte vilkår. Erhvervsministeren bør også forhandle med ministre fra disse ministerier, inden der fastsættes nærmere regler om forhold, som er særligt væsentlige for afgrænsning af lovens anvendelsesområde, herunder nærmere regler om afgrænsning af særligt følsomme sektorer og nærmere regler om hvilke særlige økonomiske aftaler, der omfattes af lovforslaget.

Erhvervsstyrelsen vil også have behov for at høre disse ministerier, og herunder navnlig de to efterretningstjenester i forbindelse med styrelsens undersøgelse og kontrol af ansøgninger om tilladelser og anmeldelser af direkte udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler.

Erhvervsministeriet er enig i de foreslåede principper for regulering af de nærmere processer for behandling af ansøgninger om tilladelse til investeringer aftaler og anmeldelse af investeringer og aftaler, herunder de anbefalede afgørelsesformer. Det forekommer således mest hensigtsmæssigt, at pligten til at give nærmere oplysninger om en investering eller aftale som udgangspunkt bør pålægges den udenlandske investor, som er nærmest til at have kendskab til de nærmere forhold omkring investeringen eller aftalen. I nogle tilfælde vil det heller ikke være den danske virksomhed bekendt, at den udenlandske

investor påtænker at gennemføre en investering i den danske virksomhed. I forhold til nogle oplysninger vil det dog kunne være relevant at anmode den danske virksomhed om oplysningerne, med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed m.v., herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.

Ministeriet er ikke enig i arbejdsgruppens anbefaling om at fastsætte en relativ frist inden for hvilken, Erhvervsstyrelsen skal have truffet afgørelse, hvis styrelsen efterfølgende beslutter at gennemføre en undersøgelse af en investering eller aftale, der ikke har været anmeldt til styrelsen. Muligheden for efterfølgende at gennemføre en undersøgelse af lovligheden af ikke-anmeldte investeringer og aftaler bygger på en tilsvarende bestemmelse i selskabsloven om efterfølgende undersøgelse af registreringers lovlighed, som alene har den tidsfrist, at undersøgelsen skal være indledt inden 5 år fra registreringens gennemførelse. Tilsvarende bør gælde for efterfølgende undersøgelse af ikke-anmeldte investeringer og aftaler.

5.4.4. Den foreslåede ordning

De foreslåede bestemmelser om afgørelseskompetence fremgår af det foreslåede kapitel 9. Det følger af den foreslåede § 32, stk. 1, at Erhvervsstyrelsen er den kompetente myndighed i forhold til administration af investeringsscreeningsloven. Det er således til Erhvervsstyrelsen at udenlandske investorer skal indsende ansøgning om tilladelse til en udenlandsk investering og en særlig økonomiske aftale efter de foreslåede §§ 5 og 7, eller anmeldelse af en sådan investering eller aftale efter de foreslåede §§ 10-11. Det er styrelsen, som undersøger de indsendte ansøgninger eller anmeldelser, og hvis styrelsen vurderer, at den pågældende investering eller aftale ikke vil udgøre trusler for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan styrelsen tillade eller godkende investeringen eller aftalen, jf. de foreslåede § 9, stk. 1 og § 13, stk. 1. I forbindelse med undersøgelsen af investeringen eller aftalen kan styrelsen indhente oplysninger fra andre relevante myndigheder om forhold, der er væsentlige for vurderingen af, om der foreligger en mulig trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det kan være såvel forhold vedrørende den udenlandske investor, forhold vedrørende den påtænkte investering eller forhold vedrørende den virksomhed, som investeringen vedrører.

Hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at den pågældende investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden, men at disse trusler kan afbødes ved aftalte vilkår efter den foreslåede § 16, kan styrelsen drøfte sådanne vilkår med den pågældende investor. Hvis den udenlandske investor giver tilsagn om at overholde nærmere angivne vilkår, som efter styrelsens opfattelse kan afbøde mulige trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden, kan styrelsen træffe afgørelse om at tillade investeringen eller aftalen på de nævnte vilkår efter de foreslåede §§ 9, stk. 1, og 13, stk. 2.

Det er efter den foreslåede § 22 også Erhvervsstyrelsen som fører kontrol med overholdelse af loven, og som i den forbindelse kan træffe nærmere hjemlede afgørelser, jf. nedenfor afsnit 5.5. om kontrol i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at den pågældende investering eller aftale kan udgøre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og disse trusler ikke kan afbødes gennem vilkår, eller den udenlandske investor ikke vil acceptere vilkår, som efter styrelsens vurdering er nødvendige, indbringer styrelsen efter den foreslåede § 32, stk. 1, sagen for erhvervsministeren. Ministeren indleder efter den foreslåede § 32, stk. 2, forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren og vedkommende ressortminister om sagens afgørelse.

De nævnte ministre foreslås også inddraget ved fastsættelse af nærmere regler om afgrænsning af, hvilke andre juridiske personer eller enheder end erhvervsdrivende virksomheder, som omfattes af lovforslaget efter de foreslåede § 2, stk. 5, og § 3, stk. 3, om den nærmere afgrænsning af særligt følsomme sektorer, jf. den foreslåede § 6, stk. 2, og om den nærmere afgrænsning af særlige økonomiske aftaler efter den foreslåede § 7, stk. 2.

Erhvervsstyrelsen vil ligeledes i relevant omfang høre de nævnte myndigheder, herunder Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), i forbindelse med styrelsens undersøgelse af ansøgninger om tilladelse efter de foreslåede §§ 5 og 7 og undersøgelse af anmeldelser efter de foreslåede §§ 10 og 11 med henblik på at indhente oplysninger og vurderinger fra disse myndigheder om mulige trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden. Styrelsen vil ligeledes inddrage disse myndigheder med henblik på at koordinere kontrol med overholdelse af lovforslaget, herunder i forbindelse med fastsættelse af nærmere regler herom efter den foreslåede § 22, stk. 7.

På baggrund af de gennemførte forhandlinger kan erhvervsministeren herefter, jf. den foreslåede § 32, stk. 2, træffe afgørelse om:

1. Tilladelse efter § 9, stk. 2, til en ansøgning om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 13, stk. 3, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
2. Tilladelse efter § 17, stk. 1, til en ansøgt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 17, stk. 1, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11 på nærmere fastsatte vilkår.
3. Afslag efter § 18 på tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller forbud efter § 18 mod en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
4. Påbud efter § 19 om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 10 eller 11, der kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, uanset om investeringen eller aftalen er anmeldt eller ikke er anmeldt.

Det bemærkes, at de foreslåede udfaldsmuligheder for erhvervsministerens afgørelse har baggrund i, at der både kan være tale om ansøgninger om tilladelse til en udenlandske direkte investering eller særlig økonomiske aftale, en anmeldt investering eller aftale, som ikke er gennemført, en anmeldt investering eller aftale, som er gennemført, og en investering eller aftale, som er gennemført uden at være anmeldt.

Det følger af de foreslåede bestemmelser om afgørelseskompetence, at der kan træffes afgørelse om bl.a. påbud om afvikling af en investering. Det vil afhænge af en samlet vurdering, om en afgørelse om indgreb i konkrete tilfælde vil være udtryk for et ekspropriativt indgreb. Det foreslås på den baggrund at indsætte hjemmel til at iværksætte ekspropriation af både juridiske og fysiske personers ejendom, hvis ekspropriation er nødvendigt for at gennemføre foranstaltninger efter loven. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 21.

5.5. Kontrol og sanktioner

5.5.1 Gældende ret

Ved lov nr. 642 af 19. maj 2020 om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, revisorloven og forskellige andre love (kontrolpakken) blev bestemmelserne om erhvervsrettet kontrol i de grundlæggende erhvervslove styrket og ensrettet, bl.a. for at understøtte samarbejde om kontrolindsatsen på tværs af lovområder.

Med lovændringerne fik Erhvervsstyrelsen et moderniseret og sammenhængende grundlag for en effektiv kontrolindsats på erhvervsområdet. Ved lovændringen blev der indsat kapitler om erhvervsrettet kontrol i årsregnskabs- og selskabsloven (henholdsvis kapitel 21 og kapitel 2), som svarer til bestemmelserne om kontrol i revisorloven, med de tilpasninger som følger af særlige forhold på de enkelte lovområder. Der blev indsat bestemmelser om de grundlæggende kontrolformer, som bygger på en systematisk modtagekontrol og en risikobaseret efterfølgende kontrol, jf. årsregnskabslovens §§ 159-159e og selskabslovens 23a-23i. Som noget nyt fik Erhvervsstyrelsen hjemmel til at udføre kontrol på tværs af styrelsens lovområder og i samarbejde med andre relevante kontrolmyndigheder, så kontrol kan

gennemføres koordineret og med udveksling af oplysninger mellem relevante myndigheder. En væsentlig ændring var ligeledes, at Erhvervsstyrelsen fik mulighed for at anvende trussel om tvangsopløsning af virksomheden i stedet for tvangsbøder, som havde vist sig ikke at være effektive i forhold til at sikre overholdelse af væsentlige lovkrav.

For at sikre retvisende oplysninger fik Erhvervsstyrelsen med kontrolloven hjemmel til at stille krav om, at rigtigheden af oplysninger skal bekræftes af en uafhængig tredjepart som en revisor, advokat eller anden fagkyndig, jf. årsregnskabslovens § 159d og selskabslovens § 23b, stk.2. Samtidig fik styrelsen mulighed for at anvende ekstern bistand til kontrollen af særligt komplicerede eller omfattende regnskabs-sager, jf. årsregnskabslovens § 159c.

Endelig indførte kontrolloven mulighed for, at Erhvervsstyrelsen under nærmere betingelser kan offentliggøre iværksættelse af erhvervsrettet kontrol og resultatet af kontrollen, herunder eventuel politianmeldelse, jf. årsregnskabslovens § 159e og selskabslovens § 23i.

5.5.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

Arbejdsgruppen anbefaler, at der udføres forskellige kontroller i forbindelse med screening af udenlandske direkte investeringer afhængig af, om der er tale om forudgående kontrol af ansøgninger om tilladelser efter de foreslåede § 5, stk. 1, og § 7, stk. 1, eller efterfølgende kontrol af anmeldelser efter de foreslåede §§ 10 og 11 og kontrol af overholdelse af vilkår efter de foreslåede §§ 16 og 17.

Arbejdsgruppen anbefaler således, at der allerede ved ansøgning om tilladelse til investeringer eller anmeldelser af investeringer gennemføres en kontrol af oplysningernes rigtighed. Kontrollen skal gennemføres både ved søgning i relevante internationale databaser og gennem mulighed for at stille krav om erklæring fra en godkendt revisor om oplysningernes rigtighed. Samtidig skal Erhvervsstyrelsen have mulighed for at kræve yderligere oplysninger. Arbejdsgruppen fremhæver, at hvis sagens parter har afgivet urigtige oplysninger eller bevidst fortiet oplysninger i forbindelse med en ansøgning eller en anmeldelse med henblik på at bringe myndighederne i en vildfarelse, vil en tilladelse eller en godkendelse være ugyldig.

Arbejdsgruppen anfører, at aftalte og fastsatte vilkår for tilladelse til eller godkendelse af investeringen kan være en forudsætning for, at en erhvervelse m.v. ikke udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det er derfor efter arbejdsgruppens opfattelse væsentligt at sikre, at både aftalte og fastsatte vilkår overholdes i praksis. Arbejdsgruppen foreslår, at Erhvervsstyrelsen udpeges som screeningsmyndighed, og i den forbindelse er ansvarlig for eventuelle forhandlinger om aftalte vilkår. I betragtning heraf bør Erhvervsstyrelsen efter arbejdsgruppens opfattelse være den relevante myndighed til at udføre kontrol med overholdelse af vilkår. Afhængig af den konkrete sag vil Erhvervsstyrelsen imidlertid efter arbejdsgruppens opfattelse ikke nødvendigvis besidde de nødvendige kompetencer til at kunne varetage et effektivt tilsyn, hvorfor tilsyn og kontrol må ske via et samarbejde med den relevante ressortmyndighed og eventuelt andre relevante myndigheder.

Arbejdsgruppen fremhæver, at kontrol og tilsyn i overensstemmelse med det almindelige proportionalitetsprincippet så vidt muligt skal ske med de mindst indgribende midler. Derfor er det arbejdsgruppens opfattelse, at tilsyn og kontrol i udgangspunktet bør basere sig på afrapportering fra den udenlandske aktør og den danske enhed om overholdelse af vilkårene, f.eks. ved at stille krav om, at parterne skal indsende en revisorpåtegning om overholdelsen. Det bør dog også overvejes, om en kommende generel screeningsordning skal indeholde en hjemmel til, at myndighederne kan foretage fysisk inspektion for at påse overholdelsen af vilkårene, når dette er nødvendigt.

Det fremgår indirekte af arbejdsgruppens rapport, at der også skal udføres kontrol med, at investeringer, som efter lovforslaget kræver tilladelse, ikke gennemføres uden at der forinden er opnået tilladelse. Arbejdsgruppen anfører således, hvis en omfattet erhvervelse m.v. gennemføres uden tilladelse, vil erhvervelsen m.v. være ugyldig. Konsekvensen af, at erhvervelsen m.v. er ugyldig, vil som udgangspunkt

være, at erhvervelsen m.v. skal afvikles for den udenlandske aktørs regning. Efter omstændighederne bør ugyldigheden imidlertid kunne afhjælpes, hvis den udenlandske aktør hurtigst muligt efter erhvervelsens gennemførsel opnår en tilladelse. Herudover bør det overvejes, om en manglende ansøgning om tilladelse bør kunne straffes med bøde, og om den udenlandske aktør og eventuelt den danske enhed bør kunne pålægges daglige tvangsbøder ved manglende afvikling af en ugyldig erhvervelse.

I modsætning til ansøgning om tilladelse til investeringer er anmeldelse af en investering frivillig, og der kan derfor forekomme udenlandske direkte investeringer, som er omfattet af lovforslaget, og som ikke er anmeldt til Erhvervsstyrelsen inden gennemførelsen. Arbejdsgruppen finder i den forbindelse, at der bør være adgang til at iværksætte en undersøgelse af en gennemført investering med henblik på at tage stilling til, om investeringen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det rejser spørgsmålet om, i hvor lang en periode efter en ikke-anmeldt investering er gennemført. Erhvervsstyrelsen bør kunne indlede en undersøgelse med eventuelt efterfølgende indgreb over for investeringen. Arbejdsgruppen bemærker, at det efter selskabsloven er muligt at gå 5 år tilbage efter, at en registrering af en erhvervelse er foretaget med henblik på at undersøge, om denne er lovligt foretaget efter de selskabsretlige regler. På baggrund af fristen i selskabsloven, vurderer arbejdsgruppen, at der kan fastsættes en absolut frist på 5 år fra det tidspunkt, hvor erhvervelsen m.v. blev endelig.

5.5.3 Erhvervsministeriets overvejelser

Hvis screening af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler skal få den tilsigtede effekt i forhold til at forhindre trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden er det afgørende, at screeningen følges op af en effektiv kontrol med, at de investeringer og aftaler, der er omfattet af lovforslaget, gennemføres i overensstemmelse med de fastsatte krav. Erhvervsministeriet er på denne baggrund enig i arbejdsgruppens anbefalinger om, at tilladelseskrav og anmeldelsesordninger skal følges op af kontrolforanstaltninger. Rammen herfor bør efter Erhvervsministeriets opfattelse være de bestemmelser om styrket selskabs- og regnskabskontrol, som blev gennemført ved lov nr. 642 af 19. maj 2020 om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, revisorloven og forskellige andre love (kontrolpakken), så Erhvervsstyrelsens erhvervsrettede kontrol i videst muligt omfang udføres efter ensartede principper på tværs af lovområder.

Der er således behov for bestemmelser om kontrol i lovforslaget, som understøtter Erhvervsstyrelsens rolle som kontrolmyndighed i forhold til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler. Sådanne bestemmelser bør nærmere afgrænse rammerne for denne kontrol, samt give styrelsen de nødvendige konkrete kontrolljemler til, at styrelsen hurtigt og effektivt kan gribe ind over for investeringer og aftaler som gennemføres i strid med kravene i lovforslaget. Erhvervsministeriet finder, at der i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger er behov for, at Erhvervsstyrelsen både kan udføre en systematisk kontrol ved modtagelsen af ansøgninger om tilladelse og anmeldelser af investeringer og aftaler samt en efterfølgende risikobaseret kontrol af overholdelse af aftalte eller fastsatte vilkår, og kontrol af investeringer og aftaler som ikke er blevet anmeldt. Den efterfølgende kontrol bør være risikobaseret, så en overflødig kontrol i videst muligt omfang undgås. Risikobaseret kontrol indebærer, at kontrollen målrettes virksomheder og personer, hvor risikoen for trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden er størst.

Erhvervsstyrelsens kontrol med direkte udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler kræver adgang til data eller oplysninger om de berørte virksomheder og personer. Der bør derfor være hjemmel i lovforslaget til at Erhvervsstyrelsen kan kræve de nødvendige oplysninger af den udenlandske investor, og herunder kræve at en revisor, som er godkendt efter revisorloven, bekræfter rigtigheden af de afgivne oplysninger.

En effektiv kontrol med at direkte udenlandske investeringer og aftaler ikke gennemføres i strid med lovforslagets krav, og dermed fører til trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden, kræver,

at der gennemføres en koordineret kontrol, der omfatter forskellige lovområder internt i styrelsen, f.eks. en samtidig og koordineret kontrol med inddragelse af styrelsens regnskabs- og selskabskontrol, og som koordineres med andre berørte myndigheder som anbefalet af arbejdsgruppen. Der er behov for at sikre, at Erhvervsstyrelsen ikke blot kan udveksle oplysninger med andre myndigheder, men også kan samarbejde på tværs af lovområder og med andre myndigheder om en koordineret kontrolindsats.

For at fjerne mulige hindringer for fri udveksling af fortrolige oplysninger mellem myndighederne bør der som anbefalet af arbejdsgruppen fastsættes særlige bestemmelser om myndighedernes tavshedspligt i forbindelse med udveksling af oplysninger. Desuden bør sager efter lovforslaget, herunder kontrolsager, undtages fra aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen. Der henvises herom til pkt. 5.6.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I forbindelse med Erhvervsstyrelsens kontrol kan der være behov for analyser eller undersøgelser, der kræver særlig specialiseret viden. Erhvervsstyrelsen bør derfor have mulighed for at anvende ekstern bistand i særlige tilfælde. Erhvervsministeriet finder endvidere, at der i visse tilfælde kan være behov for, at Erhvervsstyrelsen som led i kontrollen får adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler i den danske virksomhed, som den udenlandske investering eller aftale retter sig i mod. Der kan f.eks. være behov for ved fysisk inspektion at påse, om fastsatte vilkår for en tilladelse overholdes. Da det vil være den danske hjemmehørende virksomhed, som kontrolbesøget vil finde sted hos, finder Erhvervsministeriet, at det vil være tilstrækkeligt, at kontrollen gennemføres som på forhånd varslede besøg.

I en række tilfælde knytter der sig en betydelig offentlig interesse til kontrol af direkte udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler, ikke mindst hvor der er tale om påstande eller mistanke om alvorlige trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden. Der bør derfor i overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger indføres mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan offentliggøre iværksættelse af kontrol og resultatet af kontrollen, herunder en eventuel politianmeldelse, på samme måde, som det allerede er tilfældet efter kontrolloven.

En afgørende forudsætning for en effektiv kontrol er at kontrolmyndigheden råder over effektive sanktionsbeføjelser. I første række skal Erhvervsstyrelsen kunne give påbud om, at overtrædelser af lovkrav skal bringes til ophør inden for en angiven frist, herunder f.eks. overtrædelse af aftalte eller fastsatte vilkår for en investering eller aftale, jf. de foreslåede §§ 16 og 17. Såfremt påbud om lovliggørelse ikke efterleves inden for den fastsatte frist bør Erhvervsstyrelsen kunne give påbud om afvikling af den pågældende investering. Mulighed for tvangsbøde vurderes ikke at kunne anvendes effektivt i forhold til udenlandske investorer, og med kontrolloven blev tvangsopløsning af virksomheder indført som alternativ til tvangsbøder, da erfaringen var at tvangsbøder ikke i tilstrækkelig grad sikrede overholdelse af lovkrav af væsentlig samfundsmæssig betydning, jf. pkt. 5.5.1. i de almindelige bemærkninger. Påbud om afvikling af en investering kan sammenlignes med påbud om tvangsopløsning af en virksomhed, og også ved afvikling af investeringer og aftaler er der tale om væsentlige samfundsmæssige hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det må forventes, at en trussel om afvikling af investeringen eller aftalen i de fleste tilfælde vil medføre, at påbud om lovliggørelse bliver efterlevet.

5.5.4 Den foreslåede ordning

De foreslåede bestemmelser i kapitel 8 om kontrol af udenlandske investeringer svarer til de bestemmelser om erhvervsrettet kontrol, som blev indført i årsregnskabsloven og selskabsloven ved lov nr. 642 af 19. maj 2020 om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, revisorloven og forskellige andre love (kontrolpakken), med de tilpasninger som følger af at der her er tale om kontrol af udenlandske investeringer.

I den foreslåede § 22, stk. 2, afgrænses det hvilke områder, som Erhvervsstyrelsen skal føre kontrol med efter investeringsscreeningsloven. Det drejer sig om:

1. Kontrol af rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om tilladelse.

2. Overholdelse af vilkår aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser efter denne lov.
3. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter denne lov.
4. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler omfattet af denne lov, der ikke er anmeldt.
5. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, hvor der i strid med denne lov ikke er ansøgt om tilladelse.

Som anbefalet af arbejdsgruppen foreslås det, at Erhvervsstyrelsen skal foretage en kontrol af de oplysninger, som styrelsen modtager i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler efter de foreslåede §§ 5 eller 7, jf. også den foreslåede bestemmelse herom i § 24. Dette gælder uanset, at den som for eller til en offentlig myndighed afgiver en falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år, jf. straffelovens § 162. Det vil imidlertid i praksis være forbundet med store vanskeligheder at gøre et sådant strafferetligt ansvar gældende over for en udenlandsk investor.

Undersøgelsen af oplysningerne i ansøgningen om tilladelse skal bl.a. ske ved opslag i internationale virksomhedsdatabaser, ligesom Erhvervsstyrelsen skal indhente informationer fra andre berørte myndigheder inden der gives tilladelse. Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 29, stk. 1, forlange de oplysninger af den udenlandske investor, som er nødvendige for at kunne tage stilling til, om loven eller regler fastsat i medfør af loven er overholdt. For yderligere at sikre rigtigheden af de oplysninger, som lægges til grund for vurderingen af om en investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, foreslås det i § 29, stk. 2 og 3, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at en revisor, der er godkendt efter revisorloven, bekræfter rigtigheden af de anførte oplysninger.

Erhvervsstyrelsen skal efter den foreslåede § 26 ligeledes kontrollere udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter de foreslåede §§ 10 og 11. På dette område forventes der dog i højere grad at måtte anlægges en konkret vurdering af, hvor omfattende kontrollen behøver at være. Det skyldes, at der er tale om en tværsektoriel screening, hvor en række anmeldelser må forventes at vedrøre investeringer eller aftaler, hvor det er muligt umiddelbart at bedømme, at investeringen eller aftalen ikke kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Et meget væsentligt område for Erhvervsstyrelsens kontrol er overholdelse af de vilkår, som er aftalt eller fastsat i forbindelse med en tilladelse eller godkendelse, jf. den foreslåede § 25. Vilkårene skal efter den foreslåede § 16, stk. 3, og § 17, stk. 2, overholdes, så længe investeringen eller aftalen opretholdes, og investor skal årligt indsende en redegørelse for, hvordan vilkårene er blevet overholdt. Redegørelsen skal være bekræftet af en revisor, der er godkendt efter revisorloven, jf. ovenfor.

Endelig omfatter Erhvervsstyrelsen kontrol også, jf. den foreslåede § 22, stk. 2, nr. 4 og 5, om der i strid med kravene i investeringsscreeningsloven er gennemført en investering eller aftale uden tilladelse, jf. de foreslåede §§ 5 eller 7, eller om der er gennemført investeringer eller aftaler, som ikke er anmeldt efter de foreslåede §§ 10 og 11, og som kan udgøre trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden. Erhvervsstyrelsen modtager dog ikke underretning om alle udenlandske investeringer, og er derfor også afhængig af, at ressortansvarlige ministerområder og efterretningstjenesterne gør styrelsen bekendt med forholdene.

Det følger af FDI-forordningen, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med forvaltningen af en national screening af udenlandske investeringer i Danmark skal tage hensyn til mulige trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden i andre EU-lande. Lovforslaget omfatter derfor ikke alene trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark, men også i andre EU-lande. Dette indebærer i praksis, at Erhvervsstyrelsen som nationalt kontaktpunkt efter FDI-forordningen efter den foreslåede § 23 skal høre de andre EU-lande, inden styrelsen træffer afgørelse i sager om udenlandske direkte investeringer i Danmark med henblik på at indhente bemærkninger om mulige trusler mod national sikkerhed og

offentlig orden i andre EU-lande. Hvis der fremkommer sådanne bemærkninger, skal Erhvervsstyrelsen efter FDI-forordningen tage 'behørigt' hensyn hertil ved behandlingen af sagen.

Det følger af de foreslåede §§ 24 og 25, at Erhvervsstyrelsens kontrol ved modtagelsen af ansøgninger og anmeldelser som udgangspunkt vil have en systematisk karakter, mens den efterfølgende kontrol vil være risikobaseret. Dette svarer til kontrolformerne på regnskabs- og selskabsområdet.

Det foreslås, at styrelsen får mulighed for mod behørig legitimation og uden retskendelse at få adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler i den danske virksomhed, som den udenlandske investering eller aftale retter sig mod til brug for styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver, jf. den foreslåede § 22, stk. 5. Det samme gælder andre myndigheder, som deltager i kontrollen sammen med Erhvervsstyrelsen, jf. den foreslåede § 22, stk. 4. Beføjelsen tænkes alene anvendt i særlige tilfælde, hvor et kontrolbesøg i den danske virksomhed vurderes at være afgørende for at kunne vurdere alvorlige trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden, f.eks. for at påse, om fastsatte vilkår for en tilladelse overholdes. Kontrolbesøgene vil ske som på forhånd varslede besøg.

Efter den foreslåede § 28 kan styrelsen i særlige tilfælde benytte ekstern bistand ved kontrol af udenlandske investeringer. Det kan f.eks. være bistand fra en revisionsvirksomhed, som via sit internationale netværk vil have mulighed for at indhente oplysninger fra en række forskellige lande, som kan være mellemlidende i en udenlandsk investering. Erhvervsstyrelsen afholder selv udgifterne ved en sådan ekstern bistand. Tilsvarende mulighed er indført i regnskabskontrollen med kontrolpakken, jf. ovenfor.

Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 30 beslutte at offentliggøre iværksættelse af en kontrol og resultatet af kontrollen, når det findes hensigtsmæssigt. Bestemmelsen svarer til tilsvarende bestemmelser om offentliggørelse af erhvervsrettet kontrol i revisorloven og i årsregnskabs- og selskabsloven, jf. kontrolpakken omtalt ovenfor. Bestemmelsen skal derfor fortolkes efter tilsvarende retningslinjer, herunder at der forudsættes en væsentlig samfundsmæssig interesse i en sådan offentliggørelse.

Efter den foreslåede § 31, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen i forbindelse med kontrol give påtale, eller påbud om lovliggørelse inden for en fastsat frist, jf. bestemmelsens stk. 3. Påtale anvendes ved mindre og typisk mere formelle overtrædelser, der ikke kan berigtiges. I andre tilfælde vil Erhvervsstyrelsen kunne give påbud om lovliggørelse inden for en nærmere fastsat frist, jf. den foreslåede stk. 3. Hvis påbud om lovliggørelse ikke efterleves inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen efter den foreslåede stk. 2 give påbud om afvikling af investeringen.

Erhvervsstyrelsen kan således give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 samt §§ 10 eller 11, hvis styrelsen konstaterer, at vilkår fastsat efter § 17 ikke overholdes, mens den pågældende investering eller aftale opretholdes, eller at der ikke er ansøgt om tilladelse til investeringen eller aftalen i strid med §§ 5 eller 7. Erhvervsstyrelsen kan ligeledes give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, hvis den udenlandske investor ikke tilstiller styrelsen de oplysninger, som styrelsen har forlangt efter § 29.

Efter de foreslåede §§ 9, stk. 4 og 5, og 13, stk. 5 og 6, har Erhvervsstyrelsen også mulighed for at ændre eller tilbagekalde en afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af en investering eller aftale, hvis parterne i afgørelsen ikke overholder aftalte vilkår eller ikke indsender en årlig redegørelse om overholdelse af vilkårene.

Hvis et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering ikke efterleves inden for den fastsatte frist kan Erhvervsstyrelsen efter den foreslåede § 48, stk. 1, ophæve stemmeretten for de pågældende ejerandele, og er der tale om en særlig økonomisk aftale er den i så fald efter den foreslåede § 48, stk. 2, uden gyldighed mellem parterne. Endvidere kan Erhvervsstyrelsen efter den foreslåede § 30, stk. 2, offentliggøre den manglende efterlevelse og informere andre EU-lande og EU-Kommissionen herom efter samarbejdsmekanismen under FDI-forordningen.

5.6. Offentlighed og domstolsprøvelse

5.6.1. Gældende ret

Det fremgår af FDI-forordningen, at medlemsstaterne og Kommissionen skal sikre beskyttelsen af fortrolige oplysninger, der er indhentet i medfør af forordningen, i overensstemmelse med EU-retten og den respektive nationale ret. Herudover følger det af FDI-forordningen, at de berørte udenlandske investorer og de berørte virksomheder skal have mulighed for at klage over de nationale myndigheders screeningsafgørelser. Det følger af grundloven og af Danmarks EU-retlige og internationale forpligtelser, at en afgørelse efter en kommende generel screeningsordning skal kunne indbringes for domstolene.

Sagsbehandlingen under en kommende generel screeningsordning vil være omfattet af offentlighedslovens regler om aktindsigt, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020. Herefter kan enhver forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed, jf. lovens § 7.

Der gælder flere undtagelser til retten til aktindsigt i offentlighedslovens kapitel 4. Retten kan f.eks. begrænses i det omfang, det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar eller i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, jf. offentlighedslovens §§ 31-31. Herudover kan retten bl.a. begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet, jf. lovens § 33, nr. 5.

Herudover følger det af offentlighedslovens § 8, at den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, kan forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom (egenaces). Retten til egenaces kan også begrænses, hvis bl.a. et af ovenstående hensyn eller hensynet til personen selv eller andre med afgørende vægt taler herimod.

Både retten til aktindsigt og retten til egenaces er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Offentlighedsloven omfatter også regler om notatpligt, jf. lovens § 13, og om journalisering, jf. lovens kapitel 3.

En afgørelse om tilladelse til en erhvervelse m.v. efter en kommende generel screeningsordning vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014. Det samme gælder en afgørelse om indgreb, f.eks. et afslag på tilladelse.

Sagens parter skal derfor som udgangspunkt parthøres over sagens oplysninger, have en begrundelse, hvis afgørelsen ikke giver parten fuldt ud medhold, og har ret til partsaktindsigt efter forvaltningslovens regler herom. Myndigheden kan dog undlade at foretage partshøring, hvis parten ikke har ret til aktindsigt efter forvaltningsloven med hensyn til de pågældende oplysninger, ligesom en begrundelses indhold kan begrænses i det omfang, oplysninger kan undtages fra aktindsigt.

Efter forvaltningsloven kan retten til partsaktindsigt begrænses ud fra en række forskellige hensyn, jf. §§ 11-15b.

Retten til aktindsigt kan bl.a. begrænses på grund af afgørende hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar, medmindre partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv taler imod eller private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Herudover kan retten til partsaktindsigt bl.a. begrænses i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til sagens dokumenter til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Forvaltningsloven indeholder også bestemmelser om en række forhold vedrørende sagsbehandling, som inhabilitet, vejledning og repræsentation, partshøring og begrundelse, jf. forvaltningsloven kapitel 2-3 og 5-6.

Efter § 58, stk. 1, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 380 af 2. april 2020, er Finanstilsynets ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem tilsynsvirksomheden. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i tilsynets drift, og eksperter, der handler på Finanstilsynets vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør. Efter bestemmelsens stk. 3 forhindrer tavshedspligten dog ikke Finanstilsynet i at videregive oplysninger til en række nærmere angivne myndigheder. Alle, der modtager fortrolige oplysninger, er med hensyn til disse undergivet tavshedspligt efter lovens § 58, stk. 1.

Der er i udlændingelovens kapitel 7 b fastsat særlige regler for domstolsbehandling af visse beslutninger om administrativ udvisning, idet der i de sager indgår oplysninger, der ud fra sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til den pågældende udlænding.

Efter reglerne i udlændingelovens kapitel 7 b er der mulighed for at fremlægge det fortrolige materiale, der har dannet grundlag for vurderingen af, at den pågældende må anses for en fare for statens sikkerhed, for retten som led i domstolsprøvelsen. Der beskikkes i forbindelse med sagens behandling både en advokat for udlændingen og derudover en særlig advokat, der på vegne af udlændingen får kendskab til og kan udtale sig om det fortrolige materiale, der fremlægges for retten. Udlændingens interesser kan således varetages i relation til dette fortrolige materiale, uden at de sikkerhedsmæssige grunde, som gør, at oplysningerne ikke kan videregives til udlændingen, tilsidesættes.

En lignende ordning er indført i indfødsretsloven § 8 F vedrørende domstolsprøvelse af en afgørelse om administrativ fratagelse af statsborgerskab.

5.6.2. Den tværministerielle arbejdsgruppes anbefalinger

Arbejdsgruppen anfører, at en afgørelse om tilladelse til eller indgreb i en erhvervelse eller en anden økonomisk disposition efter en kommende generel screeningsordning indebærer en vurdering af, om erhvervelsen m.v. udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. I vurderingen kan der indgå oplysninger, som pga. deres fortrolige og sikkerhedsmæssige karakter ikke kan offentliggøres eller videregives. Dette har både betydning i forhold til sagsbehandlingen og i forhold til en eventuel efterfølgende domstolsprøvelse. Arbejdsgruppen konkluderer, at det således er af afgørende betydning, at en kommende generel screeningsordning både sikrer en effektiv domstolsprøvelse, og at oplysninger af fortrolig og sikkerhedsmæssig karakter ikke offentliggøres i forbindelse med sagsbehandlingen og en eventuel domstolsbehandling.

Arbejdsgruppen henviser til, at nogle landes screeningsordninger indeholder særlige regler om beskyttelse af oplysninger i sagsbehandlingen. Dette gælder f.eks. Norges, UK's og USA's generelle screeningsordninger. Efter den norske lovgivning er screeningsprocessen i statsråd således fortrolig, og der gælder ikke noget krav om, at dokumentation skal fremlægges over for den part, som et indgreb retter sig imod. Den britiske screeningsordning indeholder regler om, at en rapport om en fusions indvirkning på omfattede nationale interesser skal offentliggøres i ikke-fortrolig form. De amerikanske myndigheder har oplyst, at alle informationer, der er sendt eller noteret ved screeningsmyndigheden (CFIUS) er undtaget aktindsigt, ligesom informationerne som udgangspunkt ikke må offentliggøres.

Finlands, Frankrigs og Tysklands generelle screeningsordninger indeholder derimod ikke særlige regler om fortrolighed. De finske myndigheder har dog oplyst, at oplysninger i forbindelse med en screeningsproces anses for at være klassificerede, mens både de tyske og franske myndigheder har oplyst, at en begrundelse af en afgørelse efter screeningsordningen ikke kan indeholde klassificerede oplysninger.

Arbejdsgruppen anbefaler, at myndighederne under sagsbehandlingen er underlagt en særlig tavsheds-

forskrift i forhold til oplysninger, der modtages fra andre myndigheder som led i sagsbehandlingen. Tavshedsforskriften bør alene kunne fraviges, hvis den myndighed, der har afgivet oplysningerne, konkret samtykker hertil.

Henset til karakteren af de oplysninger, der må forventes at indgå i en vurdering af, om en erhvervelse m.v. udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, er det arbejdsgruppens opfattelse, at det som hovedregel vil være nødvendigt at begrænse retten til aktindsigt og egenaces efter reglerne i offentlighedsloven, retten til partsaktindsigt, retten til partshøring, retten til begrundelse efter reglerne i forvaltningsloven, samt at gøre undtagelse til de databeskyttelsesretlige regler om oplysningspligt og den registreredes indsigtsret. Arbejdsgruppen anfører således, at der i tillæg til en særlig tavshedsforskrift – med inspiration fra konkurrencelovens regler herom – vil kunne indføres en mere generel undtagelse til offentlighedslovens regler med henblik på at beskytte oplysninger, som sagens parter ønsker hemmeligholdt, f.eks. oplysninger om tekniske forhold, herunder forskning, produktionsmåder, produkter samt drifts- og forretningshemmeligheder. Der vil efter arbejdsgruppens opfattelse også kunne indføres undtagelser fra den ret en part i sagen efter forvaltningsloven har til at få adgang til oplysninger i sagen (egenaces).

Endelig anbefaler arbejdsgruppen, at der fastsættes særlige regler for domstolsprøvelsen, så oplysninger af fortrolig og sikkerhedsmæssig karakter kan forelægges for retten i en lukket procedure. Sagsøger vil i den forbindelse få beskikket en særlig advokat til at varetage sine interesser i forhold til materiale, der fremlægges i domstolsprøvelsens lukkede del.

Det er arbejdsgruppens vurdering, at fastsættelse af særlige regler for domstolsbehandlingen svarende til de regler der er indført for domstolsprøvelse i udlændingeloven og indfødsretsloven kan være hensigtsmæssigt i forhold til afgørelser om indgreb efter en kommende generel screeningsordning.

I de undtagelsesvisse tilfælde, hvor den kompetente myndighed har vurderet, at en erhvervelse mv. udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og afgørelsen således i væsentligt omfang hviler på oplysninger, der er sikkerhedsmæssige årsager ikke kan videregives til den fysiske eller juridiske person, vurderingen angår, vil det fortrolige materiale kunne fremlægges på lukkede retsmøder, således at retten får det bedst mulige bedømmelsesgrundlag af sagen. Hvis der beskikkes en særlig sikkerhedsgodkendt advokat for den pågældende, der ligeledes har adgang til det samme fortrolige materiale som retten, vil denne kunne varetage den pågældendes interesser i relation til det fortrolige materiale.

Der vil skulle tages stilling til, hvordan det besluttet, hvilke oplysninger, der ikke kan videregives til den pågældende fysiske eller juridiske person i forbindelse med en eventuel domstolsbehandling.

I lighed med de særlige regler i udlændingelovens kapitel 7 b og indfødsretslovens § 8 F er det arbejdsgruppens opfattelse at retten – af egen drift eller efter begæring fra den særlige advokat – skal kunne beslutte, at oplysninger, der indgår i den lukkede del kan videregives til den pågældende aktør, hvis sikkerhedsmæssige forhold ikke kan begrunde en beslutning om, at oplysningerne ikke kan videregives.

I så fald bør den sagsøgte myndighed – efter forhandling med den myndighed, der har afgivet de pågældende oplysninger – kunne beslutte, at oplysningerne ikke indgår i sagen for retten.

5.6.3 Erhvervsministeriets overvejelser

Erhvervsministeriet er enig i, at der bør fastsættes nærmere regler om at undtage sager efter lovforslaget fra offentlighed, herunder parter adgang til aktindsigt (egenaces), og bestemmelser om tavshedspligt for de myndigheder som deltager i screeningsprocessen samt særlige regler om fortrolighed i forbindelse med domstolsprøvelse. Formålet med loven er at beskytte national sikkerhed og offentlig orden mod mulige trusler fra udenlandske interesser. Det er derfor afgørende at sikre en effektiv beskyttelse mod, at fortrolige og følsomme oplysninger i de konkrete sager om udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler kommer til offentlighedens kundskab. Da det vurderes, at undtagelse fra aktindsigt

i de fleste tilfælde vil være lovhjemlet i de generelle regler i offentlighedsloven og forvaltningsloven, vurderes det mest hensigtsmæssigt at fastsætte klare regler herom.

Samtidig er det også væsentligt i videst muligt omfang at beskytte rettighederne for parterne i sagen, og ikke fravige mere fra reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven end nødvendigt. Parterne i sager efter loven bør derfor som udgangspunkt have mulighed for at blive gjort bekendt med oplysninger i sagen, herunder navnlig oplysninger om deres personlige forhold. Der bør derfor kun være mulighed for at afskære fra partsaktindsigt i det omfang hensynet til den nationale sikkerhed eller offentlige orden efter en konkret vurdering gør det nødvendigt. Endvidere bør øvrige regler om sagsbehandling i offentlighedsloven og forvaltningsloven, der ikke vedrører aktindsigt, gælde også for sager efter denne lov, herunder med de begrænsninger, der følger af disse bestemmelser.

5.6.4. Den foreslåede ordning

De foreslåede bestemmelser om tavshedspligt og offentlighed fremgår af det foreslåede kapitel 12 og de foreslåede bestemmelser om domstolsprøvelse fremgår af det foreslåede kapitel 13.

Det følger af den foreslåede § 38, at sager efter investeringsscreeningsloven er undtaget fra reglerne om aktindsigt og egenaces efter lov om offentlighed i forvaltningen, samt at Erhvervsstyrelsen og Erhvervsministeriet efter høring af myndigheder, der har afgivet høringssvar, kan træffe beslutning om, at oplysninger i en sag ikke kan videregives til sagens parter uanset forvaltningslovens regler om parters adgang til oplysninger i sagen, når dette er nødvendigt for at beskytte den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Den foreslåede bestemmelse er begrundet i, at oplysninger i sager efter loven vil vedrøre den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og derfor i almindelighed vil kunne undtages fra reglerne om aktindsigt og egenaces efter offentlighedsloven. Oplysningerne vil også kunne undtages fra reglerne i forvaltningsloven om parters ret til at blive gjort bekendt med sagens dokumenter, jf. § 31 i offentlighedsloven og § 15 i forvaltningsloven, hvorefter retten til aktindsigt kan begrænses på grund af afgørende hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar. Det bemærkes dog, at retten til partsaktindsigt i oplysninger i sagen efter den foreslåede § 38 kun kan afskæres, hvis Erhvervsstyrelsen og Erhvervsministeriet efter en konkret vurdering finder, at dette er nødvendigt for at beskytte den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Ansatte i Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen er efter den foreslåede § 39, stk. 1, forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem varetagelse af myndighedsopgaver efter denne lov. Dog kan oplysninger om iværksættelse af kontrol og resultatet af en sådan kontrol med overholdelse af denne lov offentliggøres efter den foreslåede § 30, stk. 1. Endvidere kan erhvervsministeren efter det foreslåede stk. 3 fastsætte regler om, at fortrolige oplysninger uanset tavshedspligten efter stk. 1 kan videregives til nærmere angivne myndigheder. Alle, der modtager fortrolige oplysninger i medfør af sådanne regler, er underlagt samme tavshedspligt som ansatte i Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen. Det er ikke fundet muligt på forhånd at fastsætte en udtømmende liste over myndigheder, som fortrolige oplysninger kan videre gives til, da der som følge af lovens anvendelsesområde og den dynamiske udvikling i, hvilke områder der kan anses for kritiske i forhold til national sikkerhed eller offentlig orden kan blive behov for at udveksle fortrolige oplysninger med en række forskellige myndigheder.

Det fremgår af grundlovens § 63, stk. 1, 1. pkt., at domstolene er berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser.

Erhvervsministeriets og Erhvervsstyrelsens afgørelser efter loven kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. De foreslåede bestemmelser i §§ 40-47 fastsætter i overensstemmelse med anbefalingerne fra den tværministerielle arbejdsgruppe særlige regler for domstolsprøvelsen, så oplysninger af fortrolig og sikkerhedsmæssig karakter kan forelægges for retten i en lukket procedure. Sagsøger vil i den forbindelse få beskikket en særlig advokat til at varetage sine interesser i forhold til materiale,

der fremlægges i domstolsprøvelsens lukkede del. Den foreslåede ordning bygger på en tilsvarende ordning i udlændingelovens kapitel 7 b om domstolsbehandling af visse beslutninger om administrativ udvisning. En lignende ordning er indført i indfødsretsloven § 8 F vedrørende domstolsprøvelse af en afgørelse om administrativ fratagelse af statsborgerskab. Om forholdet til Danmarks internationale forpligtelser i forhold til at sikre adgang til domstolsprøvelse henvises til pkt. 12 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

I det omfang en afgørelse om indgreb måtte blive gennemført ved ekspropriation efter den foreslåede § 21, vil der være adgang til domstolsprøvelse efter de særlige regler herom i grundlovens § 73, stk. 3. Det fremgår heraf bl.a., at ethvert spørgsmål om ekspropriationsaktens lovlighed og erstatningens størrelse kan indbringes for domstolene. Det antages, at bestemmelsen indebærer, at domstolene skal foretage en mere intensiv prøvelse af administrative ekspropriationsafgørelser end efter grundlovens § 63.

5.7. Straffebestemmelser

Der foreslås ikke medtaget straffebestemmelser i lovforslaget, da der under en straffesag vil være risiko for offentliggørelse af oplysninger, som vil kunne true national sikkerhed og offentlig orden. Det forventes desuden, at navnlig i forhold til udenlandske investorer vil truslen om påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale ofte være mere effektiv end straf i forhold til at sikre efterlevelse af lovens krav. Det forventes, at et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale vil blive efterlevet i langt de fleste tilfælde.

For at fremme den udenlandske investors tilskyndelse til at efterleve et påbud om afvikling af en investering eller aftale foreslås det i lovforslagets § 30, stk. 2, at Erhvervsstyrelsen kan offentliggøre manglende efterlevelse af et påbud om afvikling af en investering samt i overensstemmelse med lovforslagets § 23 kan informere herom i samarbejdsmekanismen efter FDI-forordningen, således at den udenlandske investors adfærd kan indgå i risikovurderingen i andre EU-medlemsstaters screening af investeringer fra samme udenlandske investor.

Det foreslås endvidere i lovforslagets § 48, stk. 1, at Erhvervsstyrelsen får bemyndigelse til at ophæve stemmeretten på ejerandele, som tilhører den udenlandske investor i tilfælde af manglende efterlevelse af et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering efter lovforslagets § 19 eller § 31, stk. 2.

Det foreslås endvidere i lovforslagets § 48, stk. 2, at en særlig økonomisk aftale, der er afslået eller forbudt efter lovforslagets § 18, eller som har fået påbud om afvikling efter lovforslagets § 19 eller § 31, stk. 2, er ugyldig mellem parterne, således at ingen af parterne kan støtte ret på aftalen.

Det vurderes at de foreslåede bestemmelser vil være tilstrækkelige til at sikre en effektiv håndhævelse af lovforslaget, selvom der ikke medtages straffebestemmelser.

6. Forholdet til databeskyttelseslovgivningen

De oplysninger, som Erhvervsstyrelsen vil behandle, herunder indsamle og videregive, i forbindelse med sagsbehandlingen under en kommende generel screeningsordning, er bl.a. personoplysninger. Behandlingen af disse personoplysninger er for styrelsens vedkommende reguleret af databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) og lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Erhvervsstyrelsen er selvstændig dataansvarlig for personoplysningerne, når disse overføres til styrelsens sagsbehandlingssystem. Som følge heraf er det for så vidt angår de behandlede personoplysninger styrelsens ansvar at sikre overensstemmelse med de ovenfor nævnte regler. Styrelsen er derimod fælles dataansvarlig med EU-Kommissionen for personoplysninger, der udveksles som led i FDI-forordningens

samarbejds mekanisme, og hvor Kommissionen stiller et særligt sikret IT-system til rådighed, jf. forordningens artikel 11, stk. 2. Der er udarbejdet en aftale herom med Kommissionen, der fastlægger styrelsens henholdsvis Kommissionens forpligtelser vedrørende dette i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen.

De oplysninger, som Erhvervsstyrelsen vil behandle som led i den foreslåede ordning som selvstændig dataansvarlig, er almindelige personoplysninger som navne, adresser m.v. og dermed omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Det vurderes, at styrelsen efter vedtagelsen af den foreslåede lov vil kunne basere sin behandling på databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. I det omfang styrelsen behandler oplysninger om strafbare forhold, vil dette skulle ske i overensstemmelse med databeskyttelseslovens § 8.

Databeskyttelsesforordningen indeholder i artikel 5, stk. 1, en række grundlæggende principper, som bl.a. dataminimeringsprincippet, formålsbegrænsningsprincippet og opbevaringsbegrænsningsprincippet m.v., der gælder for alle behandlinger af personoplysninger, som omfattes af forordningen. Erhvervsstyrelsen vil overholde de almindelige principper i forbindelse med behandlingen.

Derudover følger en række rettigheder for den registrerede i forordningens kapitel III. Således fremgår der i artikel 14 en oplysningsforpligtelse over for den registrerede, der medfører at den dataansvarlige i medfør heraf skal give den registrerede en række kontekstuelle oplysninger om persondatabehandlingen, herunder efter omstændighederne oplyse om vedkommendes rettigheder efter forordningen m.v., når oplysningerne er indsamlet hos andre end den registrerede selv – hvilket styrelsen vil gøre i medfør af dette lovforslag.

Derudover følger der en indsigtsret af forordningens artikel 15, hvorefter den registrerede bl.a. har ret til en kopi af de oplysninger, den dataansvarlige har registreret om vedkommende.

Det foreslås i lovforslagets § 39 at indføre en særlig tavshedsforskrift, hvorefter myndighederne er forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, der modtages fra andre myndigheder som led i sagsbehandlingen. Fravigelse af tavshedsforskriften vil være betinget af samtykke fra den myndighed, der har afgivet oplysningerne.

I forbindelse med sagsbehandlingen af screeningsagerne vil Erhvervsstyrelsen således i forhold til oplysninger omfattet af den særlige tavshedsforskrift kunne gøre undtagelse til oplysningspligten i databeskyttelsesforordningen artikel 14, jf. bestemmelsens stk. 5, litra d. Ligeledes vil styrelsen i forhold til disse oplysninger kunne gøre undtagelse til den registreredes indsigtsret i databeskyttelsesforordningens artikel 15 i samme omfang som efter bl.a. offentlighedslovens § 35, jf. databeskyttelseslovens § 22, stk. 3.

Det bemærkes, at oplysningerne om Erhvervsstyrelsens behandling af data til brug for screeningsordningen vil fremgå af styrelsens oplysningsskema på Erhvervsstyrelsens hjemmeside (www.erst.dk).

7. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

7.1. Handels- og investeringsaftaler

EU har en række handels- og investeringsaftaler med tredjelande, der har til formål at øge samhandel og investeringer til gensidig fordel.

Herudover har Danmark på nuværende tidspunkt 48 bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler. Disse aftaler indeholder typisk tvistbilæggesklausuler, det vil sige bestemmelser om særlige ordninger for tvistløsning, herunder adgang til prøvelse ved en international voldgiftsdomstol. Lovforslaget begrænser ikke den prøvelsesadgang, som parterne måtte aflede af en tvistbilæggesklausul i en konkret bilateral investeringsbeskyttelsesaftale, i det omfang aftalen udgør et internationalt juridisk bindende instrument.

Der findes ingen specifikke aftaler om investeringer i Verdenshandelsorganisationen (WTO). Andre dele af WTO-aftalesættet behandler dog handelsrelaterede aspekter af investeringer. I den forbindelse

kan nævnes den såkaldte GATS-aftale (General Agreement on Trade in Services) og TRIMS-aftalen (Agreement on Trade Related Investment Measures).

I GATS-aftalen fra 1995 har WTO's medlemmer, herunder Danmark og EU, påtaget sig en forpligtelse til, at udenlandske investorer kan etablere en kommerciel tilstedeværelse, når etableringen af virksomhed retter sig mod at levere tjenesteydelser, jf. artikel I. 2.c. (såkaldt »mode 3 supply«). Det afholder dog ikke visse EU-medlemsstater, herunder Tyskland, fra at foretage screening af udenlandske investeringer. Det fremgår også direkte af GATS-aftalen, at forpligtelserne i GATS kan fraviges under hensyn til bl.a. offentlig orden og nationale sikkerhedsinteresser.

TRIMS-aftalen læner sig tæt op ad WTO-aftalen om varer, GATT (General Agreement on Trade and Tariffs), og vedrører kun investeringstiltag i relation til varehandel. TRIMS-aftalen er underlagt de generelle og sikkerhedsmæssige undtagelser efter GATT, som svarer til (men ikke enslydende med) undtagelserne i GATS-aftalen.

Danmark har i medfør af sit OECD-medlemskab tilsluttet sig »OECD Code of Liberalisation of Capital Movements«, som er juridisk bindende og har været gældende siden 1961. Kodekset – som har til formål at fremme fri etablering og frie kapitalbevægelser (inklusive direkte investeringer) – indeholder bl.a. bestemmelser om ikke-diskrimination, og krav om ikke-tilbagerulning af allerede foretagne liberaliseringer, men levner også et rum til at opretholde offentlig orden og sikkerhed. Det fremgår af kodekset, at det ikke er til hinder for, at medlemmer indfører foranstaltninger, der er nødvendige for at opretholde offentlig orden, offentlig sundhed, essentielle sikkerhedsinteresser og for at kunne efterleve sine forpligtelser i relation til international fred og sikkerhed, jf. artikel 3.

Samlet vurderes, at EU's eksterne handels- og investeringsaftaler eller EU-medlemslandenes bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler ikke vil udgøre en begrænsning for indførelse af lovforslaget, da hensynet til offentlig orden og sikkerhed er et lovligt hensyn at varetage. Danmarks forpligtelser i henhold til WTO og OECD vurderes heller ikke at ville udgøre en begrænsning i forhold til indførelse af en screenings- og indgrebsordning, som foreslået i lovforslaget.

7.2. Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder

Det følger af artikel 47, stk. 1, i EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder, at enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel. Det følger endvidere af artikel 47, stk. 2, i Chartret, at enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

Om Chartrets anvendelsesområde hedder det i Chartrets artikel 51, stk. 1, at det foruden Unionens institutioner m.v. er rettet til medlemsstaterne, dog kun når de gennemfører EU-retten. EU-Domstolen har fastslået, at dette led i bestemmelsen skal forstås i overensstemmelse med EU-Domstolens faste praksis, hvorefter de grundlæggende rettigheder, der er sikret ved Unionens retsorden, kan anvendes i alle situation, der reguleres af EU-retten, men ikke uden for sådanne situationer, jf. herved f.eks. sag C-617/10, Anklageren mod Hans Åkerberg Fransson, pr. 19.

En investeringsscreeningsordning vil være omfattet af TEUF artikel 63 og FDI-forordningen og dermed af EU-rettens anvendelsesområde. Chartrets artikel 47 vil derfor finde anvendelse. Chartrets artikel 47, stk. 1 og 2, er baseret på henholdsvis EMRK artikel 13 og 6.

Det fremgår af Chartrets artikel 52, stk. 3, at i det omfang Chartret indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved EMRK, har de samme betydning og omfang som i konventionen. I medfør af Chartrets artikel 52, stk. 3, skal Chartrets artikel 47 dermed fortolkes i overensstemmelse med EMRK artikel 13 og 6. Det fremgår dog vedrørende Chartrets artikel 47, stk. 2, der svarer til EMRK artikel 6, at begrænsningen til tvister om borgerlige rettigheder og forpligtelser eller anklager for en forbrydelse

ikke gælder i forbindelse med EU-retten og gennemførelsen heraf. Chartrets artikel 47, stk. 2, omfatter således alle sager inden for EU-rettens anvendelsesområde og har dermed et bredere anvendelsesområde end EMRK artikel 6.

Som det fremgår, gælder der ikke for Chartrets artikel 47 den samme begrænsning i anvendelsesområdet som for EMRK artikel 6. Chartrets artikel 47 vil derfor finde anvendelse uanset, at der foreligger en situation, hvor EMRK artikel 6 ikke finder anvendelse. De krav, der stilles efter EMRK artikel 6, skal således under alle omstændigheder iagttages.

EMRK artikel 6 stiller krav til indholdet og omfanget af domstolsprøvelsen. Det er som udgangspunkt et krav, at den nationale domstol har »fuld jurisdiktion« med hensyn til tvistens faktiske og retlige omstændigheder.

Det betyder, at den nationale domstol skal have kompetencen til at undersøge hvert af partens anbringender i substansen uden at nægte at undersøge visse af dem, og give en klar begrundelse for, hvorfor de ikke tages til følge. I forhold til sagens faktum skal domstolen være i stand til at undersøge det, som er centralt for partens sag.

En prøvelse af administrative myndigheders afgørelser vil være utilstrækkelig, hvis den ikke omfatter sagens faktiske omstændigheder, eller hvis retten ikke har kompetence til at annullere eller tilsidesætte en myndigheds afgørelser, men må nøjes med at konstatere, at afgørelsen er ugyldig.

EMRK artikel 6 sikrer enhver ret til at indbringe enhver tvist vedrørende en borgerlig rettighed eller forpligtelse for en domstol i konventionens forstand. Retten til domstolsprøvelse er imidlertid ikke absolut, idet retten forudsættes reguleret nærmere af konventionsstaterne. I den forbindelse er staterne overladt en vis skønsmargin. Retten kan derfor underkastes begrænsninger, forudsat at disse ikke begrænser eller udhuler retten på en sådan måde eller i et sådant omfang, at kernen i retten forringes («the very essence of the right is impaired»). En begrænsning er endvidere kun forenelig med artikel 6, hvis den varetager et anerkendelsesværdigt formål, og der er proportionalitet mellem det forfulgte formål og det valgte middel.

Hvis der efter national ret ikke er adgang til domstolsprøvelse af administrative myndigheders afgørelse, når der er tale om en civil sag i konventionens forstand, vil der allerede af den grund forelægge en krænkelse af artikel 6.

Hvis den nationale domstol er afskåret fra at vurdere en sags faktiske omstændigheder som følge af, at den ikke har adgang til relevante dokumenter, der af administrative myndigheder betegnes som fortrolige, kan dette udgøre en krænkelse. Det kan således f.eks. udgøre en krænkelse, hvis en privat tilbudsgiver er afskåret fra en reel domstolsprøvelse af en myndigheds afgørelse om ikke at tildele en offentlig kontrakt, fordi myndigheden angiver at handle til beskyttelse af nationens sikkerhed eller den offentlige sikkerhed eller orden, og denne vurdering er baseret på fortrolige oplysninger, når domstolen ikke har adgang til samtlige relevante dokumenter og derfor ikke kan foretage en reel prøvelse.

Retten til kontradiktion og princippet om parternes ligestilling, som er nært beslægtede, er fundamentale bestanddele af retten til en retfærdig rettergang i EMRK artikel 6, stk. 1. Disse rettigheder er imidlertid ikke absolutte, hvilket også gør sig gældende for adgangen til sagens materiale. Konventionsstaterne har således en skønsmargin ved begrænsningen af disse rettigheder, og modstridende interesser, såsom statens sikkerhed m.v., skal vejes op imod partens rettigheder. Der er i den forbindelse tale om en helhedsvurdering af sagens samlede omstændigheder. Der vil dog alene kunne ske begrænsninger i rettigheder, som ikke berører kernen («the very essence») af rettighederne i EMRK artikel 6, stk. 1.

Med den foreslåede bestemmelse i investeringsscreeningslovens § 40 kan Erhvervsministeriets og Erhvervsstyrelsens afgørelser efter denne lov ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

De særlige regler for domstolsbehandlingen som foreslås i investeringsscreeningslovens §§ 41-47 svarer med de nødvendige tilpasninger til reglerne om domstolsbehandling i udlændingelovens kapitel 7 b (og indfødsretslovens § 8 F). De foreslåede bestemmelser i §§ 41-47 varetager hensynet til, at fortrolige og

sikkerhedsmæssige oplysninger ikke prægives i forbindelse med en eventuel domstolsbehandling af en afgørelse om indgreb. Samtidig sikres det, alle sagens oplysninger som udgangspunkt fremlægges for retten, ligesom den pågældende aktør beskikkes en særlig advokat til at varetage sine interesser i forhold til det materiale, der af sikkerhedsmæssige grunde vurderes ikke kunne videregives til den pågældende.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund, at lovforslaget ikke rejser spørgsmål i forhold til EMRK artikel 6 eller Chartrets artikel 47, stk. 1 og 2.

8. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det skønnes, at lovforslaget vil medføre statslige meromkostninger i Erhvervsstyrelsen for i størrelsesordenen 10-15 mio. kr. årligt til etablering og drift, herunder IT-investeringer, af den foreslåede investeringsscreeningsordning fra 2021. De samlede omkostninger vil være lavere i 2021, da sagsbehandling m.v. først påbegyndes, når loven finder anvendelse.

Erhvervsstyrelsen vil som den kompetente myndighed i Danmark for investeringsscreening skulle stå for den primære og koordinerende sagsbehandling, vejledning, kontrol m.v. og forventer udgifter til følgende områder:

1. Sagsbehandling og vejledning under den generelle screeningsordning for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler.
2. Udformning og forhandling af vilkår for tilladelser og godkendelse, samt i sjældne tilfælde forberedelse af afslag og andre indgreb.
3. Kontrolopgaver i medfør af investeringsscreeningsloven.
4. Sagsbehandling under EU-samarbejdet om FDI-screening.
5. Udgifter til it-systemer til understøttelse af sagsbehandlingen.

Øvrige myndigheder på tværs af staten, f.eks. FE og PET, vil desuden inden for eget ressort skulle bidrage med bl.a. høringssvar til sagsbehandling af konkrete investeringsscreeningssager, både som følge af den foreslåede investeringsscreeningsordning og som følge af FDI-forordningens samarbejdsmechanisme. De samlede meromkostninger i forbindelse med afledte opgaver i øvrige statslige myndigheder anslås med betydelig usikkerhed at udgøre i størrelsesordenen 10 mio. kr. årligt på tværs af øvrige områder.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om tilladelse efter lovforslagets §§ 5-7 og anmeldelse efter lovforslagets §§ 10 og 11.

Krav om gebyr ved de frivillige anmeldelser af investeringer og særlige økonomiske aftaler vurderes dog at kunne skade incitamentet til at anmelde aktiviteter og dermed mindske ordningens effektivitet og øge udgifterne til kontrol. Samtidig vurderes et gebyr at kunne have en afskrækkende effekt på særligt små investeringer. Det foreslås derfor, at muligheden for gebyrfinansiering vurderes, når ordningen efter en årrække er veletableret, og det er muligt at vurdere mulighederne for gebyrfinansiering.

Erhvervsministeriet vurderer, at lovforslaget i videst muligt omfang efterlever principperne om digitaliseringsklar lovgivning. Lovforslaget tilsigter at beskytte national sikkerhed og offentlig orden i forhold til udenlandske direkte investeringer. Der er derfor tale om regulering af et kompliceret område med væsentlige sikkerhedshensyn, og herunder behov for at omfatte meget forskelligartede erhvervsmæssige og finansielle forhold. Det har derfor ikke været muligt fuldt ud at opfylde princip 1 om enkle og klare regler, men i det omfang det har været nødvendigt at fastsætte mere komplicerede eller skønsmæssige regler, vil disse blive fulgt op af præciserende regler i bekendtgørelser og vejledning til de omfattede borgere og virksomheder.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med princip 2, og understøtter at der kan kommunikeres digitalt med borgere og virksomheder, jf. de foreslåede §§ 33-35, bl.a. ved anvendelse af digitale ansøgnings- og anmeldelsesløsninger. Sagsbehandling efter lovforslaget vil i høj grad forudsætte tilpasning til individuelle forhold i den enkelte sag, og er derfor i udgangspunktet ikke automatisk, jf. princip 3. I takt

med at der indvindes erfaringer med administration af loven, vil det dog blive overvejet, om der senere kan indføres automatiske sagsbehandlingsrutiner for visse typer af enklere sagskategorier.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse med princip 4 om sammenhæng på tværs – ensartede begreber og genbrug af data. Lovforslagets bestemmelser om kontrol bygger således på den regulering af erhvervsrettet kontrol, som blev indført med lov nr. 642 af 19. maj 2020 om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, revisorloven og forskellige andre love (kontrolpakken). Lovforslaget vil derfor bidrage til mere ensartede kontrolhjemler i Erhvervsstyrelsen for at skabe et bedre grundlag for samarbejde med styrelsens andre kontrolområder, herunder navnlig selskabs- og regnskabskontrollen, ved anvendelse af fælles datagrundlag, herunder samarbejde om brug af virksomhedsoplysninger i internationale databaser, og mulighed for at samarbejde med andre myndigheder om en koordineret kontrolindsats i forhold til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, herunder i forhold til identifikation af kritiske sektorer og kritisk teknologi.

Der er ved lovforslagets udarbejdelse lagt vægt på princip 5 om sikker og tryk datahåndtering, da dette er afgørende for at kunne varetage lovforslagets formål om at beskytte den nationale sikkerhed og offentlige orden. Lovforslaget lægger op til, at de myndigheder der skal samarbejde i forbindelse med administrationen af loven, samt de omfattede borgere og virksomheder, i det omfang det er muligt og hensigtsmæssigt, anvender eksisterende offentlig infrastruktur, så der sikres størst muligt genbrug og sammenhæng på tværs, jf. princip 6. Det vurderes, at Erhvervsstyrelsens platform for digitale indberetninger på virk.dk vil kunne anvendes til ansøgninger og anmeldelser, der foretages af danske virksomheder, f.eks. advokatfirmaer eller revisionsfirmaer, der agerer på vegne af en udenlandske investors vegne. I tilfælde, hvor der er tale om en udenlandsk investor uden elektronisk signatur forventes, at det vil være muligt at indsende en ansøgning eller anmeldelse digitalt til Erhvervsstyrelsen via en særlig postkasse. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets §§ 33-35.

I forhold til princip 5 om sikker og tryk datahåndtering, er der desuden taget hensyn til karakteren af persondata, herunder de gældende regler om databeskyttelse. Der henvises til lovforslagets punkt 6.

Endeligt er der ved udarbejdelsen af lovforslaget – i overensstemmelse med princip 7 om at forebygge fejl og snyd – forsøgt taget højde for mulighed for såvel forhåndskontrol ved modtagelse af ansøgninger om tilladelser og efterfølgende kontrol af anmeldte udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler og fastsatte eller aftalte vilkår for investeringer og aftaler. Lovforslaget giver mulighed for at kontrollere, om sagsoplysninger er korrekte ved hjælp af relevante registre i styrelsen, eller internationale databaser. Med lovforslaget får Erhvervsstyrelsen mulighed for at gennemføre kontrol i samarbejde med andre relevante myndigheder, og herunder at fastsætte nærmere regler herfor, samt for at samarbejde med revisorer, der er godkendte revisorloven.

Det forventes ikke at lovforslaget generelt vil påvirke virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller. I forhold til udenlandske investeringer i virksomheder inden for kritiske teknologier m.v., kan lovforslaget dog have begrænsende virkninger i forhold til at tiltrække små udenlandske investeringer, som har til formål at udvikle sådanne teknologier. Lovforslaget forventes endvidere ikke udmøntet i en egentlig erhvervsrettet digital løsning, men alene i digitale ansøgnings- og anmeldelsesformularer med tilhørende mulighed for automatisk at hente så mange oplysninger som muligt ud af formularen og ind et sagsbehandlingssystem. Principperne for agil erhvervsregulering vurderes derfor ikke at være relevante.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering, som vurderer, at forslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Disse konsekvenser vurderes at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

Det fremgår af lovforslaget, at det primært vil være den udenlandske investor, der vil skulle ansøge

om tilladelse til eller indgive anmeldelse af investeringer m.v. Det vurderes derfor, at lovforslaget ikke vil få direkte økonomiske konsekvenser for danske virksomheder. Det vurderes dog, at forslaget kan få negativ påvirkning på investeringsklimaet i Danmark. Lignende ordninger kendes dog fra andre lande og udbredes i stigende grad, hvilket forventes at mindske påvirkningen.

Med ordningen indføres desuden en risikobaseret kontrol af blandt andet overholdelsen af vilkår for tilladelser. Kontrollen forventes at kunne få mindre og ikke væsentlige administrative konsekvenser for danske virksomheder, der vil kunne blive bedt om oplysninger som er nødvendige for at verificere oplysninger fra den udenlandske investor, og som i særlige tilfælde vil kunne få kontrolbesøg.

10. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

11. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klima- eller miljømæssige konsekvenser.

12. Forholdet til EU-retten

De EU-retlige rammer for en national screenings- og indgrebsordning for udenlandske investeringer sættes først og fremmest af FDI-forordningen og reglerne i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) om kapitalens frie bevægelighed (TEUF artikel 63) og den frie etableringsret (TEUF artikel 49). Kapitalens frie bevægelighed adskiller sig fra bl.a. den frie etableringsret ved, at TEUF artikel 63 også finder anvendelse i forhold til tredjelande.

Artikel 3, stk. 5, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU) fastsætter, at EU i forbindelserne med den øvrige verden forsvare og fremmer sine værdier og interesser og bidrager til beskyttelsen af sine borgere. Det bemærkes, at beføjelser, der ikke helt eller delvist er tildelt EU i medfør af traktaterne, forbliver hos medlemsstaterne, jf. TEU artikel 5, stk. 2. Området for national sikkerhed er ikke tildelt EU, og medlemsstaterne har derfor eneansvar for at beskytte deres nationale sikkerhed i følge TEU artikel 4, stk. 2. Ved udøvelsen af dette eneansvar skal medlemsstaterne dog overholde TEUF's bestemmelser om den fri bevægelighed.

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked udmønter traktatens nærmere bestemmelser om etableringsfriheden for tjenesteydere samt den fri udveksling af tjenester internt i EU, jf. TEUF artikel 56 om retten til den fri bevægelighed for tjenesteydelser. I forhold til etablering af virksomhed følger det af tjenesteydelsesdirektivets artikel 9-13, at en medlemsstat kan gøre adgangen til at optage og udøve servicevirksomhed afhængig af en tilladelsesordning, såfremt tilladelsesordningen er ikke-diskriminerende, begrundet i et tvingende alment hensyn samt proportional med formålet. For tjenesteydere, der ønsker at levere tjenester midlertidigt i en anden medlemsstat end den, de er etableret i, skal ethvert krav være proportionalt og ikke-diskriminerende. Desuden skal krav være begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed, den offentlige sundhed eller beskyttelsen af miljøet, jf. artikel 16, stk. 1. Det følger af servicedirektivets artikel 16, stk. 2, litra b, at en medlemsstat ikke må stille krav om, at en midlertidig tjenesteyder skal indhente en tilladelse fra en kompetent myndighed eller optages i et register.

Visse af de omfattede særlige økonomiske aftaler, der indgås med borgere eller virksomheder fra andre EU-lande, vil være omfattet af tjenesteydelsesdirektivet, og det vurderes at krav om tilladelse til at indgå sådanne aftaler efter lovforslagets bestemmelser vil kunne være i strid med tjenesteydelsesdirektivet, og at tilladelseskrav i forhold til sådanne aftaler vil stride mod et frit indre marked for tjenesteydelser i EU. Derfor bør krav om tilladelse til særlige økonomiske aftaler efter lovforslagets § 7 ikke gælde for sådanne aftaler med personer og virksomheder fra EU, medmindre statsborgere eller virksomheder uden

for EU eller EFTA har kontrol med eller betydelige indflydelse i virksomheden, jf. lovforslagets § 2, stk. 3.

EU-medlemsstaterne kan begrænse de nævnte friheder i forhold til det indre marked i EU af hensyn til bl.a. den nationale sikkerhed, den offentlige sikkerhed og den offentlige orden samt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. Proportionalitetsprincippet indebærer, at nationale foranstaltninger, der begrænser den fri bevægelighed, skal være egnede til at opfylde formålet med begrænsningen og må ikke gå ud over, hvad der er nødvendigt for at opfylde formålet. I lighed hermed kan der efter samme hensyn også foretages begrænsning i etablering af servicevirksomhed og den midlertidige levering af tjenesteydelser.

Domstolen har fastslået, at nationale foranstaltninger, som ikke er underlagt nærmere kriterier, ud over en generel henvisning til beskyttelsen af nationale interesser, der er formuleret uden præcisering af de særlige og konkrete omstændigheder, hvorunder disse nationale foranstaltninger kan udøves, er i strid med TEUF artikel 49 og 63, jf. bl.a. sag C-326/07, Kommissionen mod Italien. Endvidere fastslog Domstolen, at en national bestemmelse om, at foranstaltninger kun må udøves under overholdelse af EU-retten, ikke bevirker, at kriterierne for udøvelse af foranstaltninger er i overensstemmelse med EU-retten. Kriteriernes generelle og abstrakte karakter kan ikke sikre, at udøvelse af de nationale foranstaltninger altid sker i overensstemmelse med EU-retten.

Det er vurderingen, at TEUF artikel 49 og 63 ikke er til hinder for at indføre en national screeningsordning begrundet i hensynet til den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed og under iagttagelse af proportionalitetsprincippet. En sådan ordning skal dog indrettes således, at ordningen er underlagt klare og præcise kriterier, der præciserer de særlige og konkrete omstændigheder, hvorunder screening og indgreb kan udøves. Formålet med screening af investeringer fra EU-statsborgere og virksomheder hjemmehørende i EU er at forhindre omgåelse af screening af investeringer, der foretages af statsborgere og virksomheder fra tredjelande, og der vil derfor kun i ganske særlige tilfælde blive grebet ind over for investeringer fra statsborgere og virksomheder fra EU-lande. Afgørelser om indgreb i overensstemmelse med EU-retten vil skulle fortolkes strengt, og hensynet til den offentlige orden og offentlige sikkerhed, der er nævnt i artikel 65 i TEUF kan alene påberåbes, når der foreligger en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse. Eventuelle indgreb mod investeringer, der foretages af statsborgere og virksomheder fra EU-lande, skal være i overensstemmelse med EU-traktaterne (TEU og TEUF), herunder at de skal være nødvendige i forhold til formålet, at de skal være proportionale, og at der skal foreligge en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse, jf. lovforslagets § 15.

Det er i den forbindelse vurderingen, at den foreslåede ordning indeholder tilstrækkeligt klare og præcise kriterier, der angiver de særlige og konkrete omstændigheder, hvorunder screening og indgreb kan udøves, jf. EU-Domstolens dom i sag C-326/07, Kommissionen mod Italien. Lovforslaget giver alene mulighed for at gribe ind over for udenlandske direkte investeringer, hvis de indebærer trusler for national sikkerhed og offentlig orden i Danmark. Lovforslaget indeholder ikke kun en generel henvisning til national sikkerhed og offentlig orden, men fastsætter en nærmere, konkret definition heraf, jf. lovforslagets § 4, nr. 1 og 2. Lovforslaget indeholder en detaljeret beskrivelse af de vurderingskriterier, som kan danne grundlag for indgreb over for udenlandske direkte investeringer, som kan konkretiseres yderligere ved regler fastsat ved bekendtgørelse, jf. lovforslagets § 15. Indgreb i såvel udenlandske direkte investeringer som i særlige økonomiske aftaler, vil alene kunne foretages af hensyn til beskyttelse af national sikkerhed og offentlig orden, og ikke af konkurrencemæssige eller økonomiske hensyn.

Det er ligeledes vurderingen, at den foreslåede model for screening og indgreb i forhold til udenlandske direkte investeringer ikke vil blive begrænset af FDI-forordningen, idet forordningens minimumsforpligtelser til de nationale screeningsmekanismer primært centrerer sig om sunde forvaltningsprincipper, der vil medvirke til at sikre, at medlemsstaterne holder sig inden for EU's og medlemsstaternes internationale

forpligtelser. Forordningen pålægger således ikke medlemsstaterne at indføre screeningsmekanismer, ligesom den ikke indeholder bestemmelser om, hvordan medlemsstaternes eventuelle nationale screeningsmekanismer skal udformes.

Lovforslaget sikrer herudover, at FDI-forordningens minimumsforpligtelser til nationale screeningsmekanismer overholdes. De foreslåede § 8, stk. 1, og § 12, stk. 2 om tidsfrister for Erhvervsstyrelsens sagsbehandling supplerer således forordningens artikel 3, stk. 3, hvoraf det fremgår, at medlemslandene anvender tidsfrister under deres screeningsmekanismer, der giver mulighed for at tage hensyn til bemærkninger fra andre medlemsstater og Kommissionen. Der henvises til pkt. 3.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 8 og § 12.

13. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. december 2020 til den 6. januar 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: 3F, 92-gruppen, ADIPA - Association of Danish Intellectual Property Attorneys, Aalborg Universitet, Aarhus BSS, Aarhus Universitet, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Aktive ejere (Danish Venture Capital and Private Equity Association), Amnesty International Danmark, Apotekerforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverforeningen KA, Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP), Atlantsammenslutningen, Bryggerforeningen, Børsmæglerforeningen, CEPOS, CSR Forum, Center for Militære Studier, KU, The Center for War Studies, SDU, Centralorganisationens Fællesudvalg, Concord Danmark, Copenhagen Business School, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk IT, Dansk Industri, Dansk Initiativ for Etisk Handel, Dansk Institut for Internationale studier, Dansk Investor Relations Forening (DIRF), Dansk Iværksætter Forening, Dansk Metal, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Medier, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer (FSR), Danwatch, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Kooperationen, Det Økonomiske Råds sekretariat, Dommerforeningen, Domstolsstyrelsen, Danish Export Association, Eksportkreditfonden, FH – Fagbevægelsens hovedorganisation, Finans Danmark, Finansforbundet, Finansforeningen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen Danske Revisorer (FDR), Foreningen Freelance Bogholdere (FDBR), Foreningen af Interne Revisorer (IIA), Foreningen af J. A. K. Pengeinstitutter, Forsikring & Pension, Forsikringsforbundet, Forsvarsakademiet, Finansiell Stabilitet, HK Danmark, IT-Universitetet, IT-Branchen, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for Menneskerettigheder, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Lægemiddelindustriforeningen (LIF), Landbrug og Fødevarer, Landbrugets Rådgivningscenter, Landsorganisationen i Danmark (LO), Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond (LD), Mellempfolkeligt Samvirke, NASDAQ OMX Copenhagen A/S, Nationalbanken, OXFAM IBIS, Oil Gas Danmark, Red Barnet, Rigsadvokaten, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigspolitichefen, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, SEGES (Tidl. Landscentret), SMVdanmark, Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, Sundhedsdatastyrelsen, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i Danmark, og VP Securities.

14. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse om gebyrfinansiering medfører ikke i sig selv konsekvenser for staten	Det skønnes, at lovforslaget vil medføre statslige meromkostninger i størrelsesordenen 10-15 mio. kr. årligt i Erhvervsstyrelsen og 10 mio. kr. årligt på tværs af øvrige myndigheder.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning. Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse om gebyrfinansiering medfører ikke i sig selv konsekvenser for erhvervslivet
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klima- og miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget supplerer de minimumsforpligtelser til nationale screeningsmekanismer, der fremgår af FDI-forordningens artikel 3, herunder artikel 3, stk. 2 om anvendelse af gennemsigtige tidsfrister i sagsbehandlingen.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimums-krav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Ifølge FDI-forordningens (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen) artikel 2, nr. 4, defineres en »screeningsmekanisme« som et almen gyldigt instrument, såsom en lov eller forskrift, og tilhørende administrative krav, gennemførelsesbestemmelser eller retningslinjer, der fastsætter vilkårene, betingelserne og procedurerne

for at vurdere, undersøge, tillade, betinge, forbyde eller afvikle udenlandske direkte investeringer af hensyn til sikkerheden eller den offentlige orden. I dansk ret findes der aktuelt to sektorspecifikke screeningsordninger, der falder inden for FDI-forordningens anvendelsesområde: Krigsmaterielloven og kontinentalsokkeloven. De to love er notificeret til Kommissionen i overensstemmelse med FDI-forordningens artikel 3, stk. 7, hvorefter medlemsstaterne senest den 10. maj 2019 skal meddele Kommissionen deres eksisterende screeningsmekanismer.

Det foreslås i § 1, stk. 1, at formålet med loven er at forhindre, at udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark gennem screening og eventuelle indgreb over for sådanne investeringer og aftaler.

Med lovforslaget foreslås, at der vil blive etableret hjemmel til, at myndighederne kan gøre indgreb i udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. Den sikkerhedsmæssige trussel foreslås at blive afdækket ved hjælp af henholdsvis en sektorspecifik screeningsordning, der omfatter investeringer og aftaler, der vurderes som særligt følsomme, jf. det foreslåede kapitel 2, og en tværsektoriel screeningsordning, der vedrører andre investeringer og aftaler, jf. det foreslåede kapitel 3.

Med screening, jf. det foreslåede stk. 1, forstås en procedure, der gør det muligt at vurdere, undersøge, tillade, betinge, forbyde eller afvikle udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler. Dette svarer til FDI-forordningens definition af screening af udenlandske direkte investeringer i forordningens artikel 2, nr. 3.

Der vil alene kunne gøres indgreb i investeringer og aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. For så vidt angår forståelsen af begreberne national sikkerhed og offentlig orden henvises til de specielle bemærkninger til § 4.

Det foreslås, at loven finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler. Loven vil hermed skulle dække over en bred kategori af investeringer, hvor der opnås kontrol eller betydelig indflydelse på en virksomhed samt visse særlige økonomiske aftaler, hvor der opnås en tilsvarende kontrol eller indflydelse som ved en investering. Der henvises til pkt. 5.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger og de specielle bemærkninger til § 4.

Det foreslås i stk. 2, at loven ikke finder anvendelse, hvis der i anden lovgivning er fastsat regler om screening af og eventuelt indgreb over for udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

I dansk lovgivning findes på nuværende tidspunkt to sådanne sektorspecifikke screeningsordninger, der er reguleret i henholdsvis krigsmaterielloven, og kontinentalsokkeloven. Loven vil således ikke finde anvendelse på udenlandske direkte investeringer, der screenes i medfør af disse lovgivninger.

Herudover vil loven ikke finde anvendelse for fremtidig sektorlovgivning, hvor der sker screening af udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Sådanne ordninger vil desuden - hvis der er tale om udenlandske direkte investeringer, der falder ind under FDI-forordningens anvendelsesområde - skulle notificeres til Kommissionen senest 30 dage efter ikrafttræden af den vedtagne screeningsmekanisme, jf. forordningens artikel 3, stk. 7.

Undtagelsen i forhold til nuværende eller kommende sektorlovgivning omfatter også screening af særlige økonomiske aftaler, hvis reglerne i sektorlovgivningen omfatter screening af sådanne aftaler af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Det bemærkes, at den screening som foretages af Finanstilsynet af investeringer i finansielle virksomheder efter lov om finansiell virksomhed, ikke er omfattet af undtagelsen i stk. 2, da den vedrører andre hensyn end den nationale sikkerhed og offentlige orden som f.eks. hensynet til finansiell stabilitet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.1.2.-5.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i § 2, *stk. 1*, at loven finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af udenlandske statsborgere. Dog finder §§ 7, 10 og 11 ikke anvendelse på statsborgere fra EU- og EFTA-lande.

Loven finder efter bestemmelsen anvendelse på udenlandske statsborgere, uanset hvor de har bopæl, herunder også hvis de har bopæl i Danmark. Dog finder lovens bestemmelser om tilladelse til særlige økonomiske aftaler efter § 7, og lovens bestemmelser om anmeldelse af visse investeringer og aftaler efter §§ 10 og 11 ikke anvendelse på statsborgere fra EU- og EFTA-lande.

Med EFTA-lande menes de lande, der er medlemmer af Den Europæiske Frihandelssammenslutning (European Free Trade Association), og som i dag består af landene: Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

Det foreslås i *stk. 2*, at loven endvidere finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages eller indgås af følgende, jf. dog *stk. 3* og *4*:

1. Virksomheder, der ikke er hjemmehørende her i riget. Dette gælder også, selvom virksomheden har et fast driftssted i Danmark.
2. Virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark, hvis virksomheden er en dattervirksomhed eller en filial af en virksomhed, der ikke er hjemmehørende her i riget.
3. Virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark, hvis en udenlandsk statsborger omfattet af *stk. 1*, eller en virksomhed, der ikke er hjemmehørende her i riget, har kontrol med eller betydelig indflydelse på denne.

Loven vil således også gælde for virksomheder både i de tilfælde, hvor en virksomhed ikke er hjemmehørende her i riget, og hvor en virksomhed er hjemmehørende i Danmark, men er en dattervirksomhed eller filial af en udenlandsk virksomhed, eller når en udenlandsk virksomhed eller udenlandsk statsborger på anden måde har kontrol over eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed.

Ved anvendelse af formuleringen »ikke er hjemmehørende her i riget« tilkendegives, at virksomheder hjemmehørende i Danmark, som er datterselskab af eller kontrolleret af virksomheder, der er hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, ikke omfattes af bestemmelsen, jf. dog det foreslåede *stk. 4*.

Der vil være tale om kontrol eller betydelig indflydelse, hvis en udenlandsk virksomhed eller udenlandsk statsborger direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold i en virksomhed eller på forretningskritiske områder i en virksomhed, jf. den foreslåede § 4, nr. 6. Ved erhvervelse af mindst 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i en virksomhed, vil der opnås kontrol eller betydelig indflydelse.

Ved hjemmehørende forstås det forhold, at virksomheden er registreret eller har vedtægtsmæssigt hjemsted i det pågældende land.

Virksomhedsbegrebet omfatter alle erhvervsdrivende enheder uanset organisationsform, jf. den foreslåede § 4, nr. 7. Hermed vil både privat og offentlig erhvervsvirksomhed være omfattet, herunder statslige og kommunale selskaber. Det bemærkes, at en tilsvarende afgrænsning af erhvervsvirksomhed anvendes i konkurrencelovgivningen, jf. konkurrenceloven (lovbekendtgørelse nr. 155 af 1. marts 2018).

Det foreslås i *stk. 3*, at uanset loven efter *stk. 2* gælder for alle virksomheder, der ikke er hjemmehørende i riget, så finder §§ 7, 10 og 11 ikke anvendelse på virksomheder, der er hjemmehørende i et EU- eller EFTA-land, forudsat at virksomheden ikke er under kontrol eller betydelig indflydelse af statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA, eller af virksomheder, der er hjemmehørende i et land uden for EU eller EFTA.

Denne undtagelse finder uanset *stk. 2*, nr. 2 og 3, også anvendelse på virksomheder, der er hjemmehørende i Danmark. Det betyder, at §§ 7, 10 og 11 alene finder anvendelse på virksomheder i Danmark,

hvis den danske virksomhed er under kontrol eller betydelig indflydelse fra statsborgere uden for EU eller EFTA eller virksomheder, der er hjemmehørende uden for EU eller EFTA.

Lovens anvendelsesområde efter bestemmelserne i § 5 om krav om tilladelse til investeringer, § 7 om krav om tilladelse til visse særlige økonomiske aftaler og §§ 10 og 11 om anmeldelse af visse investeringer og særlige økonomiske aftaler fremgår af nedenstående oversigt:

Anvendelsesområde for loven	Investeringer omfattet af tilladelse efter § 5	Særlige økonomiske aftaler omfattet af tilladelse efter § 7	Investeringer og særlige økonomiske aftaler omfattet af anmeldelse efter §§ 10 og 11
Danske statsborgere, jf. § 2, stk. 1.	Ikke omfattet	Ikke omfattet	Ikke omfattet
Statsborgere fra EU- eller EFTA-lande, jf. § 2, stk. 1.	Omfattet	Ikke omfattet	Ikke omfattet
Statsborgere fra lande uden for EU eller EFTA, jf. § 2, stk. 1.	Omfattet	Omfattet	Omfattet
Virksomheder hjemmehørende i Danmark, jf. § 2, stk. 2.	Ikke omfattet	Ikke omfattet	Ikke omfattet
Virksomheder hjemmehørende i Danmark som er kontrolleret af personer eller virksomheder fra EU- eller EFTA-lande, jf. § 2, stk. 3.	Omfattet	Ikke omfattet	Ikke omfattet
Virksomheder hjemmehørende i Danmark som er kontrolleret af personer eller virksomheder fra lande uden for	Omfattet	Omfattet	Omfattet

EU og EFTA, jf. § 2, stk. 3.			
Virksomheder hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, hvis udenlandske statsborgere eller virksomheder har kontrol med eller betydelig indflydelse, jf. § 2, stk. 4.	Omfattet	Omfattet	Omfattet
Virksomheder hjemmehørende i EU- eller EFTA-lande, jf. § 2, stk. 3.	Omfattet	Ikke omfattet	Ikke omfattet
Virksomheder hjemmehørende i EU- eller EFTA-lande som er kontrolleret af tredjelande, jf. § 2, stk. 3.	Omfattet	Omfattet	Omfattet
Virksomheder fra lande uden for EU eller EFTA, jf. § 2, stk. 2.	Omfattet	Omfattet	Omfattet

Efter det foreslåede *stk. 4*, finder loven uanset *stk. 2* anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler foretaget eller indgået af en virksomhed hjemmehørende i Grønland eller på Færøerne, hvis udenlandske statsborgere eller virksomheder hjemmehørende uden for riget har kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden.

Dette er en undtagelse til det foreslåede *stk. 2*, nr. 2 og 3.

Efter det foreslåede *stk. 5* kan erhvervsministeren efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren fastsætte regler om, at denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der foretages af andre juridiske personer end nævnt i *stk. 2-4*, hvis investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Der kan f.eks. være tale om ideelle udenlandske foreninger, offentligretlige institutioner m.v., hvis det vurderes, at investeringer eller aftaler fra sådanne juridiske personer kan indebære trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Der henvises til pkt. 5.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Lovforslagets § 3 afgrænser sammen med § 2 lovens anvendelsesområde.

Det foreslås i § 3, *stk. 1*, at loven finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer i og særlige økonomiske aftaler med virksomheder hjemmehørende i Danmark.

Ved hjemmehørende forstås det sted, hvor virksomheden er registreret eller har sit vedtægtsmæssige hjemsted. Det er således uden betydning, om der er tale om såkaldte kapitalselskaber med begrænset hæf-

telse som aktie- og anpartsselskaber, virksomhedsformer med personlig hæftelse som interessentskaber og kommanditselskaber eller erhvervsdrivende fonde og foreninger.

Det foreslås i *stk. 2*, at loven herudover finder anvendelse på stiftelse af nye virksomheder i Danmark inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter omfattet af § 6.

Ved at medtage den foreslåede bestemmelse er det tilsigtet at forebygge mulig omgåelse, ved at en udenlandsk investor i stedet for at erhverve kontrol eller betydelig indflydelse i en eksisterende virksomhed i stedet stifter en ny virksomhed, ligesom der opnås mulighed for at screene udenlandske virksomheder i særligt følsomme sektorer. Bestemmelsen omfatter alene stiftelse af nye virksomheder, hvor den udenlandske investor har kontrol eller betydelig indflydelse, jf. den foreslåede § 4, nr. 6.

Der henvises til de specielle bemærkninger til § 5.

Det foreslås i *stk. 3*, at erhvervsministeren efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren kan fastsætte regler om, at denne lov finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer i og særlige økonomiske aftaler med andre danske enheder end nævnt i *stk. 1*, hvis investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Det er ikke hensigten hermed generelt at inddrage offentlige myndigheder eller offentligretlige organisationer eller enheder, der ikke er erhvervsdrivende, under lovens anvendelsesområde, men alene enheder, hvor en investering eller aftale vil kunne udgøre en risiko i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det kan f.eks. være tilfældet med offentlig ejede enheder inden for kritisk infrastruktur.

Der henvises til pkt. 5.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Lovforslagets § 4 indeholder forslag til definitioner, som vil være centrale for forståelsen af loven, men som også er med til at afgrænse lovens anvendelsesområde i forhold til, hvornår screeningsordningen finder anvendelse samt hvornår, der kan gøres indgreb med henvisning til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Det foreslås bl.a. at medtage definitioner af national sikkerhed og offentlig orden.

Det foreslås i § 4, *nr. 1*, at der ved national sikkerhed forstås forhold, der vedrører Danmarks territoriale integritet og befolkningens overlevelse. Trusler mod den nationale sikkerhed omhandler bl.a. handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en risiko for forstyrrelse af internationale relationer, nationernes fredelige sameksistens eller danske militære interesser, samt handlinger, der har til hensigt at forvolde Danmark skade, herunder forbrydelser mod statens selvstændighed eller forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder.

Skadevoldende handlinger kan bl.a. være handlinger, som strafbelægges efter kapitel 12 i straffeloven om landsforræderi og andre forbrydelser mod statens selvstændighed og kapitel 13 i straffeloven om forbrydelser mod statsforvaltningen og de øverste myndigheder, terrorisme m.v.

Det foreslås i *nr. 2*, at der ved offentlig orden forstås forhold, der vedrører Danmarks evne til at opretholde et selvstændigt, demokratisk og sikkert samfund, uden at forholdene dermed berører den nationale sikkerhed.

Der kan være tale om andre alvorlige forbrydelser end dem, der er omfattet af straffelovens kapitel 12 og 13, men som også vil kunne true den offentlige orden væsentligt, uden at der herved er fare for den nationale sikkerhed.

Herudover kan hensynet til offentlig orden vedrøre evnen til at forebygge, afdække og modvirke sikkerhedstruende aktivitet, og evnen til at gennemføre sikkerhedstiltag i overensstemmelse med grundlæggende retsprincipper og værdier i et demokratisk samfund.

Trusler mod den offentlige orden omhandler bl.a. handlinger, der ikke har en sådan karakter, at de berører den nationale sikkerhed, jf. nr. 1, men som alligevel påvirker samfundets generelle funktionsdygtighed, f.eks. ved påvirkning af kritisk infrastruktur, der er væsentlig for samfundets evne til at fungere og for at opretholde tryghed og sikkerhed i samfundet, f.eks. inden for energi- eller vandforsyning eller sundhedssystemet, eller som truer den frie mediedannelse og presse.

Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, idet hensynet til den offentlige orden også kan vedrøre andre områder af stor samfundsmæssig og sikkerhedsmæssig betydning efter de konkrete omstændigheder og under forudsætning af, at dette er foreneligt med EU-retten, jf. nedenfor.

Definitionerne af national sikkerhed og offentlig orden er af central betydning for anvendelsen af en række bestemmelser i loven, bl.a. kan en udenlandsk investor ifølge de foreslåede §§ 10 og 11 indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en påtænkt eller gennemført investering eller særlig økonomisk aftale, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Myndighederne vil alene kunne gøre indgreb mod investeringer og aftaler omfattet af loven, hvis investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. En ansøgning om tilladelse til en investering efter den foreslåede § 5, stk. 1, vil således alene kunne afslås, ligesom en investering anmeldt efter § 10, stk. 1, alene vil kunne nægtes godkendt, hvis den pågældende udenlandske direkte investering vurderes at medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, der ikke kan afbødes ved aftalte eller fastsatte vilkår, jf. de foreslåede §§ 16 og 17.

I EU-retten anvendes begreberne »national sikkerhed«, »offentlig sikkerhed« og »offentlig orden«, men der findes ikke inden for EU-retten, herunder efter EU-Domstolens praksis, en entydig beskrivelse af begreberne. FDI-forordningen indeholder heller ikke en definition heraf, men anvender betegnelserne »sikkerhed« og »offentlig orden«. Med de foreslåede definitioner af national sikkerhed og offentlig orden henvises til de begreber, der i EU-retten betegnes som »national sikkerhed«, »offentlig sikkerhed« og »offentlig orden«, og på samme måde som i FDI-forordningen, der anvender begreberne »sikkerhed« som samlet betegnelse for »national sikkerhed og offentlig sikkerhed« samt »offentlig orden«.

Det vurderes, at de foreslåede definitioner afspejler den EU-retlige praksis om, at »offentlig sikkerhed« og »offentlig orden« skal fortolkes strengt, ikke må tjene rent økonomiske interesser og alene kan påberåbes, når der foreligger en virkelig og tilstrækkelig alvorlig trussel mod et grundlæggende samfundshensyn.

Det foreslås i nr. 3 at definere en udenlandsk investor som en fysisk person eller virksomhed omfattet af § 2, stk. 1-4, eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, som har til hensigt at foretage eller har foretaget en udenlandsk direkte investering, eller som har til hensigt at indgå eller har indgået en særlig økonomisk aftale.

Definitionen af udenlandsk investor efter lovforslaget svarer således til afgrænsningen af lovens anvendelsesområde, som den fremgår af lovforslagets § 2. En udenlandsk investor omfatter derfor både fysiske personer og virksomheder. Endvidere kan en udenlandsk investor også være andre enheder end virksomheder, idet det foreslås i § 2, stk. 5, at der kan fastsættes nærmere regler om, at loven finder anvendelse på andre juridiske personer end virksomheder.

Det foreslås i nr. 4-7, at medtage definitioner, der er centrale i forhold til afgrænsningen af, hvilke investeringer og andre økonomiske aktiviteter, der foreslås omfattet af loven. Der foreslås herunder navnlig en grundlæggende sondring mellem udenlandske direkte investeringer, jf. nr. 4 nedenfor, og særlige økonomiske aftaler, jf. nr. 5 nedenfor. Ligeledes foreslås at medtage definitioner af begrebet »kontrol eller betydelig indflydelse«, der er af betydning for anvendelse af loven.

I nr. 4 foreslås det at definere en udenlandsk direkte investering som erhvervelse af kontrol eller betydelig indflydelse i en virksomhed hjemmehørende i Danmark ved direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over ejerandele eller stemmerettigheder i virksomheden eller tilsvarende kontrol ved andre

midler, herunder køb af aktiver og langfristede lån. Endvidere omfattes stiftelse af en ny virksomhed i Danmark i en særligt følsom sektor med tilsvarende kontrol eller betydelig indflydelse.

Definitionen svarer med enkelte præciseringer til de selskabsretlige definitioner af reel ejer af en virksomhed samt selskabslovens koncerndefinition.

Efter definitionen foreligger der kontrol eller betydelig indflydelse ved direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over ejerandele eller stemmerettigheder i en virksomhed eller tilsvarende kontrol ved andre midler, herunder køb af aktiver samt langfristede lån.

Kontrollen kan være direkte eller indirekte, dvs. gennem andre virksomheder, eventuelt i flere forskellige lande, såkaldte ejerkæder.

Det er uden betydning, hvordan erhvervelsen sker. Loven omfatter således erhvervelse af stemmerettigheder, kapital, særlige beføjelser, fusion, spaltning, opkøb, herunder take-overs, hel eller delvis overtagelse af et forretningsområde og såkaldte »asset deals«, der omfatter alle virksomhedens væsentlige aktiver eller en sammenhængende drift, samt øvrige dispositioner, der gør det ud for eller foregriber erhvervelse af stemmerettigheder eller kapital, jf. også den foreslåede § 5, stk. 2.

I forhold til erhvervelse ved besiddelse af ejerandele eller stemmerettigheder fastsætter lovforslagets § 5 og § 10 tærskelværdier på henholdsvis 10 pct. og 25 pct. for den kvalificerede andel, der omfattes af henholdsvis krav om tilladelse eller mulighed for anmeldelse efter de nævnte bestemmelser.

Bestemmelserne i lovforslaget omfatter ikke alene erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder i en virksomhed, men også erhvervelse af tilsvarende kontrol ved andre midler. Kontrol ved andre midler omfatter efter nr. 6 nedenfor kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomhedens ledelse, finansielle forhold samt udviklings- og driftsmæssige forhold, der ikke er baseret på besiddelse af ejerandele eller stemmerettigheder. Ofte vil der være tale om en aftalebaseret kontrol eller indflydelse, f.eks. en aftale om, at den udenlandske investor har ret til at udpege bestyrelsesmedlemmer i en virksomhed, eller at visse beslutninger skal godkendes af den udenlandske investor.

Andre midler kan særligt være erhvervelse af kontrol eller betydelig indflydelse som følge af køb af aktiver eller længerevarende lån.

Køb af aktiver: Ved køb af aktiver i den danske virksomhed erhverver den udenlandske investor ikke ejerandele eller stemmerettigheder, men erhverver en ejendomsret til materielle eller immaterielle aktiver i den danske virksomhed. En udenlandsk investor kan opnå samme kontrol over eller betydelig indflydelse i en dansk virksomhed ved at erhverve alle eller hovedparten af aktiverne i virksomheden som ved at erhverve ejerandele i denne. Der vil i sådanne tilfælde være tale om at erhverve tilsvarende kontrol eller betydelig indflydelse ved andre midler, som derfor vil være omfattet af erhvervelse efter den foreslåede nr. 4.

Også i tilfælde hvor den udenlandske investor ikke erhverver alle eller hovedparten af aktiverne i den danske virksomhed, kan den udenlandske investor opnå betydelig indflydelse ved at erhverve forretningskritiske aktiver i den danske virksomhed, på samme måde som den udenlandske investor kan opnå betydelig indflydelse blot ved at erhverve en mindre ejerandel. I nr. 4 omfatter tilsvarende kontrol ved andre midler derfor aftaler om køb af aktiver i en dansk virksomhed, som er så omfattende, eller som vedrører forretningskritiske aktiver, at den udenlandske investor opnår kontrol eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed.

Såkaldte Sale and Lease back-aftaler omfattes ikke, da den danske virksomhed efter indgåelse af en sådan aftale reelt bevarer fuld rådighed over det pågældende aktiv. Omvendt omfatter køb af aktiver også aftaler om leje, hvis disse er langvarige og uopsigelige, og derved reelt giver samme rådighed over det pågældende aktiv som en egentlig købsaftale.

Lån til en virksomhed: Lån og anden finansiering er som udgangspunkt ikke omfattet af lovforslaget,

men hvis der er tale om langfristede uopsigelige lån, som er ledsaget af vilkår om indflydelse på virksomhedens ledelse m.v., vil det være omfattet af tilsvarende kontrol ved andre midler.

Når der er indvundet erfaringer med administrationen af loven og indblik i andre landes tilsvarende administration, vil Erhvervsstyrelsen efter inddragelse af erhvervslivets organisationer udarbejde en vejledning med nærmere retningslinjer om, efter hvilke kriterier man vurderer, om der foreligger tilsvarende kontrol ved andre midler i tilfælde som nævnt ovenfor, således at erhvervslivet lettere kan vurdere, hvilke situationer, der omfattes af lovforslaget. Indtil da har personer og virksomheder mulighed for at forelægge konkrete tvivlsspørgsmål for Erhvervsstyrelsen og få styrelsens vurdering heraf.

I forhold til kontrol opnået ved særlige økonomiske aftaler efter nr. 5 nedenfor, adskiller kontrol efter nr. 4 sig ved, at kontrol eller betydelig indflydelse efter nr. 4 i højere grad vedrører ledelsesmæssige forhold, mens kontrol eller betydelig indflydelse efter nr. 5 også kan være af mere økonomisk karakter. Kriterierne for kontrol eller betydelig indflydelse efter nr. 4 vil som nævnt blive beskrevet nærmere i en vejledning udstedt af Erhvervsstyrelsen, mens kriterierne for kontrol eller betydelig indflydelse efter nr. 6 vil blive præciseret i nærmere regler efter lovforslagets § 7, stk. 2.

I nr. 5 foreslås det, at en særlig økonomisk aftale defineres som et joint venture samt en drifts-, leverandør- eller serviceaftale, der indgås med en virksomhed hjemmehørende i Danmark omfattet af § 3, stk. 1, eller en anden enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, hvis en udenlandsk investor derved opnår kontrol eller betydelig indflydelse på virksomheden eller enheden.

En særlig økonomisk aftale giver typisk ikke kontrol eller betydelig indflydelse i selskabsretlig forstand, men kan efter omstændighederne give økonomisk kontrol eller betydelig økonomisk indflydelse på en virksomhed, herunder navnlig på forretningskritiske områder i virksomheden som f.eks. virksomhedens udviklings- eller driftsaktiviteter. Lovforslaget indeholder i den foreslåede § 7 regler om tilladelse til sådanne aftaler, hvis de vedrører særligt følsomme sektorer og aktiviteter efter den foreslåede § 6, og for aftaler på andre områder indeholder den foreslåede § 11 bestemmelser om anmeldelse. Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 14 iværksætte en undersøgelse af sådanne aftaler, hvis de ikke er anmeldt efter § 11.

De særlige økonomiske aftaler, som er omfattet af den foreslåede definition, og dermed af lovforslagets §§ 7 og 11, kan beskrives nærmere således:

Joint ventures: Er en betegnelse for et erhvervsmæssigt samvirke, f.eks. hvor to eller flere virksomheder går sammen om en bestemt aktivitet. Samvirket kan være formaliseret i en særlig juridisk enhed, en fælles erhvervsdrivende virksomhed, som f.eks. ejes af to deltagende virksomheder med 50 pct. af ejerandele og stemmerettigheder hver. I så fald er der tale om en erhvervsdrivende virksomhed, som vil være omfattet af den foreslåede nr. 7. Et joint venture kan imidlertid også være et aftalebaseret samvirke om at gennemføre fælles nærmere afgrænsede aktiviteter. Der kan f.eks. være tale om en aftale mellem en udenlandsk virksomhed fra lande uden for EU og EFTA og en dansk virksomhed omfattet af den foreslåede § 3 om at samarbejde om udvikling af ny teknologi, som er kritisk efter den foreslåede § 6.

Et sådant joint venture vil typisk fastlægge aftalens genstand (udvikling af den pågældende teknologi), tidsplan (hvornår udviklingen skal være afsluttet), beslutningskompetence (hvem træffer beslutning i det pågældende joint venture og eventuel stemmefordeling), økonomi (hvordan bidrager de deltagende virksomheder til finansieringen) samt rettigheder (hvem har retten til at producere og markedsføre den pågældende teknologi). Som nævnt ovenfor vil et sådant joint venture ikke være omfattet af tilladelseskrav, alene fordi det vedrører kritisk teknologi, men det kræves tillige, at den udenlandske virksomhed opnår kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed som helhed eller på forretningskritiske processer i denne. I det beskrevne eksempel kan det være tilfældet, hvis den pågældende teknologi er afgørende for den danske virksomheds fremtidige drift, eller hvis aftalen om joint venture vedrører samtlige eller hovedparten af udviklingsaktiviteterne eller forretningskritiske udviklingsaktiviteter i den danske virksomhed.

Også offentlige forskningsinstitutioner indgår aftaler om salg eller licens på udnyttelse af egne immaterielle rettigheder i forbindelse med samarbejdsaftaler. Samarbejdsaftaler om forskning og udvikling mellem udenlandske virksomheder og danske forsknings- og uddannelsesinstitutioner vil være omfattet af bestemmelsen, hvis der bliver indgået en aftale mellem den udenlandske virksomhed og den danske forsknings- eller uddannelsesinstitution om udvikling af nye teknologier f.eks. på sundhedsområdet, som har karakter af et joint venture, jf. de ovenfor beskrevne kendetegn for en joint venture-aftale. Det følger heraf, at aftalen bl.a. skal fastlægge bestemmelser om ledelsen af udviklingsprojektet, parternes indbyrdes rettigheder samt finansiering. Det forudsætter dog, at forsknings- og uddannelsesinstitutioner medtages under lovforslagets anvendelsesområde i forbindelse med at der fastsættes nærmere regler om andre danske enheder, jf. den foreslåede § 3, stk. 3. Derimod vil eventuelle tilskud eller gaver fra udenlandske virksomheder til forsknings- og udviklingsprojekter med en dansk forsknings- eller uddannelsesinstitution ikke være omfattet af bestemmelsen.

Ved offentlige forskningsinstitutioners indgåelse af aftaler med private om forskningssamarbejde eller salg af forskningsbaserede ydelser vil det ofte fremgå af den indgåede samarbejdsaftale, hvorledes der skal forholdes med eventuelle immaterielle rettigheder, som måtte udspringe af aktiviteten undervejs. En udbredt aftalekonstruktion er her, at den private part får option på senere at kunne forhandle en købs- eller licensaftale på plads, når og hvis der opstår opfindelser, som er egnede til kommerciel udnyttelse. De nærmere vilkår for overdragelsen af immaterielle rettigheder er således ikke fastlagt på aftaletidspunktet – f.eks. om den private partner får mulighed for et erhverve rettighederne, får eksklusiv eller ikke-eksklusiv licens på at udnytte rettighederne inden for særlige markeder og f.eks. også får mulighed for at udstede sublicens til andre.

Muligheden for at kunne indgå samarbejdsaftaler med indbygget option på senere forhandling af immaterielle rettigheder vurderes som et vigtigt redskab til at kunne tiltrække private udenlandske samarbejdspartnere og international medfinansiering til danske forskningsinstitutioner. Tidsforbruget og fleksibiliteten i forbindelse med sådan aftaleindgåelse opfattes af private virksomheder som en væsentlig parameter. Hvor Erhvervsstyrelsen på forhånd har godkendt optionsbestemmelsen i en samarbejdsaftale, kan det lægges til grund, at en efterfølgende licens- eller salgsaftale, som udmønter optionen, ikke vil kræve særskilt godkendelse på ny, medmindre der er aftalt eller fastsat særskilt vilkår herom, jf. de foreslåede §§ 16 og 17.

Drifts-, service- og leverandøraftaler: Mange virksomheder indgår aftaler om drift, services eller leverancer, som har væsentlig betydning for at holde virksomheden kørende. En driftsaftale kan f.eks. vedrøre driften af virksomhedens logistikfunktioner, en serviceaftale kan vedrøre rengøring af virksomheden og en leverandøraftale kan vedrøre leverancer af råvarer eller komponenter, som indgår i virksomhedens produktion. Sådanne aftaler vil typisk ikke være forbundet med indflydelse på virksomhedens forhold, og der skal derfor foreligge særlige forhold for, at sådanne aftaler er omfattet af den foreslåede bestemmelse. Der kan f.eks. være tale om aftaler om levering af komponenter, der indgår i kritisk teknologi, som virksomheden udvikler og fremstiller, og hvor leverandøren kun vanskeligt kan udskiftes med en anden (substituering). Hvis en sådan aftale indgås med en udenlandsk leverandør fra et land uden for EU eller EFTA i en virksomhed i en særligt følsom sektor, kan den medføre trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden i Danmark. Derimod er driftsaftaler som almindelige rengøringsaftaler og cloud-aftaler, dvs. aftaler om elektronisk dokumentarkivering, og serviceaftaler om f.eks. vedligeholdelse af virksomhedens vognpark eller om bogførings- og regnskabsfunktioner ikke omfattet af bestemmelsen, medmindre de er indgået på usædvanlige vilkår, som f.eks. uopsigelige mangeårige aftaler, og den pågældende leverandør kun vanskeligt kan udskiftes med en anden (substituering).

I nr. 6 foreslås at definere kontrol eller betydelig indflydelse i en virksomhed som bestemmende indflydelse på beslutninger om ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold i en virksomhed eller på forretningskritiske områder i en virksomhed.

Efter lovforslaget kan en udenlandsk investor opnå kontrol eller betydelig indflydelse på en virksomhed her i landet enten ved erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder eller tilsvarende kontrol ved andre midler i en virksomhed eller ved indgåelse af en særlig økonomisk aftale med en virksomhed. I begge henseender skal der foretages en vurdering af, om erhvervelsen eller aftalen giver den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse over virksomheden, og dette defineres nærmere i nr. 6

Kontrol og indflydelse defineres ikke alene i forhold til generelle ledelsesmæssige dispositioner, således som det kendes fra sædvanlige selskabsretlige definitioner af kontrol, men også som kontrol over eller betydelig indflydelse på finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold i virksomheden, hvilket navnlig er relevant i forhold til særlige økonomiske aftaler, jf. den foreslåede nr. 5. Hvis en udenlandsk investor vurderes at opnå kontrol på blot ét af de nævnte forhold, vil der være tale om kontrol eller betydelig indflydelse efter den foreslåede definition, selvom kontrollen ikke omfatter den generelle ledelse af virksomheden.

Kontrollen eller den betydelige indflydelse skal dog angå virksomhedens beslutninger på de anførte forhold, og der skal således være tale om en ledelsesmæssig kontrol. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at den udenlandske investor opnår en vis medindflydelse i virksomheden på de omfattede forhold, idet der skal være tale om en bestemmende indflydelse, dvs. at virksomheden afgiver reel ledelsesmæssig kompetence vedrørende det pågældende forhold.

Efter den foreslåede formulering er det tilstrækkeligt, at kontrollen eller den betydelige indflydelse vedrører forretningskritiske områder i virksomheden. Kontrollen behøver således ikke at vedrøre virksomheden som helhed, eller alle virksomhedens udviklingsaktiviteter eller driftsmæssige forhold. Hvis den udenlandske investor opnår kontrol med en enkelt udviklingsaktivitet, som er afgørende for virksomhedens fremtidige vækstmuligheder, vil der være tale om kontrol eller betydelig indflydelse efter den foreslåede definition. Det samme er tilfældet, hvis den udenlandske investor opnår kontrol med en enkelt driftsfunktion, som er afgørende for virksomhedens samlede drift.

I nr. 7 foreslås en definition af begrebet virksomhed til at omfatte alle erhvervsdrivende virksomheder uanset organisationsform.

Definitionen omfatter således både kapitalselskaber med begrænset ansvar, virksomheder med personligt ansvar, fonde og foreninger, enkeltmandsvirksomheder m.v. Det gør ingen forskel, om der er tale om virksomheder under offentligt tilsyn som f.eks. erhvervsdrivende fonde og revisionsvirksomheder. Definitionen omfatter også virksomheder under Finanstilsynets tilsyn, herunder virksomheder omfattet af lov om finansielle virksomheder.

Til § 5

I forhold til gældende regler om kontrol og indflydelse findes der i selskabslovgivningen regler herom bl.a. i forhold til afgrænsning af, hvornår der foreligger en koncern. Det følger af selskabslovens § 7, at såvel besiddelse af ejerandele eller stemmerettigheder som tilsvarende kontrol ved andre midler (faktisk kontrol) f.eks. ved aftale om indflydelse på virksomhedens ledelse kan medføre, at der anses at foreligge en koncern. Der findes også bestemmelser om kontrol og indflydelse i de selskabsretlige regler om registrering af den reelle ejer af virksomheder. Efter disse regler anses for reel ejer den, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, jf. f.eks. selskabslovens § 5, nr. 25.

De foreslåede bestemmelser i kapitel 2 fastlægger rammerne for den sektorspecifikke screeningsordning, hvorefter der kræves tilladelse til investeringer og særlige økonomiske aktiviteter inden for særligt følsomme sektorer og aktiviteter.

Det foreslås i § 5, stk. 1, at en udenlandsk investor, der har til hensigt at foretage en udenlandsk direkte investering ved at erhverve en kvalificeret andel i en virksomhed hjemmehørende i Danmark inden for

særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af § 6, på forhånd skal ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til investeringen.

Det er uden betydning, hvordan erhvervelsen sker, jf. definitionen af udenlandsk direkte investering i den foreslåede § 4, nr. 4.

Det foreslås i *stk. 2*, at der ved en kvalificeret andel betragtes en direkte eller indirekte besiddelse af eller kontrol over mindst 10 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne eller tilsvarende kontrol ved andre midler.

Bestemmelsen finder anvendelse både ved en samlet investering på mindst 10 pct., og hvis en eksisterende mindre ejerandel eller andel af stemmerettigheder forøges ved erhvervelse af yderligere andele til mindst 10 pct. Bestemmelsen finder anvendelse på alle udenlandske investorer, der er omfattet af § 2, herunder både investorer fra EU- og fra EFTA-lande og andre tredjelande, samt danske virksomheder, som er datterselskab af eller kontrolleret af udenlandske investorer, jf. § 2, stk. 2.

Ved andre midler forstås, at der på anden måde opnås kontrol eller indflydelse over ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold. Som eksempler kan nævnes aftaler om, at væsentlige ledelsesmæssige beslutninger om finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold skal godkendes af den udenlandske investor, eller aftaler om at den udenlandske investor skal deltage direkte i ledelsen af visse aktiviteter. Pant i en virksomhed eller deltagelse i et lånekonsortium vil ikke i sig selv udgøre kontrol eller betydelig indflydelse, men det vil afhænge af en vurdering af de konkrete omstændigheder, om pantet eller lånet er forbundet med en sådan indflydelse, at der kan siges at være tale om kontrol ved tilsvarende midler. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til § 4, nr. 6.

Det vil være en konkret vurdering, hvornår en kontrol ved andre midler er så omfattende, at den kan siges at svare til en kvalificeret ejerandel. Dette er imidlertid allerede tilfældet med de tilsvarende selskabsretlige definitioner, og det forventes, at praksis for anvendelse af de selskabsretlige definitioner kan danne udgangspunkt for vurderinger af kontrol efter investeringsscreeningsloven. Det gælder også i forhold til, hvorvidt pant i en virksomheds aktiver eller en udenlandsk deltager i et lånekonsortium giver en sådan ledelsesmæssig kontrol eller indflydelse, at der kan siges at være tale om tilsvarende kontrol ved andre midler.

Det forventes, at der i forbindelse med den løbende administration af investeringsscreeningsloven og indblik i andre landes tilsvarende administration vil blive indvundet erfaringer med vurderingen af, under hvilke omstændigheder der vil foreligge kontrol ved andre midler, således at Erhvervsstyrelsen kan udarbejde en vejledning i samarbejde med erhvervsorganisationerne, som kan hjælpe med fortolkningen af dette begreb. Indtil da har personer og virksomheder mulighed for at forelægge konkrete tvivlsspørgsmål for Erhvervsstyrelsen og få styrelsens vurdering heraf.

Det foreslås i *stk. 3*, at der ved beregning af ejerandele eller stemmerettigheder indgår andele fra koncernforbundne virksomheder eller nærtbeslægtede personer, samt tegningsretter og købsoptioner af kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres.

Bestemmelsen har til formål at forhindre omgåelse af reglerne.

Det foreslås i *stk. 4*, at stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved forøgelse af andelen, der medfører, at denne efter erhvervelsen vil udgøre eller overstige en grænse på henholdsvis 20 pct., 1/3, 50 pct., 2/3 eller 100 pct. af ejerandelen eller stemmerettighederne i den danske virksomhed.

Det foreslås således, at en udenlandsk investor, der allerede besidder en kvalificeret andel i en virksomhed, skal søge om fornyet tilladelse, når den samlede erhvervelse overstiger de ovennævnte grænseværdier. De foreslåede grænseværdier er fastsat ud fra de selskabsretlige regler, herunder de selskabsretlige regler om reelle ejere, og afspejler, at der ved disse grænseværdier opnås forskellige grader af øget kontrol eller betydelig indflydelse. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.3.

Det foreslås i *stk. 5*, at stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse ved stiftelse af nye virksomheder.

Ved såkaldte Greenfield-investeringer sker der stiftelse af en ny virksomhed hjemmehørende i Danmark, jf. den foreslåede definition af »udenlandsk direkte investering« i lovforslagets § 4, nr. 4 og »virksomhed« i § 4, nr. 7. Der er således ikke tale om, at en udenlandsk investor erhverver en kvalificeret andel i en eksisterende dansk virksomhed. Det vurderes imidlertid også relevant at medtage stiftelse af nye virksomheder i Danmark i særligt følsomme sektorer som investeringer under den sektorspecifikke tilladelsesordning. Udenlandske investorer vil med sådanne investeringer også kunne opnå kontrol eller betydelig indflydelse i nystiftede virksomheder, der vil kunne medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Endvidere vil bestemmelsen kunne medvirke til at forhindre omgåelse af loven. Det foreslås derfor i den foreslåede § 5, stk. 5, at tilladelseskravet og beregningen af kvalificerede andele i de foreslåede stk. 1-3 finder tilsvarende anvendelse for investeringer i form af stiftelse af nye virksomheder.

Det foreslås endelig i *stk. 6*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af stk. 1-3 ved stiftelse af nye virksomheder efter stk. 5 og om beregning af ejerandele eller stemmerettigheder efter stk. 3 og 4.

I forhold til stiftelse af nye virksomheder tænkes bemyndigelsen bl.a. at ville blive anvendt til at afgrænse visse typer af stiftelse af nye virksomheder, som ikke forventes at give anledning til trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og som derfor bør undtages fra krav om tilladelse efter § 5, så udenlandske investeringer ikke pålægges unødvendige begrænsninger. Dette kan eventuelt ske ved at fastsætte en bagatelgrænse, så f.eks. investeringer ved stiftelse af nye virksomheder på under 50 mio. kr. ikke omfattes.

De nærmere regler om stiftelse af nye virksomheder vil blive udarbejdet af Erhvervsstyrelsen efter inddragelse af relevante erhvervsorganisationer.

I forhold til beregning af ejerandele eller stemmerettigheder tænkes bemyndigelsen bl.a. at ville blive anvendt til at fastsætte regler om, hvem, der anses for nærtbeslægtede personer med investoren, og hvad der menes med koncernforbundne virksomheder m.v.

Til § 6

Efter lovforslagets § 5, stk. 1 og § 7, stk. 1, skal der ansøges om tilladelse til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, hvis investeringen eller aftalen finder sted inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter.

Det foreslås i § 6, *stk. 1*, at særligt følsomme sektorer og aktiviteter i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden, som nævnt i § 5, stk. 1, og § 7, stk. 1, omfatter følgende:

1. Virksomheder inden for forsvarssektoren.
2. Virksomheder inden for it-sikkerhedsfunktioner eller behandling af klassificerede oplysninger.
3. Virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse, som defineret i § 2, nr. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 med senere ændringer.
4. Virksomheder inden for anden kritisk teknologi end nr. 1-3.
5. Virksomheder inden for kritisk infrastruktur.

Det foreslås i *stk. 2*, at erhvervsministeren efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der er omfattet af stk. 1.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler, der nærmere præciserer og afgrænser de særligt følsomme sektorer og aktiviteter, der fremgår af stk. 1. Bemyndigelsen vil dermed ikke kunne anvendes til at fastsætte regler, der indsnævrer eller udvider de sektorer og aktiviteter, der er oplistet i stk. 1.

Det er hensigten, at der ved fastsættelsen af nærmere regler om de særligt følsomme sektorer og aktiviteter i stk. 1, vil blive lagt vægt på følgende:

For så vidt angår virksomheder inden for forsvarssektoren er det hensigten at afgrænse disse virksomheder til enheder, der udvikler eller producerer våben, krigsmateriel eller anden teknologi til militær anvendelse, eller som leverer tjenester, som er vigtige for det danske forsvar.

For så vidt angår virksomheder, der producerer produkter med dobbelt anvendelse (dual-use produkter) er det hensigten at afgrænse disse til virksomheder, der producerer dual-use produkter, som defineret i artikel 2, nr. 1 i Rådets forordning (EF) nr. 428/2009 med senere ændringer, og hvor dual-use produkterne er opført i forordningens bilag I, den såkaldte kontrolliste.

For så vidt angår virksomheder, der producerer produkter med it-sikkerhedsfunktioner, der anvendes til klassificerede oplysninger, er det hensigten at afgrænse disse til virksomheder, der udvikler, producerer eller vedligeholder produkter med it-sikkerhedsfunktioner eller leverer tjenester, der anvendes til at behandle klassificerede oplysninger.

For så vidt angår virksomheder, der producerer anden kritisk teknologi, vil der være tale om kritisk teknologi, som ikke er omfattet af våbeneksportreglerne eller opført i dual-use forordningens kontrolliste, men som har et lignende kritisk potentiale. Der kan f.eks. være tale om nyudviklet teknologi, som på nuværende tidspunkt ikke er, men påtænkes omfattet af eksportkontrolreglerne f.eks. inden for områderne for kunstig intelligens, robotteknologi, 3D-print, luft- og rumfart og energilagring og kvante- og nuklear-teknologi.

Det foreslås, at definere kritisk infrastruktur som: »Infrastruktur - herunder faciliteter, systemer, processer, netværk, teknologier, aktiver samt serviceydelser - som er nødvendige for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner«. Definitionen indgår i en 'tragtbaseret model', som regeringen har fastlagt på baggrund af anbefaling fra en tværministeriel arbejdsgruppe om kritisk infrastruktur. Modellen består af tre dele:

1. En inddeling af samfundet i *samfundsvigtige områder/sektorer*.
2. En definition af *samfundsvigtige funktioner*, der er under de samfundsvigtige områder/sektorer.
3. En definition af *kritisk infrastruktur*, der understøtter de samfundsvigtige funktioner (jf. ovenfor).

En tværministeriel arbejdsgruppe har fået i opdrag af regeringen at foretage en kortlægning af kritisk infrastruktur i Danmark, som er nødvendig for at opretholde eller genoprette samfundsvigtige funktioner.

Baseret på nationale og internationale erfaringer, herunder særligt tidligere arbejde fra Beredskabsstyrelsen, defineres følgende 15 sektorer/områder som samfundsvigtige: Energi (gas, el, olie, vand), Informations- og Kommunikationsteknologi (IKT), transport, beredskab og civilbeskyttelse, sundhed, sociale forhold, drikkevand og fødevarer, spildevand og renovation, finans og økonomi, uddannelse og forskning, meteorologi, forsvar samt efterretnings- og sikkerhedstjeneste, udenrigstjeneste, myndighedsudøvelse generelt samt tværgående krisestyring.

Erfaringerne fra kortlægningen vil kunne danne grundlag for den nærmere fastsættelse af, hvad der kan henregnes som samfundsvigtige funktioner og underliggende kritisk infrastruktur i Danmark, idet det vurderes, at der blandt de ovennævnte samfundsvigtige områder kan være infrastruktur, der vil udgøre kritisk infrastruktur.

Det foreslås, at de relevante erhvervsorganisationer m.v. vil blive inddraget ved udformningen af de nærmere regler, ligesom der forudsættes en bred offentlig høring inden udstedelsen af de bekendtgørelser, der skal udmønte de nærmere regler om særligt følsomme sektorer og aktiviteter.

Til § 7

Det foreslås i § 7, stk. 1, at en udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i lovforslagets § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, der har til hensigt at indgå en særlig økonomisk aftale inden for en særligt følsom sektor eller aktivitet, der er omfattet af § 6, med en virksomhed hjemmehørende

i Danmark, eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, på forhånd skal ansøge Erhvervsstyrelsen om tilladelse til aftalen.

Efter definitionen i den foreslåede § 4, nr. 5 omfatter særlige økonomiske aftaler joint ventures samt visse drifts-, service- og leverandøraftaler. Sådanne aftaler er således omfattet af kravet om tilladelse hvis de indgås mellem en udenlandsk investor, jf. den foreslåede § 2, og en dansk virksomhed, jf. den foreslåede § 3, hvis den danske virksomhed hører til inden for de særligt følsomme sektorer eller aktiviteter, der foreslås i § 6, og hvis aftalen giver den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed. Alle tre betingelser skal være opfyldt for, at sådanne særlige økonomiske aftaler omfattes af tilladelseskravet.

Der skal således for det første være tale om, at den danske virksomhed indgår aftalen med en udenlandsk statsborger, jf. den foreslåede § 2, stk. 1, eller en virksomhed omfattet af den foreslåede § 2, stk. 2 eller en enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5.

Der foreslås dog, at der efter lovforslagets § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, gælder særlige undtagelser for statsborgere og virksomheder fra EU- og EFTA-lande med henblik på at sikre fri udveksling af tjenesteydelser i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) 2006/123. Det følger af disse undtagelser, at kravet om tilladelse til at indgå særlige økonomiske aftaler ikke gælder i forhold til statsborgere fra EU- og EFTA-lande, der er omfattet af undtagelsen efter § 2, stk. 1, 2. pkt. Kravet om tilladelse foreslås heller ikke at gælde for virksomheder hjemmehørende i disse lande, medmindre virksomheden er under kontrol eller betydelig indflydelse fra statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA, eller af virksomheder, der er hjemmehørende uden for EU eller EFTA, jf. lovforslagets § 2, stk. 3. På samme måde gælder kravet om tilladelse heller ikke for virksomheder hjemmehørende i Danmark, medmindre den danske virksomhed er en dattervirksomhed af en virksomhed, der er hjemmehørende uden for EU og EFTA, jf. den foreslåede § 2, stk. 2, nr. 2, og stk. 3, eller en virksomhed, som personer eller en virksomhed, der ikke er hjemmehørende i EU og EFTA, har kontrol med eller betydelig indflydelse på, jf. den foreslåede § 2, stk. 2, nr. 3, og stk. 3.

Der skal for det andet være tale om, at aftalen vedrører virksomheder efter definitionen i den foreslåede § 4, nr. 7, eller enheder omfattet af regler fastsat efter den foreslåede § 3, stk. 3, i særligt følsomme sektorer eller aktiviteter, jf. afgrænsningen heraf efter den foreslåede § 6. Det er således alene aftaler, som vedrører virksomheder inden for forsvarssektoren, virksomheder inden for it-sikkerhedsfunktioner, virksomheder der producerer produkter med dobbelt anvendelse, virksomheder inden for anden kritisk teknologi eller virksomheder inden for kritisk infrastruktur, som er omfattet af tilladelseskravet. Uden for disse særligt følsomme sektorer finder den foreslåede § 11 om anmeldelse af særlige økonomiske aftaler anvendelse.

For det tredje skal aftalen give den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed for at være omfattet af tilladelseskrav. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at aftalen giver kontrol eller betydelig indflydelse på afgrænsede aktiviteter eller aktiver i virksomheden, men der skal være tale om kontrol eller betydelig indflydelse på ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold på forretningskritiske områder af virksomheden. Det følger heraf, at kontrol eller betydelig indflydelse ikke er begrænset til ledelsesmæssige forhold og beslutninger for virksomheden som helhed, men også vedrører økonomisk indflydelse i virksomheden på forretningskritiske områder, herunder f.eks. virksomhedens udviklingsaktiviteter.

Tilfælde, hvor den udenlandske aktør ved samarbejdet eller aftalen opnår en sikkerhedstruende indsigt i den danske virksomhed, men ikke i øvrigt opnår kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, omfattes ikke af krav om tilladelse. Sådanne tilfælde vil i stedet være omfattet af lov nr. 309 af 25. april 2018 om forretningshemmeligheder, som indeholder regler om beskyttelse mod ulovlig erhvervelse, brug og videregivelse af forretningshemmeligheder.

Der kan være tale om kontrol eller betydelig indflydelse som følge af særlige økonomiske aftaler, hvis

den udenlandske investor, herunder danske virksomheder, som er kontrolleret af udenlandske statsborgere eller virksomheder uden for EU og EFTA, kun vanskeligt kan substitueres med en anden leverandør, eller aftalen har en flerårig uopsigelig karakter og dermed indebærer en længerevarende binding. Der kan også være tale om kontrol eller betydelig indflydelse, hvis den udenlandske investor som følge af aftalen opnår mulighed for, f.eks. ved fysisk eller elektronisk adgang at kunne forstyrre driften eller forretningskritiske dele af driften af den danske virksomhed, og dette er af betydning for national sikkerhed eller offentlig orden.

Ligesom for udenlandske direkte investeringer efter den foreslåede § 5 påhviler kravet om at søge om tilladelse, inden der indgås en særlig økonomisk aftale, som er omfattet af loven, den udenlandske investor og ikke den danske virksomhed. Den danske virksomhed har derfor ikke nogen pligt til at gennemføre en *due diligence*-undersøgelse, dvs. en undersøgelse af en virksomhed eller et aktiv inden underskrivelsen af en kontrakt med eller om den pågældende virksomhed, inden den indgår en særlig økonomisk aftale. Dog vil danske virksomheder, som er omfattet af det foreslåede § 2, stk. 2, nr. 2 og 3, og stk. 3, fordi udenlandske statsborgere eller virksomheder fra lande uden for EU og EFTA har kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, være omfattet af det foreslåede lovkrav om at søge tilladelse. Sådanne virksomheder skal derfor undersøge, om aftalen er omfattet af tilladelseskra- vet, inden den indgås.

Det vil kræve en samlet vurdering af en række forskellige konkrete forhold at afgøre, om en udenlandsk investor ved den særlige økonomiske aftale opnår kontrol eller betydelig indflydelse på forhold i virksomheden, der kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og dermed kræver tilladelse, inden den kan indgås.

Dette er baggrunden for, at erhvervsministeren i den foreslåede § 7, stk. 2, bemyndiges til efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren at kunne fastsætte nærmere regler om hvilke aftaler, der omfattes af tilladelseskra- vet efter § 7, stk. 1.

Sådanne regler vil kunne indeholde nærmere kriterier for, hvornår aftaler omfattes af tilladelseskra- vet, så det bliver så let og enkelt som muligt for udenlandske investorer og danske virksomheder at vurdere, om en påtænkt aftale af de omfattede typer kræver tilladelse. Ved udformningen af sådanne kriterier vil de relevante erhvervsorganisationer blive inddraget, så kriterierne i videst muligt omfang svarer til gældende praksis i erhvervslivet og imødekommer erhvervslivets behov for tydelige kriterier.

Til § 8

Det foreslås i § 8, stk. 1, 1. pkt., at Erhvervsstyrelsen senest 60 hverdage efter modtagelsen af en fuld- stændig ansøgning om tilladelse efter §§ 5 eller 7 meddeler, om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan tillades efter § 9, stk. 1 eller 2, eller skal forelægges for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1.

Den foreslåede tidsfrist på 60 hverdage vil sikre, at den udenlandske investor og den danske virksomhed, som er målet for investeringen eller aftalen, vil opnå den fornødne sikkerhed for inden for en rimelig tidshorisont at få oplyst, om investeringen eller aftalen vil kunne tillades, eller om der kræves yderligere undersøgelser for at afgøre, om investeringen eller aftalen vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og der derfor vil kunne gøres indgreb.

En betydelig del af undersøgelserne ved behandlingen af en screeningsansøgning vil bestå i at verificere oplysninger fra ansøger om ejerskabsforholdene i sagen, herunder hvem der reelt står bag en investering eller særlig økonomisk aftale (den reelle ejer), og om investoren selv eller andre parter i ejerskabskæden er eller har forbindelse til aktører, der kan påvirke national sikkerhed eller offentlig orden. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis investoren har forbindelse til regeringer eller fremmede magters militær, sikkerhedsstyrker eller efterretningstjenester. Erhvervsstyrelsen vil selv kunne foretage undersøgelser i

sagen, f.eks. ved at undersøge om der tidligere er givet afslag på dual-use eksport til investoren eller andre ejere bag investeringen eller aftalen, eller om disse f.eks. er omfattet af indefrysning eller andre restriktioner efter EU's sanktioner over for tredjelande, der er vedtaget med hjemmel i artikel 215 i TEUF. Endvidere vil Erhvervsstyrelsen foretage undersøgelser i eksisterende registre over ejerskabsforhold, bl.a. i Erhvervsstyrelsens register over reelle ejere og i private registre med oplysninger om globale selskaber og deres ejerforhold.

Herudover vil der være behov for at foretage høring af andre myndigheder i forbindelse med Erhvervsstyrelsens indledende undersøgelse. Relevante myndigheder vil navnlig kunne være Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) og Politiets Efterretningstjeneste (PET) og vedkommende ressortministerium, men vil i øvrigt afhænge af en samlet vurdering på baggrund af sagens karakter og de konkrete omstændigheder.

Såfremt Erhvervsstyrelsens egne undersøgelser eller ét eller flere af høringssvarene vedrørende en given investering eller aftale giver anledning til betænkeligheder i forhold til mulige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, vil dette som udgangspunkt nødvendiggøre, at der er behov for at foretage nærmere undersøgelser i sagen.

Det foreslås, at frister for sagsbehandlingen beregnes som hverdage fastsat som mandage til fredage, og at fristen beregnes fra det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen har modtaget en fuldstændig oplyst og korrekt udfyldt ansøgning.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at fristen i 1. pkt. kan forlænges til 90 hverdage, hvis ansøgningen kræver nærmere undersøgelse, eller hvis den udenlandske investor afgiver tilsagn om afbødende foranstaltninger, herunder reviderede tilsagn, efter § 16.

Der findes således behov for, at Erhvervsstyrelsen i særlige tilfælde i særligt komplicerede sager, kan forlænge fristen til 90 hverdage. Der kan f.eks. være tale sager, hvor der er behov for nærmere undersøgelser og verifikation af ejerforholdene og om afklaring af investors eller andre parter eventuelle forbindelser til fremmede magter m.v.

Tidsfristen kan ligeledes forlænges til 90 hverdage i tilfælde, hvor investoren efter forhandling med Erhvervsstyrelsen har afgivet tilsagn om at afholde nærmere aftalte vilkår for gennemførelsen af investeringen med henblik på at afbøde en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, jf. også den foreslåede § 16.

Reviderede tilsagn omfatter tilfælde, hvor Erhvervsstyrelsen ikke finder, at de først afgivne tilsagn er fuldt tilstrækkelige, og investor herefter fremsætter reviderede tilsagn. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 16.

Det foreslås i *stk. 1, 3. pkt.*, at fristen kan forlænges yderligere efter anmodning fra den udenlandske investor.

Det findes således hensigtsmæssigt, at fristen kan forlænges, hvis den udenlandske investor har givet tilsagn om afbødende foranstaltninger, men den endelige aftale med Erhvervsstyrelsen om de nærmere vilkår ikke kan indgås inden for de foreslåede frister på henholdsvis 60 og 90 hverdage.

Det bemærkes, at fristerne i *stk. 1* er uden retsvirkning. Overskridelse af fristerne giver således ikke den udenlandske investor ret til at gennemføre investeringen eller aftalen, når der ikke er givet tilladelse hertil.

I overensstemmelse med principperne om god forvaltningsskik vil Erhvervsstyrelsen imidlertid, hvis fristerne i 1. og 2. pkt. overskrides, uden ugrundet ophold oplyse den udenlandske investor om, hvad sagen beror på, og hvornår en beslutning forventes at foreligge.

Erhvervsstyrelsen vil således være pligtig til at underrette en investor om, hvad sagen beror på, hvis fristen på henholdsvis 60 eller 90 hverdage for behandling af en fuldstændig oplyst ansøgning ikke overholdes.

Det foreslås i *stk. 2, 1. og 2. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen kan kræve alle oplysninger af den udenlandske

investor, som er nødvendige for at vurdere, om den påtænkte investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger fra den danske virksomhed eller enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.

Oplysningskravene til, om en investering eller aftale påvirker den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark, kan være mangeartede, og det vil derfor ikke være muligt på forhånd at konkretisere samtlige de oplysninger, der vil være nødvendige for at vurdere, om en konkret investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller den offentlige orden.

Hvis ansøgningen vedrører en udenlandsk direkte investering, der er omfattet af FDI-forordningens anvendelsesområde, vil Erhvervsstyrelsen som nationalt kontaktpunkt dog skulle stille en række oplysninger til rådighed for de andre medlemsstater og Kommissionen, jf. forordningens artikel 9, stk. 2-3, om oplysningskrav. Udover disse oplysninger vil Erhvervsstyrelsen efter forordningens artikel 9, stk. 3, i øvrigt skulle bestræbe sig på at afgive alle supplerende oplysninger efter anmodning fra andre EU-medlemsstater og Kommissionen.

Ved ansøgninger om tilladelser til særlige økonomiske aftaler vil der ligeledes være behov for at indhente oplysninger, som ikke på forhånd vil kunne specificeres, da de vil afhænge af de konkrete omstændigheder. Det foreslås derfor, at Erhvervsstyrelsen vil få adgang til at indhente oplysninger fra den danske virksomhed, f.eks. om virksomhedens ledelsesstruktur, forretningsområder, som er kritiske for virksomheden m.v. Der vurderes endvidere at være behov for at kunne indhente oplysninger fra den danske virksomhed til verifikation af oplysninger i ansøgningen og øvrige oplysninger fra den udenlandske investor.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at hvis de krævede oplysninger ikke udleveres til Erhvervsstyrelsen, eller ikke er bekræftet af en godkendt revisor efter stk. 3, kan styrelsen meddele den udenlandske investor, at ansøgningen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.

Dette betyder, at der ikke er givet tilladelse til investeringen eller aftalen, og at den derfor ikke lovligt kan gennemføres.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at afgivne oplysninger efter stk. 2, 1. pkt., eller regler udstedt i medfør af denne lov, ledsages af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven, om rigtigheden af disse oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter 1. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor.

En revisor vil ikke kunne afgive erklæring om alle typer af oplysninger, da det forudsætter, at der er tale om oplysninger, som kan verificeres. Den foreslåede bestemmelse finder alene anvendelse på oplysninger, der afgives af den udenlandske investor, idet det ikke vurderes nødvendigt med en revisorerklæring i de tilfælde, hvor der efter stk. 2, 1. og 2. pkt., indhentes oplysninger fra den danske virksomhed. Det forventes, at der kan fastsættes nærmere regler herom efter lovforslagets § 29, stk. 3.

Krav om en revisorerklæring forudsætter desuden, at Erhvervsstyrelsen har lavet en konkret vurdering af, at der er tale om oplysninger vedrørende forhold, som har væsentlig betydning for at kunne vurdere mulige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Udgifterne til en sådan revisorerklæring skal afholdes af den udenlandske investor. Ved afgivelse af en sådan erklæring skal revisor samtidig bekræfte, at revisor er uafhængig af den pågældende udenlandske investor.

Efter den foreslåede bestemmelse skal der være tale om en revisor, som er godkendt efter revisorloven. Der kan således både være tale om danske revisorer eller udenlandske revisorer, som er godkendt efter revisorloven til at udføre opgaver her i landet. Udenlandske revisorer eller revisionsvirksomheder, som ikke er godkendt efter revisorloven til at udføre opgaver her i landet, vil derimod ikke kunne afgive en erklæring efter det foreslåede stk. 3.

Det foreslås i *stk. 4*, at andre oplysninger, som Erhvervsstyrelsen har modtaget eller indhentet, herunder i forbindelse med koordination af screening af udenlandske investeringer i EU efter § 23, stk. 1, kan indgå i undersøgelser efter stk. 1.

Der vil f.eks. være tale om oplysninger, som Erhvervsstyrelsen som led i sin sagsbehandling modtager efter høring af andre relevante myndigheder, herunder bl.a. Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), men der kan også være tale om oplysninger, som fremgår af åbne kilder.

Endvidere vil Erhvervsstyrelsen som kontaktpunkt for FDI-forordningen, jf. den foreslåede § 23, skulle notificere en ansøgning, der vedrører en udenlandsk direkte investering, til EU, hvilket giver de andre medlemsstater og Kommissionen mulighed for at fremsætte bemærkninger eller afgive en udtalelse til investeringen, som Erhvervsstyrelsen vil skulle tage »behørigt hensyn« til. Bemærkninger fra andre medlemsstater eller Kommissionen vil således også kunne give anledning til undersøgelser hos Erhvervsstyrelsen af investeringen.

Det er således ikke alene oplysninger fra den udenlandske investor, som er afgørende for vurderingen af en ansøgning, men også oplysninger indhentet fra andre lande via screeningsmekanismen efter FDI-forordningen og oplysninger fra andre danske myndigheder og efterretningstjenester

Det foreslås i *stk. 5*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om ansøgning om tilladelse.

Det er hensigten, at bemyndigelsen skal anvendes til at fastsætte regler om de standardoplysninger, der som udgangspunkt altid vil skulle fremgå af en ansøgning. Der vil være tale om følgende oplysninger, der vedrører:

1. Ejersforholdet hos den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske investering planlægges eller er gennemført, herunder oplysninger om den endelige investor og deltagelse i kapitalen.
2. Den omtrentlige værdi af den udenlandske direkte investering.
3. Varerne, tjenesteydelserne og erhvervstransaktionerne hos den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske direkte investering planlægges eller er gennemført.
4. De medlemsstater, hvor den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske direkte investering planlægges eller er gennemført, foretager relevante erhvervstransaktioner.
5. Finansieringen af investeringen og kilden til den, på grundlag af de oplysninger, der er til rådighed for medlemsstaten.
6. Den dato, hvor den udenlandske direkte investering planlægges gennemført eller er gennemført.

Det er ligeledes hensigten, at der skal fastsættes regler om lignende standardoplysninger, der vil skulle indgå ved ansøgning om tilladelse til en særlig økonomisk aftale.

Bestemmelsen har sammenhæng med andre bemyndigelsesbestemmelser i lovforslaget, der fastsætter nærmere regler af betydning for ansøgningsprocessen, herunder nærmere regler om digital kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen og krav om særlige digitale ansøgningsskemaer, der fastsættes efter Erhvervsstyrelsens anvisning, jf. lovforslagets kapitel 10 om kommunikation m.v., og nærmere regler om sprogkrav, jf. lovforslagets kapitel 11.

Det foreslås i *stk. 6*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om ansøgning om tilladelse efter §§ 5 og 7.

Der er tale om lovpligtige tilladelser på områder, hvor Erhvervsstyrelsens sagsbehandling vil kunne være ganske omfattende, særligt i sager som kræver omfattende undersøgelser for at afdække mulige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Gebyret skal fastsættes således, at det over en 4-årig periode vil dække de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved behandlingen af investeringsansøgninger i de to kategorier. Prisfastsættelsen for dækning af omkostninger til behandling af

investeringsansøgninger skal beregnes i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning om prisfastsættelse.

Til § 9

Det foreslås i § 9, stk. 1, 1. pkt., at hvis Erhvervsstyrelsen finder, at en ansøgning om at erhverve en kvalificeret andel efter § 5 eller en ansøgning om en særlig økonomisk aftale efter § 7 ikke kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, udsteder Erhvervsstyrelsen tilladelse til investeringen eller aftalen.

Der vil dermed alene være adgang til at kunne gøre indgreb mod udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, hvis disse kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Hvis dette ikke er tilfældet, vil Erhvervsstyrelsen skulle udstede en tilladelse til investeringen efter lovforslagets § 5 eller aftalen efter lovforslagets § 7.

Det foreslås endvidere i stk. 1, 2. pkt., at tilladelse efter 1. pkt. kan meddeles på nærmere vilkår, hvis den udenlandske investor har afgivet tilsagn om vilkår efter § 16.

Der kan f.eks. være tale om vilkår, som er af økonomisk karakter, f.eks. begrænsning af investors ejerandel, af ledelsesmæssig karakter, f.eks. begrænsning af investors deltagelse i ledelsen af virksomheden, eller vilkår som retter sig mod at begrænse investors mulighed for at få indsigt i virksomheden på visse områder som f.eks. udvikling af kritisk teknologi. Der henvises herom til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16.

Det foreslås i stk. 2, at hvis ansøgningen er forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, kan ministeren tillade investeringen eller aftalen efter stk. 1.

Vurderer Erhvervsstyrelsen, at en ansøgt investering eller aftale efter lovforslagets §§ 5 eller 7 kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden, og denne risiko ikke vil kunne afbødes gennem aftalte vilkår, forelægger Erhvervsstyrelsen sagen for erhvervsministeren, der træffer afgørelse i sagen efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren og andre relevante ressortministre. Det er således erhvervsministeren, der efter forhandling med andre ministre træffer afgørelse, herunder om der kan gives tilladelse til ansøgningen. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 32.

Det foreslås i stk. 3, at hvis en virksomhed omfattet af § 2, stk. 2-4, eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, har fået tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter stk. 1, og der efterfølgende sker ændringer i forhold til, hvem der har kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden eller enheden, skal virksomheden eller enheden ansøge om ny tilladelse efter §§ 5 eller 7.

Hvis der efterfølgende sker en ændring i virksomhedens ejerforhold i forhold til, hvem der har kontrol med eller betydelig indflydelse på virksomheden, vil der således på ny skulle ansøges om tilladelse, hvis betingelserne for ansøgning efter § 5, stk. 1 og 2, eller § 7, stk. 1, er opfyldte.

Det vil ikke være enhver ændring i virksomhedens ejerforhold, som efter den foreslåede bestemmelse vil kræve, at der skal ansøges om en ny tilladelse, men alene ændringer som giver andre kontrol eller betydelig indflydelse på virksomheden. For virksomheder omfattet af de selskabsretlige regler om registrering af reel ejer af virksomheden, vil det være i de tilfælde, hvor virksomheden ændrer reel ejer.

Det foreslås i stk. 4, at Erhvervsstyrelsen kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse om tilladelse efter stk. 1 i følgende tilfælde:

1. Afgørelsen er truffet på grundlag af urigtige eller vildledende oplysninger fra parterne i sagen.
2. Parterne i afgørelsen overholder ikke aftalte vilkår.
3. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at søge om tilladelse ved forøgelse af andelen i virksomheden efter § 5, stk. 4.

4. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at indsende en årlig redegørelse, jf. § 16, stk. 2, eller § 17, stk. 2.

En afgørelse vil f.eks. kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis en tilladelse er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller ansøgeren bevidst har fortiet oplysninger med henblik på at bringe myndighederne i en vildfarelse.

En afgørelse vil ligeledes kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis parterne i sagen ikke overholder stillede vilkår, eller indsender den pligtmæssige årlige redegørelse om, hvordan de aftalte vilkår er overholdt, jf. lovforslagets § 16, stk. 2. Stillede vilkår kan i den forbindelse være aftalte vilkår, jf. lovforslagets § 16, eller fastsatte vilkår, jf. lovforslagets § 17, der har til formål at afbøde en sikkerhedsmæssig trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Endelig vil afgørelsen kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis en investor ikke ansøger om tilladelse ved efterfølgende erhvervelser af kvalificerede andele, der medfører at investeringen vil udgøre eller overstige grænserne, som foreslået i lovforslagets § 5, stk. 4, på henholdsvis 20 pct., 1/3, 50 pct., 2/3 eller 100 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i den danske virksomhed.

Det foreslås i *stk. 5*, at hvis erhvervsministeren har truffet afgørelse om tilladelse efter stk. 2 kan Erhvervsstyrelsen tilsvarende ændre eller tilbagekalde afgørelsen efter stk. 5.

Det vil således være Erhvervsstyrelsen, der har kompetencen til at ændre eller tilbagekalde en tilladelse efter stk. 4 som led i styrelsens kontrol efter lovforslagets § 25 med overholdelse af aftalte og fastsatte vilkår.

Det foreslås i *stk. 6*, at i tilfælde af at ændrede forhold medfører alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan erhvervsministeren tilbagekalde en tilladelse efter stk. 1.

Der skal således være tale om meget væsentlige tilbagekaldelsesgrunde, som kun kan forventes at foreligge i ganske særlige tilfælde, f.eks. hvis der indføres bindende EU-sanktioner om indefrysning, eller hvis Erhvervsstyrelsen får oplysninger fra Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) om, at en tidligere ukritisk investor nu vurderes som værende kritisk. Sådanne uopdagede forhold vil ikke kunne begrunde tilbagekaldelse efter den foreslåede bestemmelse, dvs. forhold som forelå allerede på afgørelsestidspunktet, men som myndighederne først bliver opmærksomme på efterfølgende. Der vil formentlig være tale om omstændigheder, som kan indebære, at der vil være tale om ekspropriation, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 21.

Med de foreslåede bestemmelser i stk. 4-6 fastlægger lovforslaget udtømmende i hvilke tilfælde, der kan ske tilbagekaldelse af en tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale. Der vil således ikke herudover kunne ske tilbagekaldelse med henvisning til den almindelige tilbagekaldelseslære.

Til § 10

De foreslåede bestemmelser i kapitel 3 fastlægger rammerne for den tværsektorielle screeningsordning, hvorefter en udenlandsk investor frivilligt vil kunne anmelde en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale, hvis investeringen eller aftalen vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark.

I forhold til gældende regler om kontrol og indflydelse findes der i selskabslovgivningen regler herom bl.a. i forhold til afgrænsning af, hvornår der foreligger en koncern. Det følger af selskabslovens § 7, at såvel besiddelse af ejerandele eller stemmerettigheder som tilsvarende kontrol ved andre midler (faktisk kontrol) f.eks. ved aftale om indflydelse på virksomhedens ledelse kan medføre, at der anses at foreligge en koncern. Der findes også bestemmelser om kontrol og indflydelse i de selskabsretlige regler om registrering af den reelle ejer af virksomheder. Efter disse regler anses den for reel ejer, der i sidste ende

direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer en tilstrækkelig del af ejerandelene eller stemmerettighederne, eller som udøver kontrol ved hjælp af andre midler, jf. f.eks. selskabslovens § 5, nr. 25.

Det foreslås i § 10, stk. 1, at en udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, kan indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en påtænkt eller gennemført udenlandsk direkte investering, hvis investeringen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og den udenlandske investor direkte eller indirekte opnår besiddelse af eller kontrol over mindst 25 pct. af ejerandelene eller stemmerettighederne i en virksomhed hjemmehørende i Danmark eller tilsvarende kontrol ved andre midler.

Det fremgår af lovforslagets § 2, stk. 1, 2. pkt., at bestemmelsen ikke finder anvendelse på udenlandske statsborgere fra EU- og EFTA-lande.

Det fremgår endvidere, af lovforslagets § 2, stk. 3, at bestemmelsen heller ikke finder anvendelse på virksomheder, der er hjemmehørende i et EU- eller EFTA-land, forudsat at virksomheden ikke er under kontrol eller betydelig indflydelse fra statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA, eller af virksomheder, der er hjemmehørende i et land uden for EU eller EFTA.

Det er uden betydning for anmeldelsen, hvordan den påtænkte eller gennemførte investering sker, jf. definitionen af udenlandsk direkte investering i den foreslåede § 4, nr. 4. Anmeldelsesbestemmelsen gælder dog ikke ved stiftelse af ny virksomhed i Danmark, da stiftelse af virksomheder alene vedrører virksomheder inden for de særligt følsomme sektorer og aktiviteter efter lovforslagets § 6.

Den frivillige anmeldelsesordning finder anvendelse både ved en samlet investering på mindst 25 pct. og hvis en eksisterende mindre ejerandel eller andel af stemmerettigheder forøges ved erhvervelse af yderligere andele til mindst 25 pct.

Ved andre midler forstås, at der på anden måde opnås kontrol eller indflydelse over ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold. Som eksempler kan nævnes aftaler om, at væsentlige ledelsesmæssige beslutninger om finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold skal godkendes af den udenlandske investor, eller aftaler om at den udenlandske investor skal deltage direkte i ledelsen af visse aktiviteter. Pant i en virksomhed eller deltagelse i et lånekonsortium vil ikke i sig selv udgøre kontrol eller betydelig indflydelse, men det vil afhænge af en vurdering af de konkrete omstændigheder, om pantet eller lånet er forbundet med en sådan indflydelse, at der kan siges at være tale om kontrol ved tilsvarende midler. Køb af en virksomheds aktiver kan også udgøre erhvervelse af kontrol eller betydelig indflydelse. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 4, nr. 4 og 6.

Det foreslås i stk. 2, at ved beregning af ejerandele eller stemmerettigheder indgår andele fra koncernforbundne virksomheder eller nærtbeslægtede personer samt tegningsretter og købsoptioner af kapitalandele, som aktuelt kan udnyttes eller konverteres.

Den frivillige anmeldelsesordning indebærer, at alle investeringer over tærskelværdien på 25 pct. vil kunne anmeldes, hvis investeringen vurderes at kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark. I praksis vil det dog kunne være vanskeligt for en udenlandsk investor at kunne afgøre, om en investering påvirker national sikkerhed eller offentlig orden, og om der derfor er behov for at anmelde investeringen. Som led i Erhvervsstyrelsens almindelige vejledningsforpligtelse kan en udenlandsk investor i tvivlstilfælde rette henvendelse til Erhvervsstyrelsen om, hvorvidt en investering vurderes at kunne falde inden for anvendelsesområdet. Erhvervsstyrelsen vil kunne vejlede om tilfælde, hvor investeringen klart falder uden for anvendelsesområdet. Herudover vil Erhvervsministeriet i samarbejde med relevante ministerier udarbejde en vejledning på området med angivelse af hvilke områder, udover de særligt følsomme områder under den sektorspecifikke screeningsordning, der især vurderes som følsomme, og hvor det derfor vil være relevant for den udenlandske investor at afklare, om der er behov for at foretage en anmeldelse.

Angivelsen af sådanne følsomme områder vil bl.a. kunne tage udgangspunkt i de områder, der fremgår

af FDI-forordningens artikel 4.1, og som er nævnt under faktorer, som medlemslandene kan tage i betragtning i overvejelserne om, hvorvidt en udenlandsk direkte investering vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden. Der henvises til pkt. 3.4. og pkt. 5.3.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Vejledningen vil også kunne give konkrete eksempler på kritiske investeringer, der ville kunne give anledning til bekymring i forhold til påvirkningen af national sikkerhed eller offentlig orden. Endelig kan også peges på vejledning i forhold til de afgørelseskriterier for myndighedernes vurdering af sikkerhedsrisici, der fremgår af den foreslåede § 15, stk. 1 og 2, og som også vil kunne være danne grundlag for en vurdering af, om der er behov for at foretage anmeldelse.

Det foreslås, at det vil være frivilligt at foretage en anmeldelse, og at anmeldelsen både kan vedrøre påtænkte investeringer og allerede gennemførte investeringer. Ved en anmeldelse vil en investor kunne opnå den fornødne sikkerhed for – også ved allerede gennemførte investeringer – at myndighederne kan godkende investeringen og dermed ikke efterfølgende vil kunne gøre indgreb mod investeringen ud fra hensynet til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Forslaget skal således ses i sammenhæng med den foreslåede § 14, hvor Erhvervsstyrelsen foreslås at få mulighed for at undersøge investeringer, der er omfattet af lovforslagets § 10, men som ikke er anmeldt, i op til 5 år efter, at investeringen er gennemført.

Det foreslås endelig i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om beregning af ejerandele eller stemmerettigheder efter *stk. 2*.

Bemyndigelsen tænkes bl.a. at ville blive anvendt til at fastsætte regler om, hvem, der anses for nærtbeslægtede personer med investoren, og hvad der menes med koncernforbundne virksomheder m.v.

Til § 11

Det foreslås i § 11, at en udenlandsk investor, som ikke er omfattet af undtagelserne i § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, kan indgive anmeldelse til Erhvervsstyrelsen af en påtænkt eller gennemført særlig økonomisk aftale med en virksomhed hjemmehørende i Danmark, eller en enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, hvis aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. § 7, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Anmeldelse af sådanne aftaler er frivillig for den udenlandske investor, ligesom det er tilfældet for erhvervelser efter den foreslåede § 10, men ligeledes tilsvarende kan Erhvervsstyrelsen, i op til 5 år efter at aftalen er indgået, beslutte at indlede en undersøgelse af en sådan aftale, hvis den ikke anmeldt, jf. den foreslåede § 14, og styrelsen har en formodning om, at investeringen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Hvis aftalen vurderes at kunne udgøre en sådan trussel, kan det bl.a. føre til et påbud om afvikling af aftalen.

Efter definitionen i den foreslåede § 4, nr. 5, omfatter særlige økonomiske aftaler joint ventures samt visse drifts-, service- og leverandøraftaler. Sådanne aftaler er således omfattet af den foreslåede bestemmelse om anmeldelse af særlige økonomiske aftaler, hvis de indgås mellem en udenlandsk investor, jf. den foreslåede § 2, og en dansk virksomhed, jf. den foreslåede § 3, og hvis aftalen giver den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed. Begge betingelser skal være opfyldte for, at sådanne særlige økonomiske aftaler omfattes af den foreslåede anmeldelsesordning.

Der skal således for det første være tale om, at den danske virksomhed indgår aftalen med en udenlandsk statsborger, jf. den foreslåede § 2, stk. 1, eller en virksomhed omfattet af den foreslåede § 2, stk. 2 eller en enhed omfattet af regler fastsat i medfør af stk. 5. Der foreslås dog, at der efter lovforslagets § 2, stk. 1, 2. pkt., og § 2, stk. 3, gælder særlige undtagelser for statsborgere og virksomheder fra EU- og EFTA-lande med henblik på at sikre fri udveksling af tjenesteydelser i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EF) 2006/123. Det følger af disse undtagelser, at anmeldelse af særlige økonomiske aftaler ikke gælder i forhold til statsborgere fra EU- og EFTA-lande, jf. § 2, stk. 1, 2. pkt. Anmeldelsesordningen foreslås heller ikke at gælde for virksomheder hjemmehørende i disse lande,

medmindre virksomheden er under kontrol eller betydelig indflydelse fra statsborgere fra et land uden for EU eller EFTA, eller af virksomheder, der er hjemmehørende uden for EU eller EFTA, jf. lovforslagets § 2, stk. 3. På samme måde gælder anmeldelse heller ikke for virksomheder hjemmehørende i Danmark, medmindre den danske virksomhed er en dattervirksomhed af en virksomhed, der er hjemmehørende uden for EU og EFTA, jf. den foreslåede § 2, stk. 2, nr. 2, og stk. 3, eller en virksomhed, som personer eller en virksomhed, der ikke er hjemmehørende i EU og EFTA, har kontrol med eller betydelig indflydelse på, jf. den foreslåede § 2, stk. 2, nr. 3, og stk. 3.

For det andet skal aftalen give den udenlandske investor kontrol eller betydelig indflydelse over den danske virksomhed for at være omfattet af anmeldelsesordningen. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at aftalen giver kontrol eller betydelig indflydelse på afgrænsede aktiviteter eller aktiver i virksomheden, men der skal være tale om kontrol eller betydelig indflydelse på ledelsesmæssige, finansielle, udviklings- eller driftsmæssige forhold på forretningskritiske områder af virksomheden. Det følger heraf, at kontrol eller betydelig indflydelse ikke er begrænset til ledelsesmæssige forhold og beslutninger for virksomheden som helhed, men også vedrører økonomisk indflydelse i virksomheden på forretningskritiske områder, herunder f.eks. virksomhedens udviklingsaktiviteter.

Tilfælde, hvor den udenlandske aktør ved samarbejdet eller aftalen opnår en sikkerhedstruende indsigt i den danske virksomhed, men ikke i øvrigt opnår kontrol eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed, omfattes ikke af anmeldelsesordningen.

Der kan være tale om kontrol eller betydelig indflydelse som følge af særlige økonomiske aftaler, hvis den udenlandske investor, herunder danske virksomheder, som er kontrolleret af udenlandske statsborgere eller virksomheder uden for EU og EFTA, kun vanskeligt kan substitueres med en anden leverandør, eller aftalen har en flerårig uopsigelig karakter og dermed indebærer en længerevarende binding. Der kan også være tale om kontrol eller betydelig indflydelse, hvis den udenlandske investor som følge af aftalen opnår mulighed for, f.eks. ved fysisk eller elektronisk adgang at kunne forstyrre driften eller forretningskritiske dele af driften af den danske virksomhed, og dette er af betydning for national sikkerhed eller offentlig orden.

Ligesom for anmeldelse af udenlandske direkte investeringer efter den foreslåede § 10 gælder bestemmelsen om anmeldelse af særlige økonomiske aftaler, som er omfattet af lovforslaget, den udenlandske investor og ikke den danske virksomhed. Den danske virksomhed behøver derfor ikke gennemføre en *due diligence*-undersøgelse, dvs. en undersøgelse af en virksomhed eller et aktiv inden underskrivelsen af en kontrakt med eller om den pågældende virksomhed, inden den indgår en særlig økonomisk aftale. Dog vil danske virksomheder, som er omfattet af de foreslåede § 2, stk. 2, nr. 2 eller 3, og stk. 3, fordi udenlandske statsborgere eller virksomheder fra lande uden for EU og EFTA har kontrol eller betydelig indflydelse på den danske virksomhed, være omfattet af den foreslåede § 11 om anmeldelse af særlige økonomiske aftaler og den foreslåede § 14 om mulighed for undersøgelse af aftaler, som ikke er anmeldt. Sådanne virksomheder bør derfor undersøge, om der er behov for at anmelde aftalen, inden den indgås.

Det vil således kræve en samlet vurdering af en række forskellige konkrete forhold at afgøre, om en udenlandsk investor ved den særlige økonomiske aftale opnår kontrol eller betydelig indflydelse på forhold i virksomheden, der kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og hvorfor der derfor er behov for at anmelde aftalen, inden den indgås.

Regler, som fastsættes efter den foreslåede § 7, stk. 2, om nærmere afgrænsning af, hvornår særlige økonomiske aftaler er omfattet af krav om tilladelse efter den foreslåede § 7, stk. 1, vil gælde tilsvarende for afgrænsning af, hvilke særlige økonomiske aftaler der omfattes af den foreslåede bestemmelser om anmeldelse i § 11.

Til § 12

Det foreslås i § 12, stk. 1, at Erhvervsstyrelsen undersøger, om en udenlandsk direkte investering eller

særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Anmeldelser kan principielt omfatte alle områder og dermed også helt ukritiske områder, der ikke påvirker den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Der forventes derfor ikke at være behov for en nærmere undersøgelse af alle anmeldelser, men at der vil være tale om en risikobaseret kontrol, jf. den foreslåede § 26.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen senest 60 hverdage efter modtagelsen af en fuldstændig anmeldelse efter §§ 10 eller 11 meddeler, om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan godkendes efter § 13, stk. 1 eller 2, eller skal forelægges erhvervsministeren efter § 32, stk. 1.

Den foreslåede tidsfrist på 60 hverdage vil sikre, at den udenlandske investor og den danske virksomhed, som er målet for investeringen eller aftalen, vil opnå den fornødne sikkerhed for inden for en rimelig tidshorisont at få oplyst, om investeringen eller aftalen vil kunne godkendes, eller om investeringen eller aftalen vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og der derfor er grundlag for at forelægge sagen for erhvervsministeren efter lovforslagets § 32, stk. 1.

Tidsfristen kan ikke som tidsfristen for tilladelser efter den foreslåede § 8, stk. 1, udvides med yderligere 30 dage med henblik på yderligere undersøgelser. Baggrunden herfor er, at det forventes, at der ikke vil være behov for at gennemføre så omfattende og komplicerede undersøgelser, som ved tilladelser efter lovforslagets §§ 5 og 7.

Tidsfristen forudsætter dog, at anmeldelsen er fuldstændig oplyst, dvs. at den udenlandske investor har medsendt alle de oplysninger, som kræves efter anmeldelsesskemaet og har afgivet de yderligere oplysninger, Erhvervsstyrelsen har krævet efter stk. 3.

Det bemærkes, at muligheden for at anmelde en investering eller aftale, principielt kan omfatte alle områder og dermed også helt ukritiske områder, der ikke kan udgøre trusler for den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og at en række investeringer og aftaler, der anmeldes må formodes at være foranlediget af, at investor alene ønsker at få sikkerhed for, at der ikke senere vil blive grebet ind overfor investeringen eller aftalen, jf. den foreslåede § 14.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at fristen kan forlænges yderligere efter anmodning fra den udenlandske investor.

I lighed med hvad der gælder for fristerne for ansøgning om tilladelse til investeringer eller aftaler efter lovforslagets § 8, findes det hensigtsmæssigt, at Erhvervsstyrelsen kan forlænge fristen i tilfælde, hvor den udenlandske investor har givet tilsagn om afbødende foranstaltninger, men den endelige aftale med Erhvervsstyrelsen om de nærmere vilkår for godkendelse ikke kan indgås inden for fristen på 60 hverdage.

Det foreslås i *stk. 3*, at Erhvervsstyrelsen kan afkræve den udenlandske investor alle oplysninger, som er nødvendige for at vurdere, om den påtænkte udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden i Danmark. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger hos den danske virksomhed med henblik på at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 3, stk. 3, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder. Hvis de krævede oplysninger ikke udleveres til Erhvervsstyrelsen eller ikke er bekræftet af en godkendt revisor efter stk. 5, kan styrelsen meddele den udenlandske investor, at anmeldelsen ikke kan behandles på det foreliggende grundlag.

I *stk. 4* foreslås, at andre oplysninger, som Erhvervsstyrelsen har modtaget eller indhentet, herunder i forbindelse med koordinering af screening af udenlandske investeringer i EU efter § 23, stk. 1, kan indgå i undersøgelser efter stk. 1.

Der vil f.eks. være tale om oplysninger, som Erhvervsstyrelsen som led i sin sagsbehandling modtager efter høring af andre relevante myndigheder, herunder bl.a. Politiets Efterretningstjeneste (PET) og Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), men der kan også være tale om oplysninger, som fremgår af åbne kilder.

Endvidere vil Erhvervsstyrelsen som kontaktpunkt for FDI-forordningen, jf. den foreslåede § 23, skulle notificere en ansøgning, der vedrører en udenlandsk direkte investering, til EU, hvilket giver de andre medlemsstater og Kommissionen mulighed for at fremsætte bemærkninger eller afgive en udtalelse til investeringen, som Erhvervsstyrelsen vil skulle tage »behørigt hensyn« til. Bemærkninger fra andre medlemsstater eller Kommissionen vil således også kunne give anledning til undersøgelser hos Erhvervsstyrelsen af investeringen.

Det er således ikke alene oplysninger fra den udenlandske investor som er afgørende for vurderingen af en anmeldelse, men også eventuelle oplysninger indhentet fra andre lande via screeningsmekanismen efter FDI-forordningen og oplysninger fra andre danske myndigheder og efterretningstjenester.

Det foreslås i *stk. 5*, at Erhvervsstyrelsen kan stille krav om, at afgivne oplysninger efter *stk. 2, 1. pkt.*, eller regler udstedt i medfør af denne lov, ledsages af en erklæring fra en revisor godkendt efter revisorloven, om rigtigheden af disse oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter *1. pkt.*, skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor.

Der henvises herom til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 29, *stk. 2*.

De foreslåede stykker 3-5 vedrører administrative bestemmelser vedrørende Erhvervsstyrelsens undersøgelser og sagsbehandling, oplysningspligter sagsbehandlingsfrister og reaktionsmuligheder. Det foreslås, at der gælder de samme bestemmelser, som for administrationen af den sektorspecifikke screeningsordning.

Det vurderes således, at investeringer eller aftaler, der anmeldes i lighed med investeringer eller aftaler under den sektorspecifikke tilladelsesordning i lovforslagets kapitel 2, vil kunne udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, hvorfor disse anmeldelser, vil skulle behandles på samme måde som investeringer eller aftaler efter tilladelsesordningen. Der vil derfor også gælde de samme oplysningspligter som i tilladelsessager, ligesom anmeldte investeringer vil skulle notificeres i EU, i overensstemmelse med FDI-forordningens krav. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 8.

De foreslåede stykker 6 og 7 indeholder bemyndigelsesbestemmelser til, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler.

Det foreslås i *stk. 6*. Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om procedurer for anmeldelse af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler.

Det er hensigten, at bemyndigelsen skal anvendes til at fastsætte regler om standardoplysninger, der som udgangspunkt altid vil skulle fremgå af en anmeldelse. Der vil være tale om følgende oplysninger, der vedrører:

1. Ejerforholdet hos den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske investering planlægges eller er gennemført, herunder oplysninger om den endelige investor og deltagelse i kapitalen.
2. Den omtrentlige værdi af den udenlandske direkte investering.
3. Varerne, tjenesteydelserne og erhvervstransaktionerne hos den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske direkte investering planlægges eller er gennemført.
4. De medlemsstater, hvor den udenlandske investor og den virksomhed, hvor den udenlandske direkte investering planlægges eller er gennemført, foretager relevante erhvervstransaktioner.
5. Finansieringen af investeringen og kilden til den, på grundlag af de oplysninger, der er til rådighed for medlemsstaten.
6. Den dato, hvor den udenlandske direkte investering planlægges gennemført eller er gennemført.

Det er ligeledes hensigten, at der skal fastsættes regler om lignende standardoplysninger, der vil skulle indgå ved anmeldelse af en særlig økonomisk aftale.

Bestemmelsen har sammenhæng med andre bemyndigelsesbestemmelser i lovforslaget, der fastsætter nærmere regler af betydning for anmeldelse af investeringer eller aftaler, herunder nærmere regler om digital kommunikation til og fra Erhvervsstyrelsen og krav om særlige digitale skemaer, der fastsættes efter Erhvervsstyrelsens anvisning, jf. lovforslagets kapitel 10 om kommunikation m.v., og nærmere regler om sprogkrav, jf. lovforslagets kapitel 11.

Det foreslås i *stk. 7*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte regler om betaling af gebyr for administration af reglerne om anmeldelse efter §§ 10 eller 11.

Der er tale om anmeldelser, hvor Erhvervsstyrelsens sagsbehandling vil kunne være ganske omfattende, særligt i sager som kræver omfattende undersøgelser for at afdække mulige trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden. Gebyret skal fastsættes således, at det over en 4-årig periode vil dække de gennemsnitlige langsigtede omkostninger ved behandlingen af investeringsansøgninger i de to kategorier. Prisfastsættelsen for dækning af omkostninger til behandling af investeringsansøgninger skal beregnes i overensstemmelse med Økonomistyrelsens vejledning om prisfastsættelse.

Til § 13

Det foreslås i § 13, *stk. 1*, at hvis Erhvervsstyrelsen finder, at en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, ikke udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, godkender Erhvervsstyrelsen investeringen eller aftalen.

Der vil dermed alene være adgang til at kunne gøre indgreb mod udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, hvis disse kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Hvis dette ikke er tilfældet, vil Erhvervsstyrelsen skulle godkende investeringen eller aftalen.

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen kan godkende den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale på nærmere vilkår, hvis den udenlandske investor har afgivet tilsagn om vilkår, jf. § 16.

Der kan f.eks. være tale om vilkår, som er af økonomisk karakter, f.eks. begrænsning af investors ejerandel, af ledelsesmæssig karakter, f.eks. begrænsning af investors deltagelse i ledelsen af virksomheden, eller vilkår som retter sig mod at begrænse investors mulighed for at få indsigt i virksomheden på visse områder som f.eks. udvikling af kritisk teknologi. Der henvises herom til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 16.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis anmeldelsen er forelagt for erhvervsministeren efter § 32, *stk. 1*, kan ministeren godkende investeringen eller aftalen efter *stk. 1* eller *2*.

Det følger heraf, at Erhvervsstyrelsen i sådanne tilfælde forelægger anmeldelsen for erhvervsministeren, jf. den foreslåede § 32, *stk. 1*.

Vurderer Erhvervsstyrelsen således, at en anmeldt investering eller aftale efter lovforslagets §§ 10 eller 11 kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden, og denne risiko ikke vil kunne afbødes gennem aftalte vilkår, forelægger Erhvervsstyrelsen sagen for erhvervsministeren, der træffer afgørelse i sagen efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren og andre relevante ressortministre. Det er således erhvervsministeren, der efter forhandling med andre ministre træffer afgørelse, herunder om den anmeldte investering eller aftale kan godkendes. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 32.

Det foreslås i *stk. 4*, at hvis Erhvervsstyrelsen ikke inden for 60 hverdage efter tidspunktet for anmeldelsen har givet den udenlandske investor underretning efter § 12, *stk. 2*, betragtes dette som en afgørelse om godkendelse af investeringen, medmindre Erhvervsstyrelsen har afgivet meddelelse om, at anmeldelsen

ikke kan behandles på det foreliggende grundlag efter § 12, stk. 3, eller den udenlandske investor har anmodet om en længere frist efter § 12, stk. 2.

Har Erhvervsstyrelsen således ikke seneste 60 hverdage efter at have modtaget en fuldstændig anmeldelse efter §§ 10 eller 11 meddelt den udenlandske investor, om investeringen eller aftalen kan godkendes eller kræver nærmere undersøgelser, betragtes investeringen eller anmeldelsen som godkendt af Erhvervsstyrelsen.

I modsætning til hvad der gælder for tidsfrister for behandling af ansøgninger om tilladelser efter lovforslagets §§ 5 eller 7, jf. den foreslåede § 8, stk. 1, og bemærkningerne hertil, har overskridelse af tidsfristen på 60 hverdage for godkendelse af en anmeldelse den retsvirkning, at anmeldelsen betragtes som godkendt. Den foreslåede bestemmelse har baggrund i, at en væsentlig del af de modtagne anmeldelser forventes at være uproblematisk i forhold til den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Den foreslåede bestemmelse om automatisk godkendelse gælder dog ikke, hvis Erhvervsstyrelsen har meddelt den udenlandske investor, at anmeldelsen som følge af manglende oplysninger ikke kan behandles på det foreliggende grundlag. Bestemmelsen finder heller ikke anvendelse, hvis den udenlandske investor selv har anmodet om en længere tidsfrist med henblik på at få afsluttet forhandlinger om aftale vilkår, der vil kunne føre til en godkendelse af anmeldelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at Erhvervsstyrelsen kan ændre eller tilbagekalde en afgørelse om tilladelse efter stk. 1 eller 2 i følgende tilfælde:

1. Afgørelsen er truffet på grundlag af urigtige eller vildledende oplysninger fra parterne i sagen.
2. Parterne i afgørelsen overholder ikke aftalte vilkår.
3. Parterne i afgørelsen overholder ikke pligten til at indsende en årlig redegørelse efter § 16, stk. 2, eller § 17, stk. 2.

En afgørelse vil f.eks. kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis en godkendelse er givet på baggrund af urigtige oplysninger, eller den udenlandske investor bevidst har fortiet oplysninger med henblik på at bringe myndighederne i en vildfarelse.

En afgørelse vil ligeledes kunne ændres eller tilbagekaldes, hvis parterne i sagen ikke overholder stillede vilkår, eller indsender den pligtmæssige årlige redegørelse om, hvordan de aftalte vilkår er overholdt, jf. lovforslagets § 16, stk. 2. Stillede vilkår kan i den forbindelse være aftalte vilkår, jf. lovforslagets § 16, eller fastsatte vilkår, jf. lovforslagets § 17, der har til formål at afbøde en sikkerhedsmæssig trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Det foreslås i *stk. 6*, at hvis erhvervsministeren har truffet afgørelse om godkendelse efter stk. 3 kan Erhvervsstyrelsen tilsvarende ændre eller tilbagekalde afgørelsen efter stk. 5.

Det vil således være Erhvervsstyrelsen, der har kompetencen til at ændre eller tilbagekalde en godkendelse efter stk. 5 som led i sin kontrol efter lovforslagets § 25 med overholdelse af aftalte eller fastsatte vilkår.

Det foreslås i *stk. 7*, at i tilfælde af at ændrede forhold medfører alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan erhvervsministeren tilbagekalde en godkendelse efter stk. 1.

Der skal således være tale om meget væsentlige tilbagekaldelsesgrunde, som kun kan forventes at foreligge i ganske særlige tilfælde, f.eks. hvis der indføres bindende EU-sanktioner om indefrysning, eller hvis Erhvervsstyrelsen får kritiske oplysninger fra f.eks. Politiets Efterretningstjeneste (PET) eller Forsvarets Efterretningstjeneste (FE) om, at en tidligere ukritisk investor nu vurderes som værende kritisk.

Såkaldte uopdagede forhold vil ikke kunne begrunde tilbagekaldelse efter den foreslåede bestemmelse, dvs. forhold som forelå allerede på afgørelsestidspunktet, men som man først bliver opmærksom på efterfølgende. Der vil formentlig være tale om omstændigheder, som kan indebære, at der vil være tale om ekspropriation, jf. bemærkningerne til den foreslåede § 21.

Med de foreslåede bestemmelser i stk. 5 og 6 fastlægger lovforslaget udtømmende i hvilke tilfælde, der kan ske tilbagekaldelse af en tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale. Der vil således ikke herudover kunne ske tilbagekaldelse med henvisning til den almindelige tilbagekaldelseslære.

Til § 14

Det foreslås i § 14, at hvis Erhvervsstyrelsen får formodning om, at en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af §§ 10 eller 11, men som ikke er anmeldt til Erhvervsstyrelsen, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan styrelsen beslutte at indlede en undersøgelse i op til 5 år fra investeringens eller aftalens gennemførelse. § 12 stk. 3-5, samt § 13 stk. 1-3, finder tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen finder anvendelse såvel på udenlandske direkte investeringer efter § 10, som på indgåelse af særlige økonomiske aftaler efter § 11.

Det fremgår af de foreslåede §§ 10 og 11, at det vil være frivilligt for den udenlandske investor at anmelde en investering eller aftale til Erhvervsstyrelsen. Manglende anmeldelse betyder således ikke, at investeringen eller aftalen ikke kan gennemføres.

Hvis en investering eller aftale ikke er anmeldt og godkendt af Erhvervsstyrelsen efter de foreslåede § 13, stk. 1 eller 2, og stk. 4, vil Erhvervsstyrelsen imidlertid af egen drift kunne indlede en undersøgelse, der både kan omfatte gennemførte som endnu ikke gennemførte investeringer og aftaler.

Det fremgår af den foreslåede § 27, at Erhvervsstyrelsen vil kunne iværksætte en undersøgelse, hvis Erhvervsstyrelsen får formodning om, at en ikke-anmeldt investering eller aftale vil kunne udgøre en trussel mod national sikkerhed eller offentlig orden. Erhvervsstyrelsen skal således foretage en sådan vurdering, inden styrelsen beslutter at iværksætte en undersøgelse. Undersøgelsen vil kunne blive foranlediget af efterretningsmæssige oplysninger, medieomtale eller andre henvendelser, der giver en formodning om, at investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 27.

Det foreslås, at § 12 stk. 3-5, samt § 13 stk. 1-3, finder tilsvarende anvendelse. Erhvervsstyrelsen foreslås således at få beføjelse til at foretage de samme undersøgelser, som ved anmeldte investeringer og aftaler. Erhvervsstyrelsen vil således kunne forlange alle oplysninger om investeringen eller aftalen og stille krav om, at oplysningerne ledsages af en erklæring fra en godkendt revisor. Hvis Erhvervsstyrelsen finder, at investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og dette ikke kan afbødes ved aftalte vilkår, forelægges sagen til afgørelse hos erhvervsministeren efter proceduren i lovforslagets § 32.

Det foreslås, at Erhvervsstyrelsen kun vil kunne iværksætte en undersøgelse af en ikke-anmeldt investering i op til 5 år efter, at investeringen eller aftalen er gennemført. Dette svarer til, at det efter selskabslovens § 23 h, er muligt at gå 5 år tilbage efter, at en registrering af en erhvervelse er foretaget med henblik på at undersøge, om denne er lovligt foretaget efter de selskabsretlige regler.

Det vil alene være muligt for Erhvervsstyrelsen at foretage undersøgelse af ikke-anmeldte investeringer eller aftaler fra tidspunktet for, hvornår loven finder anvendelse, jf. også den foreslåede § 49, stk. 2.

Det betyder, at Erhvervsstyrelsen ikke vil kunne foretage undersøgelse af ikke-anmeldte investeringer eller aftaler, der er gennemførte før den 1. september 2021.

Til § 15

FDI-forordningen indeholder i artikel 4, stk. 1 og 2, en række faktorer, som medlemsstaterne eller Kommissionen kan tage i betragtning, når det vurderes, om en udenlandsk direkte investering vil kunne

påvirke sikkerheden eller den offentlige orden. Kriterierne vedrører henholdsvis det pågældende område, som investeringen rettes mod, jf. artikel 4, stk. 1, og den udenlandske investor, jf. artikel 4, stk. 2.

Det foreslås i § 15, stk. 1, at der ved vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal der i forhold til den danske virksomhed, som investeringen eller aftalen vedrører, tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

1. Om den danske virksomhed opererer inden for eller påvirker kritisk infrastruktur.
2. Om den danske virksomhed behandler eller har adgang til klassificerede oplysninger eller følsomme personoplysninger.
3. Den danske virksomheds position på det danske marked, herunder muligheder for substitution.
4. Om den danske virksomhed hører til forsvarsindustrien, producerer produkter med dobbelt anvendelse eller anden kritisk teknologi af betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.
5. Om den danske virksomhed beskæftiger sig med forsyning af kritiske råvarer, herunder energi, samt fødevarer sikkerhed.

For så vidt angår forståelse af »national sikkerhed« og »offentlig orden« henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 4.

Det foreslås, at myndighederne bl.a. vil kunne tage hensyn til vejledende kriterier, der retter sig mod den danske virksomhed, som investeringen eller aftalen retter sig imod. Bl.a. vil der kunne lægges vægt på, om den hjemmehørende virksomhed henregnes til de sektorer eller har aktiviteter, der betragtes som særligt følsomme efter lovforslagets § 6, stk. 1, eller efter nærmere regler efter lovforslagets § 6, stk. 2.

For den nærmere afgrænsning af særligt følsomme sektorer henvises til pkt. 5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og til de specielle bemærkninger til § 6.

Som nævnt er der tale om vejledende kriterier, og der vil også kunne blive lagt vægt på, om virksomheden f.eks. beskæftiger sig med forsyning af kritiske råvarer, herunder energi eller fødevarer sikkerhed.

Det foreslåede nr. 3, der vedrører den danske enheds position på det danske marked og herunder mulighederne for substitution, vil være en relevant faktor, der går på tværs af sektorer. Især ved vurderingen af om særlige økonomiske aftaler, jf. lovforslagets §§ 7 eller 11, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan det være en bedømmelsesfaktor, om der ved aftalen opnås en kontrol med eller betydelig indflydelse i den danske virksomhed, som følge af at leverancen er vanskelig at substituere.

Ved den tværsektorielle screeningsordning, vil de foreslåede kriterier desuden kunne indgå som et centralt pejlemærke for, om der kan være behov for at foretage anmeldelse til Erhvervsstyrelsen efter de foreslåede §§ 10 og 11. Dette kan f.eks. være et relevant parameter ved investeringer i eller aftaler med virksomheder, der ikke selv hører til kritisk infrastruktur, men som indgår i en leverandørkæde, og dermed leverer kritiske komponenter til virksomheder inden for kritisk infrastruktur uden selv at være fastsat som kritisk teknologi eller kritisk infrastruktur.

Det foreslås desuden, at myndighederne vil kunne tage hensyn til vejledende kriterier, der retter sig mod den udenlandske investor.

Det foreslås i stk. 2, at der ved vurderingen af, om en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal der i forhold til den udenlandske investor tages hensyn til alle relevante omstændigheder og foreliggende oplysninger, herunder følgende kriterier:

1. Om den udenlandske investor direkte eller indirekte kontrolleres af en udenlandsk regering, udenlandske statslige organer eller udenlandske væbnede styrker, herunder gennem ejerforhold eller betydelig finansiering.

2. Om den udenlandske investor er eller har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i en EU-medlemsstat eller i andre venligtsindede og allierede lande.
3. Om der er en alvorlig risiko for, at den udenlandske investor deltager i eller har relationer til ulovlige eller kriminelle aktiviteter af betydning for den nationale sikkerhed eller offentlige orden.
4. Om der er indikationer på, at den udenlandske investor bevidst forsøger at omgå screeningsreglerne, f.eks. gennem anvendelse af stråmandslignende selskabskonstruktioner.

De vejledende kriterier svarer med visse præciseringer til de faktorer, som fremgår af FDI-forordningens artikel 4, stk. 2. Det foreslås dog i stk. 2, nr. 2, at det tydeliggøres, at der kan tages hensyn til, om den udenlandske investor har været involveret i aktiviteter, der påvirker sikkerheden eller den offentlige orden i andre EU-medlemsstater eller venligtsindede og allierede lande.

Det vurderes samtidig, at det dermed vil være muligt at opfylde kravet i FDI-forordningens artikel 6, stk. 9, og artikel 8, stk. 2, litra c, om, at den medlemsstat, der foretager en screening, skal tage behørigt hensyn til bemærkninger fra de andre EU-medlemsstater eller en udtalelse fra Kommissionen om, at den udenlandske investering berører national sikkerhed eller offentlig orden i den pågældende medlemsstat eller i EU. Det anerkendes i den forbindelse, at der ikke inden for EU-retten findes en entydig fastsættelse af begreberne »national sikkerhed« og »offentlig orden«, og at andre EU-medlemslande kan have en anden forståelse af begreberne. De foreslåede definitioner af »national sikkerhed« og »offentlig orden«, der fremgår af lovforslagets § 4, er således ikke til hinder for, at der kan tages behørigt hensyn til bemærkninger fra andre EU-lande, der vurderer, at deres nationale sikkerhed eller offentlige orden påvirkes af investeringen, der undergår screening i Danmark.

Det bemærkes, at de foreslåede kriterier er vejledende og ikke udtømmende, hvilket skyldes, at vurderingen af en eventuel trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i sagens natur vil være forbundet med stor kompleksitet og altid forudsættes at indebære en konkret vurdering af de samlede risikofaktorer, hvor der også lægges vægt på de potentielle konsekvenser af, at en given trussel eventuelt realiseres.

Det foreslås i *stk. 3*, at erhvervsministeren bemyndiges til efter forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, klima-, energi- og forsyningsministeren og forsvarsministeren at kunne fastsætte nærmere regler om kriterierne efter stk. 1 og 2, og andre kriterier til bedømmelse af, om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler, der præciserer de sektorer eller aktiviteter, som investeringen eller aftalen er rettet imod, herunder hvad der menes med kritisk infrastruktur, eller kritiske produkter og teknologi, der vurderes at have betydning for national sikkerhed eller offentlig orden. Bemyndigelsen vil også kunne anvendes, hvis der som følge af ændringer i trusselsbilledet eller andre parametre, opstår behov for at ændre eller indføre nye kriterier, der ligeledes vurderes at være relevante at inddrage ved vurderingen af, om en investering eller aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

De nærmere regler om afgørelseskriterier vil endvidere blive udarbejdet efter inddragelse af relevante erhvervsorganisationer.

Til § 16

Efter den foreslåede § 16, *stk. 1*, kan en udenlandsk investor efter forhandling med Erhvervsstyrelsen afgive tilsagn om at overholde nærmere aftalte vilkår for gennemførelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11 med henblik på at forhindre, at investeringen eller aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Sådanne tilsagn kan vedrøre såvel ansøgninger om tilladelse efter de foreslåede §§ 5 og 7 som anmel-

delser efter de foreslåede §§ 10 og 11. Tilsagn kan således vedrøre såvel erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder eller tilsvarende kontrol ved andre midler som særlige økonomiske aftaler.

Bestemmelsen finder anvendelse, hvis Erhvervsstyrelsen efter en undersøgelse af en ansøgning om tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale eller en anmeldelse af en investering eller en særlig økonomisk aftale har fundet mulige trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden, men vurderer at disse vil kunne afbødes ved nærmere vilkår for gennemførelse af investeringen eller aftalen. I så fald kan styrelsen forhandle med den udenlandske investor om det nærmere indhold af sådanne vilkår. Der vil ofte kunne være tale om vilkår, som er af økonomisk karakter, f.eks. begrænsning af investors ejerandel, af ledelsesmæssig karakter, f.eks. begrænsning af investors deltagelse i ledelsen af virksomheden, eller vilkår som retter sig mod at begrænse investors mulighed for at få indsigt i virksomheden på visse områder som f.eks. udvikling af kritisk teknologi.

Hvis den udenlandske investor accepterer at gennemføre sin påtænkte investering eller særlige økonomiske aftale under overholdelse af sådanne vilkår og afgiver forpligtende tilsagn herom over for Erhvervsstyrelsen, kan styrelsen tillade eller godkende investeringen efter lovforslagets § 9, stk. 1, eller § 13, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse finder alene anvendelse på vilkår, som aftales med den udenlandske investor. Efter lovforslagets § 17, stk. 1, kan erhvervsministeren tillige fastsætte vilkår som betingelse for at tillade eller godkende en investering eller en aftale, der er forelagt for ministeren af Erhvervsstyrelsen efter den foreslåede § 32, stk. 1.

Det foreslås i *stk. 2*, at er en ansøgning om eller en anmeldelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, kan en udenlandsk investor efter forhandling med ministeren afgive tilsagn om at overholde nærmere aftalte vilkår for investeringen eller aftalen efter *stk. 1*.

Den foreslåede bestemmelse tager sigte på den situation, at Erhvervsstyrelsen har forelagt en sag for erhvervsministeren efter lovforslagets § 32, stk. 1, fordi styrelsen umiddelbart har vurderet, at investeringen eller aftalen kan medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og ministeren efterfølgende efter proceduren i lovforslagets § 32, stk. 2, når frem til, at de mulige trusler kan afbødes ved at aftale nærmere vilkår for gennemførelse af investeringen, som det måske ikke har været muligt for Erhvervsstyrelsen at aftale med den udenlandske investor.

Det foreslås i *stk. 3*, at tilsagn om vilkår efter *stk. 1* eller *2* skal overholdes, så længe den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale opretholdes. Den udenlandske investor skal årligt indsende en redegørelse for, hvorledes det er sikret, at de aftalte vilkår er overholdt i årets løb. Redegørelsen skal være ledsaget af en påtegning om rigtigheden af oplysningerne fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Da overholdelse af de aftalte vilkår er afgørende for at forhindre, at den udenlandske investering eller aftale vil medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, foreslås det at præcisere, at vilkårene skal overholdes så længe investeringen eller aftalen opretholdes, og at den udenlandske investor årligt skal indsende en redegørelse for, hvorledes det er sikret, at vilkårene er overholdt. Det er således ikke tilstrækkeligt, at erklæringen oplyser, at vilkårene er overholdt, men der skal redegøres for, hvordan dette konkret er sket.

For at sikre rigtigheden af oplysningerne, skal redegørelsen efter den foreslåede bestemmelse være ledsaget af en erklæring fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven. Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 29, stk. 2, fastsætte nærmere regler om erklæringen.

Hvis den årlige redegørelse ikke indsendes af den udenlandske investor, kan Erhvervsstyrelsen efter de foreslåede § 9, stk. 4, nr. 4, og § 13, stk. 5, nr. 3, ændre eller tilbagekalde tilladelsen til eller godkendelsen af den pågældende investering eller aftale. Hvis den årlige redegørelse indikerer, at de aftalte vilkår ikke fuldt ud overholdes, og Erhvervsstyrelsen efter en nærmere undersøgelse konstaterer, at de aftalte vilkår

overtrædes, jf. lovforslagets § 25, kan styrelsen give påbud om, at overtrædelser skal bringes til ophør, jf. lovforslagets § 31, stk. 1, og hvis dette ikke sker, kan styrelsen give påbud om at investeringen eller aftalen skal afvikles, jf. lovforslagets § 31, stk. 2.

Til § 17

Efter den foreslåede § 17, stk. 1, kan erhvervsministeren fastsætte nærmere vilkår som betingelse for tilladelse til eller godkendelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11.

Bestemmelsen svarer til lovforslagets § 16 om aftalte vilkår for en investering alene med den forskel, at der efter § 17, stk. 1, er tale om ensidigt fastsatte vilkår, som er en betingelse for en tilladelse eller en godkendelse af en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale. Den udenlandske investor må derfor vælge mellem at gennemføre investeringen eller aftalen på de fastsatte vilkår eller opgive denne.

Efter det foreslåede stk. 2, skal vilkår fastsat efter stk. 1 overholdes, så længe den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale opretholdes. § 16, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede henvisning til at lovforslagets § 16, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse medfører, at den udenlandske investor, som det er tilfældet med aftalte vilkår, skal indsende en årlig redegørelse for, hvorledes det er sikret, at de fastsatte vilkår overholdes. Redegørelsen skal være ledsaget af en påtegning om rigtigheden af oplysningerne fra en godkendt revisor. Ved overtrædelse af vilkårene gælder samme reaktionsmuligheder som beskrevet under lovforslagets § 16, stk. 3. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 16.

Til § 18

Efter den foreslåede § 18 kan erhvervsministeren give afslag på eller nedlægge forbud mod gennemførelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11, hvis investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og det ikke har været muligt at afbøde denne ved nærmere vilkår for investeringens eller aftalens gennemførelse efter §§ 16 eller 17.

Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse i tilfælde, hvor det vurderes at en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og truslen ikke kan afbødes ved at aftale eller fastsætte nærmere vilkår efter lovforslagets §§ 16 eller 17. I sådanne tilfælde er det nødvendigt at afslå tilladelse til eller godkendelse af investeringen eller aftalen.

Hvis der træffes afgørelse efter den foreslåede bestemmelse, er retsvirkningen, at den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale ikke lovligt kan gennemføres, hvis den er omfattet af krav om tilladelse efter lovforslagets §§ 5 eller 7. Det samme er tilfældet for investeringer eller aftaler, som omfattes af lovforslagets bestemmelser om anmeldelse efter §§ 10 eller 11, og som endnu ikke er gennemførte.

Sådan en afgørelse kan alene træffes for investeringer eller aftaler, der endnu ikke er gennemført. Investeringer, der er omfattet af de foreslåede §§ 10 og 11, kan lovligt gennemføres uden at foretage anmeldelse, eller uden at afvente godkendelse af en anmeldt investering. Er dette tilfældet finder den foreslåede § 19 anvendelse.

Til § 19

Efter den foreslåede § 19, stk. 1, kan erhvervsministeren give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af lovens §§ 10 eller 11, hvis ministeren træffer

afgørelse om, at investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

En udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af lovforslaget, kan i visse tilfælde lovligt gennemføres uden at have fået godkendelse. Det er tilfældet for investeringer og aftaler, der frivilligt kan anmeldes efter lovforslagets §§ 10 og 11. For sådanne investeringer kan der enten være tale om, at investeringen eller aftalen er anmeldt efter §§ 10 eller 11, men er blevet gennemført, inden den har fået godkendelse, eller der kan være tale om, at investeringen eller aftalen er gennemført uden at være blevet anmeldt. Begge tilfælde er i overensstemmelse med lovforslaget.

Erhvervsstyrelsen kan imidlertid undersøge, om sådanne gennemførte investeringer eller aftaler kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden efter de foreslåede §§ 26 eller 27. Hvis Erhvervsstyrelsen efter en sådan undersøgelse vurderer, at der er tale om en investering eller aftale, som kan medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, kan styrelsen forelægge sagen for erhvervsministeren, der efter forhandling med øvrige berørte ministre efter den foreslåede § 32, stk. 2, kan give påbud om afvikling af investeringen eller aftalen, hvis erhvervsministeren træffer afgørelse om, at investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Et påbud om afvikling af en investering eller aftale vil indeholde en frist for, hvornår afviklingen skal være gennemført, og et krav om at indsende dokumentation for, at afviklingen faktisk er gennemført. Såfremt den udenlandske investor ikke efterlever et påbud om afvikling efter den foreslåede § 19, finder lovforslagets § 48 anvendelse. Efter § 48, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen ophæve stemmeretten på ejerandele, der er omfattet af et påbud om afvikling, og efter stk. 2 er aftaler der strider mod et påbud om afvikling uden gyldighed mellem parterne. Erhvervsstyrelsen kan endvidere efter den foreslåede § 30, stk. 2, offentliggøre den manglende efterlevelse og informere de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen herom.

Til § 20

Efter den foreslåede § 20, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen nedlægge et midlertidigt forbud mod gennemførelsen af en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, men ikke endeligt gennemført, indtil Erhvervsstyrelsen har truffet en afgørelse efter § 13, stk. 1 eller 2. Dette gælder dog ikke, hvis fristen i § 13, stk. 4, er overskredet.

Den foreslåede § 20 tænkes anvendt i tilfælde, hvor styrelsen efter en umiddelbar undersøgelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er anmeldt efter lovforslagets §§ 10 eller 11, konstaterer indikationer på, at investeringen eller aftalen kan være forbundet med trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Sådanne investeringer eller aftaler kan efter lovforslaget lovligt gennemføres, inden der er truffet afgørelse om godkendelse eller forelæggelse for erhvervsministeren med henblik på forbud mod investeringen eller aftalen efter lovforslagets § 18. I sådanne tilfælde bør gennemførelse af investeringen eller aftalen kunne forhindres, indtil det har været muligt at gennemføre en nærmere undersøgelse af investeringen eller aftalen og træffe endelig afgørelse herom.

Det foreslås i stk. 2, at hvis Erhvervsstyrelsen har nedlagt et midlertidigt forbud efter stk. 1, og sagen er forelagt for erhvervsministeren efter § 32, stk. 1, gælder det midlertidige forbud, indtil ministeren har truffet afgørelse efter § 32, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelser sikrer, at Erhvervsstyrelsens midlertidige forbud forbliver gældende, indtil det har været muligt for erhvervsministeren at træffe endelig afgørelse efter proceduren i lovforslagets § 32, stk. 2.

Til § 21

Det foreslås i § 21, stk. 1, at erhvervsministeren, i det omfang det er nødvendigt for gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov, kan iværksætte ekspropriation af privat ejendom.

Det kan f.eks. være foranstaltninger efter lovforslagets § 19 eller § 31, stk. 2.

Erhvervsministeren kan efter lovforslagets § 19 give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af lovens §§ 10 og 11, hvis ministeren træffer afgørelse om, at investeringen eller aftalen udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Efter den foreslåede § 31, stk. 2, kan Erhvervsstyrelsen give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 samt §§ 10 eller 11, hvis styrelsen konstaterer, at vilkår fastsat efter § 17 ikke overholdes, mens den pågældende investering eller aftale opretholdes, eller der ikke er ansøgt om tilladelse til en investering eller aftale i strid med §§ 5 eller 7.

Den foreslåede bestemmelse sikrer at sådanne foranstaltninger kan gennemføres, selvom det vil medføre ekspropriation efter grundlovens § 73.

Det følger af grundlovens § 73, stk. 1, at to overordnede betingelser skal være opfyldt, for at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand. For det første skal indgrebet være rettet mod »ejendom«, som er beskyttet efter grundlovens § 73. For det andet skal indgrebet være ekspropriativt (der skal være tale om afståelse).

Hvis der er tale om et indgreb, der har karakter af ekspropriation i grundlovens forstand, skal tre betingelser være opfyldt, for at indgrebet er i overensstemmelse med grundloven. Indgrebet skal være krævet af almenvellet, det skal ske ifølge lov, og der skal ydes fuldstændig erstatning til den berørte ejer. Betingelsen om, at et indgreb skal være krævet af almenvellet, vil altid være opfyldt, idet et påbud om afvikling af en investering skal ske ud fra et hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Grundloven beskytter ikke blot fysiske personer, men også alle typer af juridiske personer, som er etableret (eller overtaget) af private – selskaber, foreninger, selvejende institutioner m.v. Det er traditionelt antaget, at også staten, kommuner og andre juridiske personer etableret (eller fuldt ud overtaget) af det offentlige er beskyttet. Det fremgår dog af nyere retspraksis, at i hvert fald visse offentlige juridiske personer ikke altid nyder samme beskyttelse som private.

Udtrykket »ejendom« i grundlovens § 73 må forstås i vid betydning. Det er således almindeligt antaget, at bestemmelsen ikke alene beskytter ejendomsret i traditionel forstand. Også begrænsede rådighedsrettigheder, såsom brugsrettigheder, servitutter og panterrettigheder, og rettigheder i henhold til private aftaler er beskyttet af grundlovens ejendomsbegreb.

Det er endvidere almindeligt antaget, at bestemmelsen ikke alene beskytter rettigheder af privatretlig karakter, men også særlige rettigheder af erhvervsmæssig karakter stiftet på offentligretligt grundlag, f.eks. næringsrettigheder.

For at der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand, skal der være tale om, at der foretages et ekspropriativt indgreb (afståelse).

Det er i den forbindelse almindeligt antaget i den forfatningsretlige litteratur og i praksis, at lovgivningsmagten – uden at der foreligger ekspropriation – kan regulere udøvelsen af de rettigheder, der er beskyttet af grundlovens § 73, idet lovgivningsmagten bl.a. kan opstille almindelige regler om begrænsninger i borgernes handlefrihed og i deres råden over, hvad de ejer. Det er endvidere antaget, at spørgsmålet om, hvorvidt et indgreb har karakter af ekspropriation, må bero på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed.

Ved ekspropriation efter § 21, stk. 1, kan der erhverves ejendomsret eller brugsret eller pålægges rådighedsindskrænkninger.

Hjemlen til at foretage ekspropriation har et bredt genstandsfelt, der begrænses af, at ekspropriation skal være nødvendigt for at gennemføre foranstaltninger efter loven, der er påkrævet for at forhindre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Indgreb efter § 21, stk. 1, vil derfor altid have til formål at beskytte den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Navnlig det forhold, at påbud om afvikling af en investering eller aftale efter lovforslagets §§

19 og 31, stk. 2, er begrundet i hensynet til at forhindre trusler mod den nationale sikkerhed og offentlige orden må antages at tale med en vis vægt imod, at der vil være tale om ekspropriation. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at et indgreb efter omstændighederne vil kunne anses for ekspropriativt. Dette vil bero på en konkret vurdering af forholdene i den enkelte sag.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis gennemførelse af foranstaltninger efter denne lov udgør et ekspropriativt indgreb, ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere.

Det følger af den foreslåede bestemmelse, at i de tilfælde hvor en foranstaltning efter loven, der er nødvendig for at forhindre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, må anses for ekspropriativt, vil foranstaltningen kun kunne gennemføres mod fuldstændig erstatning til den udenlandske investor.

Det foreslås med *stk. 3*, at erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ekspropriation efter *stk. 1*.

Der vil i medfør af den foreslåede bestemmelse eksempelvis kunne oprettes særlige kommissioner, som skal behandle sager efter *stk. 1*, herunder regler om, hvordan kommissionerne skal nedsættes, og hvilke regler der skal gælde for sagernes behandling i kommissionerne. Det vil ved udmøntningen af bestemmelsen blive taget udgangspunkt i eksisterende lovgivning om fremgangsmåden ved ekspropriation med de nødvendige tilpasninger, som loven giver anledning til.

Til § 22

Efter årsregnskabslovens § 159, jf. lovbekendtgørelse nr. 838 af 8. august 2019, og selskabslovens § 23 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 23. juli 2019, som ændret ved § 13 i lov nr. 1374 af 13. december 2019, fører Erhvervsstyrelsen kontrol ved modtagelse af årsrapporter og ved selskabsregistreringer, samt en efterfølgende risikobaseret kontrol. Kontrollen kan i særlige tilfælde udøves som en stikprøvebaseret kontrol. Kontrollen skal i videst muligt omfang være databaseret og digital. Kontrollen på regnskabs- og selskabsområderne kan gennemføres i forbindelse med kontrol eller undersøgelse i medfør af anden lovgivning på styrelsens område. Erhvervsstyrelsens kontrol kan tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder, som udfører kontrol i henhold til lovgivning på deres område. Den foreslåede § 22 svarer med nødvendige tilpasninger til bestemmelserne i årsregnskabsloven og selskabsloven. Dette gælder dog ikke den foreslåede *stk. 5* om kontrolbesøg på stedet.

Det foreslås i § 22, *stk. 1*, at Erhvervsstyrelsen fører kontrol med udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler i Danmark, der er omfattet af denne lov.

Erhvervsstyrelsen varetager i forvejen kontrolopgaver på eksportkontrolområdet, og styrelsen er udpeget som nationalt kontaktpunkt efter artikel 11 i FDI-forordningen. Som nationalt kontaktpunkt varetager Erhvervsstyrelsen de forpligtelser, som påhviler medlemsstaterne efter forordningen, herunder den danske deltagelse i samarbejdsmekanismen om høringer af nationale investeringssager, der undergår screening i EU's medlemsstater. Erhvervsstyrelsen er endvidere kontrolmyndighed i forhold til det erhvervsrettede område, herunder regnskabs- og selskabskontrollen, bl.a. i forhold til registrering af oplysninger om reelle ejere af virksomheder, som er væsentlige oplysninger i forbindelse med kontrol efter lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 2*, at kontrollen omfatter følgende forhold:

1. Kontrol af rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om tilladelse.
2. Overholdelse af vilkår aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser efter denne lov.
3. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter denne lov.
4. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler omfattet af denne lov, der ikke er anmeldt.
5. Udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, hvor der i strid med denne lov ikke er ansøgt om tilladelse.

Efter det foreslåede stk. 2, nr. 1, omfatter kontrollen rigtigheden af oplysninger ved ansøgning om en tilladelse.

Det er fundet væsentligt, at en tilladelse til investeringer i særligt følsomme sektorer og aktiviteter efter den foreslåede § 9, stk. 1, gives på grundlag af retvisende oplysninger fra den udenlandske investor, selv om oplysningerne i ansøgningen vil være omfattet af straffelovens bestemmelser om urigtige erklæringer til offentlig myndighed.

Erhvervsstyrelsens kontrol omfatter efter den foreslåede nr. 2 også overholdelse af vilkår, der er aftalt eller fastsat i tilladelser eller godkendelser for en udenlandsk investering efter de foreslåede §§ 16 og 17.

Efter den foreslåede nr. 3 omfatter Erhvervsstyrelsens kontrol videre investeringer og aftaler, der er anmeldt efter de foreslåede §§ 10 og 11.

Erhvervsstyrelsen kontrol omfatter efter den foreslåede nr. 4 også investeringer og aftaler, der ikke er anmeldt.

Det er efter de foreslåede §§ 10 og 11 frivilligt at anmelde udenlandske investeringer og aftaler omfattet af disse bestemmelser, men Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 14 iværksætte en undersøgelse af sådanne ikke-anmeldte investeringer eller aftaler, hvis de kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Disse investeringer og aftaler er derfor omfattet af Erhvervsstyrelsens kontrol med henblik på at forhindre, at der gennemføres investeringer eller aftaler, der kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Endelig omfatter Erhvervsstyrelsens kontrol efter den foreslåede nr. 5 også udenlandske investeringer og aftaler, hvor der i strid med de foreslåede §§ 5 og 7 ikke på forhånd er ansøgt om tilladelse til investeringen eller aftalen.

Erhvervsstyrelsen har ikke mulighed for løbende at overvåge alle udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, men hvis styrelsen på baggrund af f.eks. oplysninger fra efterretningstjenesterne eller i medierne får formodning om, at der er gennemført en investering eller aftale uden tilladelse i strid med lovforslagets §§ 5 og 7, har styrelsen mulighed for at gennemføre en kontrol og eventuelt gribe ind.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan kontrollen i særlige tilfælde udføres som en tilfældig stikprøvevis kontrol.

Det vil f.eks. være tilfældet i forbindelse med såkaldte nulpunktsundersøgelser, der giver et billede af, hvor mange overtrædelser, der er på et givent område. For at styrelsen kan få en repræsentativ viden om effekten af styrelsens kontrolindsats, er det nødvendigt, at styrelsen kan lave tilfældig stikprøvekontrol. Men Erhvervsstyrelsens efterfølgende kontrol vil som ovenfor anført hovedsageligt blive risikobaseret.

Efter det foreslåede *stk. 4* kan Erhvervsstyrelsens kontrol efter denne lov gennemføres i forbindelse med kontrol eller undersøgelse i medfør af anden lovgivning under styrelsens område. Erhvervsstyrelsens kontrol kan tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder, som udfører kontrol i henhold til lovgivning under deres område.

Det kan være hensigtsmæssigt, at styrelsens kontrol udøves sammen med kontrol eller tilsyn i henhold til anden lovgivning under styrelsens område. Det vil bl.a. kunne være relevant, at Erhvervsstyrelsens kontrol af direkte udenlandske investeringer sker i samarbejde med styrelsens selskabs- og regnskabskontrol eller styrelsens område for dual-use eksportkontrol.

Erhvervsstyrelsens kontrol kan efter den foreslåede bestemmelse også tilrettelægges i samarbejde med andre myndigheder, som udfører kontrol i henhold til lovgivning under deres område. Det vil bl.a. kunne være ministerier, som udfører kontrol efter sektorlovgivning om udenlandske direkte investeringer, jf. den foreslåede § 1, stk. 2. Bestemmelsen tænkes anvendt, hvor det efter en konkret vurdering anses for hensigtsmæssigt, at en kontrolindsats foretages i forbindelse med andre myndigheders kontroller. For den pågældende investor eller virksomhed vil en koordinering af kontrolindsatser efter forskellig lovgivning

samtidig kunne opleves som mindre belastende. Den foreslåede bestemmelse giver dog ikke mulighed for, at Erhvervsstyrelsen kan delegerer kompetencer til at udføre kontrol efter loven til andre myndigheder.

Efter det foreslåede *stk. 5* har Erhvervsstyrelsen, hvis det skønnes nødvendigt, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler til brug for styrelsens tilsyns- og kontrolopgaver i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør af denne lov. Det samme gælder andre myndigheder, som deltager i kontrollen sammen med Erhvervsstyrelsen, efter *stk. 4* og efter regler, der er fastsat i medfør af *stk. 7*. Kontrolbesøg efter 1. pkt. skal ske som på forhånd varslede besøg.

Den foreslåede bestemmelse tænkes anvendt ved kontrol af den danske virksomhed, som den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale retter sig mod. Kontrollen på stedet vil eventuelt kunne ske sammen med andre myndigheder, som Erhvervsstyrelsen udfører kontrollen i samarbejde med efter de foreslåede stykker 4 og 7. Bestemmelsen om kontrol ved adgang til den danske virksomheds lokaler m.v. vil alene blive anvendt i tilfælde af alvorlige trusler mod national sikkerhed og offentlig orden, og hvor de nødvendige oplysninger ikke kan skaffes på anden måde. Formålet med kontrolbesøget kan f.eks. være at fastslå, om fastsatte vilkår, som er en betingelse for en tilladelse, overholdes. Det kan f.eks. være tale om at påse, at forskellige sikkerhedsprocedurer og -arrangementer, der skal sikre, at visse sensitive data eller systemer ikke kan tilgås den udenlandske investor, er iagttaget. I den forbindelse vil det kunne være hensigtsmæssigt, at andre myndigheder med særlig indsigt i disse områder, f.eks. efterretningstjenesterne deltager i kontrolbesøget.

Da kontrolbesøget vil finde sted hos den danske virksomhed, vil anmeldelsen af et besøg blive varslet på forhånd.

Bestemmelsen om Erhvervsstyrelsens adgang til virksomheder uden retskendelse udgør en særegen undtagelse fra kravet om retskendelse efter grundlovens § 72, 2. pkt., for foretagelse af husundersøgelse.

Erhvervsstyrelsen vil kun have adgang til lokaler, hvor der drives erhverv og således ikke til private boliger. I tilfælde, hvor virksomhedens forretningslokale befinder sig i et privat hjem, vil Erhvervsstyrelsen dog kunne få adgang hertil i overensstemmelse med denne bestemmelse.

Erhvervsstyrelsens mulighed for at få adgang uden retskendelse vil alene kunne anvendes i tilsynsmæssigt øjemed. Hvis der er en begrundet mistanke om en strafbar overtrædelse efter anden lovgivning eller straffeloven, vil Erhvervsstyrelsen ikke kunne anvende hjemlen til på forhånd varslede kontrolbesøg. I sådanne tilfælde vil sagen skulle behandles efter retsplejelovens regler om strafferetspleje. Sagen vil derfor skulle behandles af politiet.

Gennemførelse af kontrolbesøg vil ske i overensstemmelse med lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter. Dette indebærer, at kontrolbesøget skal foretages under iagttagelse af almindelige retssikkerhedsmæssige principper, herunder eksempelvis forbuddet mod selvinkriminering, jf. § 10, stk. 1, i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter, hvilket betyder, at en person, der er mistænkt for et strafbart forhold, har ret til ikke at udtale sig om den påståede lovovertrædelse, ligesom vedkommende ikke kan blive tvunget til at medvirke til at opklare det påståede strafbare forhold.

Efter det foreslåede *stk. 6* skal virksomheder, der er omfattet af denne lov, yde Erhvervsstyrelsen den nødvendige bistand til tilsyns- og kontrolopgavernes effektive gennemførelse efter *stk. 5*, herunder udlevere relevante oplysninger, give adgang til erhvervsmæssige lokaler og transportmidler samt bistå ved kontrolbesøget.

Bistanden indebærer, at Erhvervsstyrelsen vil kunne få udleveret de oplysninger, der anmodes om samt vil få adgang til de erhvervsmæssige lokaler og transportmidler, som skønnes nødvendige for Erhvervsstyrelsens kontrol. Derimod omfatter bestemmelsen ikke medarbejdernes private ejendele.

Det foreslås i *stk. 7*, at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere bestemmelser om samarbejdet med andre myndigheder efter *stk. 4* og *5* efter forhandling med disse myndigheder.

Den foreslåede bestemmelse vedrører retningslinjer for myndighedernes indbyrdes samarbejde, herunder gennemførelse af høringer i forbindelse med screeninger af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, udveksling af oplysninger mellem myndighederne m.v. Bestemmelserne om myndighedssamarbejde forventes fastsat i et cirkulære.

Til § 23

Det følger af artikel 11, stk. 1, i FDI-forordningen, at hver medlemsstat og EU-Kommissionen opretter et kontaktpunkt med henblik på gennemførelse af forordningen. Forordningens samarbejds mekanisme om udveksling af notifikationer om investeringsscreeningssager og udveksling af bemærkninger fra andre EU-medlemsstater og udtalelser fra EU-Kommissionen faciliteres gennem de nationale kontaktpunkter, jf. forordningens artikel 6, stk. 10, og artikel 7, stk. 9.

Ifølge den foreslåede § 23, stk. 1, er Erhvervsstyrelsen nationalt kontaktpunkt i forhold, der vedrører gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/452 om et regelsæt for screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen. Erhvervsstyrelsen varetager som nationalt kontaktpunkt de forpligtelser, der følger af forordningens samarbejds mekanisme i forbindelse med screening af udenlandske direkte investeringer.

Forordningen indeholder bestemmelser om koordination mellem EU-Kommissionen og medlemslandene indbyrdes om nationale screeninger af direkte udenlandske investeringer. Konkret indebærer det, at medlemslandene skal høre Kommissionen og andre medlemslande, om de har bemærkninger i forbindelse med en national screening af en udenlandsk direkte investering, inden der træffes afgørelse i sagen. Efter forordningen kan medlemslande desuden af egen drift rette henvendelse til andre medlemslande, hvis de har bemærkninger til en udenlandsk investering i pågældende medlemsland, der er planlagt eller gennemført og som ikke er undergået screening. Forordningen medfører ikke en pligt for medlemslandene til at screene udenlandske direkte investeringer eller til at følge eventuelle bemærkninger fra andre medlemslande, da national sikkerhed og offentlig orden efter EU-traktaten er national kompetence, men forordningen pålægger medlemslandene at tage behørigt hensyn til bemærkninger fra andre medlemslande eller Kommissionen om, at en udenlandsk investering i det pågældende land kan påvirke sikkerheden eller den offentlige orden i andre medlemslande eller i EU som helhed.

Efter forordningen skal Erhvervsstyrelsen sikre udveksling af oplysninger med andre medlemslande om screening af udenlandske direkte investeringer i Danmark, og tage behørigt hensyn til bemærkninger fra andre medlemslande om, at en udenlandsk investering i Danmark vil kunne påvirke sikkerheden eller den offentlige orden i andre medlemslande. Samtidig forestår Erhvervsstyrelsen den danske vurdering af mulige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden her i landet, der kan udgøres af udenlandske direkte investeringer, som er under screening i andre medlemslande. Erhvervsstyrelsen er i den forbindelse ansvarlig for at overholde de tidsfrister, der gælder efter forordningen.

Funktionen som nationalt kontaktpunkt efter forordningens artikel 5 indebærer også, at Erhvervsstyrelsen årligt skal bidrage med aggregerede oplysninger om udenlandske direkte investeringer i Danmarks samt danske myndigheders screening heraf til en fælles rapport, som Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet. Erhvervsstyrelsen vil offentliggøre den årlige rapport på sin hjemmeside, således at interesserede kan følge administrationen af investeringsscreeningsloven.

Efter den foreslåede stk. 2 kan Erhvervsstyrelsen fastsætte regler om samarbejdet med andre myndigheder om varetagelsen af opgaverne som nationalt kontaktpunkt efter stk. 1 efter forhandling med disse myndigheder.

For at muliggøre afdækning af potentielle trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden i Danmark fra udenlandske investeringer i andre medlemslande er det nødvendigt, at Erhvervsstyrelsen indhenter oplysninger og vurderinger fra andre relevante myndigheder, herunder efterretningstjenesterne. Efter den foreslåede bestemmelse kan Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere bestemmelser om samar-

bejdet med andre danske myndigheder både i forbindelse med EU-koordinering af screening af konkrete investeringer og udarbejdelse af den årlige rapport.

Til § 24

Efter årsregnskabslovens § 159 a og selskabslovens § 23 g gennemfører Erhvervsstyrelsen en kontrol ved modtagelse af årsrapport og ved selskabsregistreringer om overholdelse af bestemmelserne i årsregnskabsloven og selskabsloven samt af regler udstedt i medfør af disse love. Den foreslåede § 24 svarer med nødvendige tilpasninger til bestemmelserne i årsregnskabsloven og selskabsloven.

Efter den foreslåede § 24, *stk. 1* skal Erhvervsstyrelsen gennemføre en kontrol af rigtigheden af oplysninger i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler efter de foreslåede §§ 5 eller 7.

Kontrollen omfatter således såvel oplysninger om erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder eller tilsvarende kontrol ved andre midler, jf. den foreslåede § 5, som indgåelse af en særlig økonomisk aftale, jf. den foreslåede § 7.

Erhvervsstyrelsen skal undersøge oplysningernes rigtighed ved opslag i danske og internationale virksomhedsdatabaser, samt hørings af relevante myndigheder. Efter den foreslåede § 8, *stk. 2*, kan Erhvervsstyrelsen kræve alle oplysninger af den udenlandske investor, der er nødvendige for at vurdere eventuelle trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, ligesom styrelsen kan kræve oplysninger af den danske virksomhed med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed m.v. Erhvervsstyrelsen kan efter den foreslåede § 8, *stk. 3*, kræve en erklæring om rigtigheden af sådanne oplysninger fra en revisor, der er godkendt efter revisorloven. Derimod kan styrelsen ikke stille krav om en sådan erklæring for oplysninger i ansøgningsdokumentet. Der henvises til de specielle bemærkninger til den foreslåede § 29, *stk. 2*.

Det følger modsætningsvis af den foreslåede bestemmelse, at Erhvervsstyrelsen ikke skal kontrollere rigtigheden af oplysninger ved anmeldelse af investeringer efter de foreslåede §§ 10 og 11. Baggrunden er, at anmeldelser af udenlandske investeringer er frivillige og ikke kræver godkendelse i hvert enkelt tilfælde. Anmeldelser kan principielt omfatte alle områder, og dermed også helt ukritiske områder, der ikke påvirker den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Der forventes derfor ikke at være behov for en nærmere undersøgelse af alle anmeldelser, men kontrollen af anmeldelser vil i højere grad være risikobaseret, jf. også de specielle bemærkninger til den foreslåede § 26.

Efter den foreslåede *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen afvise ansøgninger om tilladelser, som indeholder væsentlige fejl og mangler.

Ved væsentlige fejl og mangler forstås forkerte oplysninger eller manglende oplysninger, som er afgørende for vurderingen af, om der foreligger en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Som eksempel kan nævnes en manglende oplysning om, hvem den reelle ejer er. Det vil på denne måde ikke være muligt at undersøge, om den udenlandske investor f.eks. er kontrolleret af statslige aktører. I sådanne tilfælde skal styrelsen således ikke træffe afgørelse om godkendelse af den pågældende investering eller indbringe sagen for ministeriet med henblik på afvisning. Styrelsen vil dog i almindelighed først prøve at få korrigeret væsentlige fejl eller mangler, inden den eventuelt afviser en ansøgning.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 25

Efter den foreslåede § 25 gennemfører Erhvervsstyrelsen en risikobaseret kontrol af overholdelse af vilkår for tilladelser til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er aftalt eller fastsat efter §§ 16 eller 17.

Efter de foreslåede §§ 16 og 17 skal aftalte eller fastsatte vilkår overholdes, så længe den udenlandske

direkte investering eller særlige økonomiske aftale opretholdes. At kontrollen er risikobaseret indebærer, at styrelsen ikke systematisk skal kontrollere overholdelse af vilkår for alle udenlandske investeringer og aftaler. Kontrollen af overholdelse af vilkår vil tage udgangspunkt i oplysningerne i den redegørelse, som den udenlandske investor efter den foreslåede § 16, stk. 2, jf. den foreslåede § 17, har pligt til at indsende årligt, og som skal være ledsaget af en påtegning fra en revisor, som er godkendt efter revisorloven. Hvis oplysningerne i redegørelsen eller revisors påtegning rejser tvivl om overholdelsen af de aftalte eller fastsatte vilkår, vil Erhvervsstyrelsen iværksætte en nærmere undersøgelse efter den foreslåede § 29, stk. 1.

Der henvises til pkt. 5.5.3-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 26

Efter den foreslåede § 26 gennemfører Erhvervsstyrelsen en risikobaseret kontrol af udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler, der er anmeldt efter §§ 10 eller 11, for at forhindre at de kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Kontrollen omfatter således såvel erhvervelse af ejerandele eller stemmerettigheder eller tilsvarende kontrol med andre midler efter den foreslåede § 10, som indgåelse af særlige økonomiske aftaler efter den foreslåede § 11.

I modsætning til ansøgninger om tilladelser til investeringer inden for særligt følsomme sektorer eller aktiviteter efter de foreslåede §§ 5 og 7, omfatter kontrollen ikke rigtigheden af oplysninger i alle anmeldelser, da der ikke på samme måde er en formodning om, at der kan være tale om trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden. Erhvervsstyrelsen skal derfor foretage en risikobaseret vurdering af, hvilke anmeldelser der kan være grundlag for at undersøge nærmere, fordi de eventuelt kan indebære trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det forventes således, at Erhvervsstyrelsen vil kunne undlade at foretage nærmere vurderinger af en væsentlig del af de frivilligt anmeldte investeringer og aftaler, og umiddelbart godkende disse.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 27

Efter den foreslåede § 27 kan Erhvervsstyrelsen, hvis styrelsen får formodning om, at en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af denne lov, og som ikke er anmeldt efter §§ 10 eller 11, kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, gennemføre en nærmere undersøgelse af investeringen eller aftalen. Tilsvarende gælder, hvis Erhvervsstyrelsen bliver bekendt med, at der i strid med §§ 5 eller 7 er gennemført en investering eller indgået en aftale uden tilladelse.

Styrelsen får ikke løbende oplysninger om alle udenlandske investeringer i landet, som er omfattet af loven, og har derfor ikke mulighed for løbende at overvåge om der gennemføres investeringer uden tilladelse i strid med loven. Erhvervsstyrelsen kan dog blive bekendt med sådanne investeringer f.eks. gennem oplysninger fra efterretningstjenesterne eller andre myndigheder eller fra omtale af investeringer i medierne. Efter den foreslåede § 14 kan styrelsen beslutte at iværksætte en undersøgelse af en investering eller aftaler, der ikke er anmeldt, i en periode på op til 5 år fra investeringen eller aftalen er gennemført. Ved en sådan undersøgelse kan Erhvervsstyrelsen forlange alle oplysninger om investeringen eller aftalen, og stille krav om at oplysningerne ledsages af en erklæring fra en godkendt revisor jf. den foreslåede § 29, stk. 1 og 2.

Efter den foreslåede bestemmelse kan Erhvervsstyrelsen gennemføre en tilsvarende undersøgelse, hvis den bliver bekendt med, at der i strid med §§ 5 eller 7 er gennemført en investering eller aftale uden tilladelse.

Erhvervsstyrelsen kan dog ikke iværksætte en undersøgelse af investeringer og aftaler, der er gennemført inden den 1. september 2021, jf. lovforslagets § 49, stk. 2.

Der henvises til pkt. 5.5.3-5.5.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 28

Efter § 159 c i årsregnskabsloven kan Erhvervsstyrelsen i særlige tilfælde benytte ekstern bistand ved udførelse af en kontrol af en virksomheds årsrapport m.v.

Efter den foreslåede § 28 kan Erhvervsstyrelsen på samme måde i særlige tilfælde benytte ekstern bistand ved udførelse af en kontrol af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, der er omfattet af denne lov.

Denne mulighed skal alene anvendes i særligt komplicerede eller omfattende sager, herunder navnlig i sager, hvor der er behov for at undersøge eller indhente oplysninger om forhold i en række forskellige lande. I sådanne tilfælde vil det f.eks. kunne være hensigtsmæssigt at få bistand fra en større revisionsvirksomhed, som via sit netværk er repræsenteret i alle de berørte lande. En beslutning om at anvende ekstern bistand vil kun kunne ske efter en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Bestemmelsen vil således ikke kunne anvendes til at inddrage ekstern bistand til udførelsen af styrelsens kontrolindsats som sådan. Den eksterne bistand vil alene kunne anvendes til opgaver, der vedrører oplysning af sagen, og ikke til udøvelse af myndighedsbeføjelser.

Udgifterne til ekstern bistand til en kontrol afholdes af Erhvervsstyrelsen.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 29

Efter § 160 i årsregnskabsloven og § 23 b i selskabsloven kan Erhvervsstyrelsen af virksomheden, dens ledelse eller dens revisor forlange de oplysninger, som er nødvendige for at kunne tage stilling til overholdelse af loven.

Efter § 159 d i årsregnskabsloven og § 23 b i selskabsloven kan Erhvervsstyrelsen stille krav om, at en virksomhed indhenter en erklæring fra en godkendt revisor, en advokat eller en anden sagkyndig om rigtigheden af oplysninger eller redegørelser. Den, der afgiver en sådan erklæring, skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af virksomheden.

Efter den foreslåede § 29, *stk. 1*, kan Erhvervsstyrelsen i forbindelse med kontrol efter §§ 25-27 forlange de oplysninger af den udenlandske investor, som er nødvendige for at kunne tage stilling til, om loven og regler fastsat i medfør af loven er overholdt, eller om den udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Erhvervsstyrelsen kan endvidere indhente oplysninger hos den danske virksomhed eller enhed med henblik på bl.a. at verificere oplysninger fra den udenlandske investor eller indhente oplysninger om den danske virksomhed eller enhed, herunder om ledelsesstruktur og forretningsområder.

Den foreslåede bestemmelse giver en bred hjemmel til, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med sin kontrol med overholdelse af loven kan forlange alle oplysninger, som skønnes nødvendige for at kunne vurdere, om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. I almindelighed vil Erhvervsstyrelsen forlange sådanne oplysninger af den udenlandske investor, som er den, der er forpligtet til at overholde bestemmelserne i loven. I særlige tilfælde kan det dog være nødvendigt også at indhente oplysninger fra den danske virksomhed, som investeringen eller aftalen retter sig mod, for at verificere oplysninger modtaget fra den udenlandske investor eller som led i kontrol med overholdelse af vilkår for investeringen eller aftalen, der er aftalt eller fastsat efter de foreslåede §§ 16 og 17.

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med, at styrelsen stiller krav om oplysninger

efter stk. 1, 1. pkt., kan kræve, at den udenlandske investor indhenter en erklæring fra en revisor om rigtigheden af bestemte oplysninger. Den, der afgiver en erklæring efter 1. pkt., skal i erklæringen bekræfte at være uafhængig af den udenlandske investor. Kun revisorer, som er godkendte i henhold til revisorloven, kan afgive erklæring efter 1. pkt.

En revisor vil ikke kunne afgive erklæring om alle typer af oplysninger, da det forudsætter, at der er tale om oplysninger, som kan verificeres. Den foreslåede bestemmelse finder alene anvendelse på oplysninger, der afgives af den udenlandske investor, idet det ikke vurderes nødvendigt med en revisorerklæring i de tilfælde, hvor der efter stk. 1, 2. pkt., indhentes oplysninger fra den danske virksomhed. Det forventes, at der kan fastsætte nærmere regler herom efter det foreslåede stk. 3, jf. nedenfor. Krav om en revisorerklæring forudsætter desuden, at Erhvervsstyrelsen har lavet en konkret vurdering af, at der er tale om oplysninger vedrørende forhold, som har væsentlig betydning for at kunne vurdere mulige trusler mod national sikkerhed eller offentlig orden. Udgifterne til en sådan revisorerklæring skal afholdes af den udenlandske investor. Ved afgivelse af en sådan erklæring skal revisor samtidig bekræfte, at revisor er uafhængig af den pågældende udenlandske investor.

Efter den foreslåede bestemmelse skal der være tale om en revisor, som er godkendt efter revisorloven. Der kan således både være tale om danske revisorer eller udenlandske revisorer, som er godkendte efter revisorloven til at udføre opgaver her i landet. Udenlandske revisorer eller revisionsvirksomheder, som ikke er godkendte efter revisorloven til at udføre opgaver her i landet, vil derimod ikke kunne afgive en erklæring efter det foreslåede stk. 2.

Efter det foreslåede *stk. 3* kan Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere regler om erklæringer fra godkendte revisorer efter stk. 2, § 8, stk. 3, § 12, stk. 5, og § 16, stk. 3.

Sådanne regler vil bl.a. omhandle, hvilke forhold og oplysninger der er omfattet af revisors erklæring, samt hvilken type erklæring der kræves i forhold til graden af sikkerhed.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 30

Efter § 159 e i årsregnskabsloven og § 23 i selskabsloven kan Erhvervsstyrelsen, når styrelsen finder det hensigtsmæssigt, offentliggøre, at en kontrol iværksættes eller er blevet iværksat, og offentliggøre resultatet af kontrollen.

Efter det foreslåede *§ 30, stk. 1, 1. pkt.*, kan Erhvervsstyrelsen, når det findes hensigtsmæssigt, offentliggøre, at en kontrol efter §§ 25-27 iværksættes eller er blevet iværksat.

Efter bestemmelsen kan Erhvervsstyrelsen offentliggøre, at styrelsen har iværksat en kontrolsag, dvs. en verserende kontrol. Kontrollen omfatter overholdelse af aftalte eller fastsatte vilkår for en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale, frivilligt anmeldte investeringer og aftaler samt investeringer og aftaler, der ikke er blevet anmeldt. Styrelsen kan således orientere offentligheden om en igangsat kontrol, inden der er truffet afgørelse. Der kan være tilfælde, hvor oplysningen om, at styrelsen har iværksat en kontrol, vil være af væsentlig offentlig interesse. Endvidere vil risikoen for offentliggørelse kunne bidrage til, at den udenlandske investor giver lovkrævede oplysninger eller efterlever styrelsens påbud om at efterleve aftalte eller fastsatte vilkår.

Erhvervsstyrelsens meddelelse om, at styrelsen har iværksat en kontrol, kan indeholde oplysning om den udenlandske investors navn og eventuelle CVR-nummer samt evt. den formodede overtrædelses art. Der er ikke tale om en systematisk offentliggørelse, men en ordning, hvor Erhvervsstyrelsen i hver enkel sag afvejer hensynene til private eller offentlige interesser og hensynet til den, som oplysningen angår.

Offentliggørelsen skal overholde EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder, herunder navnlig retten til respekt for privatliv og familieliv og retten til beskyttelse af personoplysninger. For så vidt angår per-

sonoplysninger skal vurderingen af offentliggørelsen foretages i henhold til databeskyttelsesforordningens regler og databeskyttelseslovens regler. Dette indebærer bl.a., at oplysningerne alene må være offentligt tilgængelige i den periode, der vurderes at være nødvendig for at opnå formålet med offentliggørelsen.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen endvidere kan offentliggøre resultatet af kontrollen.

Erhvervsstyrelsen vil derved kunne offentliggøre hele eller dele af resultatet af en kontrol udført efter de foreslåede §§ 25-27. Offentliggørelsen af resultatet af kontrollen vil indeholde oplysning om den udenlandske investors navn og eventuelle CVR-nummer samt overtrædelsens art og dele af eller hele Erhvervsstyrelsens afgørelse. I tilfælde, hvor Erhvervsstyrelsen har offentliggjort, at der er iværksat eller vil blive iværksat en kontrol af en virksomhed, vil styrelsen være forpligtet til også at følge denne offentliggjorte meddelelse op med resultatet af kontrollen. Offentliggørelse af resultatet af en kontrol er dog ikke afhængig af, at der forud har været offentliggjort, at styrelsen har iværksat en kontrol. Forslaget forventes at have stor præventiv værdi over for virksomhederne. Endvidere forventes det at have stor betydning for tilliden til Erhvervsstyrelsens kontrol af direkte udenlandske investeringer og særlige økonomiske aftaler som følge af større åbenhed.

Offentliggørelse efter den foreslåede bestemmelse omfatter ikke oplysninger, der vedrører den nationale sikkerhed eller offentlige orden, jf. de foreslåede §§ 38 og 39, i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til eller anmeldelser af udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, men alene oplysninger om den efterfølgende kontrol.

Det foreslås i *stk. 2*, at hvis en udenlandsk investor ikke efterlever et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter § 19 eller § 31, stk. 2, inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen offentliggøre dette og informere herom gennem samarbejdsmekanismen efter § 23.

Erhvervsstyrelsen kan således ved oplysninger om, at den pågældende udenlandske investor foretager investeringer i andre medlemsstater, afgive bemærkninger om investoren til de øvrige medlemsstater og Kommissionen via forordningens samarbejdsprocedure. Manglende efterlevelse af et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering vil også indgå i Erhvervsstyrelsens sikkerhedsvurdering af eventuelle andre investeringer fra den pågældende udenlandske investor, jf. lovforslagets § 15, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at offentliggørelsen efter stk. 1 og 2 sker på Erhvervsstyrelsens hjemmeside.

Efter bestemmelsen vil Erhvervsstyrelsens beslutning om, at en kontrol vil blive eller er blevet iværksat eller resultatet af kontrollen, blive offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside www.erst.dk.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at Erhvervsstyrelsen bestemmer, hvordan offentliggørelsen sker.

Efter bestemmelsen kan Erhvervsstyrelsen træffe beslutning om et format for offentliggørelsen, som styrelsen finder formålstjenlig og hensigtsmæssig. Det indebærer, at Erhvervsstyrelsen kan offentliggøre kontrolresultatet som et resumé i en meddelelse eller som i den fulde afgørelse.

Som følge af de foreslåede offentliggørelsesbestemmelser i stk. 1 og 2, foreslås det i *stk. 4*, at offentliggørelse efter stk. 1-3 ikke kan ske, hvis offentliggørelsen vurderes at ville være en trussel mod en igangværende efterforskning eller undersøgelse, eller hvis offentliggørelsen vil forvolde uforholdsmæssig stor skade for den udenlandske investor.

Offentliggørelse af, at en kontrol vil blive eller er iværksat eller offentliggørelse af kontrolresultatet, vil ikke ske i de tilfælde, hvor en offentliggørelse har betydning for en igangværende strafferetlig efterforskning efter anden lovgivning eller straffeloven, hvis formål herved ville kunne forspildes. Det samme gælder i tilfælde af, at efterretningstjenesterne er ved at gennemføre undersøgelser, der vil kunne skades ved en offentliggørelse.

Endelig bør offentliggørelse ikke ske, hvis en offentliggørelse efter en konkret vurdering må antages at ville forvolde uforholdsmæssig stor skade for den pågældende udenlandske investor. Med det foreslåede stk. 4 varetages hensynet til den virksomhed, som afgørelsen vedrører. Det forhold, at offentliggørelse

af en juridisk persons navn vil kunne medføre tab af kunder, eller at offentliggørelse vil kunne bane vej for et erstatningskrav mod den udenlandske investor, vil ikke i sig selv være tilstrækkeligt til, at offentliggørelse ikke kan ske. Undtagelsen bør således kun finde anvendelse på de tilfælde, hvor den fortsatte drift af den udenlandske investors virksomhed vil blive truet, eller hvis meget væsentlige interesser krænkes. Erhvervsstyrelsen vil forud for offentliggørelse kontakte de berørte, herunder hvis det indstilles, at afgørelsen offentliggøres med angivelse af identiteten på den udenlandske investor, hvilket er det altovervejende udgangspunkt. Beslutningen om offentliggørelse med virksomhedens navn er endelig og kan således ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 31

Det foreslås i § 31, stk. 1, at Erhvervsstyrelsen i forbindelse med en kontrol efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov kan påtale en overtrædelse eller påbyde, at en overtrædelse skal bringes til ophør.

Reaktionerne i forbindelse med Erhvervsstyrelsens kontrol spænder efter den foreslåede § 31 fra påtale af en overtrædelse over påbud om at bringe en overtrædelse til ophør til påbud om at afvikle en gennemført investering. Reaktionerne skal anvendes efter et proportionalitetsprincip, så Erhvervsstyrelsen altid anvender den mindst vidtgående reaktion i forhold til overtrædelsens karakter og den udviste vilje til at bringe konstaterede overtrædelser til ophør.

Som oftest vil den relevante sanktion ved konstaterede overtrædelser f.eks. af aftalte eller fastsatte vilkår, være et påbud om at bringe overtrædelsen til ophør inden for en nærmere fastsat frist. Påtale kan være relevant ved mindre, typisk formelle overtrædelser, der ikke kan berigtiges. Hvis et påbud om at bringe en overtrædelse til ophør ikke efterleves inden for den fastsatte tidsfrist, kan Erhvervsstyrelsen give påbud om at afvikle investeringen, jf. det foreslåede stk. 2.

Det foreslås i stk. 2, at Erhvervsstyrelsen endvidere kan give påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 5 eller 7 eller §§ 10 eller 11 i følgende tilfælde:

1. Vilkår for en investering eller aftale fastsat efter § 17, stk. 1, bliver ikke overholdt, mens den pågældende investering eller aftale opretholdes.
2. En investering eller aftale bliver ikke afviklet i strid med en tilbagekaldelse efter § 9, stk. 4-7, eller § 13, stk. 5-7.
3. Der er ikke ansøgt om tilladelse til investeringen eller aftalen i strid med §§ 5 eller 7.
4. Den udenlandske investor udleverer ikke de oplysninger, som styrelsen har forlangt efter § 29 til styrelsen.

Den foreslåede nr. 1 vedrører påbud om afvikling ved manglende overholdelse af fastsatte vilkår. Overholdelse af fastsatte vilkår efter lovforslagets § 17 er afgørende for at forhindre, at den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det er derfor nødvendigt, at manglende efterlevelse af påbud om at overholde sådanne vilkår kan føre til en afvikling af den pågældende investering eller aftale. Erhvervsstyrelsen skal dog foretage en konkret vurdering af, om den manglende overholdelse af vilkår har et sådant omfang og vedrører så væsentlige forhold, at et påbud om afvikling er proportionalt.

Det foreslåede nr. 1 vedrører alene manglende overholdelse af fastsatte vilkår efter § 17, stk. 1. Efter de foreslåede § 9, stk. 5, og § 13, stk. 5, har Erhvervsstyrelsen desuden mulighed for at ændre eller tilbagekalde en tilladelse efter §§ 5 eller 7 samt en godkendelse §§ 10 eller 11, hvis styrelsen i forbindelse med kontrol konstaterer, at parterne i afgørelsen ikke overholder aftalte vilkår, eller ikke overholder pligten til at indsende en årlig redegørelse om overholdelse af vilkår. Det foreslåede nr. 2 giver Erhvervsstyrelsen

hjemmel til at give påbud om afvikling af en investering eller aftale, der opretholdes i strid med en tilbagekaldelse af en tilladelse eller en godkendelse.

Det foreslåede nr. 3 giver også mulighed for påbud om afvikling af en investering eller aftale hvis investeringen eller aftalen i strid med lovforslagets §§ 5 og 7 er gennemført uden den fornødne tilladelse. I sådanne tilfælde vil der kunne være tale om alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, hvorfor en afvikling kan være nødvendig.

Endelig kan Erhvervsstyrelsen efter den foreslåede nr. 4 give påbud om afvikling af en investering eller aftale, hvis den udenlandske investor ikke tilstiller styrelsen de oplysninger, som styrelsen har forlangt efter den foreslåede § 29. Påbud om afvikling i tilfælde af manglende oplysninger kan dog kun anvendes, hvis der efter omstændighederne er grund til at antage, at de manglende oplysninger dækker over alvorlige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Såfremt den udenlandske investor ikke efterlever et påbud om afvikling efter den foreslåede § 19, finder lovforslagets § 48 anvendelse. Efter § 48, stk. 1, kan Erhvervsstyrelsen ophæve stemmeretten på ejerandele, der er omfattet af et påbud om afvikling, og efter stk. 2 er aftaler der strider mod et påbud om afvikling uden gyldighed mellem parterne. Erhvervsstyrelsen kan endvidere efter den foreslåede § 30, stk. 2, offentliggøre den manglende efterlevelse og informere de øvrige EU-lande og EU-Kommissionen herom.

Efter det foreslåede *stk. 3* fastsætter Erhvervsstyrelsen en frist for efterlevelsen af et påbud efter stk. 1 om at bringe en overtrædelse til ophør og et påbud efter stk. 2 om at afvikle en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale.

Med den foreslåede bestemmelse får den udenlandske investor en sidste mulighed for at rette op på forholdene ved at bringe overtrædelser af fastsatte vilkår til ophør, eller ved at tilstille Erhvervsstyrelsen manglende oplysninger. Ved mindre alvorlige overtrædelser vil der i almindelighed blive fastsat en frist på 4 uger, og ved overtrædelser af mere alvorlig karakter i almindelighed en frist på 2 uger.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til § 32

Efter det foreslåede § 32, *stk. 1*, er Erhvervsstyrelsen kompetent myndighed og træffer afgørelser efter denne lov og regler udstedt i medfør heraf, jf. dog stk. 2. Vurderer Erhvervsstyrelsen, at en ansøgt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller en anmeldt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 10 eller 11 kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og at truslen ikke kan afbødes ved aftalte vilkår for investeringens eller aftalens gennemførelse efter § 16, forelægger styrelsen ansøgningen eller anmeldelsen for erhvervsministeren efter stk. 2 og 3.

Den foreslåede bestemmelse fastlægger hvilke myndigheder, der er kompetente til at træffe afgørelse og varetage funktioner, der følger af lovforslaget.

Efter lovforslaget skal Erhvervsstyrelsen efter det foreslåede § 9, stk. 1, træffe afgørelse om, hvorvidt der skal gives tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller en særlig økonomisk aftale. Alternativt kan Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om eventuelt at tillade en investering eller aftale på nærmere angivne vilkår, der kan afbøde mulige trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at dette ikke er muligt, skal Erhvervsstyrelsen forelægge sagen for erhvervsministeren efter lovforslagets § 32, stk. 1.

Det er frivilligt at anmelde en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter lovforslagets §§ 10 eller 11, og selvom der er foretaget anmeldelse, kan investeringen eller aftalen lovligt gennemføres uden at afvente en godkendelse efter lovforslagets § 13, stk. 1-3. Hvis en anmeldt investering eller aftale allerede er gennemført, skal Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om, hvorvidt sagen

skal forelægges for erhvervsministeren med henblik på eventuelt påbud om afvikling af investeringen eller aftalen, jf. den foreslåede § 19. Det samme gælder for investeringer og aftaler, der er gennemført uden at være anmeldt, idet Erhvervsstyrelsen dog i dette tilfælde selv kan træffe afgørelse om påbud om afvikling af investeringen eller aftalen efter det foreslåede § 31, stk. 2.

Inden der kan træffes de nævnte afgørelser, skal ansøgninger om tilladelse til udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler samt anmeldelse af sådanne investeringer og aftaler efter de foreslåede § 5, stk. 1, og § 7, stk. 1, samt §§ 10 og 11 modtages og registreres, og der skal gennemføres en nærmere undersøgelse af alle ansøgninger om tilladelser og undersøgelser på et risikobaseret grundlag af anmeldte investeringer og aftaler, jf. de foreslåede §§ 24 og 26. Der skal også udføres en efterfølgende kontrol med overholdelse af lovens krav, herunder navnlig kontrol med overholdelse af aftalte eller fastsatte vilkår for investeringen eller aftalen, jf. den foreslåede § 25, og kontrol med investeringer og aftaler omfattet af loven, der ikke frivilligt er blevet anmeldt, jf. den foreslåede § 27. Endelig skal screening af investeringer i Danmark koordineres med andre medlemslande i EU efter FDI-forordningen.

Efter den foreslåede bestemmelse er Erhvervsstyrelsen kompetent myndighed og træffer afgørelser efter lovforslaget og regler udstedt i medfør heraf. Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om tilladelse til eller godkendelse af investeringer og aftaler, og styrelsen kan aftale nærmere vilkår for en investering eller aftale med den udenlandske investor. Styrelsen administrerer lovforslaget i forhold til modtagelse og undersøgelse af ansøgninger om tilladelse og anmeldelse af investeringer og aftaler, og styrelsen er dansk kontaktpunkt i forhold til EU's FDI-forordning. Endelig kontrollerer styrelsen overholdelse af lovens krav.

Hvis Erhvervsstyrelsen vurderer, at en ansøgning eller anmeldelse af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, og dette forhold ikke kan afbødes gennem aftalte vilkår, skal styrelsen efter det foreslåede stk. 1 forelægge sagen for erhvervsministeren.

Det foreslås i *stk. 2*, at i sager, der forelægges erhvervsministeren efter *stk. 1*, indleder erhvervsministeren forhandling med finansministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren og andre relevante ressortministre. På baggrund af forhandlingerne træffer erhvervsministeren afgørelse om:

1. Tilladelse efter § 9, stk. 2, til en ansøgning om en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 13, stk. 3, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
2. Tilladelse efter § 17, stk. 1, til en ansøgt udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller godkendelse efter § 17, stk. 1, af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11 på nærmere fastsatte vilkår.
3. Afslag efter § 18 på tilladelse til en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale efter §§ 5 eller 7 eller forbud efter § 18 mod en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale anmeldt efter §§ 10 eller 11.
4. Påbud efter § 19 om afvikling af en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale omfattet af §§ 10 eller 11, der udgør en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, uanset om investeringen er anmeldt eller ikke er anmeldt.

Ved disse forhandlinger skal der indhentes yderligere oplysninger om den pågældende udenlandske direkte investering eller særlige økonomiske aftale fra de pågældende ministres ressortområder, samt vurderinger af hvilke trusler for national sikkerhed eller offentlig orden, den pågældende investering eller aftale kan være forbundet med. Endelig skal der indhentes synspunkter fra de pågældende ministre om, hvordan den konkrete sag efter deres opfattelse bør afgøres.

Hvis der er tale om udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler omfattet af lovforslagets §§ 5 eller 7, kan disse ikke lovligt gennemføres uden tilladelse. For sådanne investeringer vil der derfor alene blive behov for, at erhvervsministeren træffer afgørelse efter nr. 1-3. Såfremt sådanne

investeringer eller aftaler ulovligt gennemføres uden tilladelse, kan Erhvervsstyrelsen gribe ind i forbindelse med kontrol efter den foreslåede § 27 og give pålæg om afvikling af investeringen eller aftalen efter den foreslåede § 31, stk. 2.

Hvis der er tale om udenlandske direkte investeringer eller særlige økonomiske aftaler omfattet af de foreslåede §§ 10 og 11, som er gennemført, og som vurderes at udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, skal erhvervsministeren efter det foreslåede nr. 4 træffe afgørelse om, hvorvidt der skal gives påbud om afvikling af investeringen eller aftalen. Sådanne investeringer kan efter lovforslaget lovligt gennemføres, såvel når de er anmeldt uden at afvente eventuel godkendelse, som når de ikke er anmeldt, da anmeldelse efter de foreslåede §§ 10 og 11 er frivillig. Som følge af risikoen for påbud om afvikling af investeringen eller aftalen forventes det, at hovedparten af sådanne investeringer og aftaler vil blive anmeldt, og at den udenlandske investor vil afvente en godkendelse for at betrygge sin investering eller aftale. Det forventes derfor, at det kun i ganske særlige tilfælde vil blive aktuelt for erhvervsministeren at skulle træffe afgørelse om påbud om afvikling af en investering eller aftale.

Efter det foreslåede *stk. 3* meddeles afgørelser efter *stk. 2, nr. 1*, af Erhvervsstyrelsen.

Efter det foreslåede *stk. 4* kan erhvervsministeren bemyndige Erhvervsstyrelsen til at udøve nærmere angivne beføjelser, der i *stk. 2* er tillagt erhvervsministeren.

Bemyndigelsen skal gøre det muligt at overdrage beføjelser til at træffe afgørelse om direkte udenlandske investeringer eller særlige økonomiske aftaler, der kan medføre trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden, til Erhvervsstyrelsen på områder, hvor der efter nogle år kan siges at have dannet sig en fast praksis for, hvilken afgørelse der træffes i en bestemt type sager.

Der henvises til pkt. 5.5.3.-5.5.4. i de almindelige bemærkninger.

Til §§ 33-35

Med lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. blev der indført bemyndigelsesbestemmelser i en række love på Erhvervsministeriets område, hvorefter Erhvervsministeriet og den relevante styrelse ved bekendtgørelse kan fastsætte regler om digital kommunikation. Loven skal ses på baggrund af den daværende regerings målsætning om, at al skriftlig kommunikation mellem borgere, virksomheder og offentlige myndigheder skal foregå digitalt. Det fremgår af lovforslagets generelle bemærkninger pkt. 1.1., at bemyndigelsesbestemmelserne vil blive anvendt til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation i takt med, at de tekniske løsninger kommer på plads, hvorved virksomheder kan og skal foretage ansøgninger, anmeldelser, indberetning m.v. på områder, hvor der ikke allerede er indført obligatorisk digital kommunikation.

Det foreslås i §§ 33-35, at der indføres tilsvarende bemyndigelsesbestemmelser.

Efter den foreslåede § 33, bemyndiges erhvervsministeren til at kunne fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation med Erhvervsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Efter den foreslåede § 34, kan erhvervsministeren fastsætte regler om, at Erhvervsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Hvis det er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end Erhvervsstyrelsen, skal være underskrevet, kan dette krav efter den foreslåede § 35 tilsvarende anvendes ved en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, der har udstedt dokumentet.

Bemyndigelsesbestemmelsen foreslås anvendt til at fastsætte regler om, at ansøgning om tilladelse til investeringer og særlige økonomiske aftaler efter lovforslagets §§ 5 eller 7, anmeldelser af investeringer

og aftaler efter §§ 10 og 11 og al øvrig korrespondance skal foregå digitalt. Det forventes, at der vil blive udviklet en løsning, hvorefter ansøgninger og anmeldelser vil kunne indsendes digitalt via *virk.dk* og underskrives med elektronisk signatur. Det bemærkes, at digitale systemer, som det nuværende *nemID*, fremover kommer til at hedde *Mit-Id*.

Det forventes, at såvel ansøgninger som anmeldelser primært vil ske via advokatvirksomheder eller revisionsfirmaer m.v. i Danmark, der repræsenterer den udenlandske investor.

Det forventes samtidig, at det vil være muligt alene at sende en ansøgning eller anmeldelse digitalt til en særlig postkasse i Erhvervsstyrelsen, hvilket kan være relevant i de tilfælde, hvor en udenlandsk investor uden elektronisk signatur står som ansøger eller anmelder.

Til §§ 36 og 37

Det foreslås i § 36, at Erhvervsstyrelsen kan sagsbehandle og træffe afgørelse på engelsk, hvis den udenlandske investor ønsker det. Har Erhvervsstyrelsen truffet afgørelse på engelsk, skal der foreligge et dansk resumé heraf.

Det foreslås endvidere i § 37, at ansøgninger om tilladelse, anmeldelser, tilsagn om vilkår m.v., som indsendes til Erhvervsstyrelsen, skal være affattet på dansk eller engelsk. Erhvervsstyrelsen kan forlange, at dokumenter indsendes i bekræftet oversættelse til dansk eller engelsk.

Det forventes, at kravene til ansøgningsmateriale og anmeldelser vil kunne være meget omfattende i konkrete sager og omfatte en række oplysninger, om f.eks. årsregnskaber, virksomhedens forretningsaktiviteter, ledelsesstruktur m.v., der ikke foreligger på dansk. Desuden vil ansøgninger og anmeldelser vedrørende udenlandske investeringer skulle notificeres på engelsk til EU gennem FDI-forordningens samarbejds mekanisme under iagttagelse af korte tidsfrister. Mulighederne for at kommunikation kan foregå på engelsk vil dermed smidiggøre sagsbehandlingen og lette de administrative byrder.

Til § 38

Det foreslås i § 38, *stk. 1*, at reglerne om aktindsigt og egenaces i lov om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse for sager, som behandles efter denne lov.

Den foreslåede bestemmelse i § 38, *stk. 1*, svarer med de nødvendige tilpasninger til § 13, *stk. 1*, i konkurrenceloven, dog således at undtagelsen fra aktindsigt efter denne lov også omfatter retten til egenaces i sager, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse efter denne lov, jf. § 38, *stk. 2*, nedenfor. Den foreslåede undtagelse fra aktindsigt indebærer, at retten til aktindsigt efter lov om offentlighed i forvaltningen ikke gælder for sager og undersøgelser omfattet af denne lov. De øvrige bestemmelser i offentlighedsloven om notatpligt og journalisering vil derimod være gældende for behandling af sager efter denne lov.

Efter det foreslåede *stk. 2* kan Erhvervsstyrelsen og erhvervsministeren uanset reglerne om partens aktindsigt i forvaltningsloven efter høring af relevante myndigheder bestemme, at oplysninger, der har indgået i en afgørelse efter § 9, *stk. 1* eller 2, eller *stk. 4-6*, § 13, § 17, *stk. 1*, §§ 18 eller 19, § 20, *stk. 1*, og § 31 ikke kan videregives til de parter, som afgørelsen angår, når dette er nødvendigt af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Undtagelsen omfatter sager, hvor Erhvervsstyrelsen træffer afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter de foreslåede § 9, *stk. 1*, og § 13, *stk. 1* og 2 eller *stk. 4*, sager hvor styrelsen tilbagekalder en tilladelse eller godkendelse efter § 9, *stk. 4* eller 5, og § 13, *stk. 5* eller 6, sager hvor styrelsen nedlægger midlertidigt forbud efter det foreslåede § 20, *stk. 1*, og sager, hvor styrelsen udsteder påbud om afvikling efter § 31, *stk. 2* og 3. Undtagelsen omfatter desuden sager, hvor Erhvervsministeren træffer afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter de foreslåede § 9, *stk. 2*, og § 13, *stk. 3*, og sager hvor erhvervsministeren tilbagekalder en tilladelse eller godkendelse efter § 9, *stk. 6*, og § 13, *stk. 7*, fastsætter vilkår for en tilladelse efter den foreslåede § 17, giver afslag på en tilladelse eller nedlægger forbud efter den foreslåede § 18 eller giver påbud om afvikling af en investering efter den foreslåede § 19. Endelig

omfatter undtagelsen også Erhvervsstyrelsens afgørelser efter den foreslåede § 31 i forbindelse med kontrol med overholdelse af loven efter den foreslåede § 22, stk. 1.

I de tilfælde, hvor Erhvervsstyrelsen eller erhvervsministeren træffer en beslutning efter § 38, stk. 2, skal begrundelsen for afgørelsen efter lovforslagets § 9, stk. 1 eller 2, og stk. 4-6, § 13, § 17, stk. 1, §§ 18 eller 19, § 20, stk. 1, samt § 31 udformes således, at oplysningerne ikke videregives, ligesom der ikke skal foretages partshøring over sådanne oplysninger af de berørte parter.

Det vil ligeledes ikke være muligt at give parten aktindsigt i oplysningerne.

Ved Erhvervsstyrelsens bestemmelse om, hvorvidt de nævnte oplysninger kan videregives til parten, skal der tages hensyn til, om oplysningerne er offentligt tilgængelige.

Den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, har til formål at sikre den nødvendige hemmeligholdelse af oplysninger der angår den nationale sikkerhed eller offentlige orden efter definitionen heraf i lovforslagets § 4, nr. 1 og 2.

Med den foreslåede bestemmelse fraviges reglerne i forvaltningslovens kapitel 4 om retten til aktindsigt, kapitel 5 om partshøring og kapitel 6 om begrundelse af afgørelser, der ikke fuldt ud giver den pågældende part medhold. De øvrige bestemmelser i forvaltningsloven er således gældende for behandling af sager efter denne lov.

En beslutning efter § 38, stk. 2, indebærer, at partens repræsentant, f.eks. advokat, heller ikke kan få indsigt i oplysningerne.

En beslutning efter § 38, stk. 2, gælder også i forbindelse med en domstolsprøvelse af en afgørelse efter §§ 17-20.

Der henvises til afsnit 5.6. i de almindelige bemærkninger.

Til § 39

Den foreslåede bestemmelse i § 39 svarer til § 56 i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) med nødvendige tilpasninger.

Efter den foreslåede § 39, stk. 1, er Erhvervsstyrelsens og Erhvervsministeriets ansatte under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som de får kendskab til gennem varetagelse af myndighedsopgaver efter denne lov, jf. dog § 30. Det samme gælder personer, der udfører serviceopgaver som led i Erhvervsstyrelsens og Erhvervsministeriets drift, og eksperter der handler på styrelsens og ministeriets vegne. Dette gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør.

Erhvervsministeren er som øverste leder af forvaltningen omfattet af tavshedspligten efter straffelovens §§ 152-152 e og derfor også forpligtet til at hemmeligholde fortrolige oplysninger, som ministeren får kendskab til ved udøvelse af sine beføjelser efter lovforslagets § 32, stk. 2.

Hovedparten af de oplysninger, som styrelsens og ministeriets ansatte vil få kendskab til, vil være fortrolige, idet der er tale om oplysninger i sager, der vedrører trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden. Det gælder også offentligt tilgængelige oplysninger som f.eks. oplysninger, der fremgår af offentligt tilgængelige virksomhedsregistre, idet sådanne oplysninger vil indgå i konkrete sager om udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der vedrører national sikkerhed eller offentlig orden.

Tavshedspligten efter stk. 1 gælder dog ikke for oplysninger, som Erhvervsstyrelsen offentliggør efter den foreslåede § 30 om iværksættelse af en undersøgelse om overholdelse af loven og resultatet af undersøgelsen, herunder om en eventuel politianmeldelse.

Tavshedspligten efter stk. 1 gælder også personer, der udfører serviceopgaver som led i Erhvervsstyrelsens og Erhvervsministeriets drift, og eksperter, der handler på styrelsens eller ministeriets vegne. Dette

gælder også efter ansættelses- eller kontraktforholdets ophør. Det omfatter f.eks. eksterne IT-konsulenter som får adgang til IT-løsninger med oplysninger om sager efter loven, og f.eks. revisorer som Erhvervsstyrelsen anvender til ekstern bistand i forbindelse med en kontrol, jf. den foreslåede § 28.

Efter det foreslåede *stk. 2* berettiger samtykke fra den, som tavshedspligten tilsigter at beskytte, ikke personer som nævnt i *stk. 1* til at videregive fortrolige oplysninger.

Dette skyldes, at der vil være tale om oplysninger i sager, som vedrører trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

I forbindelse med behandlingen af sager efter denne lov vil det være nødvendigt at udveksle oplysninger mellem flere berørte myndigheder, jf. det foreslåede § 22, *stk. 4*, om samarbejde mellem myndigheder om kontrol med overholdelse af loven og § 32, *stk. 2*, om forhandlinger med andre ministre, inden erhvervsministeren træffer afgørelse om tilladelse, godkendelse, tilladelse eller godkendelse med aftalte vilkår, fastsatte vilkår, giver afslag på en tilladelse, nedlægger forbud mod en investering eller aftale, giver påbud om afvikling af en investering eller aftale efter de foreslåede § 9, *stk. 1* eller 2, og *stk. 4-6*, § 13, § 17, *stk. 1*, §§ 18 eller 19, § 20, *stk. 1*, samt § 31.

Det foreslåede *stk. 3* bemyndiger erhvervsministeren til at fastsætte regler om, at fortrolige oplysninger uanset *stk. 1* kan videregives til nærmere angivne myndigheder.

Det vurderes ikke muligt på forhånd i loven at opliste hvilke myndigheder, det kan blive nødvendigt at udveksle oplysninger med, hvorfor de omfattede myndigheder i stedet fastsættes ved bekendtgørelse. Det forventes, at bl.a. Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Justitsministeriet, Forsvarsministeriet, relevante ressortministerier samt efterretningstjenesterne vil blive omfattet af undtagelsen.

Det foreslås i *stk. 4*, at alle, der efter regler fastsat i medfør af *stk. 3* modtager fortrolige oplysninger fra Erhvervsstyrelsen eller Erhvervsministeriet med hensyn til disse oplysninger er undergivet tavshedspligten som nævnt i *stk. 1*.

Der henvises til afsnit 5.6. i de almindelige bemærkninger.

Til § 40

Udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 239 af 10. marts 2019, med de ændringer, der følger af § 38 i lov nr. 1711 af 27. december 2018, § 1, nr. 19, 21-23, 25-27, 29, 36, 37 og 39-41, i lov nr. 173 af 27. februar 2019, § 1, nr. 23, i lov nr. 174 af 27. februar 2019, lov nr. 208 af 5. marts 2019, lov nr. 340 af 2. april 2019, lov nr. 446 af 13. april 2019, lov nr. 560 af 7. maj 2019 og lov nr. 561 af 7. maj 2019, indeholder i kapitel 7 b bestemmelser om domstolsbehandling af visse beslutninger om administrativ udvisning m.v. Der er i udlændingelovens kapitel 7 b fastsat særlige regler for domstolsbehandling af visse beslutninger om administrativ udvisning, idet der i de sager indgår oplysninger, der ud fra sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til den pågældende udlænding.

Efter reglerne i udlændingelovens kapitel 7 b er der mulighed for at fremlægge det fortrolige materiale, der har dannet grundlag for vurderingen af, at den pågældende må anses for en fare for statens sikkerhed, for retten som led i domstolsprøvelsen. Der beskikkes i forbindelse med sagens behandling både en advokat for udlændingen og derudover en særlig advokat, der på vegne af udlændingen får kendskab til og kan udtale sig om det fortrolige materiale, der fremlægges for retten. Udlændingens interesser kan således varetages i relation til dette fortrolige materiale, uden at de sikkerhedsmæssige grunde, som gør, at oplysningerne ikke kan videregives til udlændingen, tilsidesættes.

En lignende ordning er indført i indfødsretsloven § 8 F vedrørende domstolsprøvelse af en afgørelse om administrativ fratagelse af statsborgerskab, jf. lovbekendtgørelse nr. 422 af 7. juni 2004, med de ændringer, der følger af § 30 i lov nr. 542 af 24. juni 2005, § 6 i lov nr. 647 af 12. juni 2013, lov nr. 729 af 25. juni 2014, lov nr. 730 af 25. juni 2014, lov nr. 1496 af 23. december 2014, § 3 i lov nr. 1525 af 27.

december 2014, lov nr. 534 af 29. april 2015, lov nr. 110 af 8. februar 2016 og § 1 i lov nr. 1562 af 13. december 2016.

Det foreslås i § 40, at erhvervsministerens og Erhvervsstyrelsens afgørelser efter denne lov ikke kan anbringes for anden administrativ myndighed.

Bestemmelsen i den foreslåede § 40 medfører, at en afgørelse om fastsættelse af vilkår, påbud eller nedlæggelse af forbud, herunder midlertidigt forbud, efter lovforslagets §§ 17-20 og § 31, stk. 2, alene kan indbringes for domstolene. Efter de nævnte bestemmelser træffes afgørelse som hovedregel af erhvervsministeren, dog træffer Erhvervsstyrelsen afgørelse efter § 20 og § 31, stk. 2.

Domstolsprocessen skal efter de foreslåede §§ 41-47 foregå efter særlige regler af hensyn til beskyttelse af national sikkerhed eller offentlig orden, der svarer til de særlige regler for domstolsprøvelse, som er indført i udlændingeloven og indfødsretsloven.

Til § 41

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 d, stk. 2.

Det foreslås i § 41, stk. 1, at søgsmål til prøvelse af påbud, forbud eller vilkår efter §§ 17-20 og § 31, stk. 2, kan indbringes for domstolene ved at anlægge sag mod erhvervsministeren, dog for afgørelser truffet efter § 20 og § 31, stk. 2, mod Erhvervsstyrelsen, ved Københavns Byret. I afgørelsen af sagen ved byretten deltager 3 dommere.

Bestemmelsen skal tilgodese spørgsmål om bl.a. sikkerhedsgodkendelse af retspersonalet og erfaringsopbygning. Samtidig sikrer bestemmelsen, at parter har ret til en to-instans prøvelse.

Det foreslås i stk. 2, at søgsmål til prøvelse af påbud, forbud eller vilkår efter §§ 17-20 og § 31, stk. 2, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende part.

Søgsmålsfristen er fastsat af hensyn til behovet for endelighed i forhold til afgørelser, der er påkrævede af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlig orden.

Ifølge den foreslåede bestemmelse i stk. 3 kan justitsministeren, eller den ministeren bemyndiger hertil i særlige tilfælde lade personer, der er ansat i Politiets Efterretningstjeneste møde for erhvervsministeren eller Erhvervsstyrelsen i retten som rettergangsfuldmægtig.

Den foreslåede bestemmelse skal ses i lyset af, at der under sagen eventuelt vil skulle fremlægges fortrolige oplysninger fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), som har dannet grundlag for risikovurderingen, og bestemmelsen supplerer i øvrigt retsplejelovens § 260, stk. 1, nr. 4, hvorefter personer, der er ansat hos en part, kan møde som rettergangsfuldmægtig.

Det forudsættes, at det i givet fald vil være en juridisk medarbejder fra Politiets Efterretningstjeneste, som møder i retten.

Til § 42

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 e.

I § 42, stk. 1, foreslås, at som part i sagen for det offentlige anses erhvervsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, dog for afgørelser truffet efter §§ 20 og § 31, stk. 2, Erhvervsstyrelsen.

Bestemmelsen hænger sammen med den foreslåede § 41, stk. 1, hvor af det fremgår, at sager om prøvelse af afgørelser efter lovforslagets §§ 17-19 skal anlægges mod erhvervsministeren, dog for afgørelser efter §§ 20 og 31, stk. 2, Erhvervsstyrelsen.

I stk. 2 foreslås det, at retten beskikker en særlig advokat til at varetage partens interesser og på vegne af denne udøve partsbeføjelser med hensyn til en beslutning omfattet af § 38, stk. 2. Om salær og

godtgørelse for udlæg til den særlige advokat gælder samme regler som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

Parten og dennes advokat har ikke adgang til de pågældende oplysninger og har ikke mulighed for at udøve de sædvanlige partsbeføjelser, herunder navnlig at kunne vurdere og udtale sig om de pågældende oplysninger, selv om disse fremlægges for retten og indgår i grundlaget for rettens afgørelse. Dette varetages i stedet af den særlige advokat, der har indsigt i og mulighed for at udtale sig om det materiale, som fremlægges for retten med henblik på at indgå i sagen, herunder de fortrolige oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten og dennes advokat.

Den særlige advokat udøver partsbeføjelser på vegne af parten med hensyn til disse fortrolige oplysninger, men er i øvrigt ikke part eller partsrepræsentant i sagen. I det omfang parten sammen med sin advokat kan udøve sædvanlige civilprocessuelle partsbeføjelser, herunder med hensyn til oplysninger, som er videregivet til aktøren og fremlagt i retten, optræder den særlige advokat således ikke på vegne af aktøren. Den særlige advokat har f.eks. indsigt i og kan udtale sig om oplysninger, som er undtaget for aktindsigt efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2. Den særlige advokat kan også fremsætte begæring om, at sådanne oplysninger skal videregives til parten og dennes advokat, jf. den foreslåede bestemmelse i § 43, stk. 2, og kan kære rettens afgørelse om, at oplysningerne ikke skal videregives. Den særlige advokat har derimod ikke en almindelig adgang til f.eks. at kære rettens procesledende afgørelser under sagens behandling eller at indbringe byrettens endelige afgørelse i sagen for landsretten. Dette tilkommer parten i sagen.

Justitsministeren antager et antal advokater, der kan beskikkes som særlige advokater i sager om domstolsprøvelse af afgørelser efter lovforslagets §§ 17-20 og § 31, stk. 2, jf. den foreslåede bestemmelse i § 46.

Det forudsættes, at retten i almindelighed beskikker den advokat, der »står for tur« til at blive beskikket, men at der beskikkes en anden advokat, hvis den udenlandske part har begrundede indsigelser mod beskikkelsen af den pågældende.

Med hensyn til salær og godtgørelse for udlæg til den beskikkede advokat og til den beskikkede særlige advokat gælder de samme regler, som hvis der var bevilget fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31. Dette indebærer, at salær m.v. betales af det offentlige.

Det foreslås i *stk. 3*, at den særlige advokat efter *stk. 1* skal underrettes om alle retsmøder i sagen og er berettiget til at deltage i disse. Den særlige advokat skal gøres bekendt med og have udleveret kopi af det materiale, som indgår i sagen for retten, jf. dog *stk. 4*.

Henset til advokatens særlige rolle i sagen foreslås det endvidere, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovteksten, at advokatens partsbeføjelser vedrørende de fortrolige oplysninger i sagen, jf. ovenfor, indebærer, at vedkommende skal gøres bekendt med det materiale, som indgår i sagen for retten, dvs. det materiale, som fremlægges af det offentlige med henblik på, at det kan indgå i rettens afgørelse (og eventuelt supplerende materiale, som fremlægges af parten og dennes advokat).

I den foreslåede bestemmelse i § 43, stk. 1, er det endvidere udtrykkeligt bestemt, at de fortrolige oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten og dennes advokat, skal videregives til den særlige advokat.

Den særlige advokat skal endvidere som udgangspunkt have udleveret kopi af materialet.

Det foreslås dog i *stk. 4*, at erhvervsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan bestemme, at der af hensyn til den nationale sikkerhed eller offentlige orden ikke kan udleveres kopi til den særlige advokat. Det samme gælder for Erhvervsstyrelsen i forhold til afgørelser truffet efter § 20 og § 31, stk. 2. Spørgsmålet kan af den særlige advokat indbringes for retten.

Spørgsmålet om udlevering af kopi kan på begæring af den særlige advokat indbringes for retten, der også kan tage stilling til en eventuel tvist om, hvordan advokaten i stedet skal have adgang til materialet.

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 f.

Den foreslåede bestemmelse i § 43 indeholder regler om videregivelse af de oplysninger, som er undtaget fra videregivelse til parten selv, jf. den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 38, stk. 2, til den særlige advokat. Som anført i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 38, stk. 2, finder en beslutning efter denne bestemmelse om, at oplysninger, der er indgået i afgørelser efter lovforslagets §§ 17-20 eller § 31, stk. 2, ikke kan videregives til parten, også anvendelse i forbindelse med en domstolsprøvelse af afgørelsen. Dette indebærer bl.a., at den udenlandske part under en retssag ikke har adgang til aktindsigt i de pågældende oplysninger, som fremlægges for retten, efter retsplejelovens § 255 a, som alene gælder »medmindre andet er bestemt«.

De fortrolige oplysninger, der er indgået i vurderingen af, om et indgreb er påkrævet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, vil som det klare udgangspunkt blive fremlagt for retten. Der kan dog i denne vurdering være indgået oplysninger af en sådan særlig karakter, at de af hensyn til statens sikkerhed, herunder sikkerhedsmyndighedens virksomhed, ikke kan videregives til andre og heller ikke som led i domstolsprøvelsen. Hvis sådanne oplysninger ikke fremlægges for retten og den særlige advokat beskikket efter den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 2, vil oplysningerne ikke indgå i grundlaget for rettens afgørelse i sagen, da retten på grundlag af det, der er passeret under forhandlingerne og bevisførelsen, må afgøre, hvilke faktiske omstændigheder der skal lægges til grund for sagens pådømmelse, jf. retsplejelovens § 344.

Det foreslås i § 43, stk. 1, at oplysninger omfattet af en bestemmelse efter § 38, stk. 2, videregives til den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2. Når sådanne oplysninger er videregivet til den særlige advokat, må vedkommende ikke drøfte sagen med parten eller dennes advokat og må ikke udtale sig i retsmøder, hvor parten eller dennes advokat er til stede. Parten og dennes advokat kan til enhver tid give skriftlige meddelelser til den særlige advokat om sagen.

Den særlige advokat kan drøfte sagen med parten og dennes advokat indtil det tidspunkt, hvor de nævnte fortrolige oplysninger er videregivet til den særlige advokat. Når sådanne oplysninger er videregivet til den særlige advokat, må vedkommende ikke længere drøfte sagen med parten eller dennes advokat. I modsat fald kunne der være en risiko for, at den særlige advokat ved f.eks. at stille supplerende spørgsmål til parten uforvarende kunne komme til at afsløre kendskab til oplysninger, som af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten. Den særlige advokat er afskåret fra at drøfte sagen med parten og dennes advokat, men der er ikke noget til hinder for, at den særlige advokat f.eks. skriftligt bekræfter modtagelsen af materiale fra parten eller dennes advokat.

Det forudsættes således, at den særlige advokat indledningsvis drøfter sagen med parten og dennes advokat, herunder deres bemærkninger vedrørende de oplysninger, som er videregivet til de pågældende, så dette kan indgå i advokatens videre arbejde med sagen i relation til de fortrolige oplysninger, som ikke kan videregives til parten. Parten eller dennes advokat kan herudover når som helst give skriftlige meddelelser til den særlige advokat om sagen og kan således løbende videregive yderligere oplysninger og synspunkter til den særlige advokat, herunder efter at de fortrolige oplysninger er videregivet til den særlige advokat, og denne ikke længere kan drøfte sagen med parten. Den særlige advokat vil endvidere være til stede ved retsmøder i sagen, jf. den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 3, og vil således også ad den vej løbende have kendskab til partens synspunkter.

Ud fra tilsvarende betragtninger som nævnt ovenfor foreslås det endvidere, at den særlige advokat ikke må udtale sig i retsmøder, hvor parten eller dennes advokat er til stede, når de fortrolige oplysninger er videregivet til den særlige advokat. Dette stemmer også med, at parten og dennes advokat i videst muligt omfang varetager sædvanlige civilprocessuelle partsbeføjelser i sagen, herunder udtaler sig i retsmøder

om sagen. Det er alene i retsmøder, hvor parten ikke er til stede, fordi der fremlægges de nævnte fortrolige oplysninger, at den særlige advokat varetager parten interesser og kan udtale sig om sagen.

Det foreslås i *stk. 2*, at retten af egen drift eller efter begæring fra den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2, kan beslutte, at oplysninger, der er indgået i erhvervsministerens afgørelse efter § 17, stk. 1, §§ 18 eller 19 eller Erhvervsstyrelsens afgørelse efter § 20 eller § 31, stk. 2, videregives til parten og dennes advokat, hvis sikkerhedsmæssige forhold ikke kan begrunde erhvervsministerens eller Erhvervsstyrelsens bestemmelse efter § 38, stk. 2. Afgørelsen træffes ved kendelse, og efter at den særlige advokat og erhvervsministeren eller dennes bemyndigede, for afgørelser truffet efter § 20, stk. 1 eller § 31, stk. 2, Erhvervsstyrelsen, har haft lejlighed til at udtale sig. Kendelsen kan kæres af de i 2. pkt. nævnte personer eller myndigheder. Kære af en afgørelse om, at oplysninger videregives, har opsættende virkning.

Den foreslåede bestemmelse sigter således til tilfælde, hvor retten efter en konkret vurdering finder, at der ikke foreligger sådanne sikkerhedsmæssige forhold, at oplysningerne bør være fortrolige og ikke videregives til parten og dennes advokat, f.eks. hvis retten ikke finder, at der er særlige hensyn til sikkerhedsmyndighedens arbejdsmetoder m.v., som medfører, at de pågældende oplysninger bør være fortrolige.

Uanset om spørgsmålet om videregivelse af sådanne fortrolige oplysninger rejses af retten af egen drift eller efter begæring fra den særlige advokat, har både den særlige advokat og den, der for det offentlige har indbragt sagen for retten, adgang til at udtale sig om spørgsmålet om videregivelse, inden retten træffer afgørelse.

Retten træffer afgørelse ved kendelse, som efter de almindelige regler herom skal begrundes, jf. retsplejelovens § 218, stk. 1.

I overensstemmelse med, at den særlige advokat med hensyn til disse fortrolige oplysninger varetager den udenlandske parts interesser i sagen, kan afgørelsen kæres af den særlige advokat og af den, der for det offentlige har indbragt sagen for retten.

Kære af rettens afgørelse om, at oplysninger skal videregives, har efter forslaget opsættende virkning, dvs. at oplysningerne ikke videregives til parten og dennes advokat, før der foreligger en endelig retsafgørelse om spørgsmålet. Det er samtidig forudsat, at selve retssagen om prøvelse af afgørelsen efter lovforslagets §§ 17-20 eller § 31, stk. 2, ikke færdigbehandles ved retten, før der er taget endelig stilling til, i hvilket omfang fortrolige oplysninger kan videregives til parten og dennes advokat.

Det foreslås i *stk. 3*, at hvis retten har truffet afgørelse efter stk. 2, 1. pkt., kan justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, bestemme, at de pågældende oplysninger ikke indgår i sagen for retten.

Hermed sigtes til tilfælde, hvor justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, uanset rettens beslutning finder, at oplysningerne ikke bør videregives, selv om dette medfører, at retten i så fald må træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, jf. herved også retsplejelovens § 344 omtalt ovenfor.

Beslutningen kan både omfatte alle oplysninger omfattet af rettens afgørelse om, at oplysninger videregives, og begrænses til at gælde visse oplysninger, så de øvrige oplysninger videregives til parten og dennes advokat.

Det foreslås i *stk. 4*, at ingen må deltage som dommer i sagen, hvis den pågældende har truffet afgørelse efter stk. 2, 1. pkt., eller i øvrigt har haft adgang til oplysninger omfattet af en sådan afgørelse, og justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, har truffet beslutning efter stk. 3 om, at de pågældende oplysninger ikke indgår i sagen for retten.

I modsat fald ville den pågældende dommer have kendskab til disse fortrolige oplysninger, selv om de ikke længere indgår i sagen for retten.

Tilsvarende kan en dommer ikke deltage som dommer i sagen, hvis han eller hun i øvrigt har haft adgang til oplysninger, som er omfattet af en beslutning efter forslaget til stk. 3 om, at oplysningerne ikke

længere indgår i sagen for retten. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis de pågældende oplysninger har været fremlagt for retten inden en beslutning efter stk. 3. Også i denne situation har den pågældende dommer således fået kendskab til fortrolige oplysninger, som ikke længere indgår i sagen.

Til § 44

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 g.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 1, holdes den del af et retsmøde, der angår, eller hvor der fremlægges eller behandles fortrolige oplysninger omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, og som ikke er omfattet af en afgørelse efter § 43, stk. 2, for lukkede døre. I denne del af et retsmøde deltager den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2, men ikke parten og dennes advokat.

Dette gælder således alle dele af et retsmøde, hvor sådanne oplysninger kommer frem eller omtales, hvad enten det f.eks. sker som led i en bevisførelse eller som led i den særlige advokats eller justitsministerens repræsentants procedure for retten.

Det foreslås i stk. 2, at retten bestemmer, hvordan retsmøder, der efter stk. 1 helt eller delvis holdes for lukkede døre, gennemføres.

Hvis retten efter den foreslåede bestemmelse i § 43, stk. 2, har bestemt, at oplysninger omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, videregives til parten i forbindelse med sagens behandling i retten, finder den foreslåede bestemmelse i stk. 1 om behandling for lukkede døre dog ikke anvendelse.

Det foreslås, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af lovteksten, at i denne del af et retsmøde deltager den særlige advokat, men ikke den pågældende part og dennes advokat, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 1.

Spørgsmålet om, hvorvidt retsmøder i sagen i øvrigt holdes for åbne eller lukkede døre, skal som i dag afgøres efter retsplejelovens almindelige regler herom, jf. navnlig retsplejelovens § 29.

Som det fremgår, vil der ved behandlingen af en sag om en prøvelse af en afgørelse efter loven, blive tale om, at visse dele af retsmøderne foregår for lukkede døre uden tilstedeværelse af parten og dennes advokat, hvor partens interesser varetages af den særlige advokat, mens retsmøderne i øvrigt foregår med deltagelse af parten og dennes advokat (samt den særlige advokat, jf. den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 3).

På denne baggrund foreslås det, at retten i den enkelte sag bestemmer, hvordan retsmøder, der efter den foreslåede stk. 1 helt eller delvist holdes for lukkede døre, gennemføres mest hensigtsmæssigt, jf. forslaget til § 44, stk. 2.

Det forudsættes, at retsmøderne i videst muligt omfang foregår efter de almindelige regler blandt andet om gennemførelse af hovedforhandlingen, jf. retsplejelovens § 365, men at retten kan træffe beslutning om de fornødne ændringer ved afholdelsen af retsmøderne som følge af, at parten og dennes advokat ikke deltager i alle dele af sagens retsmøder.

Retten vil f.eks. kunne bestemme, at hovedforhandlingen foregår på den måde, at parten og dennes advokat deltager i den første del af retsmødet, hvor der fremlægges alle oplysninger, som ikke er omfattet af en beslutning efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, hvorefter parterne (parten og justitsministerens repræsentant) gør rede for deres opfattelse af sagen (proceduren). Herefter forlader parten og dennes advokat retsmødet, og der kan i et lukket retsmøde fremlægges de fortrolige oplysninger, der af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2. Herefter procederer den særlige advokat og justitsministerens repræsentant og gør rede for deres opfattelse af sagen i lyset af de fortrolige oplysninger, som nu er fremlagt for retten. På dette samlede grundlag træffer retten sin afgørelse i sagen, jf. også den foreslåede bestemmelse i § 45.

Til § 45

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 h, stk. 1.

Det foreslås i § 45, at retten træffer afgørelse, efter at parterne og den særlige advokat beskikket efter § 42, stk. 2.

Ved parterne forstås parten i afgørelsen og erhvervsministerens eller Erhvervsstyrelsens repræsentant, og den særlige advokat beskikket efter den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 2.

Retten bestemmer i den enkelte sag, hvordan dette tilrettelægges mest hensigtsmæssigt, jf. den foreslåede bestemmelse i § 44, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Om den særlige advokats opgaver henvises i øvrigt til de foreslåede bestemmelser i § 42, stk. 2 og 3, og bemærkningerne hertil.

Rettens afgørelse skal begrundes efter de almindelige regler herom, jf. retsplejelovens § 218, stk. 1, og en dom skal bl.a. indeholde en fremstilling af sagen og angive de faktiske og retlige omstændigheder, der er lagt vægt på ved sagens afgørelse, jf. retsplejelovens § 218 a, stk. 2.

En beslutning efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, om, at oplysninger, der er indgået i erhvervsministerens eller Erhvervsstyrelsens afgørelse af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten, finder som nævnt i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse også anvendelse i forbindelse med en domstolsbehandling. Rettens afgørelse (dom eller kendelse) må således affattes under hensyntagen hertil, dvs. således at den ikke indeholder fortrolige oplysninger, som ikke kan videregives til parten. Det er således forudsat, at rettens afgørelse affattes og begrundes på grundlag af sagens åbne materiale, som parten har kendskab til og har haft lejlighed til at kommentere, men således at retten i sin afgørelse kan henvise til, at oplysninger i det åbne materiale er godtgjort eller sandsynliggjort i de fortrolige oplysninger, som er fremlagt for retten og den særlige advokat.

Til § 46

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 j.

Det foreslås i § 46 *stk. 1*, at justitsministeren antager et antal advokater, der kan beskikkes efter den foreslåede bestemmelse i § 42, stk. 2, 1. pkt.

Advokaterne kan beskikkes til at varetage partens interesser i sagen med hensyn til de fortrolige oplysninger, som efter den foreslåede bestemmelse i § 38, stk. 2, af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan videregives til parten og dennes advokat.

Det foreslås endvidere i *stk. 2*, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om de pågældende advokater, herunder om vagtordninger, om vederlag for at stå til rådighed og om sikkerhedsmæssige spørgsmål.

Ligesom udlændingelovens § 45 j, svarer bestemmelsen til retsplejelovens § 784, stk. 2, om advokater, der kan beskikkes i sager om indgreb i meddelelseshemmeligheden, hvor efterforskningen angår overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 (om terrorisme m.v.).

De pågældende advokater vil i givet fald blive antaget af justitsministeren efter drøftelse med præsidenterne for Østre Landsret og Københavns Byret samt Advokatrådet.

Hvis lovforslaget vedtages, kan justitsministeren blandt andet fastsætte regler om, at de pågældende advokater kun efter særlig godkendelse af Justitsministeriet må få bistand fra andre ved udførelsen af deres hverv, om transport og opbevaring af sagens dokumenter og om sikkerhedsgodkendelse af advokaterne. Beslutningen om sikkerhedsgodkendelse af de særlige advokater vil i givet fald blive truffet af Justitsministeriet.

Til § 47

Bestemmelsen svarer med de nødvendige tilpasninger til den lignende bestemmelse i udlændingelovens § 45 k, stk. 1.

Det foreslås i § 47, at reglerne i dette kapitel om sagens behandling i byretten gælder tilsvarende for sagens behandling i landsretten og Højesteret.

Til § 48

Det foreslås i § 48, *stk. 1*, at hvis et påbud om afvikling af en udenlandsk direkte investering efter § 19 eller § 31, stk. 2, ikke efterleves inden for den fastsatte frist, kan Erhvervsstyrelsen ophæve den stemmeret, der er knyttet til ejerandele i den danske virksomhed, der tilhører den pågældende udenlandske investor. Har Erhvervsstyrelsen ophævet stemmeretten, kan ejerandelene ikke indgå ved opgørelse af de stemmeberettigede ejerandele.

Bestemmelsen svarer til § 62 i lov om finansiel virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 18. februar 2015, hvorefter Finanstilsynet kan ophæve stemmeretten på kapitalandele, hvis der i strid med loven ikke er ansøgt om tilladelse til erhvervelse af kapitalandelen.

Hvis fristen for afvikling af et påbud efter § 19 eller § 31, stk. 2, overskrides, vil Erhvervsstyrelsen først rykke den pågældende udenlandske investor og gøre opmærksom på, at hvis investeringen fortsat ikke afvikles, vil Erhvervsstyrelsen træffe afgørelse om ophævelse af stemmeretten på den udenlandske investors ejerandele.

I modsætning til § 62 i lov om finansiel virksomhed vil investor ikke senere kunne generhverve stemmeretten, idet afgørelsen om at fratage investor stemmeretten har baggrund i en afgørelse om, at investors besiddelse af ejerandele i virksomheden kan udgøre en trussel mod national sikkerhed og offentlig orden.

Da investor har handlet lovstridigt ved ikke at følge et påbud om afvikling af en investering, der indebærer trusler mod den nationale sikkerhed eller offentlig orden, vil betingelserne for ekspropriation i almindelighed ikke være opfyldt i sådanne tilfælde. Skulle der imidlertid forekomme sager, hvor betingelserne undtagelsesvis er opfyldte, vil ekspropriation kunne ske efter lovforslagets § 21.

Det foreslås i *stk. 2*, at særlige økonomiske aftaler, der er i strid med et afslag eller forbud efter § 18, eller et påbud om afvikling af en særlig økonomisk aftale efter § 19 eller § 31, stk. 2, er uden gyldighed mellem parterne.

Bestemmelsen indebærer, at udenlandske investorer, jf. lovforslagets § 2, og disses kontraktparter ikke vil kunne støtte ret på en aftale, der er i strid med et afslag eller forbud efter § 18 mod en særlig økonomisk aftale, som er omfattet af lovforslagets §§ 7 eller 11, hvis aftalen kan udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed eller offentlige orden.

Bestemmelsen indebærer endvidere, at udenlandske investorer, jf. lovforslagets § 2, og disses kontraktparter ikke vil kunne støtte ret på en aftale, der er i strid med et påbud fra erhvervsministeren efter lovforslagets § 19 om afvikling af en særlig økonomisk aftale, eller et påbud fra Erhvervsstyrelsen efter lovforslagets § 31, stk. 2, om afvikling af en særlig økonomisk aftale, hvis vilkår for aftalen ikke overholdes, hvis der i strid med loven ikke er ansøgt om tilladelse til aftalen, eller hvis der ikke gives lovkrævede oplysninger i forbindelse med kontrol med lovens overholdelse.

Bestemmelsen viderefører princippet i Danske Lov 5-1-2 om aftaler i strid med lov og ærbarhed, og sikrer dermed, at en sådan aftale ikke skal anerkendes ved domstolene.

Retsvirkningerne af en ugyldig aftale følger af de almindelige regler om ugyldighedsvirkninger, herunder om tilbageførelse af ydelser mellem parterne.

Til § 49

Det foreslås i § 49, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2021.

Det foreslås i stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på udenlandske direkte investeringer og særlige økonomiske aftaler, der er gennemført inden den 1. september 2021.

Hvornår en udenlandsk direkte investering eller særlig økonomisk aftale kan betragtes som gennemført afhænger af investeringens og aftalens karakter.

Hvis der er tale om erhvervelse af ejerandele i en dansk virksomhed vil det som udgangspunkt være anmeldelse og registrering af ejerforholdet i Erhvervsstyrelsens selskabs- og ejerregistre, som vil være afgørende. Hvis der er tale om en aftalebaseret kontrol eller indflydelse på en dansk virksomhed vil det afgørende være tidspunktet for indgåelse af den pågældende aftale. Det samme gælder i forhold til særlige økonomiske aftaler. Det vil således ikke være tilstrækkeligt, at der har været forhandlet om en aftale mellem parterne, eller der foreligger endelige udkast til en aftale, aftalen skal være endeligt indgået.

Hvis en eksisterende udenlandsk investering udgør en mindre ejerandel end 10 pct., men efter lovens ikrafttræden forøges til over 10 pct., vil investeringen i form af den forøgede andel blive omfattet af § 5, stk. 1, og derfor kræve tilladelse. Der vil dog ikke kunne gribes ind over for den bestående investering på mindre end 10 pct., ligesom der i øvrigt ikke kan gribes ind over for investeringer og aftaler, der er gennemført inden lovens ikrafttræden. Forøgelse af en bestående investering på en ejerandel over 10 pct., der foretages efter lovens ikrafttræden, vil være omfattet af § 5, stk. 4, og hvis der derfor sker en forøgelse til en af de anførte grænseværdier, skal der ansøges om tilladelse hertil efter § 5, stk. 1.

Til § 50

Det foreslås i § 50, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Lovforslagets § 50 har til formål at fastlægge lovens territoriale gyldighed. Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Regeringen er i dialog med Færøerne og Grønland om udformning af en lovgivningsmodel for Færøerne og Grønland med respekt for kompetencefordelingen i rigsfællesskabet.